

การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

นางสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

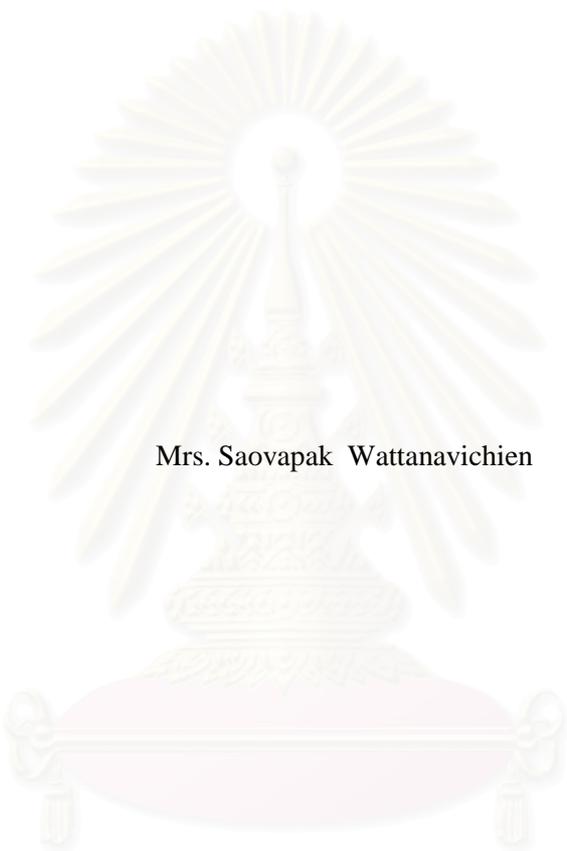
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF DEMAND FOR INTERNATIONAL UNDERGRADUATE PROGRAMS
IN THAILAND

Mrs. Saovapak Wattanavichien

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Development Education
Department of Educational Policy, Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับ
ปริญญาตรีในประเทศไทย

โดย

นางเสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร

สาขาวิชา

พัฒนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

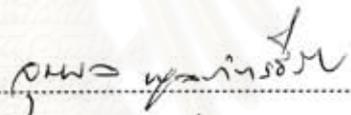
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

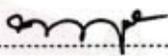
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต เจริญภูมิจิตร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

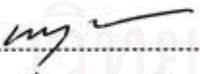

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต เจริญภูมิจิตร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จรุงศรี มาคิลก โกวิน)

..... กรรมการ
(ภราดา ดร.บัญชา แสงหิรัญ)

เสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร: การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (AN ANALYSIS OF DEMAND FOR INTERNATIONAL UNDERGRADUATE PROGRAMS IN THAILAND). อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.พดฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม: ผศ. ดร.พิเชต เจษฎาจักร, 300 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสงค์และปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ ความสามารถของสถาบัน การศึกษาในการตอบสนองต่ออุปสงค์ และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ใช้แบบจำลอง Logit ส่วนการวิเคราะห์ประเด็นอื่นใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจาก (1) แบบสอบถามของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยจำนวน 371 คน และ 357 คนตามลำดับ และจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยและต่างประเทศจำนวน จำนวน 359 คน และ 362 คนตามลำดับ (2) การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติจำนวน 8 ท่าน และ (3) การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรีในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการ โรงแรมและการท่องเที่ยวในประเทศไทย ร้อยละ 83.8 เป็นนักศึกษาไทย นักศึกษาต่างชาติมีเพียงร้อยละ 16.2 นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด (ร้อยละ 88.4) รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 5.9) และการ โรงแรมและการท่องเที่ยว (ร้อยละ 5.7) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการเลือกศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติ โอกาสในการมีงานทำ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาลัทธิศึกษานานาชาติ และรายได้ของบิดามารดาผู้ปกครอง ตามลำดับ สำหรับการตอบสนองต่ออุปสงค์ทั้ง 3 สาขาวิชา มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เน้นด้านการเรียนการสอน บริการทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เนื่องจากมีต้นทุนในการจัดการสูง และไม่สามารถจัดสรรทุนการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงทำให้จำนวนอาจารย์และนักศึกษานานาชาติเพิ่มแบบค่อยเป็นไปค่อยไป

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยเพื่อให้สามารถแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศ สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องเน้นการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานทางการศึกษา ผลผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนและตลาดแรงงาน ส่งเสริมและจัดให้มีกิจกรรมที่นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติสามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการเรียนที่เหมาะสมไม่สูงมากเกินไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา.....ลายมือชื่อนิติศ.....เสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร.....
สาขาวิชา.....พัฒนศึกษา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2549.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

478463687: MAJOR DEVELOPMENT EDUCATION

KEYWORD: FACTORS AFFECTING DEMAND/ INTERNATIONAL PROGRAMS/ UNDERGRADUATE
SAOVAPAK WATTANAVICHIEAN: AN ANALYSIS OF DEMAND FOR INTERNATIONAL
UNDERGRADUATE PROGRAMS IN THAILAND. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. PRUET
SIRIBANPITAK, Ph.D., THESIS COADVISOR: ASST. PROF. PHITSANES JESSADACHATR, Ph.D.,
300 pp.

The objectives of this research were to study the demand and factors affecting demand for the international undergraduate programs; the response of educational institutions to demand for the international undergraduate programs; and direction of development of the international undergraduate programs in Thailand. The logit model was used for studying factors affecting demand for the international undergraduate programs, while the response of educational institutions to demand for the international undergraduate programs and direction of development of the international undergraduate programs were based on descriptive statistics and content analysis. Data used in this study were obtained from (1) questionnaires completed by 371 Thai students and 357 foreign students in the international undergraduate programs in Thailand, and 359 Thai students and 362 foreign students who had chosen to study in the native language undergraduate programs in Thailand or in their home countries; (2) interviewing 8 executive administrators of international undergraduate programs, and (3) interviewing 15 experts in international education programs and national education development policies.

The findings indicated that 83.8% of the international undergraduate program students in Business Administration, Computer Science and Information Technology, Hotel and Tourism in Thailand are Thai, whereas only 16.2% of them are foreign students. Most of students were in the field of Business Administration (88.4%), followed by Computer Science and Information Technology (5.9%) and Hotel and Tourism (5.7%), respectively. Factors affecting demand for of international undergraduate programs are reputation, quality and standard of educational institution, expected income, family support, experience from international program, job opportunity, educational expense, and family income, respectively. Most of universities responded to the demand for studying these 3 fields by emphasizing on improvement in teaching, educational services, quality and standard of the international program. However, the high operating costs and the limited number of scholarships hindered the expansion of international undergraduate programs. Thus, the number of foreign academic staff and students gradually increased.

For the development of the international undergraduate program in Thailand to compete with other countries, the educational institutions have to improve educational quality and standard, to supply able graduates in accordance with the manpower requirement and labor market, to promote cultural exchange and experience activities, and to charge the tuition and fees at the appropriate rate.

Department..... Educational Policy, Management and Leadership..... Student's signature..... *J. Wattanaichien*
Field of study..... Development Education..... Advisor's signature..... *P. Sirib*
Academic year..... 2006..... Co-advisor's signature..... *P. Jessadachatr*

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิเศษ เจษฎาจักร อย่างสูงสุดที่ให้ความเมตตากรุณา ให้โอกาส และสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมถึงคณะกรรมการผู้สอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่เสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ท่านสนับสนุนไปเสนอผลงานวิชาการที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติ 8 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ 15 ท่าน ที่ให้ความกรุณา ความเป็นกัลยาณมิตร และยินดีสละเวลาให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์ และให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติทั้งในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติในประเทศไทย และในประเทศจีน พม่า เวียดนาม อินเดียน อินโดนีเซีย ภูฏาน กัมพูชา ลาว มาเลเซีย ญี่ปุ่น ฯลฯ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความกรุณา ความร่วมมือ ความเป็นมิตร และให้ความช่วยเหลือในการแนะนำเพื่อนๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขที่ผู้วิจัยต้องการ ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเก็บรวบรวมข้อมูลได้สมบูรณ์และมีความสะดวกยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนตั้งแต่เยาว์วัยจนถึงปัจจุบัน รวมถึงนักวิชาการทุกท่านทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ได้ผลิตผลงานทางวิชาการดีๆ ออกมาให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้ผลงานของท่าน และขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ สาขาวิจัยวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือ ความเป็นกัลยาณมิตร และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในระหว่างที่ไปเสนอผลงานทางวิชาการที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ตลอดจนพี่ๆ เพื่อนๆ สาขาอุดมศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจเสมอมาด้วยความจริงใจ

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณครูคนแรกของลูกคือ บิดามารดาและคุณยายที่คอยห่วงใย เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนลูกด้วยความรัก พร้อมทั้งให้การศึกษาดังแต่เยาว์วัยจนเติบโตใหญ่ และ ผศ.ดร. คณิต วัฒนวิเชียร ที่เป็นกำลังใจ ให้ความดูแลเอาใจใส่ในทุกๆ ด้าน เสมือนหนึ่งเป็นบิดา และมารดาของผู้วิจัย และขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. พรทิพย์ อันทิวโรทัย, รศ. นันทนา เทพบริรักษ์, คุณกาญจนา เทพบริรักษ์, Dr Pak T. Lee, Professor Bill Charters, Shiela Chaters, Chalis Boland, Dr.Maow-Maow, Madam Chocky, Piggy, Yuko, Pooky, Brownny, Shokun, Shin-Shin, Loftly, Nudy, Pinky, Shippy, Ted, Ally, Yuo-You, Tueak, Serfo, Ginger, Senior, Tony, เปรม, ปุริม, เปิ้ล, เปา, พี่หน้อย, นุช, จุ, อุ๋, ตุ่น, เพื่อนกลุ่ม Melbourne และเพื่อนกลุ่มเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
1.4 คำจำกัดความ	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นสากลและความเป็นนานาชาติของ สถาบันอุดมศึกษา	7
2.2 การส่งเสริมการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย	15
2.3 การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของสถาบัน อุดมศึกษาไทย	18
2.4 การเปิดเสรีทางการศึกษา ตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ	36
2.5 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ของการศึกษา	42
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	63
3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	63
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	73
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	80
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	82

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4.1 อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	85
4.2 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	110
4.2.1 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและต่างชาติ.....	113
4.2.2 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย.....	130
4.2.3 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ.....	150
4.2.4 สรุปปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย.....	170
4.3 ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย.....	178
4.4 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติฯ ให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯและการพัฒนาประเทศ.....	188
4.4.1 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	188
4.4.2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติฯ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ.....	195
4.4.3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติฯ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ.....	199
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	203
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	203
5.2 อภิปรายผล.....	229
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	242
รายการอ้างอิง.....	246

ภาคผนวก.....	254
ภาคผนวก ก ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	255
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลนักศึกษา.....	268
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติ.....	289
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ.....	296
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	300

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยในปี 2544 - 2547.....	21
2.2 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศในปี 2545 - 2548.....	21
2.3 จำนวนหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาในปี 2544 - 2547.....	21
2.4 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ จำแนกตามระดับการศึกษาในปี 2545 - 2548.....	23
2.5 นักศึกษาต่างชาติจำแนกตามประเทศที่เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาไทย มากที่สุด 10 ลำดับ ในปี 2545 - 2548.....	23
2.6 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีนักศึกษาต่างชาติศึกษามากที่สุด 10 ลำดับ ใน ปี 2545 - 2547.....	24
2.7 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ จำแนกตามแหล่งเงินทุนในการศึกษาในปี 2545 - 2548.....	24
2.8 สาขาวิชาที่มีนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษามากที่สุด 10 ลำดับแรก ในปี 2545 - 2547.....	26
2.9 หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของ รัฐและเอกชน.....	28
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาใน หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยจำแนกตามสาขาวิชา และ มหาวิทยาลัย.....	75
3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ ระดับปริญญาตรีใน ประเทศไทย และนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีใน ประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย จำแนกตามสาขาวิชา.....	76
3.3 จำนวนแบบสอบถามที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทย และต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ.....	81
3.4 จำนวนแบบสอบถามที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ.....	81
3.5 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	83
4.1 จำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2549 สาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและ การท่องเที่ยว.....	87

ตารางที่	หน้า
4.2 จำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามหลักสูตรและสาขาวิชา.....	87
4.3 ลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ...	88
4.4 รายได้บิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือนของนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตร.....	89
4.5 ระดับการศึกษาของบิดาและมารดาของนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตร.....	90
4.6 อาชีพบิดาและมารดาของนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตร.....	91
4.7 จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตร.....	92
4.8 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำแนกตามหลักสูตร และสาขาวิชา.....	94
4.9 ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษาจำแนกตาม มหาวิทยาลัย และหลักสูตร.....	96
4.10 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติมีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตร นานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	97
4.11 เหตุผลของนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติฯ ที่เลือกเรียน หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	97
4.12 เหตุผลของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติฯ ที่เลือกเรียน หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	99
4.13 เหตุผลของนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติฯ ที่ไม่เลือกเรียน หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	99
4.14 เหตุผลของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติฯ ที่ไม่เลือกเรียน หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	100
4.15 ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติต่อ หลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ.....	100
4.16 ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อ เทียบกับหลักสูตรปกติ.....	102
4.17 ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติต่อ หลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ.....	103
4.18 จำนวนนักศึกษาไทยในหลักสูตรนานาชาติที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย.....	105
4.19 จำนวนนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรนานาชาติที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย.....	106

ตารางที่	หน้า
4.20 จำนวนนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย.....	108
4.21 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในต่างประเทศที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย.....	109
4.22 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม (3 สาขาวิชา).....	115
4.23 ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม.....	117
4.24 ความน่าจะเป็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม.....	118
4.25 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ.....	120
4.26 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาบริหารธุรกิจ.....	121
4.27 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ.....	123
4.28 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	125
4.29 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	126
4.30 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	127
4.31 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว.....	129
4.32 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว.....	131

ตารางที่	หน้า
4.33 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและ นักศึกษต่างชาติสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว.....	132
4.34 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย ในภาพรวม (3 สาขาวิชา).....	134
4.35 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทยในภาพรวม (3สาขาวิชา).....	136
4.36 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยใน ภาพรวม (3สาขาวิชา).....	137
4.37 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย สาขา บริหารธุรกิจ.....	138
4.38 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทยสาขาบริหารธุรกิจ.....	140
4.39 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขา บริหารธุรกิจ.....	141
4.40 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	143
4.41 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาไทยสาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	145
4.42 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	146
4.43 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทย สาขาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว.....	148
4.44 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขาการ โรงแรม และการท่องเที่ยว.....	149
4.45 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขา การ โรงแรมและการท่องเที่ยว.....	151
4.46 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม (3สาขาวิชา).....	153

ตารางที่	หน้า
4.47 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติในภาพรวม (3สาขาวิชา).....	154
4.48 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม (3สาขาวิชา).....	155
4.49 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ สาขาบริหารธุรกิจ.....	157
4.50 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติสาขาบริหารธุรกิจ.....	158
4.51 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ สาขาบริหารธุรกิจ.....	160
4.52 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	161
4.53 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติสาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	163
4.54 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติสาขา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	164
4.55 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว.....	166
4.56 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติสาขาการโรงแรมและ การท่องเที่ยว.....	168
4.57 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว.....	169
4.58 สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับ ปริญญาตรีในประเทศไทย.....	172
4.59 สรุปลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.....	173

ตารางที่	หน้า	
4.60	ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว.....	181
4.61	ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านการศึกษาของไทย.....	189
4.62	ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านเศรษฐกิจของไทย.....	191
4.63	ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านสังคมของไทย.....	192
4.64	ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านการเมืองของไทย.....	193
4.65	ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย.....	194
ก-1	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 1.....	256
ก-2	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 1.....	256
ก-3	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 2.....	257
ก-4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 2.....	257
ก-5	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 3.....	258
ก-6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 3.....	258
ก-7	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 4.....	259
ก-8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 4.....	259
ก-9	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 5.....	260
ก-10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 5.....	260
ก-11	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 6.....	261
ก-12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 6.....	261
ก-13	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 7.....	262
ก-14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 7.....	262
ก-15	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 8.....	263
ก-16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 8.....	263

ตารางที่		หน้า
ก-17	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 9	264
ก-18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 9	264
ก-19	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 10	265
ก-20	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 10	265
ก-21	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 11	266
ก-22	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 11	266
ก-23	ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 12	267
ก-24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 12	267

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	อุปสงค์ทางการศึกษาส่วนบุคคล.....	45
2.2	การเลื่อนตำแหน่งเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงรายได้ ของประชาชน.....	48
2.3	การเลื่อนตำแหน่งเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตรา ค่าเล่าเรียน.....	49
2.4	การเลื่อนตำแหน่งเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตรา ค่าเล่าเรียน.....	49
3.1	กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	64

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสถานการณ์โลกได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ประเทศต่างๆ มีการร่วมมือกัน และมีการแข่งขันมากขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทุกประเทศจึงปฏิรูปการศึกษาให้มีความเป็นเลิศ และทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนในประเทศตนได้ศึกษา และยังชักจูงให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นธุรกิจส่งออกที่สำคัญทำรายได้ให้กับประเทศต่างๆ (บัญญัติ สุขศรีงาม, 2546; พิมพ์ชนก วอนขอพร, 2004)

สถาบันอุดมศึกษาไทยได้ปรับทิศทางเพื่อเตรียมรับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2533-2547) และฉบับที่ 2 (พ.ศ.2543-2557) เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาและการเปิดสู่ภูมิภาค ซึ่งนำไปสู่การขยายตัวอย่างรวดเร็วของการเปิดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทย นอกจากนี้แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ก็ยังมีการกำหนดนโยบายเพื่อสานต่อความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization-Regionalization) ตลอดจนสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเองในระยะยาวโดยอาศัยภูมิปัญญาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2540, 2544, 2546)

ส่วนการส่งเสริมการศึกษานานาชาติของภาครัฐนั้น รัฐบาลได้มีการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ในด้านการศึกษาไว้ว่าจะสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งนโยบายการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษามาตรึงข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าภาคบริการ (GATS) ได้ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในธุรกิจการศึกษานานาชาติในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งผลักดันให้มีการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศไทยในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกับนานาชาติมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2544; สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2547)

นอกจากนี้กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล โดยกำหนดแผนงานส่งเสริมธุรกิจบริการด้านการศึกษานานาชาติของไทยไว้เป็นหนึ่งในแผนงานของกรมส่งเสริมการส่งออกคือ (1) ส่งเสริมให้การศึกษานานาชาติของไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับสำหรับชาวต่างชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ (2) ส่งเสริมให้คนไทยให้ความสำคัญกับการศึกษานานาชาติของไทยและนิยมศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในประเทศแทนการไปเรียนในต่างประเทศ ซึ่งตลาดเป้าหมายในการส่งเสริมการตลาดคือ ประเทศจีน เวียดนาม พม่า ลาว กัมพูชา และประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประเทศจากการรับนักเรียนนักศึกษาต่างชาติ และสงวนเงินตราต่างประเทศไว้ในประเทศแทนการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ (กรมส่งเสริมการส่งออก, 2547, 2549)

ผลจากการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานานาชาติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและภาครัฐ ที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านตามที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ในปี 2547 มีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 55 แห่ง (รัฐบาล 32 แห่ง เอกชน 23 แห่ง) ที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา มีหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาจำนวน 727 หลักสูตร จำแนกเป็นปริญญาตรี 241 หลักสูตร ปริญญาโท 240 หลักสูตร ปริญญาเอก 178 หลักสูตร และอื่นๆ 18 หลักสูตร ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่มาจากเอเชีย (มาจากประเทศจีนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ พม่า ลาว เวียดนาม ญี่ปุ่น อเมริกา อินเดีย ได้หวัน กัมพูชา และบังคลาเทศ) ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประมาณร้อยละ 70 ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมากที่สุด รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยสยาม และมหาวิทยาลัยรังสิตตามลำดับ ส่วนสถาบันอุดมศึกษารัฐบาลประมาณร้อยละ 30 ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดลมากที่สุด รองลงมาได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามลำดับ นอกจากนี้นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่ศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับบัณฑิตศึกษา และใช้ทุนส่วนตัวในการศึกษาประมาณร้อยละ 70 ของนักศึกษาต่างชาติทั้งหมด (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2548, 2549)

จากข้อมูลสถิติของกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ในปี 2543-2547 พบว่าจำนวนนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยระดับอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี นับตั้งแต่ช่วงวิกฤติเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2540 และเหตุการณ์ตึก World Trade ในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อ 11 กันยายน 2544 ทำให้ผู้ปกครองหันมาส่งบุตรหลานเรียนหลักสูตรนานาชาติในระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษามากขึ้น และในปัจจุบันยอดรวมของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรนานาชาติในปี 2547 มีจำนวนนักศึกษาไทยประมาณ 35,000 คน และนักศึกษาต่างชาติประมาณ 6,800 คน และมีการประมาณการว่ามีรายได้จากนักศึกษาต่างชาติจำนวน 500,000 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นรายได้เข้าประเทศในปี 2545-2547 เป็นมูลค่าประมาณ

8,240.50 ล้านบาท 9,780 ล้านบาท และ 10,650 ล้านบาทตามลำดับ หากคนไทยให้ความสำคัญกับการศึกษานานาชาติของไทย และนิยมศึกษาต่อภายในประเทศแทนการไปศึกษาต่อในต่างประเทศมากขึ้น จะทำให้ส่งเงินตราต่างประเทศไว้ได้ประมาณ 600,000–1,000,000 บาทต่อคนต่อปี หรือมีมูลค่าประมาณปีละ 24,000-40,000 ล้านบาท (กรมส่งเสริมการค้าส่งออก, 2547, 2549)

นอกจากนี้ประเทศไทยมีจุดแข็งในหลายด้าน คือ สถานที่ตั้งของประเทศที่เหมาะสม มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่สวยงาม มีขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมอันดีงาม มีเทคโนโลยี ในด้านการสื่อสารและการคมนาคมที่ทันสมัย ค่าครองชีพต่ำ และมีสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการเรียนการสอนในระดับสากล หลักสูตรนานาชาตินอกจากจะกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีความเป็นสากลและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้แล้ว นักศึกษาไทยยังได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมจากนักศึกษาต่างชาติ (สรันพร ชวนเกริกกุล, 2547) ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนให้มีบทบาทสำคัญในระดับโลกที่สามารถอยู่ในสังคมอย่างรู้เท่าทันมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล อีกทั้งสามารถใช้เป็นกลไกสำคัญสำหรับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ การค้าระหว่างประเทศ การสร้างรายได้ให้กับประเทศ รวมถึงการส่งผ่านและถ่ายทอดแนวความคิดทางวิชาการ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตจากประเทศผู้จัดการศึกษาไปสู่ผู้เรียนที่มาจากประเทศต่างๆ ตลอดจนเป็นการยกระดับการศึกษาไทย และพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไทยให้เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ (วิจารณ์ พานิช, 2544; เทียนฉาย กิระนันท์, 2001)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย” โดยศึกษาถึงความต้องการในการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทยว่ามีปัจจัยสำคัญใดบ้างที่เป็นตัวผลักดันที่ทำให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีที่มี “นักศึกษาต่างชาติ” เลือกศึกษาต่อมากที่สุด ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยใช้เป็นแนวทางประกอบการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่มีความหลากหลายและมีมาตรฐานสากลเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้เรียนชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีคุณภาพ มีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นโยบายของรัฐบาลและการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและการพัฒนาประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
- 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
- 3) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
- 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ซึ่งเป็นอุปสงค์สัมฤทธิ์ผล (Effective Demand) ของนักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทย 2 กลุ่มคือ

(1) กลุ่มนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ “เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในภาคปกติ ปีการศึกษา 2549 ในสาขาวิชาและสถาบันอุดมศึกษาที่นักศึกษาต่างชาติเลือกศึกษาต่อมากที่สุด และสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรม และการท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยสยาม วิทยาลัยมิชชัน และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) กลุ่มนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่มีศักยภาพในศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ แต่ “ไม่เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งกลุ่มนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยอาศัยจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกรณีที่ “เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติช่วยแนะนำเพื่อนและคนที่รู้จักที่มีศักยภาพในการเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ มีความพร้อมในด้านทุนทรัพย์ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ แต่ไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาหลักสูตรปกติ(ภาษาไทย)ในประเทศไทย และนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาหลักสูตรปกติในประเทศของตนโดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชีย เช่น จีน พม่า อินเดีย ลาว เวียดนาม กัมพูชา และอื่นๆ เป็นต้น

1.4 คำจำกัดความ

หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง การจัดการศึกษาที่มีผู้เรียนและผู้สอนทั้งชาวไทยและต่างชาติ ซึ่งเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยใช้ภาษาสากล เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ เป็นสื่อในการเรียนการสอน รวมทั้งมีการแทรกมิตีของความเป็นนานาชาติลงในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ

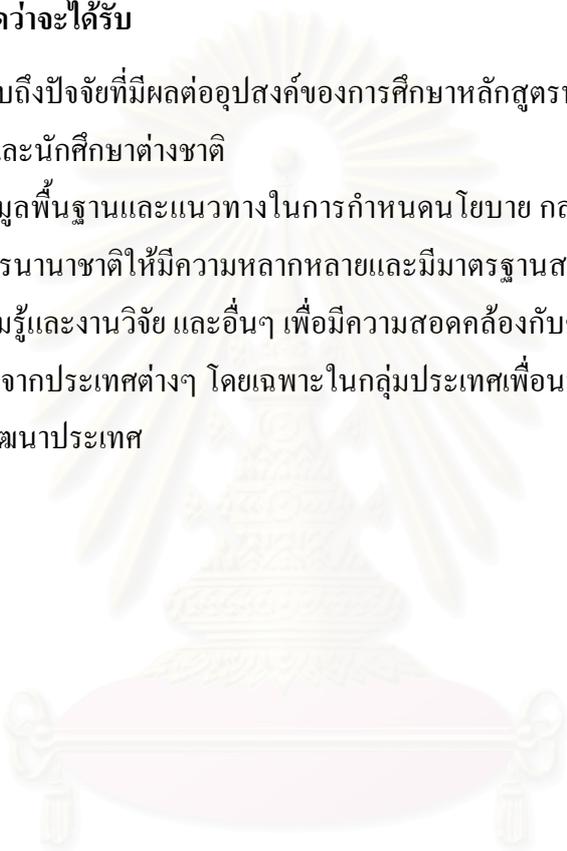
อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ หมายถึง ความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเป็นอุปสงค์สัมฤทธิ์ผล (Effective Demand) ซึ่งในการศึกษานี้ประกอบด้วย (1) สภาพข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษา (2) เหตุผลของเหตุผลการเลือกและการไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติฯ (3) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ และ (4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและต่างชาติ โดยศึกษาจากนักศึกษา 2 กลุ่มคือ (1) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยสยาม และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว และ (2) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่มีศักยภาพในศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (คือ มีความพร้อมในด้านทุนทรัพย์ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ) แต่ “ไม่เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย โดยนักศึกษาไทย คือ ผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตรปกติในประเทศไทย และนักศึกษาต่างชาติ คือ ผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตรปกติในประเทศของตน (ประเทศในแถบเอเชีย เช่น จีน พม่า อินเดีย ลาว เวียดนาม กัมพูชา และอื่นๆ เป็นต้น) ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย หมายถึง (1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประกอบด้วย รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง การศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้องในครอบครัว (3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา โอกาสการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และรายได้ที่

คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต (4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ประกอบไปด้วย ความมีชื่อเสียงคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และ (5) ปัจจัยอื่น ประกอบด้วย การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ
- 2) เพื่อใช้ข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และการวางแผนการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติให้มีความหลากหลายและมีมาตรฐานสากลในด้านการเรียนการสอน การสร้างองค์ความรู้และงานวิจัย และอื่นๆ เพื่อมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และให้ได้มาซึ่งผู้เรียนจากประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษา หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ประกอบด้วย (1) แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นสากลและความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา (2) การส่งเสริมการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (3) การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาไทย (4) การเปิดเสรีทางการศึกษา ตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) (5) ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ของการศึกษา และ (6) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นสากลและความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษานานาชาติ (International Education) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่างๆ ในโลกเกี่ยวกับการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชาติต่างๆ ก่อให้เกิดความร่วมมือกัน โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย การแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ บุคลากร อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ โดยมีภาษากลางเป็นสื่อ (ทบทวมหาวิทยาลัย, 2534: 5) และ International Education (1988: 296) ได้ให้ความหมาย การศึกษานานาชาติว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านการศึกษา และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สองจะมีลักษณะเป็น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระหว่างประเทศที่เป็นทางการ แต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองหมายรวมถึง การให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่ประเทศกำลังพัฒนา การติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษานักวิชาการในประเทศต่างๆ โดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

1) ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษา

ความเป็นสากลของการอุดมศึกษา สารานุกรมเกี่ยวกับอุดมศึกษา International Encyclopedia of Higher Education (Knowles, 1977) ได้ให้ความหมายว่าคือ การนำแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการศึกษานานาชาติ (International Education) หมายถึง การแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศทางด้านการศึกษา และโครงการร่วมมือทางด้านวิชาการ ไปปฏิบัติโดยวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบัน การศึกษา รัฐบาล นักวิชาการ และนักศึกษา สำหรับสากลศึกษา ส่วนทองอินทร์ วงศ์โสธร และคณะ (2540) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นสากลของการอุดมศึกษาว่าคือ ความพยายามของสถาบันอุดมศึกษาในการร่วมมือกับหน่วยงานหรือสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ ในการดำเนินการด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในฐานะที่

สถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก สำหรับ Alfonso (1990) ได้ศึกษามิติความเป็นสากลของการอุดมศึกษา และได้พัฒนาดัชนีเพื่อวัดความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้คือ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หลักสูตรนานาชาติ การศึกษาและดูงานในต่างประเทศ จำนวนนักศึกษาจากต่างประเทศ จำนวนคณาจารย์ในโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ จำนวนเงินอุดหนุนที่ได้รับเพื่อดำเนินกิจกรรมนานาชาติ และความร่วมมือในการวิจัย และการฝึกอบรมนานาชาติ นอกจากนี้ Ellingboe (อ้างถึงในพรทิพย์ กาญจนนิตย์, 2547) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของความเป็นสากลของอุดมศึกษามี 6 ประการ คือ (1) ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการความเป็นสากลทั่วทั้งสถาบัน (2) ความเป็นสากลของหลักสูตร (3) การมีคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและวิจัยในเวทีนานาชาติ (4) จำนวนของผู้เรียนในการศึกษาและวิจัยในต่างประเทศ (5) การประสมประสานคณาจารย์และนักศึกษานานาชาติเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในสถาบันอุดมศึกษา และ (6) การพัฒนาหน่วยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาให้มีความเป็นนานาชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การจัดโปรแกรมนานาชาติหรือหลักสูตรนานาชาติเป็นแนวทางหนึ่งในการตอบสนองนโยบายความเป็นสากลของอุดมศึกษา เนื่องจากการศึกษาลักษณะที่เกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ภาษา และวัฒนธรรม

2) ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา

ความเป็นนานาชาติของ Knight and Wit (1997) มีแนวคิดว่าเป็น กระบวนการผสมผสาน (Integrate) มิติของความเป็นนานาชาติ (International) และนานาชาติวัฒนธรรม (Intercultural) เข้าไปสู่การสอน การวิจัย และการบริการแก่สังคมของสถาบัน นอกจากนี้ยังหมายถึง ระบบการปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีการผสมผสานมิติความเป็นนานาชาติและนานาชาติวัฒนธรรมในการจัดหลักสูตร และการสอนที่มีเนื้อหาสาระที่ถ่ายทอดกันได้ทั่วโลก โดยเน้นความรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเตรียมบัณฑิตสำหรับสังคมอนาคตที่มีโลกทัศน์กว้าง การเปิดระดับอุดมศึกษาไปสู่ประชาคมโลกโดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การวิจัย และเทคโนโลยี ตลอดจนการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบัน (พรชูลี อาชาวอำรุง, 2540)

ส่วนจรัส สุวรรณเวลา (2545) มีแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติ ว่าเป็นกระแสทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เราจำเป็นต้องมีความเป็นสากลเพื่อให้สามารถก้าวทันโลก ใช้ความรู้ เทคโนโลยี ค่านิยมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในต่างแดนให้เป็นประโยชน์กับเราได้ สามารถร่วมอยู่และแข่งขันในสังคมโลกได้ ขณะเดียวกันความเป็นสากลจะมาเบียดบังเอกลักษณ์ความเป็นไทย ทำให้ความเป็นตัวของตนเองค่อยๆ ไป จึงต้องมีสมดุลที่พอเหมาะระหว่างสากลสภาพ ซึ่งมีความเหมือนเป็นฐานกับเอกลักษณ์ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายเป็นหลัก สำหรับอุดมศึกษาส่วนสากลสภาพนั้นประกอบด้วย (1) ขอบเขตแนวความคิดการจัดการการศึกษาที่ต้องสร้างคนให้

เกิดแนวความคิดที่ขอบเขตกว้างไกลขึ้น เพื่อที่จะทำให้สามารถอยู่ในโลกอนาคตได้สะดวก มีความสุขและความมั่นคงยิ่งขึ้น (2) สถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นสมาชิกและเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาของโลกซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยน การให้ และการรับ (3) ความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาไทยในสังคมโลก ในด้านคุณภาพ การบริหารจัดการ รวมถึงการตลาดและการประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึง

ความสำคัญของความเป็นสากลของอุดมศึกษามีบทบาทมากในปัจจุบัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงตามกระแส โลกาภิวัตน์ทำให้ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของพรมแดนระหว่างประเทศ และไม่ได้หมายถึงเฉพาะการศึกษาวิชาการเท่านั้น แต่ยังหมายถึงรวมถึงการเข้าใจวัฒนธรรมและการใช้ชีวิตในสังคมที่แตกต่างเพื่อความผาสุกของประชาชนในสังคม ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจัดว่าเป็นแหล่งผลิตผู้มีความรู้เพื่อตอบสนองต่อสังคม จึงเริ่มให้ความสำคัญต่อบทบาทของความเป็นนานาชาติมากขึ้น โดยผ่านทางโปรแกรมนานาชาติเพื่อที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและสอดคล้องต่อสภาพของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ (เชนศ จิตสุทธิภากร, 2547) นอกจากนี้หลักสูตรนานาชาติ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547) หมายถึง หลักสูตรที่ต้องมีนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้าร่วมศึกษาด้วย เพื่อมุ่งหวังให้มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติและวัฒนธรรมร่วมกันระหว่างนิสิตชาวไทยและนักศึกษาต่างประเทศ ทั้งนี้หลักสูตรนานาชาติต้องใช้ภาษาสากลเป็นสื่อในการสอน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้หลักสูตร เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรที่มีความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ สำหรับหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสอนแต่ไม่มีแผนการรับนักศึกษาต่างประเทศเข้าร่วมศึกษาในหลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ถือว่าเป็นหลักสูตรนานาชาติ

จุดมุ่งหมายสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดหลักสูตรนานาชาติ คือ การผลิตบัณฑิตที่สามารถทำงานในหน่วยงานของประเทศไทยที่ลักษณะงานเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ การพัฒนาอาจารย์ของสถาบัน การเตรียมคนไทยให้มีบทบาทในเวทีโลกเพื่อผลิตบัณฑิตที่สามารถทำงานในหน่วยงานต่างประเทศเพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศและกลุ่มประเทศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการเมืองต่อประเทศไทย และเพื่อให้ชาวต่างชาติมีความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยและมีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิตของไทยมากขึ้น (ทองอินทร์ วงศ์โสธร และคณะ, 2540) นอกจากนี้การจัดโปรแกรมนานาชาติมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันกับเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ไม่ใช่ว่ารู้แต่เรื่องตัวเองเท่านั้น แต่ต้องรู้ความเป็นไปต่างๆ ของนานาชาติด้วย เพื่อให้เกิดการแข่งขันกับนานาชาติ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่จะเปิดสู่ความเป็นสากลและเพื่อให้บริการ ผู้ที่มีทุนทรัพย์ไม่พอที่จะไปศึกษาต่างประเทศ (วิลาวัลย์ จารุอาริยานนท์, 2542)

นอกจากนี้คำว่าโปรแกรมนานาชาติ (International Programs) หรือมักเรียกกันว่าหลักสูตรนานาชาติ เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าหลักสูตรนานาชาติ (International

Education) หรืออีกหลายคำที่มีอยู่ในขอบข่ายของการศึกษาเกี่ยวกับนานาชาติ เช่น โปรแกรมการศึกษานานาชาติ (International Education Programs หรือ International Studies) การศึกษาเปรียบเทียบ (Comparative Education) เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะเรียกอย่างไรก็ถือว่าอยู่ในขอบข่ายเดียวกันคือ เป็นโปรแกรมที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ ในโลก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สังคม ภาษา วัฒนธรรม อาณาจักรบริเวณศึกษา (Area Studies) การศึกษาสิ่งแวดล้อม หรือสันติศึกษา ส่วนความหมายของโปรแกรมนานาชาติของไทยกับต่างประเทศ อาจเห็นความแตกต่างกันในเรื่องภาษาและสื่อในการเรียนการสอน ซึ่งของไทยได้ระบุไว้ชัดเจนว่าในสื่อการเรียนการสอนต้องเป็นภาษาสากล และผู้เรียนผู้สอนมาจากนานาชาติ ส่วนต่างประเทศนั้นบอกแต่เพียงว่าเป็นการศึกษาเรื่องต่างๆ ของนานาชาติ อาจเป็นเพราะว่าในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศใช้ภาษาสากลในการเรียนการสอน โดยเฉพาะใช้ภาษาอังกฤษอยู่แล้ว และนักศึกษาจากชาติต่างๆ ที่เลือกเรียนในสถาบันนั้นๆ ก็ต้องใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นๆ แต่จุดเน้นของของโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศอยู่ที่เนื้อหาของโปรแกรมที่สอดคล้องความเป็นนานาชาติเอาไว้ ซึ่งจุดเน้นนี้จะเป็นข้อแตกต่างจากจุดเน้นของการจัดโปรแกรมนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เห็นได้ชัด เพราะสถาบันอุดมศึกษาไทยมักให้ความสำคัญในเรื่องการใช้ภาษาสากลในการสอน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ฉะนั้นโปรแกรมนานาชาติในความหมายของคนไทยจึงอาจจะแตกต่างจากโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศตะวันตก เช่น อเมริกา และยุโรป (ชเนศ จิตสุทธิภากร, 2547)

องค์ประกอบของหลักสูตรนานาชาติ ประกอบด้วย เนื้อหาของหลักสูตร การให้ทุนแก่นักศึกษาในการฝึกอบรมและการวิจัย และการจัดระบบการศึกษาที่ผูกพันกับความช่วยเหลือและความร่วมมือทางวิชาการ (Knowles, 1977) สำหรับ Lin (1993 อ้างถึงในทองอินทร์ วงศ์โสธรและคณะ, 2540) มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมนานาชาติว่าควรมี 4 ลักษณะสำคัญ คือ (1) คณาจารย์จากต่างประเทศ ที่มีประสบการณ์ในการสอนและการวิจัยในต่างประเทศ และมีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์ในต่างประเทศ (2) นักศึกษา ควรมีนักศึกษาต่างชาติและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างวัฒนธรรมในการเรียนการสอน (3) รายวิชา ควรยึดปัญหาเป็นศูนย์กลาง มีการเรียนเป็นภาษาต่างประเทศ และบางหลักสูตรเป็นโครงการร่วมที่ผู้เรียนสามารถเรียนเพื่อรับปริญญาเกี่ยวข้องกับสัมพันธได้อีกปริญญาหนึ่ง และ (4) โครงการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ควรมีกิจกรรมภายใน เช่น เชิญวิทยากรจากต่างประเทศมาบรรยาย ตลอดจนโครงการภายนอก เช่น ส่งนักศึกษาไปฝึกงานในต่างประเทศ นอกจากนี้องค์ประกอบสำคัญของโปรแกรมนานาชาติคือนักศึกษาและอาจารย์ที่มาจากนานาชาติ เนื้อหาหลักสูตรต้องมีมาตรฐาน สากลเทียบเคียงได้กับนานาชาติที่มีให้เลือกหลายรูปแบบ ภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนเป็นภาษาสากลที่ได้รับการยอมรับจากนานาชาติโดยมีแนวโน้มใช้ภาษาอังกฤษมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ภาษาจีน และญี่ปุ่น การจัดการเรียนการสอนมีทางเลือกที่หลากหลาย สามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาที่ผู้เรียน

และผู้สอนจัดรวมกันได้ มีกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับนานาชาติ โดยแทรกมิติของความเป็นนานาชาติลงในกิจกรรมต่างๆ เน้นปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ สำหรับอุปสรรคที่สำคัญของการจัดโปรแกรมนานาชาติ คือ งบประมาณ (วิลาวัลย์ จารุอาริยานนท์, 2542)

สำหรับแนวทางการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาความเป็นนานาชาติ จำเป็นจะต้องมีการบริหารและการจัดการต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบด้านต่างๆ หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีเนื้อหาสาระที่ของรายวิชาที่เป็นสากล ภาษาที่ใช้ในการเรียนต้องเป็นภาษาที่เป็นสากล เช่น ภาษาอังกฤษ และอาจารย์ผู้สอนต้องพัฒนาให้มีศักยภาพเหมาะสมกับการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ ส่วนการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในภูมิภาคเพื่อมุ่งสู่ความเป็นสากล ประกอบด้วย (1) คุณภาพและมาตรฐานการเรียนการสอนควรได้รับความสนใจอย่างแท้จริง (2) เน้นการศึกษาตลอดชีวิต เพิ่มพูนความใฝ่รู้ความเข้าใจแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ (3) การสร้างความเป็นสากลต้องเริ่มจาก การสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้แก่นักวิชาการ ผู้บริหาร อาจารย์ ตลอดจนนักศึกษา ถึงความสำคัญของการพัฒนาสู่ความเป็นสากลเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่แท้จริง (4) เน้นการฝึกอบรมอาจารย์ประจำ ตลอดจนจัดให้มีการประเมินผลการเรียนการสอนและหลักสูตร เพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนและยกระดับมาตรฐานทางวิชาการให้สูงขึ้น (5) จัดกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนความเป็นสากล เช่น โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักศึกษาระหว่างประเทศ การร่วมประชุมนานาชาติ เป็นต้น (6) หัวใจของความเป็นสากลของการอุดมศึกษาต้องมีความสามารถในการแข่งขัน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (7) ต้องคำนึงถึงความหลากหลายในพื้นฐานทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติของผู้เรียน โดยใช้กลไกการจัดการที่เหมาะสม (8) มีการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบาย กฎหมาย และข้อบังคับให้สอดคล้องกับความเป็นสากลที่นานาชาติได้ดำเนินการและเป็นผลสำเร็จ (9) ต้องพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา คอมพิวเตอร์ และคำนึงถึงความหลากหลายของหลักสูตร เพื่อรองรับความสนใจของผู้เรียน (10) ต้องทราบขีดความสามารถและข้อจำกัดต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา (11) ตั้งเครือข่ายทางวิชาการทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ (12) ตั้งสถาบันไทยคดีศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมไทยในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ (13) มีการผสมผสานวิทยาการจากแหล่งภายนอกเพื่อให้เข้ากับภูมิปัญญาไทยได้อย่างกลมกลืน (ประจวบ ไชยสาส์น, 2541)

ส่วนความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยในทัศนะใหม่ของโลกปัจจุบันและโลกยุคต่อไปนั้นไพทอร์ย สตินลาร์ตัน (2534: 16-21) ได้ให้แนวคิดและทิศทางที่สำคัญคือ เป้าหมายของความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัย ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของเป้าหมายทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจ และการเมืองระหว่างประเทศ ความเป็นนานาชาติจะต้องเป็นการรู้จักคนอื่น เพื่อรู้จักตัวเองให้ดีขึ้นควบคู่กันกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันมากกว่าเป็นการส่งผ่านด้านเดียว และจะต้องสร้างขึ้นในวงกว้างให้ครอบคลุมทุกคนทุกกลุ่มและทุกวงการ

กิจกรรมและปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ความเป็นนานาชาติเป็นไปอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ความเป็นนานาชาติจะต้องมีการศึกษาทำความเข้าใจอย่างต่อเนื่องยาวนาน และมีลักษณะถาวร และยาวนานด้วยการสร้างกลุ่มที่สนใจเฉพาะขึ้นมารองรับ ช่วยเหลือ และดูแลด้วยพร้อมกันไป การส่งเสริมจะต้องมีอย่างจริงจังและต่อเนื่องไปโดยตลอด เพื่อไม่ให้หยุดๆ เกิดๆ ตามความต้องการของกลุ่มการเมืองและเศรษฐกิจเท่านั้น

ความเป็นนานาชาติเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้อุดมศึกษาไทยไปสู่คุณภาพที่พึงประสงค์ โดยการ (1) สร้างคน/นักวิชาการที่มีบทบาทที่กว้างในระดับโลก มีโลกทัศน์ที่กว้าง มีความอดทนยอมรับความแตกต่าง ในเรื่องสีผิว เพศ ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกันได้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีศักดิ์ศรีของตนเอง และเคารพคนอื่น (2) การดึงสติ ปัญญาของทั้งโลกมาใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management) เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนร่วมมือทางวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ภาคราชการ เป็นต้น (3) อุดมศึกษาไทยสามารถพึ่งพาตนเอง (Self-Reliance) สามารถสร้างอาจารย์ได้เอง โดยผลิตคนขึ้นใช้เองภายในอุดมศึกษา สามารถร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้อย่างเท่าเทียม สามารถสร้างความรู้/การวิจัย และนวัตกรรมได้เอง ตลอดจนความสามารถที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ อย่างมีศักดิ์ศรีในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของโลก และ (4) ความเป็นนานาชาติจะช่วยทำให้อุดมศึกษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างสรรค์ปัญญาของคน กล่าวคือ แนวความคิดในการพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นแบบการสั่งสมปัจจัย (เช่น ทรัพยากร แรงงาน เป็นต้น) และแล้วนำมาปัจจัยที่สั่งสมในอดีตมาใช้ในปัจจุบัน ซึ่งวิธีการดังกล่าวล้าสมัย ไม่สามารถแข่งขันได้ในโลกสมัยปัจจุบันและอนาคต แต่วิธีคิดที่ดีกว่านั้นคือการนำความรู้ ความคิดที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการสร้างรายได้และสร้างความเจริญให้แก่สังคมได้ ซึ่งประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น เกาหลี เป็นตัวอย่างที่ดี และอุดมศึกษาของไทยก็มีโอกาสมากที่จะใช้ความเป็นนานาชาติเป็นเครื่องมือที่จะทำให้อุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งเป็นกลไกในการสร้างนวัตกรรมสร้างความรู้และสร้างนวัตกรรมให้แก่สังคมและเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจได้อย่างแท้จริง อีกทั้งทำให้เกิด Benchmarking ทำให้รู้ว่าอุดมศึกษาของไทยอยู่ระดับไหน โดยไม่จำเป็นต้องไปเทียบกับมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด แต่เป็นการเปรียบเทียบกันในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นเป้าหมายใหญ่ของความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษา (วิจารณ์ พานิช, 2544: 94-97)

นอกจากนี้ความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาสามารถใช้เป็นกลไกสำคัญสำหรับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศให้กว้างขวางมากกว่าการส่งเป็นสินค้าออก ประสพการณ์กรณีนี้สามารถพบได้ในหลายประเทศในอดีต เป็นต้นว่า การใช้มาตรการความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาค เพราะความเป็นนานาชาตินั้นเป็นมากกว่าการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ ดังจะเห็นได้จากประเทศญี่ปุ่น เป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญ แม้ว่าจะยื่นหยัดการใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักในการเรียนการสอนใน

มหาวิทยาลัยญี่ปุ่น แต่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ใช้วิสัยทัศน์ระยะยาวให้ทุนการศึกษาเป็นจำนวนมากแก่ชาวเอเชียเป็นเวลาต่อเนื่องกันหลายสิบปี ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในญี่ปุ่นได้กลับไปประเทศของตนและทำงานจนถึงระดับบริหารประเทศเป็นจำนวนมาก อิทธิพลของแนวความคิดทางวิชาการ ตลอดจนวัฒนธรรมและวิถีปฏิบัติหลายๆ ประการได้ซึมซับในบุคคลเหล่านั้นไม่น้อย ประเทศจีนกำลังดำเนินการทำนองเดียวกัน ประเทศสหรัฐอเมริกาก็เป็นตัวอย่างหนึ่งเช่นกัน หรือหากจะวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์จะพบว่า ผู้นำทางความคิดในการปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายๆ ประเทศทั่วโลก ในครั้งหนึ่งนั้นมักเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในฝรั่งเศส เป็นต้น นอกจากนี้อุดมศึกษาเป็นสินค้าออกที่สำคัญ และสามารถสร้างรายได้ให้ประเทศ ตัวอย่างเช่น ประเทศออสเตรเลียเป็นต้นแบบในเรื่องนี้ โดยสัดส่วนของรายได้จากการส่งอุดมศึกษาเป็นสินค้าออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในผลิตภัณฑ์ประชาชาติ อีกทั้งอุดมศึกษาที่ส่งออกนั้นมีทั้งการผลิตบัณฑิต การวิจัย และบริการทางวิชาการ ซึ่งสามารถสร้างกลยุทธ์การตลาดได้อย่างกว้างขวางมาก ทั้งในแง่ของการจูงใจให้คนต่างชาติเข้ามาศึกษาและในแง่ของการขยายฐานการผลิตไปต่างประเทศ โดยการตั้งวิทยาเขต การทำสัญญาร่วมผลิต (Joint Venture) กับสถาบันในประเทศนั้นๆ หรือการเรียนการสอนทางไกล และบริการทางวิชาการในรูปของ Consulting Services หรือการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติ (เทียนฉาย กิระนันท์, 2001)

ในการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติต้องอาศัยความเพียรพยายาม และการดำเนินงานหลายด้านคือ (1) ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลและภาษาวิชาการ นิสิตและบัณฑิตต้องมีความสามารถเชิงภาษาอย่างเพียงพอ จึงจะรับข้อมูลข่าวสารและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนติดต่อสัมพันธ์กับคนชาติอื่นได้ สำหรับภาษาอื่นก็มีความสำคัญ เพราะจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการใช้ชีวิต และประกอบการทำงานอาชีพต่อไป (2) การศึกษาทั่วไป ไม่ว่าผู้เรียนจะอยู่ในสาขาวิชาหรือหลักสูตรใด การมีความรู้กว้างขวางในวิชาอื่นๆ จะมีความสำคัญ ทำให้ความเป็นบัณฑิตมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถปรับความรู้ในวิชาการและวิชาชีพของตนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้ที่เรียนในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำเป็นต้องมีความรู้ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ด้วย ส่วนผู้ที่เรียนสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ด้วยทุกคน รวมทั้งจะต้องเรียนรู้สิ่งที่เป็นสากลด้วย เช่น ปรัชญา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เนื่องจากพัฒนาการของการศึกษาไทยเป็นการนำเข้าจากตะวันตก จำเป็นจะต้องศึกษาทางตะวันออกให้มากขึ้น (3) การแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาและอาจารย์จากต่างประเทศเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยของไทย เป็นกิจกรรมที่สำคัญในสร้างความเข้าใจระหว่างกัน และสร้างความเป็นนานาชาติ (4) การจัดหลักสูตร/รายวิชาที่จะดึงดูดนักศึกษาชาวต่างประเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญในการเป็นนานาชาติ โดยเป็นทั้งการรับและการให้ รวมถึงรายวิชา/หลักสูตร วิชาการและวิชาชีพต่างๆ ในลักษณะนานาชาติ ที่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เข้าเรียนร่วมกัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ หรือเชิญอาจารย์ชาวต่างประเทศมาช่วยสอน

โดยมีผู้เรียนเป็นคนไทยล้วนๆ ยังไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติ ฉะนั้นการดึงคนต่างชาติเข้ามาร่วมเรียนด้วยหลายชาติจะเพิ่มขอบเขตและวิสัยทัศน์ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น การจัดการศึกษานานาชาติจำเป็นต้องมีกลไก/กิจกรรมสนับสนุนจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามที่ประสงค์ เช่น การจัดการดูแลช่วยเหลือการเข้าเมือง การปรับตัวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของนักศึกษาชาวต่างชาติ เป็นต้น (5) การสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานที่ช่วยเพิ่มโอกาสให้การเป็นนานาชาติมีมากขึ้นและยกระดับคุณภาพของการศึกษา (6) การวิจัยและการเป็นแหล่งข้อมูล มีความสำคัญ เพราะแหล่งข้อมูลของไทยมีอยู่น้อย และที่มีอยู่ก็ไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยคอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ต่างๆ ส่วนใหญ่สะสมอยู่ในประเทศตะวันตก ทำให้ไทยอยู่ในฐานะเป็นผู้รับความรู้มากกว่าเป็นผู้ให้ และเสียเปรียบเมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์/ทำข้อตกลงแลกเปลี่ยน ดังนั้นการสร้างองค์ความรู้ของไทยและการปรับระบบข้อมูลต่างๆ ที่ทำให้สามารถเข้าถึงได้โดยระบบสารสนเทศ จะช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนกับต่างชาติได้ดียิ่งขึ้น และ (7) การพัฒนาและรักษาคุณภาพในด้านการศึกษา การวิจัย การสะสมข้อมูล หรือการให้บริการอื่นๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติ นอกจากนี้การก้าวเดินสู่ความเป็นนานาชาติจะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในมหาวิทยาลัยโดยทุกฝ่ายต้องมีความเข้าใจและเห็นด้วยกับนโยบาย มีการตลาดและการประชาสัมพันธ์ที่ดี และมีการจัดการทางการเงินที่ดี เพราะความเป็นนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูง (จรัส สุวรรณเวลา, 2545)

อย่างไรก็ตามการที่ประเทศไทยจะhubบทบาทการเป็นผู้นำและศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียนและประชาคมโลก จำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีความหลากหลายในสาขาวิชา และปริมาณของหลักสูตรนานาชาติให้มีมากเพียงพอที่จะรองรับนักศึกษาชาติต่างๆ ที่มีจำนวนมาก โดยเน้นในด้านคุณภาพ มาตรฐานของหลักสูตร ความเป็นสากลและความเป็นนานาชาติทั้งระบบ การจัดการ ความหลากหลายทางเชื้อชาติ และวัฒนธรรมของคณาจารย์และนักศึกษา สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกและระบบบริการที่ได้มาตรฐานสากล ตลอดจนความร่วมมือระดับภูมิภาคระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยเพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์หลักสูตรนานาชาติโดยใช้ความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์และนักศึกษา โครงการวิจัยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน และความร่วมมือในโครงการสหกิจศึกษา เป็นต้น (จินดา เตชะวณิช, 2004)

โดยสรุปประเทศไทยในปัจจุบันจำเป็นต้องปรับตัวเข้าสู่ยุคของการแข่งขันภายใต้กติกาใหม่ของการค้าโลกจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษามาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศมีเสถียรภาพสามารถอยู่รอดภายใต้การแข่งขัน เนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมี

ศูนย์กลางอยู่ที่มนุษย์เพราะมนุษย์เป็นผู้ที่ก่อให้เกิดกิจกรรมในด้านต่างๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการศึกษา เพราะจะทำให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจ และสามารถพัฒนากระบวนการต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ที่มีการศึกษาสูงจะมีความได้เปรียบต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นผลให้การศึกษาเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และในด้านอื่นๆ ของประเทศ ที่สำคัญความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในยุคปัจจุบัน หากประสงค์จะเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ สามารถที่จะแข่งขันได้และยืนหยัดอยู่ได้ในแวดวงสถาบันอุดมศึกษาของโลก รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องรู้จัก เข้าใจ ยอมรับ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกันระหว่างคนทั้งโลกได้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศตนเองกับประเทศอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อจะได้รู้จักตนเองและผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งความเป็นนานาชาติต้องเป็นการศึกษาที่เป็นวงกว้างครอบคลุมทุกกลุ่มและทุกวงการ เป็นการศึกษาที่มีความต่อเนื่องยาวนานและถาวร และมีการจัดหลักสูตรนานาชาติ เพราะหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญและเป็นพื้นฐานในการสร้างความเป็นสากลและความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในแง่ของกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภาษา และวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันร่วมกันอย่างสันติสุข หากสถาบันอุดมศึกษาสามารถดูแลหลักสูตรให้มีความเหมาะสมก็จะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีบทบาททางสังคมและต่อโลกอย่างเหมาะสม

2.2 การส่งเสริมการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

ความคิดในการพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นนานาชาติ/ความเป็นสากล ได้เกิดขึ้นมานานพอสมควรตั้งแต่แผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับที่ 7 และชัดเจนมากขึ้นในแผนฯ ฉบับที่ 8 (จรัสสุวรรณ์เวลา, 2545) ประกอบกับการบริการด้านการศึกษาเป็นธุรกิจบริการหนึ่งที่ประเทศไทยได้ทำ ความตกลงเปิดเสรีทางการค้าตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการของ WTO (GATS) ทั้งนี้ การศึกษาเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้กับหลายๆ ประเทศ ไม่เฉพาะแต่เพียงประเทศไทยเท่านั้น แต่สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย ซึ่งเป็นผู้นำตลาดส่งออกบริการการศึกษาต่างก็มีรายได้จากการศึกษาเป็นจำนวนมากและให้ความสำคัญที่จะให้ชาวต่างชาติเข้าไปศึกษาต่อในประเทศของตนมากขึ้น (พิมพ์ชนก วอนขอพร, 2004) สำหรับการส่งเสริมการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและรัฐบาลได้ให้การส่งเสริมดังนี้

1) การส่งเสริมการศึกษานานาชาติโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

ความเป็นสากลในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้ปรากฏชัดเจนในแผนอุดมศึกษา ระยะยาวฉบับที่ 1 ของประเทศไทย (พ.ศ. 2533–2547) โดยได้กำหนดคัลักษณะความเป็นสากลไว้ว่า (1) การผลิตบัณฑิตให้มีโลกทัศน์กว้างไกล (Global Perspective) จะต้องมีความเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจตนเองและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (2) การผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางด้านภาษา อย่างน้อย จะต้องพูดได้ 2 ภาษา (Bilingual) คือ ภาษาสากลและภาษาไทย (3) เปิดสอนสาขาที่จำเป็นต่อการก้าวสู่ประชาคม เช่น กฎหมายระหว่างประเทศ (International Law) วิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business) และอาณานิเทศศึกษา (Area Studies) (4) มหาวิทยาลัยต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัย มีเครือข่ายความร่วมมือ (Networking) กับสถาบันวิชาการต่างประเทศและในประเทศ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันเป็นประโยชน์ร่วมกัน และ (5) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้กำหนดแนวทางให้ส่งเสริมการสงวนความแตกต่างทางวัฒนธรรมเพื่ออยู่ร่วมกับประชาคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรีและสันติสุข (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533)

สำหรับแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2543-2557) ก็ยังคงมุ่งเน้นความเป็นสากล โดยการยกระดับการอุดมศึกษาให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล และยึดหลักการพึ่งตนเองด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาระบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และคุณภาพที่ดีขึ้น นอกจากนี้ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) และฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ก็ยังคงให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการอุดมศึกษาสู่ความเป็นสากล โดยมีการกำหนดนโยบายเพื่อสานต่อความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย โดยมีการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization–Regionalization) (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533, 2546 ก)

แนวทางการดำเนินการส่งเสริมการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาไทยมีบทบาทในเวทีภูมิภาคและนานาชาติ ส่งเสริมการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติที่มีคุณภาพด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีคุณภาพมาจัดการศึกษาในประเทศไทย ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรในระดับอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม สัมมนา/ฝึกอบรมนานาชาติ ตลอดจนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมและวิจัยด้านการค้าและการพัฒนา ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2546 ข) นอกจากนี้ มาตรการที่กล่าวมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังมียุทธศาสตร์การปฏิบัติที่ส่งเสริม

การศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษา คือ การเพิ่มมาตรฐานการศึกษา และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเน้นการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยมาตรฐานที่หลากหลาย เช่น การสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ (Niche Market) การแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และการส่งเสริมหลักสูตรนานาชาติ เป็นต้น

ความร่วมมือระดับภูมิภาคระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยเพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์หลักสูตรนานาชาติ โดยใช้ความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ (เช่น โครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์และนักศึกษา โครงการวิจัยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน และความร่วมมือในโครงการสหกิจศึกษา) สำหรับกลไกที่มีส่วนผลักดันให้เกิดความร่วมมือในระดับภูมิภาค ประกอบด้วยนโยบายของรัฐและข้อตกลงระดับภูมิภาคในการเปิดเสรีการค้าสินค้าบริการ ตลอดจนการที่ประเทศไทยเป็นที่ตั้งของศูนย์/สำนักเครือข่ายของความร่วมมือด้านการศึกษาระดับภูมิภาคต่างๆ อาทิ สำนักเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUNS) สมาคมสถาบันการอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประจำประเทศไทย (ASAIHL-Thailand) ศูนย์ภูมิภาคขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD) และสมาคมมหาวิทยาลัยแปซิฟิก (AUAP) เป็นต้น รวมทั้งการที่ประเทศไทยเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากรในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกภายใต้โครงการ UMAP โครงการนำร่องด้านการถ่ายโอนหน่วยกิตของ UCTS และความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคเอกชนในโครงการสหกิจศึกษา (จินดา เตชะวณิช, 2004; สำนักงานยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2548)

2) การส่งเสริมการศึกษานานาชาติโดยรัฐบาล

รัฐบาลได้ส่งเสริมการศึกษานานาชาติ โดยรัฐบาลได้มีการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ในด้านการศึกษาไว้ว่า จะสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็น “ศูนย์การศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน” ประกอบกับนโยบายการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าภาคบริการ (GATS) ได้ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในธุรกิจการศึกษานานาชาติในประเทศไทยเพิ่มขึ้น จากนโยบายของรัฐบาลที่เล็งเห็นความสำคัญของธุรกิจการศึกษานานาชาติ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมธุรกิจบริการด้านการศึกษาของชาติของไทยไว้เป็นส่วนหนึ่งในแผนงานของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมด้านการตลาดมีดังนี้ โดยมีนโยบาย (1) ส่งเสริมให้การศึกษานานาชาติของไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับสำหรับชาวต่างชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ (2) ส่งเสริมให้คนไทยให้ความสำคัญกับการศึกษานานาชาติของไทยและนิยมศึกษาต่อหลักสูตร

นานาชาติในประเทศแทนการเรียนในต่างประเทศ และ (3) กำหนดตลาดเป้าหมายในการส่งเสริมการตลาด คือ จีน เวียดนาม พม่า ลาว กัมพูชา และอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศจากการรับนักเรียนนักศึกษาต่างชาติ และสงวนเงินตราต่างประเทศไว้ในประเทศ แทนการส่งให้บุตรหลานไปเรียนต่างประเทศ

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดต่างประเทศธุรกิจการศึกษานานาชาติ ตั้งแต่ปี 2541-2546 คือ (1) การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศที่ประเทศจีนและเวียดนาม 4 ครั้ง (2) การจัดนิทรรศการการศึกษานานาชาติของไทยในต่างประเทศ เช่น จีน และเวียดนาม 4 ครั้ง (3) การเข้าร่วม World MBA Tour ที่ประเทศจีน อินเดีย ฮองกง สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และไต้หวัน (4) เข้าร่วมงาน Thailand Exhibition ที่กรมส่งเสริมการส่งออก จัดในประเทศต่างๆ 30 ครั้ง (5) การจัดสัมมนา/เสวนาและนิทรรศการการศึกษานานาชาติในประเทศไทย 6 ครั้ง (6) การประชาสัมพันธ์การศึกษานานาชาติของไทย โดยการจัดทำ Thailand Education Directory พร้อมผ่าน CD-Rom เอกสารแผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ในนิตยสารต่างประเทศ (7) การประชาสัมพันธ์การศึกษานานาชาติหลักสูตรระยะสั้นและฝึกงานในประเทศไทยร่วมกับสถาบัน คีนันแห่งเอเชีย และ (8) การมอบรางวัลประกาศเกียรติคุณผู้ส่งออกไทยดีเด่น (Prime Minister's Export Award) ประเภทธุรกิจบริการสาขาธุรกิจการศึกษานานาชาติมาตั้งแต่ปี 2544 (กรมส่งเสริมการส่งออก, 2547)

2.3 การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาไทย

โลกปัจจุบันและอนาคตมีแนวโน้มเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2547) ดังนั้นเมื่อรูปแบบของสังคมเปลี่ยนแปลงไป การจัดการศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องจากสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสังคมข้อมูลข่าวสาร คนในสังคมต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละวันเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินชีวิต หรือทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งคนไทยในยุคนี้จำเป็นต้องมีขีดความสามารถสูงในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และต้องมีความรู้ที่จำเป็นคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ อีกทั้งจะต้องรู้จักวิเคราะห์แยกแยะ ข้อเท็จจริงของข้อมูลต่างๆ ซึ่งมีจำนวนมากมายเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต (บุรชัย ศิริมหาสาร, 2545: 54-56) และการแข่งขันในเวทีโลกทำให้มีความต้องการศึกษาภาษาต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เพราะเป็นการเพิ่มศักยภาพในด้านวิชาชีพ การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานและลูกค้าต่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการเข้าหาเทคโนโลยีใหม่และการค้นคว้าแหล่งความรู้ต่างๆ ที่ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงเพิ่มความก้าวหน้าในอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

นอกจากนี้การเปรียบเทียบอัตราความต้องการกำลังคนระดับอุดมศึกษาระหว่างปี 2546 และ 2549 พบว่า ความต้องการแรงงานระดับอุดมศึกษาโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.69 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในฉบับที่ 9 ปี 2549 โดยปริมาณความต้องการแรงงานภาคอุตสาหกรรมมีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาคบริการ และเกษตรกรรม สำหรับในด้านทักษะ พบว่า ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษมีอัตราความต้องการมากที่สุดสำหรับแรงงานระดับอุดมศึกษา รองลงมาคือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งมีความต้องการในสาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติเพิ่มมากที่สุด รองลงมาคือ คหกรรมศาสตร์ (เฉลิมเผ่า อจละนนท์และคณะ, 2546) ประกอบกับการคาดการณ์แนวโน้มความต้องการทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย ในระดับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในช่วง 15 ปีข้างหน้า (2568) พบว่ามีความต้องการบัณฑิตที่เน้นในเชิงคุณภาพมีความรู้กว้างในรูปสหสาขาวิชา (Multidisciplinary Knowledge) มีความสมดุลระหว่างความรู้ทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองคิดเป็นและแก้ปัญหาได้ วิเคราะห์ และวิจัยเป็น มีทักษะพื้นฐานที่ดีทั้งการฟังพูดอ่านเขียน มีความกล้าในการแสดงออก รู้ภาษาต่างประเทศดี โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ เป็นผู้มีความสามารถในการจัดการ มีความชำนาญเฉพาะทางที่ใช้ในการประกอบอาชีพ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีความพร้อมที่จะทำงาน มีความอดทน มีแรงจูงใจและมีความเป็นผู้นำได้ (เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2547)

สถาบันอุดมศึกษาไทยได้ปรับทิศทางเพื่อเตรียมตัวรับความท้าทายที่เกิดขึ้น โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นสากลและเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน (Internationalization-Regionalization) รวมทั้งการยกระดับการอุดมศึกษาให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล ตลอดจนนโยบายของภาครัฐ ที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ได้นำไปสู่การขยายตัวอย่างรวดเร็วของการเปิดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทย ส่งผลให้ในปี 2547 มีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยจำนวน 55 แห่ง จำแนกเป็นสถาบันของรัฐบาล 32 แห่ง และสถาบันของเอกชน 23 แห่ง (สำนักงานยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2548)

จากข้อมูลสถิติของจำนวนนักศึกษาไทยและต่างชาติที่ศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยของกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ในปี 2543-2547 พบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะประเทศไทยนับตั้งแต่ช่วงวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 และเหตุการณ์ตึก World Trade ในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อ 11 กันยายน 2544 ทำให้ผู้ปกครองหันมาส่งบุตรหลานเรียนหลักสูตรนานาชาติในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษามากขึ้นซึ่งเป็นการช่วยสงวนเงินตราต่างประเทศ (ดูตารางที่ 2.1) ทั้งนี้รายได้ที่ได้รับจากการเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยของนักศึกษาต่างชาติมีประมาณว่ามีรายได้จำนวน 500,000 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นรายได้เข้าประเทศในปี 2545 และ 2546 เป็นเงิน 8,240.50 และ 9,780 ล้านบาทตามลำดับ หากคนไทยให้ความสำคัญกับการศึกษานานาชาติของไทยและนิยมนักศึกษาต่อในประเทศแทนการไปศึกษาต่อใน

ต่างประเทศมากขึ้น จะทำให้สงวนเงินตราต่างประเทศไว้ได้ประมาณ 600,000–1,000,000 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นมูลค่าประมาณปีละ 24,000 - 40,000 ล้านบาท นอกจากนี้กรมส่งเสริมการส่งออกได้คาดว่าในปี 2548 จะมีรายได้จากนักศึกษาต่างชาติประมาณ 10,000 ล้านบาท (กรมส่งเสริมการส่งออก, 2547 และ 2549) จากข้อมูลดังกล่าวความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาเป็นธุรกิจหนึ่งที่สามารถทำรายได้เข้าสู่ประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และประเทศไทยมีจุดแข็งในหลายๆ ด้านคือ สถานที่ตั้งของประเทศที่เหมาะสม มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่สวยงาม มีชนบทธรรมชาติ และวัฒนธรรมอันดีงาม มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในด้านการสื่อสารและคมนาคม ค่าครองชีพต่ำทำให้มีค่าใช้จ่ายน้อย สถาบันการศึกษามีการรับรองมาตรฐานการเรียนการสอนในระดับสากล (ศรีนพร ชวนเกริกกุล, 2547)

ส่วนรูปแบบการจัดการหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มี 4 รูปแบบหลักคือ (1) สถาบันอุดมศึกษาไทยจัดเอง (2) สถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมมือกันระหว่างสถาบันภายในประเทศ (3) สถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมมือกับต่างประเทศ และ (4) สถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมมือกับต่างประเทศจัดตั้งในลักษณะเป็นสถาบันอุดมศึกษานานาชาติ โดยมีการจัดวางโปรแกรมนานาชาติในโครงสร้างของการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอยู่ 2 รูปแบบ คือ จัดเป็นโครงการพิเศษอยู่ภายใต้ของการบริหารงานของคณะฯ และรูปแบบเป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเทียบเท่าคณะ มีการบริหารจัดการทั้งทางด้านการเงิน บุคลากร สถานที่ที่เป็นอิสระ การบริหารจัดการในรูปแบบภายใต้วิทยาลัยนานาชาติจะมีความคล่องตัวและรวดเร็วกว่าการบริหารงานในรูปแบบแรกที่อยู่ภายใต้คณะฯ การบริหารงานแบบหน่วยงานอิสระจะมีความเหมาะสมกับการจัดการโปรแกรมนานาชาติมากที่สุด (ชเนศ จิตสุทธิภากร, 2547)

จากการสำรวจข้อมูลนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2549) ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ.2547–ม.ย.2548 พบว่า นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 5,601 คน (ดูตารางที่ 2.2) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีจำนวน 3,298 คน และเพศหญิง จำนวน 2,303 คน (ร้อยละ 59 และ 41 ของนักศึกษาต่างชาติทั้งหมดตามลำดับ) และมีอายุอยู่ในช่วง 17–29 ปี (ร้อยละ 75 ของนักศึกษาต่างชาติทั้งหมด)

สำหรับหลักสูตรนานาชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาปัจจุบันมีจำนวน 727 หลักสูตร จำแนกเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี โท เอก และอื่นๆ จำนวน 241 หลักสูตร 240 หลักสูตร 178 หลักสูตร และ 18 หลักสูตร ตามลำดับ (ดูตารางที่ 2.3) หลักสูตรเหล่านี้ได้ดึงดูดให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทย นำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย การที่มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีความเป็นสากล และสามารถแข่งขันได้กับต่างประเทศแล้ว นักศึกษาไทยยังจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ทั้ง

ตารางที่ 2.1 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยในปี 2544-2547

ประเภท	2544	2545	2546	2547
นักศึกษาต่างชาติ	2,500	4,738	5,613	6,800
นักศึกษาไทย	27,000	28,000	30,000	35,000

ที่มา: กรมส่งเสริมการค้าส่งออก (2549)

ตารางที่ 2.2 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศในปี 2545-2548

ปีที่สำรวจ	เพศชาย	เพศหญิง	ไม่ระบุ	รวม
2545	1,961	1,359	19	3,309
2546	2,567	1,603	-	4,107
2547	2,530	1,804	-	4,334
2548	3,298	2,303	-	5,601

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ (2548) และ (2549)

ตารางที่ 2.3 จำนวนหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาในปี 2544-2547

ปีการศึกษา	จำนวนหลักสูตร	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก	อื่นๆ
2544	387	128	190	69	-
2545	465	153	203	109	-
2546	520	176	217	127	-
2547	727	241	290	178	18

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ (2548)

ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมจากนักศึกษาต่างชาติ

นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่มาจากประเทศในทวีปเอเชียโดยมาจากประเทศจีนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พม่า ลาว เวียดนาม ญี่ปุ่น อเมริกา อินเดีย ไต้หวัน กัมพูชา และบังกลาเทศ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รองลงมาคือ มหาวิทยาลัย เว็สเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยสยาม และมหาวิทยาลัยรังสิต ตามลำดับ และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีนักศึกษาต่างชาติศึกษามากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหิดล รองลงมา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามลำดับ และนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่จะศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับปริญญาโทและเอก (ดูตารางที่ 2.4-2.6)

เมื่อพิจารณาถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ (ดูตารางที่ 2.7) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นทุนส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 70 ของนักศึกษาทั้งหมด (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2548, 2549)

สำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษามีอัตราที่แตกต่างกันไป สามารถสรุปได้ดังนี้ (Commission on Higher Education, 2005)

มหาวิทยาลัยของรัฐ

ระดับปริญญาตรี

- ค่าเล่าเรียนมีค่าอยู่ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาทต่อหน่วยกิต
- ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ มีค่าระหว่าง 4,000 – 10,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่น มีค่าระหว่าง 1,000 – 6,000 บาท

ระดับบัณฑิตศึกษา

- ระดับปริญญาโท:
ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมมีค่าระหว่าง 40,000 – 80,000 บาทต่อปี
- ระดับปริญญาเอก:
ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมมีค่าประมาณ 200,000 บาทต่อปี

มหาวิทยาลัยเอกชน

- ระดับปริญญาตรี: ค่าเล่าเรียนมีค่าระหว่าง 1,000 – 3,000 บาทต่อหน่วยกิต
- ระดับบัณฑิตศึกษา:
ค่าเล่าเรียนมีค่าระหว่าง 3,000 – 5,000 บาทต่อหน่วยกิต
- ค่าธรรมเนียมอื่นจะมีค่าประมาณ 10,000 บาทต่อปี
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จะมีค่าระหว่าง 3,000 - 60,000 บาทต่อปี

ตารางที่ 2.4 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ จำแนกตามระดับการศึกษา ในปี 2545 - 2548

ปีที่สำรวจ	รวม	ประกาศนียบัตร	ตรี	โท	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	เอก	อื่นๆ
2545	3,339	-	2,057	884	-	42	356
2546	4,170	265	2,742	993	-	99	131
2547	4,334	217	2,939	1,017	7	113	41
2548	5,601	120	3,902	1,297	98	161	23

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, (2548) และ (2549)

ตารางที่ 2.5 นักศึกษาต่างชาติจำแนกตามประเทศที่เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาไทยมากที่สุด
10 ลำดับในปี 2545 - 2548

ลำดับที่	2545		2546		2547		2548	
	ประเทศ	จำนวน	ประเทศ	จำนวน	ประเทศ	จำนวน	ประเทศ	จำนวน
1	จีน	946	จีน	1,186	จีน	1,189	จีน	1,615
2	พม่า	619	พม่า	359	พม่า	346	พม่า	489
3	เวียดนาม	380	อินเดีย	329	อเมริกา	331	ลาว	436
4	ญี่ปุ่น	246	เวียดนาม	304	เวียดนาม	308	เวียดนาม	409
5	อินเดีย	191	ลาว	226	ลาว	229	ญี่ปุ่น	307
6	ไต้หวัน	182	อเมริกา	203	อินเดีย	227	อเมริกา	290
7	อเมริกา	181	ญี่ปุ่น	161	ญี่ปุ่น	219	อินเดีย	246
8	บังกลาเทศ	168	ไต้หวัน	159	กัมพูชา	158	ไต้หวัน	180
9	เนปาล	147	กัมพูชา	128	ไต้หวัน	155	กัมพูชา	166
10	ลาว	131	บังกลาเทศ	122	เกาหลี	120	บังกลาเทศ	164

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, (2548) และ (2549)

ตารางที่ 2.6 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีนักศึกษาต่างชาติศึกษามากที่สุด 10 ลำดับ ในปี 2546 -2548

ลำดับที่	2546		2547		2548	
	สถาบันอุดมศึกษา	จำนวน	สถาบันอุดมศึกษา	จำนวน	สถาบันอุดมศึกษา	จำนวน
1	ม. อัสสัมชัญ	2,046	ม. อัสสัมชัญ	1,772	ม. อัสสัมชัญ	2,248
2	ม. เว็บบสเตอร์ (ประเทศไทย)	238	ม.มหิดล	308	ม.มหิดล	476
3	ม.ธรรมศาสตร์	201	ม.ธรรมศาสตร์	296	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	243
4	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	188	ม.เว็บบสเตอร์ (ประเทศไทย)	185	ม.เว็บบสเตอร์ (ประเทศไทย)	217
5	ม.มหิดล	184	ม.นานาชาติสแตมฟอร์ด	168	ม.เกษตรศาสตร์	179
6	ม.นานาชาติสแตมฟอร์ด	182	ม.เกษตรศาสตร์	160	ม.ธรรมศาสตร์	170
7	ว. มิชชัน	149	ว. มิชชัน	159	ม.สยาม	170
8	ม.เกษตรศาสตร์	136	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	153	ม.รังสิต	148
9	ว. รัชต์ภาคย์	123	ม.เชียงใหม่	152	ม.เชียงใหม่	146
10	ม.สุโขทัยธรรมราชา	114	ม.กรุงเทพ	139	ม.กรุงเทพ	123

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ (2548) และ (2549)

ตารางที่ 2.7 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ จำแนกตามแหล่งเงินทุน ในปี 2545-2548

ปีที่สำรวจ	รวม	ทุนส่วนตัว	ทุน				
			รัฐบาลอื่น	แลกเปลี่ยน	รัฐบาลไทย	เอกชน	อื่น ๆ
2545	3,339	759	202	221	89	276	1792
2546	4,170	2,816	446	303	297	109	199
2547	4,334	3,073	290	412	132	156	271
2548	4,970	3,941	-	-	749	-	280

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ (2548) และ (2549)

ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก ซึ่งธีระพร วีระถาวร(2548) ได้จัดแบ่งประเภทของหลักสูตรนานาชาติออกเป็น 9 ประเภท คือ (1) การจัดการ (Management) และการบริหาร (Administration) แบ่งเป็น 5 สาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี ธุรกิจระหว่างประเทศ การจัดการและการบริหารธุรกิจ การเงิน และการตลาด (2) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) (3) เศรษฐศาสตร์ (Economics) (4) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) (5) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology) (6) วิทยาการคอมพิวเตอร์ (Computer Science) (7) ไทยศึกษา (Thai Studies) (8) สถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture) และ (9) อื่น ๆ โดยได้จัดตามลักษณะทางธุรกิจ ความต้องการของตลาด ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการสำรวจข้อมูลของสำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) เกี่ยวกับสาขาวิชาที่มีนักศึกษาต่างชาติเลือกศึกษามากที่สุดในปี 2547 ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก คือ Business Administration รองลงมาคือ Thai Language, Business English, Business, Business Administration Management, International Business Management, Computer Science, Information Technology และ General Management ตามลำดับ (ดูตารางที่ 2.8)

สำหรับหลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีของประเทศไทย พบว่า มีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 23 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนจำนวน 18 แห่งที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติแสดงในตารางที่ 2.9 (Commission on Higher Education, 2005)

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีจำนวนหลักสูตรนานาชาติมากที่สุด คือมี 39 หลักสูตร โดยมีครอบคลุมทั้งหลักสูตรที่ลงลึกในสาขาวิชาต่างๆ และในส่วนที่มีศักยภาพเทียบเท่ามาตรฐานนานาชาติ เช่น หลักสูตรการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Management) และหลักสูตรที่ไม่เป็นแบบหลักสูตรทั่วไป เช่น หลักสูตรการจัดการโรงแรม (Hotel Management) และหลักสูตรอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate) เป็นต้น

ส่วนมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีจำนวนหลักสูตรนานาชาติมากที่สุด คือมี 16 หลักสูตร โดยมีทั้งส่วนที่เป็นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการและการบริหาร ซึ่งหลักสูตรส่วนใหญ่บริหารจัดการโดยวิทยาลัยนานาชาติ (International College)

สำหรับมหาวิทยาลัยเก่าแก่ของรัฐ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความเป็นหนึ่งในเชิงลึกของบางสาขาวิชา เช่น การบัญชี และ เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี 5 หลักสูตร และที่เป็นความต้องการของตลาดในขณะนี้ คือ หลักสูตรการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ

ตารางที่ 2.8 สาขาวิชาที่มีนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษามากที่สุด 10 ลำดับแรก ในปี 2545 -2547

2545		2546		2547		2548	
สาขาวิชา	จำนวน	สาขาวิชา	จำนวน	สาขาวิชา	จำนวน	สาขาวิชา	จำนวน
- Business Administration	1,477	- Business Administration	225	- Business Administration	350	- Business Administration	279
- Engineering	549	- Vedic Science	123	- Marketing	230	- Marketing	267
- International Business	340	- Information Technology	119	- Business English	135	- Thai Language	214
- Sciences	236	- International Business	117	- General Management	117	- Business English	159
- Liberal Arts	168	- Business English	114	- International Business	114	- Business	134
- Humanities	112	- Marketing	98	Management		- Business Administration	130
- Art and Science	111	- Thai Studies	75	- International Business	106	Management	127
- Graduate School	79	- Computer Science	74	- Information Technology	97	- International Business	101
- Computer Science	70	- Intensive English	55	- Thai Studies	93	Management	
- Social Science	65	Language Program		- Finance and Banking	92	- Computer Science	95
		- Tropical Agriculture	52	- Hotel Management	79	- General Management	93

ที่มา: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ (2548) และ (2549)

นอกจากนี้ส่วนที่น่าจะเป็นข้อดี คือ การบ่งบอกถึงการระดมองค์ความรู้บางด้านของสถาบันฯ มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยตรง เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีสถาบันฯ นานาชาติสิรินธร สำนักงานนานาชาติ (International Office) และสำนักงานวิรัชกิจ (Office of International Affairs) มหาวิทยาลัยมหิดลมีวิทยาลัยนานาชาติ ซึ่งจะมีระบบการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติที่ค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมหิดลมีจุดเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ส่วนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีจุดเน้นทางวิศวกรรมและเทคโนโลยีผ่านทางสถาบันฯ นานาชาติสิรินธร โดยที่สำนักงานนานาชาติดูแลหลักสูตรไทยศึกษา และสำนักงานวิรัชกิจดูแลหลักสูตรทางการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับพุทธศาสนาและสังคมไทย มหาวิทยาลัยเอกชนที่มีหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยตรงก็มีพัฒนาการของหลักสูตรนานาชาติอย่างมีระบบเช่นเดียวกัน เช่น มหาวิทยาลัยกรุงเทพมีจุดเน้นเชิงธุรกิจโดยมีหลักสูตรที่น่าสนใจ เช่น การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

หลักสูตรนานาชาติในประเทศมีความหลากหลายพอสมควรแม้ว่าจะขาดความลึกในบางสาขา วิชาในบางระดับปริญญา แต่บางสาขาวิชาที่มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ โดยที่ข้อดีคือ ค่าใช้จ่ายในการเรียนภายในประเทศต่ำกว่าการไปเรียนต่อต่างประเทศ การที่นักศึกษาไทยเลือกที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของประเทศก็เพราะค่าใช้จ่ายตกประมาณหนึ่งในห้าของค่าใช้จ่ายการไปศึกษาต่อต่างประเทศ หรือการที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของประเทศ ก็คงเป็นเหตุผลที่สอดคล้องกันและยังมีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลายขึ้น ส่วนการที่นักศึกษาไทยตัดสินใจไปศึกษาต่อต่างประเทศบางสาขาวิชา ก็คงเป็นเพราะมาตรฐานบางสาขาวิชาของต่างประเทศมีคุณภาพเด่นกว่าของภายในประเทศประกอบกับค่านิยมของสังคมหรือบางองค์กรที่ยังชื่นชมกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยต่างประเทศบางแห่ง นอกจากนั้นนักศึกษาไทยบางกลุ่มก็หวังว่าจะได้พัฒนาภาษาต่างประเทศบางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น เพราะได้สัมผัสกับเจ้าของภาษาโดยตรงและยังได้มีโอกาสเรียนรู้บรรยากาศทางวิชาการและวัฒนธรรมต่างชาติใหม่ๆ ซึ่งบาง ส่วนของนักศึกษาไทยก็อาจหวังแม้กระทั่งได้มีโอกาสฝึกฝนประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัทหรือองค์กรต่างประเทศ ส่วนความหวังที่จะเปลี่ยนถิ่นที่อยู่อาศัยคงเป็นไปได้บางสาขาวิชา แต่ประเด็นที่สำคัญของการศึกษาต่อต่างประเทศ คือ เรื่องของค่าใช้จ่ายที่สูงมากไม่ว่าจะใช้ทุนส่วนตัวหรือทุนขององค์กรต่างๆ ก็ดีซึ่งจะต้องพิจารณาในเรื่องของความคุ้มทุนเพราะบางสาขาวิชาประเทศไทยก็มีมาตรฐานใกล้เคียงกับนานาชาติในบางระดับปริญญา (ธีระพร วีระถาวร, 2548)

ตารางที่ 2.9 หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยบูรพา	
International College	Aquatic Science Computer Science Food Science Hospitality Management Marketing Management Human Resource Development (Communication Skills) Nursing Science
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	
Faculty of Engineering	Mechanical Engineering
Faculty of Nursing	Nursing Science
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
Faculty of Commerce and Accountancy	Accounting International Business Management
Faculty of Economics	Economics
Faculty of Engineering	Nano-Engineering Automotive Design and Manufacturing Engineering
Faculty of Science	Applied Chemistry
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
Faculty of Engineering	Electromechanical Manufacturing Engineer Industrial Engineering Mechanical Engineering Software and Knowledge Engineering Double Degree Program Aerospace Engineering and Business Administration
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	
Faculty of Science	Petrochemistry Polymer Science and Technology Computer Science
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเจ้าคุณทหาร ธนบุรี	
School of Information Technology	Computer Science
Faculty of Engineering	Civil Engineering
School of Architecture and Design	Computer Engineering Architecture

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเข้าคุณทหาร ธนบุรี (ต่อ)	Communication Design Industrial Design Interior Architecture
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	
School of Liberal Arts	English Business Chinese Information Technology
School of Information Technology	Multimedia Technology and Animation Computer Sciences Computer Engineering Information and Communication Technology
School of Management	Accounting Economics Business Administration Tourism Management Hospitality Industry Management
School of Agro-Industry	Food Technology Postharvest Technology and Package
School of Sciences	Applied Chemistry Biosciences
School of Cosmetic Sciences	Cosmetic Sciences
School of Health Service	Health Care Service Applied Thai Medicine
มหาวิทยาลัยมหิดล	
International College	Applied Mathematics Chemistry Physics Environment Food Science and Technology Biological Science Computer Science Finance Management Marketing International Business Information Systems Social Science Travel Industry Management Nursing Science

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยนเรศวร	
Faculty of Humanities and Social Sciences	Laws Tourism Management Human Resources Management
Faculty of Nursing	Nursing Science
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
Faculty of Service Industries	Hotel Management International Business : China Chinese Studies Thai Studies
Faculty of Management Sciences	Management
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	
International Programs	International Business Management Accounting Information Systems Marketing
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	
The Institute of International Studies (IIS)	Business Administration English Marketing Mass Communication
มหาวิทยาลัยศิลปากร	
International College	Hospitality Management Multimedia Design Painting Conservation
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร	
Faculty of Medicine	Medicine
Faculty of Pharmaceutical Sciences	Pharmacy
Institute of Eco-tourism	Ecotourism and Hospitality Management
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
Faculty of Commerce and Accountancy	Business Administration
Faculty of Economics	Economics
Faculty of Liberal Arts	British-American Studies
Faculty of Engineering	Twining Engineering English Program Engineering
Sirindhorn International Institute of Technology	Civil Engineering Mechanical engineering Industrial Engineering Electrical Power Engineering

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
Sirindhorn International Institute of Technology (ต่อ)	Building Facilities Engineering Chemical Engineering Engineering Management Telecommunication Computer Science Communications Information Technology Environmental Technology Energy Technology Management Technology Instrumentation and Control Systems Mechatronics
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Faculty of Humanities and Social Sciences	English Tourism Industry Business Administration Business English
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Faculty of International College	Hospitality and Tourism Business English International Business International Marketing Entrepreneurship
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต Faculty of Humanities and Social Sciences	Business English
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี Faculty of Humanities and Social Sciences Faculty of Management Sciences	Intercultural Studies for Tourism Tourism Industry
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Faculty of Humanities and Social Sciences	Business English Hospitality Management (Dual Program with Yuxi Teachers' College, Yunnan, P.R.China)
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี Faculty of Management Sciences	International Business
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี Faculty of Humanities and Social Sciences	English Japanese

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	Business Administration
Faculty of Management Sciences	Tourism Management
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
Faculty of Architecture	Architecture
	Interior Architecture
Faculty of Arts	Business English
	Business French
	Business Chinese
	Business Japanese
	Music Business
	Contemporary Music Writing and Production
Faculty of Business Administration	Marketing
	Management
	Finance and Banking
	Accounting
	Business Information Systems
	Advertising Management
	International Business Management
	Property Valuation Management
	Hospitality and Tourism Management
	Integrated Marketing Communication
	Business Economics
Faculty of Biotechnology	Food Technology
	Agro-Industry
Faculty of Communication Arts	Advertising
	Visual communication Arts
	Public Relation
	Performance Communication
	New Media Communication
Faculty of Engineering	Electrical and Electronics Engineering
	Computer and Network Engineering
	Telecommunication and Electronics Engineering
Faculty of Law	Law
Faculty of Nursing Science	Nursing Science

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ต่อ)	
Faculty of Risk Management and Industrial Services	Life Assurance Property and Casualty Insurance Real Estate Computer Science
Faculty of Sciences and Technology	Information Technology Telecommunication Science Applied Statistics Technology Management
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	
International College	Business English Communication Arts Hotel and Tourism Management Marketing
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	
DPU International College	Information Technology English for Business Communication
วิทยาลัยดุสิตธานี	
Faculty of Hospitality Industry	Hotel Management Kitchen & Restaurant Management
International Buddhist College	
Faculty of Humanities	Scriptural Language and Literature Buddhist Thought
Faculty of Religious Studies	Buddhist Historical and Cultural Studies
มหาวิทยาลัยพายัพ	
International College	English Communication Computer Information System International Business Management International Hospitality Management
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	
Faculty of Business Administration	Business Administration
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	
International College	International Business Communication Hotel Management
Continuing Programs	International Business Communication Hotel Management

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
วิทยาลัยมิชชัน	
Faculty of Arts and Humanities	English Language Psychology and Education
Faculty of Business Administration	Accounting Computer Information Systems Entrepreneurship
Faculty of Nursing Science	Nursing
Faculty of religious Studies	Christian Studies (Applied Theology) Christian Studies (religion Education)
Faculty of Science	Biology Mathematics
มหาวิทยาลัยสยาม	
International Programs	International Business Hotel and Tourism Management
มหาวิทยาลัยซิลเลอร์แอสตมฟอร์ด	
Faculty of Business Administration	Accounting Finance Management Marketing Information Systems Management International Business
Faculty of Liberal Arts	Business Communication Communication Arts Hospitality and Tourism Administration
Faculty of Science and Technology	Computer Science
มหาวิทยาลัยชินวัตร	
School of Information and Communication Technology	Computer Science
School of Built Environment and Technology	Architectural Technology Management Technology
School of Management	Business Administration
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	
Faculty of Business Administration	Business Computer Management Marketing

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์(ประเทศไทย) Faculty of Art and Science	Behavioral and Social Science (Psychology) International Relations
Faculty of Business and Technology	Business Administration Management Information Management International Business
Faculty of Communication	Advertising & Marketing Communications Media Communications Public Relations
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ Faculty of Business Administration	Business Administration
มหาวิทยาลัยรังสิต RSU International College	International Business Hospitality Business Information Management and System Communication Arts Philosophy, Politics and Economics Economics
มหาวิทยาลัยหอการค้า BBA Program	International Business Management Marketing Management
มหาวิทยาลัยอีสเทอร์นเอเชีย Faculty of Business Administration	- International Business Management
วิทยาลัยพาร์อีสเทิร์น Faculty of Arts	- Thai for Communication

ที่มา: Commission on Higher Education (2005)

2.4 การเปิดเสรีทางการศึกษา ตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) เป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับ ดูแล การค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิก WTO ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 มี วัตถุประสงค์เพื่อให้การค้าบริการระหว่างประเทศมีการขยายตัวภายใต้เงื่อนไขของความโปร่งใส (Transparency) การเปิดเสรีแบบก้าวหน้าเป็นลำดับ (Progressive Liberalization) การจัดอุปสรรค ที่เป็นข้อกำหนดหรือระเบียบภายในของแต่ละประเทศ เพื่อส่งเสริมความเติบโตทางเศรษฐกิจของ ประเทศสมาชิกและการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย (อุทัยวรรณ โชคบุญยสิทธิ์ และ กุสุมา นวพันธ์พิมล, 2547)

สำหรับความเป็นมาของ GATS เริ่มจากในช่วง 1980-1985 สหรัฐอเมริกาได้ตกเป็น ประเทศลูกหนี้ที่ใหญ่ที่สุดในโลก สหรัฐอเมริกาจึงแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศโดยการใช้ กฎหมายการค้ามาตรา 301 เป็นเครื่องมือกดดันให้ประเทศคู่ค้าที่เกินดุลการค้ากับตนต้องเปิดตลาด ภายในประเทศให้แก่สินค้าและบริการของสหรัฐอเมริกามากขึ้น และได้กดดันให้ประเทศคู่ค้าต้อง แก้ไขกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและบังคับใช้อย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีความสามารถสูงมาก ในการประดิษฐ์คิดค้น และความสามารถในการแข่งขันสูงมากโดยเฉพาะในการค้าบริการหลาย ประเภท เช่น กิจการโทรคมนาคม การเงิน อุตสาหกรรมภาพยนตร์ บริการวิชาชีพ (เช่น กฎหมาย บัญชี) พลังงาน และบริการ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้นการส่งออกการค้าบริการมากขึ้นจึงเป็นผลประโยชน์สำคัญที่สหรัฐอเมริกาต้องผลักดัน ผ่านเวทีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เพราะเป็นการเจรจาในเวทีเดียวที่มีผลเป็นการเปิดตลาด (Market Access) ผู้ตลาดของประเทศ สมาชิกทั้งหมด ตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored-Nation Treatment: MFN) เนื่องจากสหรัฐอเมริกานำเข้าสินค้าที่สำคัญที่สุดในโลก ทำให้มีอำนาจ ต่อรองที่สูงมากในการเจรจาการค้าพหุภาคี ทำให้ประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา จำเป็นต้องยอมรับ เพราะระบบการค้าพหุภาคีของโลกจะขาดประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้ แต่ บราซิลและอินเดียได้ใช้ความพยายามในการเจรจาต่อรองเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศกำลัง พัฒนา ผลของความตกลงในการสร้างวินัยในการค้าบริการระหว่างประเทศจึงออกมาเป็นความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ซึ่งเป็นความตกลงพหุภาคีที่มีความยืดหยุ่นพอสมควรโดยมี หลักการที่ว่าจะเป็นการเปิดเสรีอย่างค่อยเป็นค่อยไป (Progressive Liberalization) และจะต้อง ทบทวนให้มีการเจรจาเพื่อให้มีการเปิดเสรีมากขึ้นอีกภายใน 5 ปี หลังจากที่มีความตกลงมีผลใช้ บังคับ (ศักดิ์ดา ธนิตกุล, 2548)

1) จุดเริ่มต้นของการเจรจาเปิดเสรีทางการศึกษา

การเจรจาการค้าพหุภาคีรอบอุรุกวัย (1986-1993) และการเจรจาการค้าพหุภาคี

รอบโดฮา (พฤศจิกายน 2001) ก็ยังคงเน้นการเปิดเสรีการค้าสินค้าอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม สำหรับการเปิดเสรีทางด้านบริการ (รวมถึงการค้าบริการทางการศึกษา) มิได้อยู่ในการจัดลำดับความสำคัญของการเจรจา (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548) อย่างไรก็ตาม การศึกษาเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้กับประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย และจากกระแสโลกาภิวัตน์ การค้าบริการด้านอุดมศึกษาได้ขยายตัวสู่ตลาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ประมาณการว่าในปี 1999 มีมูลค่ามากถึง 30 พันล้านเหรียญสหรัฐ ประเทศสหรัฐอเมริกามีรายได้จากการค้าบริการด้านอุดมศึกษาประมาณ 8.5 พันล้านเหรียญในปี 1997 นับเป็นรายได้อันดับที่ 5 ในประเภทการค้าบริการส่งออก ทำให้ในปี ค.ศ. 2000 สหรัฐอเมริกาครองความเป็นเจ้าแห่งการให้บริการด้านอุดมศึกษา ตามด้วยอังกฤษ และออสเตรเลีย (สุชาติ ตันชนะเดชา, 2548) จึงได้เสนอให้เพิ่มการเจรจาการค้าบริการด้านการศึกษาในระดับพหุภาคีของประเทศสมาชิก ดังนั้นในปีค.ศ.2004 การเจรจาการครอบโดฮา มีการเจรจาการค้ารวมทั้ง 3 ด้าน คือ การค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน การเปิดเสรีการค้าบริการทางการศึกษาเป็นสาขาหนึ่งของการค้าบริการ จึงเป็นหัวข้อของการเจรจาเป็นครั้งแรก ซึ่งการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษา หมายถึง การลด ผ่อนคลาย และยกเลิก กฎระเบียบและมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าบริการทางการศึกษาให้แก่ประเทศคู่สัญญาอย่างเป็นลำดับ จนกระทั่งมีการให้สิทธิคนในประเทศ และคนจากต่างประเทศในการเป็นผู้ให้บริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน และโปร่งใส (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548)

2) ประเภทการค้าบริการด้านการศึกษา

WTO ได้จำแนกประเภทการค้าบริการด้านการศึกษาจำนวน 5 สาขา คือ (1) บริการการศึกษาระดับประถม (CPC 921) ประกอบด้วย บริการการศึกษาระดับเตรียมประถม และบริการศึกษาระดับประถมอื่นๆ (2) บริการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (CPC 922) ประกอบด้วย บริการศึกษาระดับมัธยมทั่วไป ระดับมัธยมศึกษาระดับสูง บริการการศึกษาเทคนิคและวิชาชีพ และบริการการศึกษาเทคนิคและวิชาชีพสำหรับคนพิการ (3) บริการการศึกษาระดับอุดมศึกษา (CPC 923) ประกอบด้วย บริการการศึกษาเทคนิคและวิชาชีพขั้นสูงซึ่งหมายถึงการศึกษาในระดับอนุปริญญา และบริการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงการศึกษาในระดับปริญญาหรือเทียบเท่า (4) บริการการศึกษาผู้ใหญ่ (CPC 924) และ (5) บริการศึกษาอื่นๆ (CPC 929) ครอบคลุมบริการด้านการศึกษาอื่นๆ ทั้งหมด

3) รูปแบบของการค้าเสรีบริการด้านการศึกษา

การค้าบริการด้านการศึกษาตามข้อตกลงของGATS ได้กำหนดไว้ 4 รูปแบบ (mode) คือ (1) การให้บริการข้ามพรมแดน (Cross-Border Supply) เช่น การศึกษาเครือข่ายทางไกล (2) การเดินทางไปรับบริการที่ต่างประเทศ (Consumption Abroad) เช่น การเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ (3) การไปตั้งสถาบันให้บริการในต่างประเทศ (Commercial Presence) เช่น

มหาวิทยาลัยข้ามชาติ และ (4) การเคลื่อนย้ายตัวบุคคล (Movement of Natural Persons) เช่น อาจารย์เดินทางไปสอนข้ามชาติ เป็นต้น (สุชาติ ตันธนะเดชา, 2548)

4) ข้อผูกพันของประเทศไทยด้านการศึกษา

ข้อผูกพันของประเทศไทยที่ได้เสนอต่อองค์การการค้าโลก (WTO) ไว้ในการเปิดด้านการศึกษาในการเจรจาอบอูร์กวัย คือ บริการการศึกษาระดับประถม ระดับมัธยม การศึกษาเทคนิค และวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรวิชาชีพ โดยมีเงื่อนไขคือ (1) ไทยไม่ได้ผูกพันการเปิดเสรีในรูปแบบการให้บริการข้ามพรมแดน ยกเว้นการศึกษาเทคนิคและวิชาชีพ (2) อนุญาตให้คนไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัด (3) อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาจัดตั้งสถานประกอบการศึกษาในประเทศไทยได้ แต่ต้องกระทำในรูปแบบบริษัทจำกัด ถือหุ้นร่วมกับคนไทย โดยต่างชาติมีสิทธิถือหุ้นได้ไม่เกิน 49% และจำนวนของผู้ถือหุ้นต่างชาติไม่เกินกึ่งหนึ่ง และ(4) ไม่ได้ผูกพันการเข้ามาประกอบอาชีพของบุคลากรด้านการศึกษาที่เป็นคนต่างชาติ (ไม่มีข้อจำกัดในการให้บริการของต่างชาติ แต่ในอนาคตไทยอาจจะออกกฎระเบียบใดๆ ที่เป็นการเข้มงวดมากขึ้นกว่าเดิมได้) (อุทัยวรรณ โขคนุณยสิทธิ์ และกุสุมา นวพันธ์พิมล, 2547)

5) ข้อเสนอผูกพันของไทยในบริการด้านการศึกษา

ข้อเสนอผูกพันของไทยในบริการด้านการศึกษาประกอบด้วยข้อเสนอผูกพันภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) และภายใต้กรอบทวิภาคี (FTA) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO)

องค์การการค้าโลก (WTO) ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกยื่นข้อเสนอผูกพัน (Initial Offers) ด้านการค้าบริการภายในวันที่ 31 มีนาคม 2546 และการเจรจาเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ อยู่ในขั้นตอนการเจรจาการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาต่างๆ รวมถึงสาขาการศึกษา กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจึงได้จัดประชุมเพื่อหารือกับกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา) ตลอดจนสมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำตารางข้อเสนอผูกพันของไทยในการค้าบริการศึกษาเพื่อยื่นต่อประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก และประเทศคู่เจรจาภายใต้กรอบทวิภาคี ซึ่งประเทศไทยได้ยื่นข้อเสนอผูกพันต่อองค์การการค้าโลก (WTO) เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2546 โดยได้เพิ่มเติมข้อผูกพันในส่วนของการบริการด้านการศึกษา ดังนี้

- ระดับอุดมศึกษา เสนอผูกพันให้นักศึกษาไทยเดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศได้และผูกพันให้ครู อาจารย์ต่างชาติเข้ามาสอนในไทยได้ ในกรณีที่ได้รับเชิญหรือว่าจ้างจากสถานประกอบการศึกษาในไทย และมีคุณสมบัติประสบการณ์ ตลอดจนคุณสมบัติอื่น ๆ ตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการ

- การศึกษาอื่นๆ เสนอผูกพันเฉพาะ โรงเรียนสอนภาษาต่างชาติ โดยให้นักเรียนไทยเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศได้ ให้ชาวต่างชาติเข้ามาตั้งโรงเรียนสอนภาษาในไทยได้โดยถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49 และให้ครู อาจารย์ต่างชาติเข้ามาสอนในไทยได้ ในกรณีที่ได้รับเชิญหรือว่าจ้างจากสถาบันการศึกษาในไทย และมีคุณสมบัติ ประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติอื่นๆ ตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการ
- นอกจากนี้ยังได้เพิ่มเติมข้อเสนอผูกพันในการศึกษาระดับต่างๆ ให้ครู อาจารย์ ต่างชาติเข้ามาสอนในไทยได้ ในกรณีที่ได้รับเชิญหรือว่าจ้างจากสถาบันการศึกษาในไทย และมีคุณสมบัติ ประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติอื่นๆ ตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ข้อเสนอผูกพันของไทยในสาขาการศึกษาได้รับความเห็นชอบแล้วจากกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย (สกอ.) อย่างไรก็ดี ข้อเสนอผูกพันนี้ยังไม่มีผลผูกพันจนกว่าการเจรจาจะจบลงจะสิ้นสุด ซึ่งตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงไว้ในการประชุมรอบโคฮา (2543–2547) จะต้องสิ้นสุดภายในสิ้นปี 2547 สำหรับประเทศไทยได้เตรียมเสนอข้อผูกพันเปิดเสรีทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) การใช้บริการในต่างประเทศ (2) การเข้ามาตั้งหน่วยธุรกิจบริการ และ (3) การเข้ามาทำงานบริการของคนต่างชาติ สำหรับการให้บริการข้ามพรมแดน เช่น การศึกษาทางไกล หรือการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตของสงวนไว้อีก 2–3 ปี เพราะไทยยังไม่เคยให้บริการมาก่อน รวมทั้งยังไม่มีความหมายรองรับ อย่างไรก็ดีตามกำหนดการเจรจาจะมีผลใช้จริงภายในวันที่ 1 มกราคม 2548 แต่การเจรจายังไม่สิ้นสุด คาดว่าจะเลื่อนไปอีกระยะหนึ่ง

- ภายใต้กรอบทวิภาคี (FTA)

ประเทศไทยได้มีการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีกับ 8 ประเทศ และ 1 กลุ่มประเทศ ในด้านการบริการ ซึ่งมีความคืบหน้าต่างกัน สำหรับความตกลง FTA ไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement-TAFTA) ได้มีการลงนามและมีความตกลงร่วมกันแล้วในการบริการด้านการศึกษา ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2548 โดยออสเตรเลียสนใจที่จะมาเปิดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ไทยจึงได้สัญญาให้ออสเตรเลียเข้ามาจัดตั้งมหาวิทยาลัยได้ โดยถือหุ้นข้างมากได้สูงสุด ร้อยละ 60 แต่จะต้องเป็นสถาบันที่สอนในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 สาขา ได้แก่ วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต (Life Sciences) เทคโนโลยีชีวภาพ(Bio-Technology) และนาโนเทคโนโลยี (Nano-Technology) โดยสถานศึกษาต้องตั้งอยู่ในจังหวัดใหญ่ๆ นอกกรุงเทพฯ และไทยได้กำหนดให้สมาชิกของสภามหาวิทยาลัย (University Council) กิ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย

นอกจากนี้ไทยอยู่ในระหว่างการเจรจา FTA กับจีน บาหลีเรน และญี่ปุ่น (ภายใต้กรอบอาเซียน-จีน) โดยกับจีนนั้นยังไม่ได้ลงในรายละเอียดว่าจะมีการหารือในสาขาการศึกษาหรือไม่ ส่วนบาหลีเรนไม่แสดงความสนใจในธุรกิจการศึกษา สำหรับญี่ปุ่น ไทยได้ขอให้ญี่ปุ่นเปิดตลาดด้านโรงเรียนสอนทำอาหารไทย คนตรีไทย รำไทย มวยไทย ศิลปวัฒนธรรมไทยอื่น ๆ ส่วนญี่ปุ่นต้องการให้ไทยเปิดตลาดทั้งหมดเน้นบริการด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาอื่น ๆ ดังเช่นที่ได้เรียกร้องใน WTO สำหรับการเจรจา FTA ด้านบริการระหว่างไทยกับอินเดีย สหรัฐอเมริกา เปรู และนิวซีแลนด์ ยังคงหารือในรายละเอียดของแต่ละสาขาบริการ

3) การเปิดเสรีทางการศึกษาในประเทศต่างๆ

จากรายงานของ Committee for Higher Education and Research Council of Europe, 23 May 2002 นักวิชาการและผู้แทนรัฐบาลจากหลายประเทศส่วนใหญ่ในยุโรป ได้เคลื่อนไหวต่อการเปิดการค้าเสรีด้านบริการการศึกษา และได้จัดการประชุมหารือในโอกาสถึงผลกระทบของ GATS และ FTA ต่ออุดมศึกษานั้น ได้มีการสรุปประเด็นของผลกระทบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ (1) ผลกระทบต่อคุณภาพ (Quality) การเข้าถึง (Access) และความเสมอภาค (Equity) ของอุดมศึกษา (2) ผลกระทบต่ออำนาจรัฐ (National Authority) ในการกำกับดูแลระบบอุดมศึกษาของชาติ และ (3) ผลกระทบต่อสิ่งที่ไม่อาจล่วงรู้ก่อน (Unforeseen Consequences) ในการอุดหนุนอุดมศึกษาของชาติ

นอกจากนี้ Jane Knight (อ้างถึงใน สุชาติ ตันธนะเดชา, 2548) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับผลกระทบของ GATS และ FTA ต่อการอุดมศึกษาว่า สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรต่างๆ ที่สนใจดำเนินงานอุดมศึกษาเชิงพาณิชย์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นธุรกิจที่สามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศที่เป็นผู้ให้บริการทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเป็นเงินจำนวนมหาศาล การเปิดการค้าเสรีด้านบริการการศึกษาจะทำให้จำนวนผู้ให้บริการการศึกษาเพิ่มมากขึ้นและการตอบสนองตลาดที่ทวีความต้องการเข้าถึงระดับอุดมศึกษายิ่งขึ้นนี้อาจนำไปสู่การให้บริการ โปรแกรมการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำ การที่ GATS และ FTA มีบทบาทที่จะกระตุ้นให้เกิดการขยายการศึกษาในระบบทางไกลให้มากขึ้นนับเป็นการทำร้ายหลักการอุดมศึกษาที่เป็นบริการสาธารณะ (public good) และเสนอประเด็นการพิจารณาที่น่าสนใจเกี่ยวกับ Student Access, Funding, Regulation of Foreign or Cross-Border Providers, Recognition and Transferability of Credits, Quality Assurance and Accreditation, Mobility of Professionals, Culture and Acculturation และ The Dominance of Trade ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นซับซ้อนที่เกี่ยวข้องใน เชิงเทคนิคและกฎหมาย อีกทั้งโยงใยกับนโยบายการจัดการศึกษา (การสนับสนุนด้านงบประมาณ การขยายโอกาสทางการศึกษา การรับรองวิทยฐานะ คุณภาพการศึกษา และทรัพย์สินทางปัญญา) สิ่งที่จะต้องพิจารณาอย่างยิ่งในการเปิดการค้าเสรีด้านบริการการศึกษาคือ ข้อมูลสารสนเทศ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องได้รับข้อมูลสารสนเทศที่พอเพียง และจะต้องมีส่วนร่วมในการเจรจาตกลงทางการค้าด้านบริการการศึกษา หรือ

ควรจะมีการตั้งประเด็นถกเถียงและเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายเจรจาการค้าของรัฐ ถึงสิ่งที่คาดการณ์ว่าจะมีผลกระทบทางลบต่อระบบการศึกษาของประเทศ นอกจากนี้กลุ่มนักวิชาการในยุโรป (European University Association หรือ EUA) และองค์กรนักศึกษา (National Unions of Students) ของมหาวิทยาลัยตลอดจนองค์กรเอกชน (NGOs) ส่วนใหญ่ในยุโรปและอเมริกามีความเห็นที่ GATS และ FTA เป็นภัยคุกคามต่อการอุดมศึกษาของชาติ รัฐบาลที่ต่อต้านการเปิดเจรจาการค้าเสรีด้านบริการการศึกษา ได้ส่งข้อเสนอ (National Proposal) ต่อ WTO เพื่อยืนยันว่าสิทธิอำนาจอันชอบธรรมในการจัดการศึกษาเป็นนโยบายภายในของแต่ละประเทศ แต่รัฐบาลของประเทศที่เจริญแล้วกลับสนับสนุนเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกยกเลิกกฎหมายข้อบังคับและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดเสรีการค้าด้านการศึกษา

ประเทศต่างๆ เริ่มเคลื่อนไหวทางวิชาการเพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเสรีด้านบริการการศึกษาต่อระบบอุดมศึกษาของประเทศ ข้อเสนอของรัฐบาลญี่ปุ่นถือเป็นจุดเริ่มต้นการอภิปรายเชิงสร้างสรรค์โดยมีข้อเสนอว่า ในการเปิดการค้าเสรีด้านบริการการอุดมศึกษาไว้พรมแดนควรมีมาตรการในเรื่องระบบประกันคุณภาพ (International Code for Quality Assurance) ศูนย์สารสนเทศแห่งชาติ (National Information Centers) และมาตรฐานระบบเครือข่ายสารสนเทศนานาชาติ (International Information Networks) ข้อเสนอดังกล่าวทำให้เกิดการประชุม The Lisbon Convention เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2002 และองค์การ CHE (Council of Higher Education) ของประเทศ South Africa ได้จัดทำโครงการศึกษาประเด็นปัญหาท้าทายที่สำคัญต่อการอุดมศึกษาและศึกษาความเป็นไปได้ของผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบที่มีต่อประเทศ นอกจากนี้บางประเทศได้รวมตัวเป็นกลุ่มพันธมิตร เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดการค้าเสรีด้านบริการการศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา ประเด็นสำคัญเรื่องการค้าเสรีด้านบริการการศึกษานั้นมีมุมมองและผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ (1) ฝ่ายคัดค้าน: ส่วนใหญ่จะเป็นนักวิชาการ องค์กรทางวิชาการ มหาวิทยาลัย และ NGOs เช่น Environmental Organizations / Development NGO's / Civil Society / Higher education เป็นต้น มีความเห็นว่า “การเปิดเสรีการค้าภาคบริการด้านการศึกษาภายใต้ GATS และ FTA อาจนำไปสู่การผูกขาดในธุรกิจบริการใดบริการหนึ่งที่สถาบันหรือบริษัทในประเทศไม่สามารถแข่งขันได้ และไม่มีผู้ให้บริการจากประเทศอื่นที่สามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดเดียวกันนี้ได้ ...นอกจากจะเป็นผลให้ประชาชน โดยเฉพาะคนยากจนขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิตแล้ว ยังอาจทำลายระบบคุณค่าและวัฒนธรรมของสังคมไปในที่สุด” และ (2) ฝ่ายสนับสนุน: ส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจ องค์กรทางการเงินระหว่างประเทศ เช่น ICC (International Chamber of Commerce), OECD, World Bank และ WTO เป็นต้น มีความเห็นว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ การให้บริการด้านการศึกษาที่ดีมีคุณภาพจะช่วยให้ประเทศชาติมีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ดังนั้นการเปิดเสรีการค้าภาคบริการ

ด้านการศึกษายภายใต้ GATS และ FTA จะเป็นผลให้ประชาชนมีโอกาสเลือกใช้บริการด้านการศึกษาที่หลากหลายและมีคุณภาพ” (Cammel อ้างถึงในสุชาติ ต้นชนะเดชา, 2548)

2.5 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ของการศึกษา

1) อุปสงค์ของการศึกษา (Demand for Education)

แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ของการศึกษาไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2546) ได้ให้แนวคิดว่าเป็นความต้องการของบุคคลที่หวังจะเรียนหนังสือในสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ในวิชาการต่างๆ ที่ตนยังไม่รู้ เพื่อประกอบอาชีพ และเป็นที่ยอมรับนับถือสำหรับสังคมทั่วไป ด้วยเหตุนี้คนจึงเริ่มเห็นว่าการศึกษเป็นสิ่งที่ดี และอาจจะส่งผลให้การศึกษาที่มีราคา มีประโยชน์ ประกอบกับบิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับสูง

2) ความแตกต่างของอุปสงค์ของการศึกษาและอุปสงค์สำหรับสินค้าโดยทั่วไป

อุปสงค์ของการศึกษาของบุคคลหนึ่งๆ จะมีความแตกต่างจากอุปสงค์สำหรับสินค้าโดยทั่วไป ดังนี้ (บุญพุ่ม เสนารักษ์, 2531: 158-160)

(1) การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่สร้างเฉพาะความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค หากยังเป็นการลงทุนเพื่อผลตอบแทนไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอีกด้วยในอนาคต แม้ผู้เรียนจะไม่เปิดเผยว่าต้องการเข้ารับการศึกษานำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือเพื่อผลตอบแทนดังกล่าวก็ตาม เพราะการศึกษาย่อมเป็นการเพิ่มโอกาสให้มีเพื่อนฝูงและรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลวงการต่างๆ มากขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ หรือดำเนินธุรกิจไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง อย่างน้อยก็ทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลในสังคม และเป็นการโฆษณาเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของตน ดังนั้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็มีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนแฝงอยู่ด้วย

(2) การศึกษาถึงแม้จะเป็นสินค้าบริโภคชนิดหนึ่ง แต่สินค้านี้จะแตกต่างจากสินค้าชนิดอื่นๆ คือจะไม่หมดสิ้นไปเมื่อได้รับการบริโภค ตรงกันข้ามยังมีการบริโภคที่ยังทำให้สินค้าทางการศึกษามีมากขึ้น เว้นแต่ผู้บริโภคจะวิปริตหรือผิดปกติวิสัยจากบุคคลธรรมดาสามัญเท่านั้น

(3) การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่อาจจะนับมาเป็นปริมาณได้แน่นอนเหมือนสินค้าชนิดอื่น ซึ่งอาจมีหน่วยนับเป็นกิโลกรัม ลิตร ตัว ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าทางการศึกษาประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ เช่น โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน และอื่นๆ อย่างไรก็ตามเราอาจนับปริมาณสินค้าทางการศึกษาออกมาในรูปใดรูปหนึ่ง เช่น จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียน จำนวนที่นั่งเรียน จำนวนโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ฯลฯ

(4) ในการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ไป ผู้บริโภคจะเป็นผู้ตัดสินใจวินิจฉัยปัญหาต่างๆ เองทั้งหมด สำหรับสินค้าทางการศึกษาผู้บริโภคส่วนใหญ่คือ นักเรียนไม่ค่อยมีอิสระในการ

ตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวมากนัก โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกสาขาวิชาและสถาบันการศึกษาที่จะเรียน บิดามารดา ครู ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องมักจะทำหน้าที่แทนเป็นส่วนใหญ่ ความจริงข้อมูลนี้ปรากฏชัดเจนเมื่อผู้เรียนอยู่ในระดับต้นๆ โดยเฉพาะระดับอนุบาล ประถม และมัธยมศึกษา

(5) ตามปกติอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการต่างๆ ของบุคคลมักจะเกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในของเขาเอง และเมื่อได้รับสินค้ามาบริโภคแล้วอุปสงค์นั้นจะหมดสิ้นไป

อุปสงค์สำหรับการศึกษาในตัวเองไม่ได้เกิดจากการที่บุคคลประสงคจะนำไปสนองความต้องการของเขาโดยตรง หากแต่จะใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุจุดหมายบางอย่าง ซึ่งอุปสงค์สำหรับการศึกษาเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง เพราะ อุปสงค์ดังกล่าวจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยอย่างอื่นอีกต่อหนึ่ง กล่าวคือ การศึกษาถือเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง (Derived Demand) เนื่องจากการศึกษาถูกใช้เป็นเครื่องมือ (Means) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เมื่อเกิดความต้องการอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นมา ก่อน เช่น รายได้ที่สูงขึ้น ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น การถ่ายโยงวัฒนธรรมให้คนรุ่นใหม่ (Socialization) เป็นต้น ทำให้เกิดความต้องการทางการศึกษา (Demand for Education) ขึ้นมา

3) สาเหตุที่ทำให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษา

สาเหตุที่ทำให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษา Todaro and Edwards (1973) มีแนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ต่อการศึกษา ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของ (1) ความแตกต่างของรายได้/ค่าจ้างระหว่างภาคการผลิตที่ทันสมัยกับภาคการผลิตดั้งเดิมของประเทศ ถ้ามีความแตกต่างระหว่างกันมาก ความต้องการที่จะศึกษาต่อเพื่อให้รับค่าจ้างที่สูงกว่าในภาคการผลิตที่ทันสมัยย่อมมีมาก แต่ถ้าความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างสองภาคการผลิตมีน้อยความต้องการที่จะศึกษาต่อย่อมลดลง (2) โอกาสในการมีงานทำในภาคการผลิตที่ทันสมัย บุคคลที่สำเร็จการศึกษาย่อมมีโอกาสที่จะหางานทำที่รายได้ดีมากกว่าผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษา และผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าย่อมมีโอกาสมากกว่าผู้ที่ศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า ดังนั้นโอกาสในการมีงานทำจึงเป็นตัวกำหนดความต้องการในการศึกษาด้วย ทำให้บุคคลต่างๆ พยายามที่จะศึกษาสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะกรณีที่มีการว่างงานเนื่องมาจากการศึกษาในระดับที่ต่ำลงมา เช่น ระดับมัธยม ซึ่งมีผู้จบการศึกษาจำนวนมากและต้องแข่งขันกันหางานทำ และผู้จ้างงานมักจะจ้างผู้จบการศึกษาชั้นสูงกว่าทำงาน ส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (3) ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งค่าใช้จ่ายในการศึกษาจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความต้องการที่จะศึกษา กล่าวคือ ถ้าค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาสูงขึ้นจะทำให้ความต้องการที่จะศึกษาลดลง และ (4) ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Costs) ในการศึกษาคือ ต้นทุนทางอ้อมของการศึกษา นั่นคือ การที่บุคคลที่เข้ารับการศึกษามาทำให้เสียโอกาสในการที่จะไปทำงานหารายได้ให้กับครอบครัว ทั้งในรูปของตัวเงินและสิ่งของ เช่น ผู้สำเร็จ

การศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยม ก็จะสูญเสียโอกาสในการหารายได้ตลอดระยะเวลาที่เรียนชั้นมัธยม ดังนั้นถ้าค่าเสียโอกาสสูงขึ้น ความต้องการที่จะศึกษาต่อลดลง ทำให้ผู้มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางหรือร่ำรวยมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง เพราะไม่มีความจำเป็นจะต้องหารายได้แก่ครอบครัว จากอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ยิ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ความต้องการที่จะเข้ารับการศึกษาย่อมสูงขึ้นเท่านั้น และจะเป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลขยายการศึกษาเพิ่มทุกระดับเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น

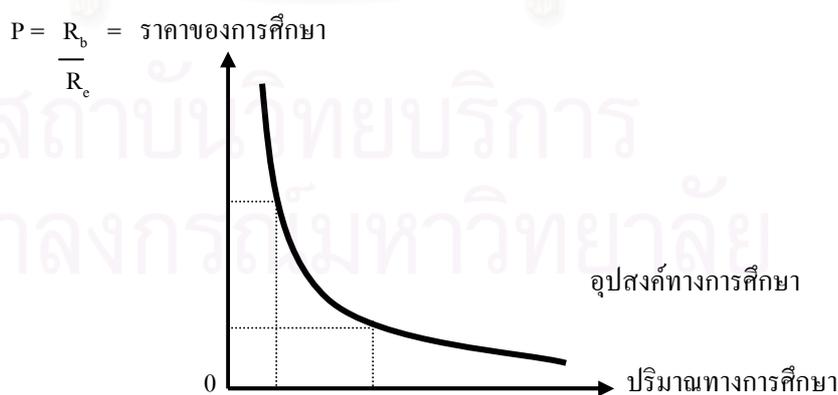
นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาคือ (1) ทักษะคิดต่อการศึกษา: กลุ่มคนจะมีทักษะคิดต่อการศึกษาที่แตกต่างกันตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ มาตรฐานการครองชีพ ประเภทของงานที่ทำ ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ พื้นฐานทางวัฒนธรรม และปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม (2) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร: ตามประกาศสิทธิมนุษยชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และความเป็นจริงนั้นประเทศกำลังพัฒนาในปัจจุบันมีเป้าประสงค์เพื่อการจัดการศึกษาให้เปล่าอย่างทั่วถึงแก่เด็กทุกคนในประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาภาคบังคับจะก่อให้เกิดความต้องการทางการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษาเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย (3) ความต้องการศึกษาต่อ: การถ่ายเทนักเรียนระหว่างระดับการศึกษาในระบบการศึกษามีผลกระทบต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพราะผู้ที่เรียนในระดับอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษามาก่อน (สุภชัย พานิชภักดิ์ อ้างถึงใน ไพพรรณ เกียรติโชติชัย, 2546)

สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาส่วนบุคคลประกอบด้วย (1) รายได้ของบิดามารดา ผลการวิจัยหลายเรื่องในประเทศ พบว่าระดับการศึกษาและอาชีพของบุคคลถูกกำหนดโดยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ความต้องการรับการศึกษาจะลดลงตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งมีผลต่อความต้องการศึกษาต่อ กล่าวคือ เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนมีความต้องการศึกษาต่อน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะดี (2) ค่าเสียโอกาส มีบทบาทสำคัญในการศึกษาของคนในครอบครัว โดยพิจารณาจากการลงทุนทางการศึกษาของบุคคลขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ผลได้และต้นทุนในการลงทุน หากครอบครัวมีรายได้จากบุตรที่ไม่รับการศึกษาในขณะนี้ และรายได้ส่วนที่เพิ่มขึ้นให้ความพอใจในระดับสูง (Marginal Income give higher Marginal Utility) ครอบครัวก็จะส่งบุตรไปทำงานมากกว่าให้เรียนหนังสือต่อ เพราะมีความต้องการรายได้มากกว่าจะรอรายได้จากบุตรเมื่อสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้แรงงานในครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมเกษตรกรรม โดยเฉพาะในเขตยากจน หากครอบครัวส่งบุตรไปเรียนจะต้องจ้างคนอื่นมาทำงานแทน ค่าใช้จ่ายในการจ้างอาจจะสูงมาก ซึ่งหมายถึง ค่าเสียโอกาสสูงตามไปด้วย (3) อาชีพของบิดามารดา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของบุตร

กล่าวคือ กลุ่มเกษตรกรจะส่งบุตรเข้าศึกษาต่อน้อยที่สุดในทุกระดับการศึกษา ในขณะที่ครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาสูง บุตรจะมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงตามไปด้วย ทั้งนี้อาชีพของบิดามารดา อาจจะมีผลต่อความคาดหวังถึงผลได้ ซึ่งหมายถึง รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตที่เพิ่มขึ้นจากการได้รับการศึกษา ดังนั้นเมื่อความคาดหวังในผลได้สูงย่อมทำให้โอกาสที่จะลงทุนในการศึกษาจึงสูงตามไปด้วย (4) ขนาดของครอบครัว มีผลต่อภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนคือ ในครอบครัวขนาดเล็กจะมีต้นทุนในการให้บุตรทุกคนเรียนหนังสือต่ำกว่าครอบครัวขนาดใหญ่ นอกจากนี้ขนาดครอบครัวมีผลต่อการศึกษาของผู้หญิงมาก เพราะในบางสังคม หน้าที่อันดับแรกของผู้หญิง คือ ดูแลครอบครัว ทำให้ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ และ (5) การย้ายถิ่น เนื่องจากความยากจนเพื่อหารายได้ เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้บุตรตกสำรวจไม่มีโอกาสได้เข้ารับศึกษา หรือทำให้ต้นทุนในการศึกษาสูงกว่าปกติธรรมดา (สุปรียา ควรตะชะคุปต์, 2529: 78-82)

Sheehan (1973) ได้ศึกษาถึงอุปสงค์ทางการศึกษาตามทฤษฎีที่ว่า บุคคลมีเหตุผลที่จะลงทุนในการศึกษาจนกระทั่งถึงจุดที่อัตราผลตอบแทนทางการศึกษา เท่ากับอัตราดอกเบี้ย เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงความต้องการทางการศึกษาจะต่ำ ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำจะทำให้ความต้องการทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ในการพิจารณาอุปสงค์ทางการศึกษาของแต่ละบุคคล พิจารณาจากผลตอบแทนของการศึกษาและอัตราดอกเบี้ย ซึ่งสะท้อนถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสของการนำเงินมาลงทุนทางการศึกษา จากสองส่วนนี้ทำให้สามารถหาอุปสงค์ทางการศึกษาส่วนบุคคล กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตรสูงกว่าอัตราผลตอบแทนทางการศึกษา ทำให้เกิดการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาลดลง และเอาเงินไปลงทุนอย่างอื่นแทน (ดูภาพที่ 2.1)

ภาพที่ 2.1 อุปสงค์ทางการศึกษาส่วนบุคคล

เมื่อ $R_b =$ อัตราดอกเบี้ย หรือ ผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตร
 $R_c =$ อัตราผลตอบแทนทางการศึกษา

Psacharopoulos และ Woodhall (1985) มีแนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ส่วนบุคคลสำหรับการศึกษาว่าจำเป็นจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ ได้แก่ เพศ ศาสนา ต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล (ซึ่งประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต รายได้ที่คาดว่าจะได้รับตลอดชีวิต และระดับรายได้ของครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา กล่าวคือ ในครอบครัวที่ยากจนจะไม่มีเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษา แม้ว่าภาครัฐจะให้ความช่วยเหลือในด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาหรือเรียนฟรีก็ตาม บิดามารดามักจะให้นบุตรศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าที่จะให้ศึกษาในระดับอุดมศึกษา อีกทั้งครอบครัวที่ยากจนในท้องถิ่นชนบทก็มีความยากลำบากในการเข้าศึกษาในโรงเรียนซึ่งเป็นท้องถิ่นของตนเช่นกัน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ส่วนบุคคลในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษาในด้านพื้นฐานทางสังคมของครอบครัวของผู้เรียนมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อหรือไม่ ซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา และรายได้ของบิดาที่แตกต่างกันจะส่งผลต่ออุปสงค์ในการศึกษา โดยครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวเคยเป็นผู้ได้รับการศึกษา ก็จะส่งเสริมให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษา นอกเหนือจากปัจจัยข้างต้นแล้วยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่ออุปสงค์ในการศึกษาฯ คือ ที่ตั้งของสถาบันการศึกษา ระยะทางจากบ้านถึงสถาบันการศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์ของครอบครัว ขนาดครอบครัว และกลุ่มคนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติในสังคมนั้น นอกจากนี้ การสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้หลายภาษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื่องจากภาษาจะเป็นตัวกำหนดถึงความสำเร็จผลทางการเรียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังอุปสงค์ส่วนบุคคลในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา ส่วนปัจจัยเศรษฐกิจที่มีผลต่ออุปสงค์ส่วนบุคคลในการศึกษา ได้แก่ ต้นทุนส่วนบุคคล อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล และโอกาสในการมีงานทำ

4) ฟังก์ชันอุปสงค์การศึกษา

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษส่วนบุคคลประกอบด้วย

$$D_E = f(P_E, P_X, Y, W, SES)$$

โดย D_E	คือ	อุปสงค์สำหรับการศึกษส่วนบุคคล
P_E	คือ	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษา
P_X	คือ	ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
Y	คือ	ระดับรายได้ของผู้ปกครอง
W	คือ	ค่าเสียโอกาส (การเสียโอกาสในการหารายได้ในระหว่างที่ศึกษา)
SES	คือ	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

อุปสงค์สำหรับการศึกษาศูนย์บุคคลขึ้นอยู่กับ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (P_E) ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (P_x) ระดับรายได้ของบิดา/มารดาหรือผู้ปกครอง (Y) ค่าเสียโอกาส (การเสียโอกาสในการหารายได้ในระหว่างที่ศึกษา) (W) และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว (SES) ในที่นี้ใช้การกระจายรายได้ ฟังก์ชันอุปสงค์สำหรับการศึกษามีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเช่น การกำหนดค่าธรรมเนียมทางการศึกษาและค่าเล่าเรียน การคาดคะเนอุปสงค์ส่วนเกินทางการศึกษาโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา ผลของรายได้ต่ออุปสงค์ทางการศึกษา และการจัดสรรเงินทุนช่วยเหลือผู้เรียนในครอบครัวรายได้ต่ำ เป็นต้น (Belfield, 2000)

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ทางการศึกษา คือ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ผู้เรียนต้องการเข้ารับบริการในแต่ละช่วงเวลาและสถานที่ที่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งสามารถเขียนในรูปของฟังก์ชันอุปสงค์ (Demand Function) ได้ดังนี้ (บุญพุ่ม เสนารักษ์, 2531: 163 – 169)

$$D_{ed} = f(M, P_{ed}, P_r, N, U, A_r, O)$$

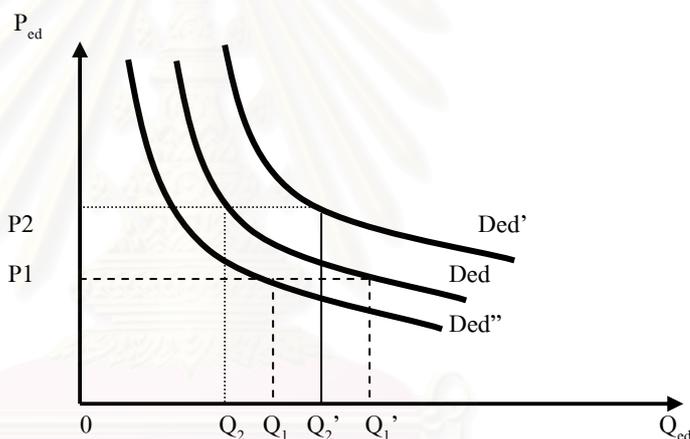
เมื่อ	D_{ed}	แทน	อุปสงค์หรือปริมาณการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่งที่บุคคลต้องการเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ
	M	แทน	รายได้ของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือของผู้เรียนเอง
	P_{ed}	แทน	อัตราค่าเล่าเรียน (Education Price or School Fee)
	P_r	แทน	ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง (Prices of Related Good)
	N	แทน	จำนวนประชากร
	U	แทน	รสนิยมหรือทัศนคติของประชาชน (Taste or Attitude)
	A_r	แทน	กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Related Activities) กับการศึกษา
	O	แทน	ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดการศึกษาภาคบังคับ ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ฯลฯ

จากฟังก์ชันจะเห็นว่า ถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือเปลี่ยนแปลงไปโดยจะเปลี่ยนแปลงทีละตัวหรือพร้อมกันก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์เปลี่ยนแปลงไปด้วยสามารถพิจารณาได้ดังนี้

(1) ระดับรายได้ ตามปกติถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่นหรือสมมติว่าปัจจัยเหล่านั้นมีการเปลี่ยนแปลงช้ามากจนถือว่าคงที่ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการซื้อ/เข้ารับบริการทางการศึกษาในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ย่อมขึ้นกับระดับรายได้โดยตรง ถ้าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ก็จะสามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตนเองเข้ารับการศึกษาได้มากขึ้น การ

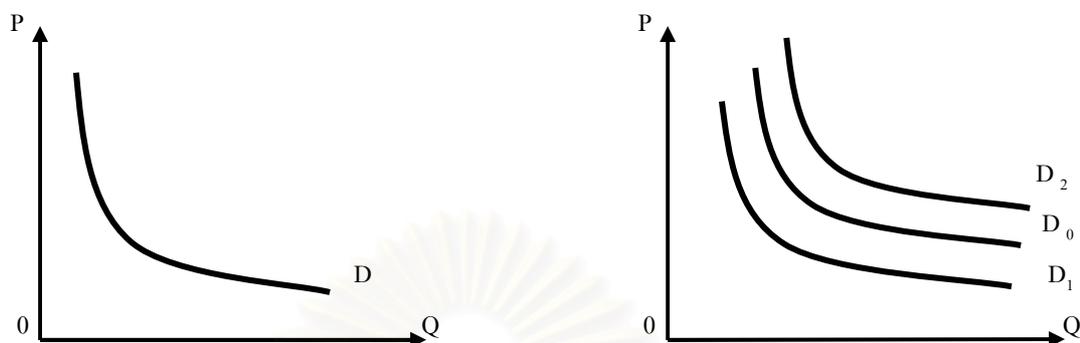
เปลี่ยนแปลงนี้จะแทนได้ด้วยการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาขึ้นไปทางขวามือของเส้นเดิม แสดงว่า ณ ทุกๆ ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษานานาชาติหนึ่งๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษานานาชาติหนึ่งๆ ของประชาชนแทนด้วยเส้น D_{ed} ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน OP_1 ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 ขณะนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_1 ทำนองเดียวกันที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_2 แต่เดิมปริมาณอุปสงค์เท่ากับ OQ_2 ในทางตรงกันข้าม ถ้าระดับรายได้ของประชาชนลดลง เส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะเลื่อนลง ไปทางซ้ายของเส้นเดิม (D_{ed}'') เราก็สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกัน (ดูภาพที่ 2.2)

ภาพที่ 2.2 การเลื่อนตำแหน่งเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานานาชาติเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงรายได้ของประชาชน

(2) อัตราค่าเล่าเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษานานาชาติของประชาชนเช่นเดียวกับระดับรายได้ กล่าวคือ ถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นไม่ว่าจะเป็น การศึกษานานาชาติใดก็ตามในขณะที่ปัจจัยอย่างอื่นคงที่หรือเปลี่ยนแปลงเข้ามา อุปสงค์สำหรับการศึกษานานาชาติก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าอัตราค่าเล่าเรียนถูกลดอุปสงค์ก็จะมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแสดงได้จากการเลื่อนขึ้นหรือลงของจุดบนเส้นอุปสงค์เส้นเดิม (ดูภาพที่ 2.3) โดยตำแหน่งของอุปสงค์ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้ามีการคาดคะเน (Expectation) ว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะสูงขึ้น ผลก็อาจจะทำให้ประชาชนผู้บริโภครีบส่งบุตรหลานของตนรวมทั้งตัวเองเข้ารับบริการศึกษามากขึ้นด้วย เพราะถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นจริงๆ เมื่อถึงเวลาที่คาดเอาไว้ อาจไม่สามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเองเข้ารับการศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้จำกัด ตรงกันข้ามถ้ามีการคาดคะเนว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะถูกลด จะทำให้อุปสงค์ทางการศึกษาของประชาชนลดลงตาม ความจริงข้อนี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อเป็นอุปสงค์สำหรับสินค้าต่างๆ ไป (ดูภาพที่ 2.4)

ภาพที่ 2.3 และ 2.4 การเลื่อนตำแหน่งเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเล่าเรียน

(3) ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาหนึ่งๆ การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องมีผลทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

(4) จำนวนประชากร การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรก็เป็นตัวกำหนดระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่งๆ ถ้าประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาสูงขึ้น ในทางตรงข้าม ถ้าจำนวนประชากรลดลงอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลงด้วย

(5) รสนิยม/ทัศนคติของประชาชน การเปลี่ยนแปลงในรสนิยม/ทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษา

(6) กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้าง/กิจกรรมบางประเภทโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว ฯลฯ มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน

(7) ปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากทั้งหมดที่กล่าวมา เช่น ยศถาบรรดาศักดิ์ รายได้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาของรัฐ การออกกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ ความเชื่อของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี การรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม สุขภาพพลานามัยของประชาชน ระยะเวลาและความยากง่ายในการเรียน การจัดสวัสดิการ และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาสำหรับประชาชนเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษา คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว (3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และ (5) ปัจจัยอื่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคนที่มีลักษณะแตกต่างกันซึ่งจะทำให้ความต้องการศึกษาต่อต่างกันด้วย สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลที่นำมาศึกษาประกอบด้วย 3 ตัวแปรคือ เพศ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า และความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ ดังนี้

(1) เพศ

เพศเป็นตัวแปรที่น่าจะส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีลักษณะที่แตกต่างกันในเชิงโครงสร้างทางร่างกายและจิตใจ และในเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อทั้งสองเพศย่อมมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ในปัจจุบันความเสมอภาคทางการศึกษาและทางเพศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันที่มีการยอมรับเพศหญิงมากขึ้นในทุกสาขาอาชีพ เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เพศหญิงมีความต้องการในการศึกษาสูงขึ้น จากวิจัยของ Miller and Byrnes (2001) พบว่า นอกเหนือ จากเกรดเฉลี่ย อายุ ระดับการศึกษาของบิดามารดา และจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ยังพบว่า เพศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เช่นเดียวกับ Hamqvist (1987) พบว่า ความแตกต่างทางเพศมีผลต่อการเลือกคณะและสาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องการศึกษา ความแตกต่างดังกล่าวนี้ยังคงพบอยู่ โดยเฉพาะการศึกษา ณ ระดับต่างๆ ในประเทศที่กำลังพัฒนาและด้อยพัฒนาผู้หญิงจะเป็นรองทุกระดับ (ยกเว้นในยุโรปบางประเทศ และสหรัฐอเมริกา) อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยของ Menon (1997) เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนจากการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในระดับสูงในประเทศไชปรัส พบว่านักเรียนเหล่านั้นจะประมาณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยและรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในช่วงต่างๆ กรณีที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและในระดับมหาวิทยาลัย แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังพบว่าได้แก่ เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และสายการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเพศหญิงมีแนวโน้มศึกษาต่อมากกว่าเพศชาย แต่งานวิจัยของ TDRI (1989 อ้างถึงในสุมาลี ปิตยานนท์, 2539) เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลและของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การศึกษา กลับพบว่า เพศชายมี

แนวโน้มที่จะได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงมากกว่าเพศหญิง

(2) ผลการเรียนรู้เดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า

ผลการเรียนรู้เดิมก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีผลต่อความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นผู้เรียนที่มีผลการเรียนที่แตกต่างกันน่าจะมีความต้องการศึกษาต่อที่แตกต่างกันตามความถนัดและความสามารถของตน จากวิจัยของ Miller and Byrnes (2001) พบว่า เกรดเฉลี่ยของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษานอกเหนือจากเพศ อายุ ระดับการศึกษาของบิดามารดา และจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของผู้เรียน เช่นเดียวกับจากการศึกษาของ Jimenez และ Salas-Velasco (2000) เกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในสเปน พบว่า ความสามารถทางสติปัญญา เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูงมีโอกาที่จะสำเร็จการศึกษาและมีแนวโน้มเลือกเรียนในมหาวิทยาลัย ที่ใช้เวลาในการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี เช่น การเลือกเรียนแบบ 2 ปริญญา (Double Degree) และ Sedaie (1998) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษาในระดับวิทยาลัยของนักเรียนระดับมัธยมปลาย พบว่า ผลการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนในระดับมัธยมศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกเหนือจาก สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ค่าเสียโอกาสเมื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา สำหรับ John (1991) ทำการวิจัยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา 1981-1984 พบว่า ความสำเร็จในการศึกษาที่ผ่านมา ความสามารถของนักเรียน ประสบการณ์ทางการเรียนตอนเรียนชั้นมัธยม สถานภาพส่วนตัว เช่น ศาสนา รายได้ของครอบครัว เป็นต้น ภูมิหลังทางสังคมของ นักเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

(3) ความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ

ความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนในหลักสูตรนานาชาติสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทั้งนี้การเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน และแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ก็ยังส่งผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในระหว่างที่ศึกษา และการเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาต่างชาติด้วยกัน ซึ่ง Perrucci and Hung (1995) พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษมีผลโดยตรงและเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษา และส่งผลดีต่อการเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาในประเทศนั้นๆ รวมถึงนักศึกษาจากประเทศต่างๆ และคน

ในท้องถิ่นในประเทศที่ตนกำลังศึกษาอยู่ได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศในด้านต่างๆ ดังที่กล่าวมา ดังนั้นนักศึกษาที่มีพื้นฐานทางภาษาอังกฤษดีย่อมมีความได้เปรียบมากกว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานไม่ค่อยดีนัก (Marion, 1986; White and Brown 1983) ความสามารถทางภาษาส่งผลทางตรงและทางอ้อมทั้งในด้านการเรียน การปรับตัวให้เข้ากับสังคม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาต่างชาติต่อประเทศที่นักศึกษาต่างชาติเลือกไปศึกษาต่อ (Lee, Adb-Ella and Burk, 1981 และ Fletcher and Stren, 1989)

2) ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน เพราะหากผู้เรียนอยู่ในครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีย่อมมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาต่อสูง เนื่องจากระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยทางครอบครัวประกอบด้วย 4 ตัวแปรคือ รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง การศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้องในครอบครัว

(1) รายได้บิดามารดา/ผู้ปกครอง

รายได้บิดามารดา/ผู้ปกครอง มีความสำคัญมากต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากผู้เรียนในระดับนี้ส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพาบิดามารดา/ผู้ปกครอง โดยครอบครัวที่มีรายได้สูงย่อมมีความพร้อมทางการเงินในการสนับสนุนให้บุตรหลานของตนศึกษาต่อสูงกว่า ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ จากงานวิจัยของวสิน ชูประยูรและชมกมล เฟื่องฟู (2540) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาฯ พบว่า ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 50,000 บาทต่อเดือนขึ้นไปล้วนต้องการให้บุตรธิดาได้รับการศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาในสาขา MBA Graphic Design การโรงแรม การโฆษณา และการสื่อสารมวลชนตามลำดับ สอดคล้องกับจากการศึกษาของ Jimenez และ Salas-Velasco (2000) เกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในสเปน พบว่า ระดับรายได้ของครอบครัวของบิดามารดาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียน เนื่องจากครอบครัวมีฐานะทางการเงินย่อมมีความสามารถส่งบุตรของตนศึกษาต่อในระดับสูงได้ และ Chutikul (1988 อ้างถึงในสุมาลี ปิตยานนท์, 2539) พบว่า รายได้ของครัวเรือนมีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และรายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ค่อนข้างเด่นชัดสำหรับครัวเรือนที่ยากจน และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนระดับมัธยมปลายของ Sedaie (1998) พบว่า รายได้ของบิดามารดา เป็น

ปัจจัยสำคัญหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกเหนือจาก การสนับสนุนทางการศึกษาของบิดามารดา

(2) อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครองที่แตกต่างกันย่อมมีแนวคิดต่อคุณค่าของการศึกษาสำหรับบุตรหลานของตนแตกต่างกัน กล่าวคือ บิดามารดา/ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำงานในภาคเอกชน ธุรกิจส่วนตัว ตลอดจนวิชาชีพต่างๆ ที่มีความสามารถในการหารายได้สูง ย่อมมีความต้องการที่จะให้บุตรของตนได้รับการศึกษาสูงเช่นเดียวกับตน เพราะบิดามารดา/ผู้ปกครองจะเป็นแบบอย่างแก่บุตรหลานของตน ในขณะที่บิดามารดา/ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพใช้แรงงาน/อาชีพที่มีรายได้ต่ำมักจะไม่ให้บุตรหลานใช้เวลาในการศึกษานานนัก เนื่องจากต้องการแรงงานบุตรหลานของตนมาทำงานเพื่อหารายได้ให้ครอบครัว จากการศึกษาของยูดี ดันสกุลรุ่งเรือง (2547) พบว่า อาชีพของบิดามารดามีผล อย่างมากต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานศึกษาต่อ โดยเฉพาะบิดามารดาที่เป็นพนักงานบริษัทต่างชาติหรือนักธุรกิจค้าขายในระดับข้ามชาติ หรือมีการติดต่อกับต่างประเทศ จะเห็นว่าการศึกษาแบบเดิมไม่สามารถสนองตอบต่อการทำงานได้ ทั้งนี้ในการทำงานดังกล่าวหากมีความรู้ภาษาต่างประเทศจะมีความได้เปรียบ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้บิดามารดาเหล่านี้นิยมส่งบุตรหลานตนเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ และจากงานวิจัยของวสิน ชูประยูร และชมกมล เฟื่องฟู (2540) ได้ศึกษาทัศนคติและความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาฯ พบว่า บิดามารดาที่ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเป็นผู้มีประสบการณ์ศึกษาต่อต่างประเทศล้วนมีความประสงค์ส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อต่างประเทศ เช่นเดียวกับที่งานวิจัยของ Sassangkarn (1988 อ้างถึงในสุมาลี ปิตยานนท์, 2539) พบว่า บุตรที่อยู่ในครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวมีอาชีพพนักงานในสำนักงาน (White Collars) จะมีอุปสงค์สำหรับการศึกษาก่อนข้างสูง

(3) ระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของบุตรหลานของตน เนื่องจากบุตรหลานจะได้รับแบบอย่างจากบิดามารดา/ผู้ปกครองมาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดความต้องการศึกษาต่อของตน ดังนั้นบิดามารดา/ผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับสูง บุตรก็จะมีแนวโน้มที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงตามไปด้วย จากงานวิจัยของวสิน ชูประยูรและ ชมกมล เฟื่องฟู (2540) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ครอบครัวที่บิดามารดาที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการศึกษาต่อต่างประเทศต้องการส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่ออยากให้มีประสบการณ์เหมือนตน เพราะทำให้มีโอกาสในการมีงานทำ และมีรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานสูง เช่นเดียวกับตนต่างประเทศ จะนิยมส่งบุตรของตนเข้ารับการศึกษานานาชาติภายในประเทศไทย (นอกเหนือจาก

การส่งไปเรียนต่อต่างประเทศ) เนื่องจากการศึกษานานาชาติของไทยในปัจจุบันครบวงจร มีตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา และการส่งบุตรเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติจะทำให้บุตรและบิดามารดาที่จบการศึกษาจากต่างประเทศมีความเข้าใจกันได้มากกว่าการส่งบุตรตนไปเรียนในหลักสูตรธรรมดา รวมทั้งต้องการให้บุตรได้ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศและเรียนรู้วัฒนธรรมตะวันตก สำหรับงานวิจัยของ Hash-Vaugh (2004) ที่ศึกษาเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครองที่มีผลต่อการศึกษาของบุตรในวิทยาลัย/มหาวิทยาลัยในช่วงปี 1990-1994 พบว่า บิดามารดา/ผู้ปกครองที่มีการศึกษาจะเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนที่ดีทางด้านการศึกษาแก่บุตรในด้านการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อ และในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้จากการศึกษาถึงการตัดสินใจเลือกลงทะเบียนเรียนในงานวิจัยของ Miller และ Byrnes (2001) พบว่าปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยนอกเหนือจากเพศ อายุ และเป้าหมายทางการศึกษา คือ ระดับการศึกษาของบิดามารดาเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และจากการศึกษาของ Jimenez และ Salas-Velasco (2000) เกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในสเปน ก็ยังพบว่า ผู้เรียนที่มีบิดามารดามีการศึกษาสูงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย สำหรับงานวิจัยของ TDRI (1989 อ้างถึงใน สุมาลี ปิตยานนท์, 2539) ได้ข้อสรุปว่า ระดับการศึกษาของบิดาและมารดามีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษาของบุตร และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนระดับมัธยมปลายของ Sedaie (1998) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ค่าเสียโอกาสเมื่อไปเรียนในระดับอุดมศึกษา การมีงานทำ หลังจากเรียนจบระดับอุดมศึกษาล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

(4) จำนวนพี่น้องในครอบครัว

จำนวนพี่น้องในครอบครัวมีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะ ครอบครัวที่มีบุตรเป็นจำนวนมาก ย่อมมีภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรสูง ดังนั้นอาจเป็นข้อจำกัดในการศึกษาต่อของผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีพี่น้องเป็นจำนวนมากได้ จากงานวิจัยของวสิน ชูประยูรและชมกมล เฟื่องฟู (2540) ได้ศึกษาทัศนคติและความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาฯ พบว่า ครอบครัวที่มีบุตร 1-3 คนต้องการส่งบุตรศึกษาต่อต่างประเทศมากกว่าครอบครัวที่มีบุตรตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป เช่นเดียวกับงานวิจัยของ TDRI (1989 อ้างถึงใน สุมาลี ปิตยานนท์, 2539) ได้ข้อสรุปว่าครอบครัวที่มีบุตรจำนวนมาก อุปสงค์สำหรับการศึกษาของบุตรจะมีแนวโน้มในทางที่ลดลง ซึ่งแสดงถึงการทดแทนกันระหว่างปริมาณและคุณภาพของบุตร

3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากปัจจัยหนึ่งต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย 3 ตัวแปรคือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา โอกาสการมีงานทำ และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต

(1) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ มีความสำคัญต่อความต้องการศึกษาต่อของผู้เรียน เนื่องจากในการศึกษาจะต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค่อนข้างสูง เช่น ค่าธรรมเนียมในการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกิดขึ้นในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ ดังนั้นหากค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับที่สูงมากก็อาจจะส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อของผู้เรียนได้ อีกทั้งในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของผู้เรียนจะต้องมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาระหว่างหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรปกติหรือหลักสูตรอื่นควบคู่กันไป ว่าหลักสูตรนานาชาติที่ตัดสินใจเลือกนั้นมีความสามารถที่จะจ่ายหรือไม่ กล่าวคือ ถ้าผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงเกินไป ก็อาจตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรปกติหลักสูตรอื่น แทน แต่ถ้าผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนหลักสูตรนานาชาติถูกหรืออยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ก็จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

จากงานวิจัยของ Mazzarol และ Soutar (2001) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่นักศึกษาต่างชาตินำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกไปศึกษาต่อต่างประเทศ กล่าวคือ บิดามารดาและผู้เรียนจะมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อต่างประเทศในประเทศต่างๆ เพื่อพิจารณาว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาของประเทศใดอยู่ในระดับที่สามารถส่งเสียบุตรตนไปเรียนได้ กล่าวคือ จะเลือกค่าใช้จ่ายที่สอดคล้องกับความสามารถในการจ่าย หากมีความสามารถในการจ่ายที่สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาใดก็จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศนั้นๆ ควบคู่ไปกับการพิจารณาถึงคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา และการยอมรับของตลาดแรงงานซึ่งจะส่งผลต่อโอกาสในการมีงานทำในอนาคต และจากการศึกษาของ Zuker (2004) Jones (2002) และ Denard (2000) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยของนักศึกษา พบว่า ค่าเล่าเรียนเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ กล่าวคือ สถาบันอุดมศึกษาที่มีค่าเล่าเรียนสูงไม่มากนักจะเป็นตัวเลือกที่สำคัญตัวเลือกหนึ่งในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ อีกทั้งงานวิจัยของ McLeod (1997) ที่ได้สำรวจถึงองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาใน Florida's Pensacola Junior College (PJC) พบว่า ค่าเล่าเรียนที่ต่ำเป็นเหตุผลสำคัญหนึ่งในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Menon (1997) เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนจากการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในระดับสูงในประเทศไต้หวัน นักเรียนเหล่านั้นจะประมาณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการศึกษาต่อใน

ระดับมหาวิทยาลัยและค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับในช่วงต่างๆ กรณีที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและในระดับมหาวิทยาลัย แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ ถ้าต้นทุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ต่ำกว่าค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับก็จะตัดสินใจ

นอกจากนี้การศึกษาของ Perna (2000) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้เรียนจะให้ความสำคัญกับปัจจัยการสนับสนุนด้านการเงินของทางมหาวิทยาลัยที่ตนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เช่น การให้ทุนการศึกษา การให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Moore, Studentmund และ Slobko (1991) Kallio (1995) และ Jones (2002) ที่ได้ข้อสรุปว่าการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่นักศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และ Knowles (1977) มีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินว่าเป็นงานสำคัญที่สถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้เพียงพอเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่ประสบปัญหาทางการเงิน ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ทางตรงแก่ผู้เรียนและลดภาวะการออกกลางคันของผู้เรียน การให้ความช่วยเหลือทางการเงินอาจกระทำได้ 3 รูปแบบ คือ (1) การให้ความช่วยเหลือเพื่อเป็นรางวัลแก่นักศึกษาที่เรียนดี (2) การให้ความช่วยเหลือในรูปของเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (3) การให้ความช่วยเหลือโดยการจ้างงาน

(2) โอกาสการมีงานทำ

โอกาสในการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย และจากงานวิจัยของ Mazzarol และ Soutar (2001) เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่นักศึกษาต่างชาตินามามาพิจารณาตัดสินใจเลือกไปศึกษาต่อต่างประเทศ พบว่า การยอมรับของตลาดแรงงานมีผลต่อโอกาสในการมีงานทำในอนาคต นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการศึกษา และคุณภาพทางการศึกษา และจากการศึกษาของ Jimenez และ Salas-Velasco (2000) เกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในสเปน พบว่า โอกาสในการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ หากโอกาสในการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มที่จะมีงานทำสูง ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนตัดสินใจศึกษาต่อสูงตามไปด้วย และ Palika (2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการศึกษาต่อต่างประเทศที่มีผลต่อการมีงานทำและรายได้ของคนในเม็กซิโก พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศจะมีความสามารถในการหางานทำมีรายได้ และมีโอกาสในความก้าวหน้าทางอาชีพมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของวศิน ชูประยูร และชมกมล เฟื่องฟู (2540) เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาไทย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวคิดตรงกันว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก

ต่างประเทศ จะมีความสามารถในการหางานทำได้ง่ายกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศ และมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศ เช่นเดียวกับข้อมูลของ Ed Net (2002) เกี่ยวกับโอกาสการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาไทยที่ไปศึกษาต่อที่ประเทศออสเตรเลีย พบว่า การเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาไทยในประเทศออสเตรเลียนั้น นักศึกษา จะการเลือกเรียนในหลักสูตร/สาขาวิชาที่มีโอกาสในการทำงานในอนาคตที่ดีหางานทำได้ง่าย มากกว่าเลือกเรียนในหลักสูตร/สาขาวิชาที่มีโอกาสการทำงานในอนาคตที่แคบและจำกัด

(3) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต

รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต เป็นผลตอบแทนจากการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี กล่าวคือ หากผู้เรียนมีการคาดว่าจะรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ตนต้องใช้จ่ายไปเพื่อการศึกษา ก็จะตัดสินใจศึกษาต่อ แต่ถ้ารายได้ดังกล่าวต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาก็จะตัดสินใจทำงาน

จากงานวิจัยของ Menon (1997) เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนจากการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในระดับสูงในประเทศไชปรัส นักเรียนเหล่านั้นจะประมาณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยและค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับในช่วงต่างๆ กรณีที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและในระดับมหาวิทยาลัย แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ ถ้าค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตสูงกว่าต้นทุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ก็จะตัดสินใจศึกษาต่อ ส่วนในประเทศ สเปน Jimenez และ Salas-Velasco (2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับการศึกษาของ Perna (2003) เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้ข้อสรุปว่าระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้มากที่สุด กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จะมีความสามารถในการหารายได้สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาคือ จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้และความสามารถมาทำงานให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ (รายได้) เพิ่มขึ้น จึงเป็นผลให้เกิดความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ที่คาดว่าจะสูงขึ้นในอนาคต และงานวิจัยของ Palika (2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการศึกษาต่อต่างประเทศที่มีผลต่อการมีงานทำและรายได้ของคนในเม็กซิโก พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศจะมีรายได้สูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในประเทศ ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ผลักดันให้เกิดความต้องการศึกษาต่อในต่างประเทศ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Montmarquette, Cannings and Mahseredjian (2002) พบว่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต

มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัยของนักศึกษา อีกทั้งงานวิจัยของ Finnie and Frenette (2003) ก็พบว่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยสาขาวิชาที่มีผลตอบแทน (รายได้) สูงสุดคือ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พาณิชยศาสตร์ คณิตศาสตร์/ฟิสิกส์ ส่วนสาขาที่ให้ผลตอบแทน (รายได้) ปานกลาง คือ เศรษฐศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และสาขาที่ให้ผลตอบแทน (รายได้) ต่ำ คือ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การเกษตร และสาขาสังคมศาสตร์อื่นๆ นอกจากนี้ Phacharopoulos และ Ng (1994) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้และระดับการศึกษาในกลุ่มประเทศแถบลาตินอเมริกา (Age-Earning Profiles by Level of Education) พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันจะมีรายได้ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่าจะมีรายได้สูงกว่าผู้มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา

4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ตัวแปร คือ ความมีชื่อเสียงของสถาบัน คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

(1) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน

ความมีชื่อเสียงและคุณภาพทางการศึกษาของสถาบันมีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ส่งสมมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานต่อสาธารณชนโดยรวม เช่น คุณภาพของคณาจารย์ มาตรฐานทางการศึกษา ศิษย์เก่า และหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งเกิดจากการรับรู้ของผู้เรียน ประชาชนโดยทั่วไป และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรต่างๆ ที่เป็นนายจ้างของศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยดังกล่าว จากการศึกษาของ Mazzarol และ Soutar (2001) เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่นักศึกษาต่างชาตินำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกไปศึกษาต่อต่างประเทศ พบว่า ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่นำมาพิจารณาควบคู่กับค่าใช้จ่ายในการศึกษา และการยอมรับของตลาดแรงงาน เพราะสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อโอกาสในการมีงานทำในอนาคต และจากงานวิจัยของ McLeod (1997) Jones (2002) และ Maquire Associates of Concord (2004) ที่ได้สำรวจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา พบว่า คุณภาพและความมีชื่อเสียงของสถาบัน คือปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Psacharopoulos (1979) เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกรีซว่าจะเลือกศึกษาต่อใน

มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง คณะที่มีชื่อเสียงหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงคาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต) ร้อยละ 44 ซึ่งสูงกว่าเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยทั่วไปและสถาบันการศึกษาอื่นที่ไม่ใช่มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 28 และ 20 ตามลำดับ) จึงส่งผลให้แนวโน้มการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมีแนวโน้มสูง และงานวิจัยของ Baimbridge (1997) พบว่าคุณภาพและความมีชื่อเสียงของสถาบันเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่ออุปสงค์การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาต่างชาติในประทศอังกฤษ นอกเหนือจากขนาดของสถาบัน การคมนาคมระหว่างสถาบันการศึกษา และที่พัก ตลอดจนราคาที่พักอาศัย

(2) ประสพการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

ค่านิยมของคนไทยและในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญและความนับถือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ทั้งนี้นอกจากผู้เรียนจะได้รับความมีหน้ามีตาในสังคมแล้วยังได้รับประสพการณ์จากการศึกษาต่อต่างประเทศ/หลักสูตรนานาชาติ (ในกรณีที่นักศึกษาไทยเลือกศึกษาต่อภายในประเทศ) ในด้านวิชาการ และการเรียนรู้วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาชาวไทย และนักศึกษาจากประเทศต่างๆ และชาวไทยได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศในด้านต่างๆ ผ่านการศึกษานานาชาติ และในขณะที่เดียวกันนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยก็ได้รับประโยชน์จากการที่ศึกษาหลักสูตรนานาชาติภายในประเทศคือ การเรียนรู้วิถีความเป็นนานาชาติในด้านต่างๆ การมีเพื่อนฝูงชาวต่างชาติโดยไม่ต้องตัดขาดจากเครือข่ายเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง และประหยัดค่าใช้จ่ายในการศึกษา

จากการศึกษาของยุวดี ต้นตระกูลรุ่งเรือง (2547) พบว่าในปัจจุบันหลักสูตรนานาชาติตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยกำลังเป็นที่นิยมจึงทำให้เกิดโรงเรียนนานาชาติ และหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษา เพราะมีความเชื่อในตัวสินค้า (หลักสูตรนานาชาติ) ความสามารถในการจ่ายค่าเล่าเรียน สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นกระแสที่บิดามารดานำมาพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจส่งบุตรเข้าศึกษาต่อ นอกจากนี้แนวโน้มของจำนวนนักเรียนและนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากความนิยมของบิดามารดาและผู้ปกครอง ซึ่งมีแนวคิดว่าการศึกษาที่ดี คือ การศึกษาที่สอดคล้องกับตัวผู้เรียน และครอบครัว ดังนั้นการที่บิดามารดาส่งตนเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติเปรียบเสมือนกับการไปรับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งไม่ได้เป็นดัชนีบ่งชี้ว่าโรงพยาบาลของรัฐบาลไม่ดี เพียงแต่ทำให้คนในสังคมมีทางเลือกเพิ่มขึ้นเท่านั้น ประกอบกับบิดามารดามีความพอใจที่จะส่งบุตรตนศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยมากกว่าส่งไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ทั้งเพื่อไม่ให้บุตรของตนต้องตัดขาดจากเครือข่ายเพื่อนคนไทย เพราะในอนาคตการทำงาน เพื่อนมีความสำคัญมากสำหรับ

สังคมไทย และจากงานวิจัยของวคิน ชูประยูร และชมกมล เฟื่องฟู (2540) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ ของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า การศึกษาต่อต่างประเทศ คือ ค่านิยมของคนไทย และคนไทยส่วนมากให้ความสำคัญและนับถือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ และบิดามารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อต่างประเทศเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมีหน้ามีตาในสังคม เช่นเดียวกับการศึกษาของ Mazzarol และ Soutar (2001) เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่นักศึกษาต่างชาตินามมาพิจารณาตัดสินใจเลือกไปศึกษาต่อต่างประเทศ พบว่า การศึกษาต่อต่างประเทศดีกว่าศึกษาต่อในภายในประเทศ เนื่องจากผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ทั้งในด้านการศึกษา การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและคณาจารย์ต่างชาติ รวมถึงเรียนรู้ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ระหว่างชนชาติต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง นอกเหนือจาก ความมีชื่อเสียงของศิษย์เก่า การพูดปากต่อปาก เกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ มีผลต่อค่านิยมการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศและสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ที่จะผลักดันให้นักศึกษาต่างชาติเกิดความต้องการไปศึกษาต่อยังสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว

นอกจากนี้ Pettibone (2001) ได้ศึกษาค่านิยม ความเชื่อทัศนคติ ของผู้เรียนในหลักสูตรนานาชาติ พบว่า ผู้เรียนในหลักสูตรนานาชาติเกือบทั้งหมดมีความเห็นว่า การศึกษาในหลักสูตรนี้ ทำให้ตนมีความเข้าใจเพื่อนชาวต่างชาติและวัฒนธรรมของประเทศอื่นๆ ดังนั้นการจัดการศึกษาควรให้ความสนใจเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อของผู้เรียนชาติต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยอยู่บนพื้นฐานการเคารพซึ่งกันและกัน การรับผิดชอบต่อชุมชน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง และจากการศึกษาของ Broucqsault (1995) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาโปรแกรมนานาชาติใน California State University ซึ่งพบว่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อต่างประเทศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาโปรแกรมนานาชาติของนักศึกษา ส่วน Palika (2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการศึกษาต่อต่างประเทศที่มีผลต่อการทำงานและรายได้ของคนในเม็กซิโก พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศจะมีรายได้สูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในประเทศ ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ผลักดันให้เกิดค่านิยมและเกิดความต้องการศึกษาต่อในต่างประเทศสำหรับผู้เรียนที่มีฐานะดี เพราะผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาต่อในต่างประเทศซึ่งมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตทั้งในด้านโอกาสในการมีงานทำ และเครือข่ายเพื่อนฝูงชาวต่างชาติ

5) ปัจจัยอื่น

ปัจจัยอย่างอื่นนอกเหนือจากทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติฯ ดังนี้

(1) การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่เกิดความต้องการในการศึกษาต่อ ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งเงินทุนในการศึกษา และผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นบิดามารดา/ผู้ปกครอง แม้ว่าผู้เรียนบางรายจะสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองก็ตาม จากงานวิจัยโดยส่วนใหญ่ยังพบว่า การสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจดังกล่าว และจากการศึกษาของ Mazzarol และ Soutar (2001) พบว่า บิดามารดาและครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อต่างประเทศโดยเฉพาะนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากกลุ่มนักศึกษาต่างชาติชาวอินโดนีเซียและไต้หวัน ที่ศึกษาต่อในประเทศออสเตรเลีย กล่าวคือ บิดามารดานอกจากจะเป็นผู้สนับสนุนทางการเงินแล้วยังมีเหตุผลอื่นๆ คือ ความปลอดภัยจากอาชญากรรมในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในออสเตรเลีย และบิดามารดาเคยเป็นไปศึกษาต่อในออสเตรเลีย เป็นต้น

(2) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้

การเรียนหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียนจำเป็นต้องผ่านเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาต่อ (Admission Requirement) ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญและปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เช่น ความสามารถทางด้านวิชาการในสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ ทักษะทางด้านภาษา และเงื่อนไขอื่นๆ ที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษากำหนด เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถรับนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวน (ยกเว้นมหาวิทยาลัยเปิด) โดยปราศจากการผ่านเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาต่อ เนื่องจากจำนวนที่สามารถรับเข้าศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาจำกัด ดังนั้นแต่ละสถาบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาปรับรับนักศึกษาที่ผ่านเงื่อนไขดังกล่าวควบคู่ไปกับจำนวนที่นั่งที่จำกัดจำนวน เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพ ตามที่สถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ต้องการ ซึ่ง Mazzarol และ Soutar (2001) พบว่าการผ่านเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาต่อ (Admission Requirement) เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติตัดสินใจเลือกไปศึกษาต่อต่างประเทศ นอกเหนือจากการเรียนรู้ประสบการณ์ในต่างประเทศ หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อไม่มีภายในประเทศตน การสมัครเข้าศึกษาต่อภายในประเทศของตนยากหรือ ไม่ผ่านระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในประเทศของตน รวมถึงจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศนั้นๆ เป็นต้น เช่นเดียวกับ Chutikul (1988 อ้างถึงในสุมาลี ปิตยานนท์, 2539) พบว่า ความสามารถส่วนตัวของผู้เรียนมีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษาดูด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสะดวกในการขอ VISA เพื่อไปศึกษาต่อยังประเทศนั้นๆ (กรณีนักศึกษาต่างชาติ) การขยาย/เปิดหลักสูตร

นานาชาติภายในประเทศตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษาเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มมากขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง และการสนับสนุนทางการเงินระดับอุดมศึกษาผ่านด้านอุปสงค์ (Demand Side Financing) หรือตัวผู้เรียนซึ่งจะเป็นการเพิ่มอำนาจซื้อให้แก่ผู้เรียนผ่านการทำงานของกลไกตลาด ปัจจัยดังกล่าวน่าที่จะส่งผลทำให้ แนวโน้มความต้องการเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นทั้งในหลักสูตรปกติและหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย เป็นต้น

จากงานแนวคิดทฤษฎีอุปสงค์สำหรับการศึกษาฯ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศต่าง สามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาฯ ได้ 5 ปัจจัยตามที่ระบุข้างต้น คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า และความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ (2) ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวประกอบด้วย รายได้บิดามารดา/ผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้องในครอบครัว (3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา โอกาสในการมีงานทำ และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต (4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษาประกอบด้วย ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และ (5) ปัจจัยอื่นประกอบด้วย การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และอื่นๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่องอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย แบ่งการนำเสนอออกเป็น 6 ส่วนคือ (1) กรอบแนวคิดในการศึกษา (2) แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา (3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (5) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (6) การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ฯ คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า และความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ (2) ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวประกอบด้วย รายได้บิดามารดา/ผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้องในครอบครัว (3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา โอกาสในการมีงานทำ และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต (4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษาประกอบด้วย ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และ (5) ปัจจัยอื่นประกอบด้วย การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และอื่นๆ สามารถประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังภาพที่ 3.1

3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

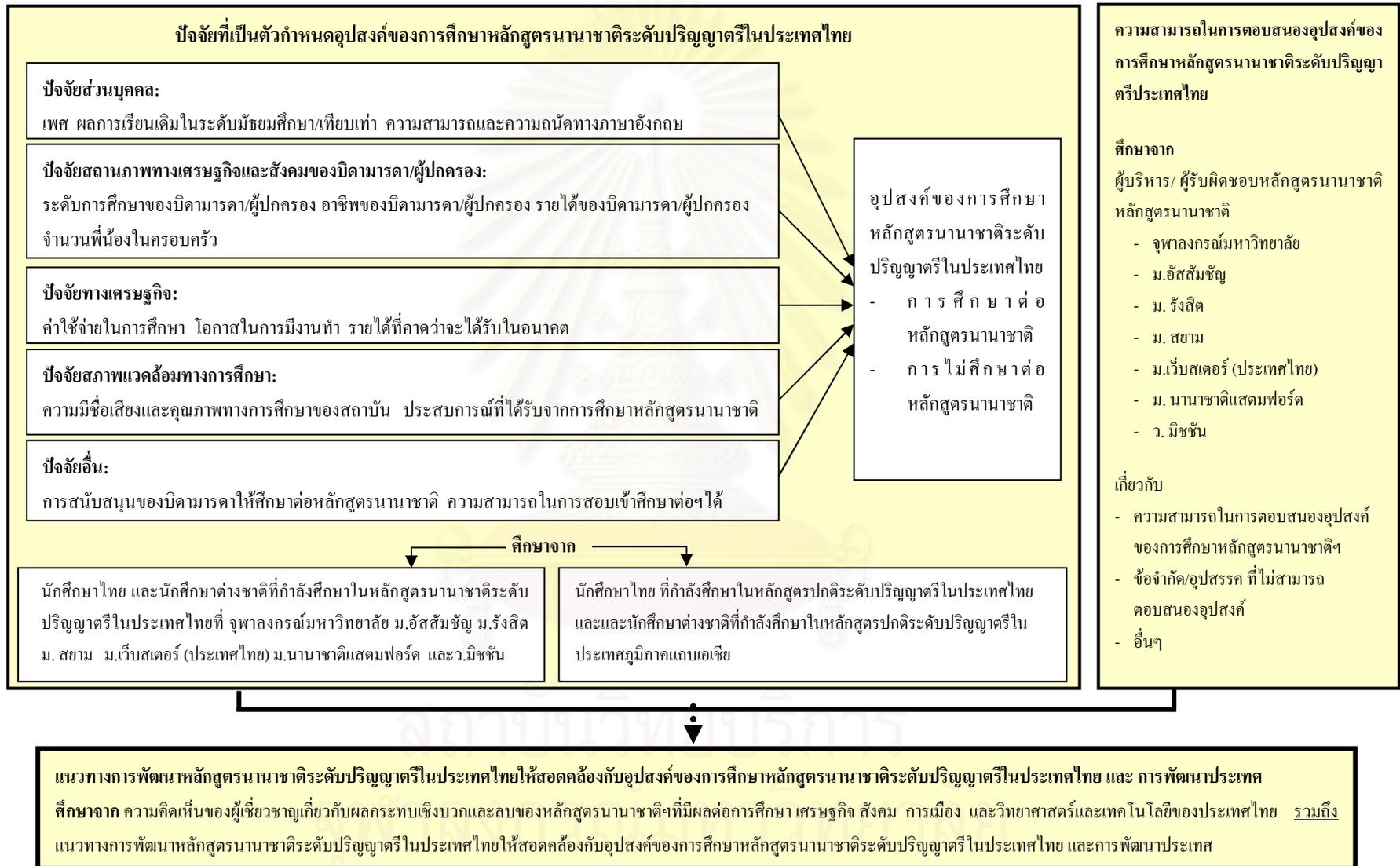
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย (1) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (2) แบบจำลองที่ใช้ประมาณค่า (3) การประมาณค่าพารามิเตอร์ และ (4) การทดสอบค่าพารามิเตอร์ ดังนี้

1) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองของปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทย เป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{DIP} = f & \begin{matrix} +/ - & + & + & - & - & + & + & + & + \\ (\text{SEX}, \text{HGPA}, \text{SES}, \text{SIB}, \text{REXP}, \text{JOBOP}, \text{EINC}, \text{REP}, \text{INTER}, \\ & + & + & + \\ & \text{ADM}, \text{FSUP}, \text{ENG} \end{matrix} \end{aligned} \quad (3.1)$$

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ความหมายของตัวแปรต่างๆ คือ

(1) อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ (DIP) เป็นตัวแปรตามในแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา เมื่อผู้เรียนมีทางเลือก 2 ทาง คือ การเลือกศึกษาต่อ และการไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

(2) เพศ (SEX) มีหน่วยวัดเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เพศชายและเพศหญิงมีลักษณะที่แตกต่างกันในเชิงโครงสร้างทางร่างกายและจิตใจ และในเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อทั้งสองเพศย่อมมีความแตกต่างกัน ความแตกต่างทางเพศย่อมมีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ในด้านการเลือกคณะ และสาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องการศึกษา

(3) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษาเทียบเท่า (HGPA) ผลการเรียนเดิมของผู้เรียนก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีผลต่อ โอกาสและความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา กล่าวคือผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี ย่อมมีโอกาสเข้าศึกษาต่อ เพราะในแต่ละสถาบันจะมีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ดังนั้นผู้เรียนที่มีผลการเรียนที่แตกต่างกัน ย่อมมีความต้องการในการศึกษาต่อที่แตกต่างกัน

(4) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (SES) ประกอบด้วย ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อการสนับสนุนให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย ทั้งนี้สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา/ผู้ปกครองที่ต่างกันย่อมทำให้บิดามารดา/ผู้ปกครองเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาของบุตรหลานตนที่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้เรียนที่บิดามารดา/ผู้ปกครองมีการศึกษาสูงมักจะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับสูง และผู้เรียนก็มักจะรับแบบอย่างในการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครองของตนมาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดความต้องการในการศึกษาต่อ ดังนั้นบิดามารดา/ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันย่อมเห็นความสำคัญของการศึกษาที่แตกต่างกัน อีกทั้งความแตกต่างในอาชีพและรายได้ของของบิดามารดา/ผู้ปกครองย่อมมีแนวคิดต่อคุณค่าในการศึกษาสำหรับบุตรหลานของตนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ รายได้ที่แตกต่างกันของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ย่อมมีผลต่อความสามารถและอำนาจในการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาแก่บุตรหลานของตนที่แตกต่างกัน โดยครอบครัวที่มีรายได้สูง มักจะมีอำนาจในการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาแก่บุตรหลานของตนสูงกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ และในงานวิจัยนี้ใช้รายได้ของของบิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นตัวแปรแทนในการศึกษา

(5) จำนวนพี่น้องในครอบครัว (SIB) มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน เพราะครอบครัวที่มีบุตรเป็นจำนวนมาก ย่อมมีภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรสูง ดังนั้นอาจเป็นข้อจำกัดในการศึกษาต่อของผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีพี่น้องเป็นจำนวนมากได้

(6) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (EXP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ มีความสำคัญต่อความต้องการศึกษาต่อของผู้เรียน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นสูง เช่น ค่าธรรมเนียมในการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกิดขึ้นในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ ดังนั้นถ้าค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับที่สูงมากก็อาจจะส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ในการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ผู้เรียนจะต้องมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาระหว่างหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรปกติ/หลักสูตรอื่นควบคู่กันไปว่าหลักสูตรนานาชาติที่ตัดสินใจเลือกนั้นมีความสามารถที่จะจ่ายหรือไม่กล่าวคือ ถ้าผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงเกินไปก็อาจตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรปกติ/หลักสูตรอื่นแทน แต่ถ้าผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนหลักสูตรนานาชาติไม่สูงนัก/อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ก็จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

(7) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (JOBOP) มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในระดับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ หากหลักสูตรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โอกาสในการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติย่อมมีสูง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษา แต่ถ้ามีโอกาสในการหางานทำน้อยก็เลือกที่จะทำงาน/ศึกษาในหลักสูตรอื่นที่ไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติ

(8) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต (EINC) เป็นผลตอบแทนจากการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรี กล่าวคือ หากผู้เรียนมีการคาดว่าจะรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ตนต้องใช้จ่ายไปเพื่อการศึกษา ก็จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ แต่ถ้ารายได้ดังกล่าวต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษา ก็จะตัดสินใจทำงาน/เลือกเรียนในหลักสูตรอื่นที่ไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติ

(9) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานต่อสาธารณชนโดยรวม เช่น คุณภาพของคณาจารย์ มาตรฐานทางการศึกษา ศิษย์เก่า และหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งเกิดจากการรับรู้ของผู้เรียน ประชาชน โดยทั่วไป และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรต่างๆ ที่เป็นนายจ้างของศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยดังกล่าว

(10) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่านิยมของคนไทยและในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญและความนับถือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ทั้งนี้นอกจากผู้เรียนจะได้รับความมีหน้ามีตาในสังคมแล้วยังได้รับประสบการณ์จากการศึกษาต่อต่างประเทศ/หลักสูตรนานาชาติ (ในกรณี que เลือกศึกษาต่อ

ภายในประเทศ) ในด้านวิชาการและการเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต แนวคิด และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาชาวไทย และนักศึกษาจากประเทศต่างๆ และชาวไทยได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศในด้านต่างๆ ผ่านการศึกษานานาชาติ และในขณะเดียวกันนักศึกษไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยก็ได้รับประโยชน์จากการที่ศึกษาหลักสูตรนานาชาติภายในประเทศคือ การเรียนรู้มิติความเป็นนานาชาติในด้านต่างๆ การมีเพื่อนต่างชาติโดยไม่ต้องตัดขาดจากเครือข่ายเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง ประหยัดค่าใช้จ่ายในการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตเนื่องจากผู้เรียนมีเครือข่ายทั้งเพื่อนชาวไทยและเพื่อนชาวต่างชาติ

(11) ความสามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) การเรียนหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียนจำเป็นต้องผ่านเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาต่อ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญและปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เช่น ความสามารถทางด้านวิชาการในสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ ทักษะทางด้านภาษา และเงื่อนไขอื่นๆ ที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษากำหนด เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ไม่สามารถรับนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวน โดยปราศจากการผ่านเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาต่อ เนื่องจากจำนวนที่สามารถรับเข้าศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชาจำกัด ดังนั้นแต่ละสถาบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณารับนักศึกษาที่ผ่านเงื่อนไขดังกล่าวควบคู่ไปกับจำนวนที่นั่งที่จำกัดจำนวน เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพตามที่สถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ต้องการ

(12) การสนับสนุนของบิดามารดา (FSUP) มีความสำคัญต่อผู้เรียนหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งเงินทุนในการศึกษา และผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครอง แม้ว่าผู้เรียนบางรายจะสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองก็ตาม แต่จากงานวิจัยโดยส่วนใหญ่ยังพบว่า การสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจดังกล่าว

(13) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนในหลักสูตรนานาชาติสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทั้งนี้นอกจากการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติส่วนใหญ่ทั่วโลกจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสารแล้ว แหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ส่วนใหญ่ก็ใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ก็ยังส่งผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในระหว่างที่ศึกษา และการเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาต่างชาติด้วยกัน

2) แบบจำลองที่ใช้ประมาณค่า

ในการศึกษานี้ต้องการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของ

นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทย ด้วยแบบจำลอง Binary-Choice Model ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ เมื่อต้องเผชิญกับการตัดสินใจในทางเลือก 2 ทาง คือ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติและไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ โดยสมมติให้ความน่าจะเป็นของการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติและไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ มีรูปแบบเท่ากับความถี่สะสมของการแจกแจงแบบ Logistic ซึ่งเป็น Specified Model ของ Binary-Choice Model ที่เรียกว่า แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) มีรายละเอียดดังนี้

$$\text{สมมติให้ } Z_i = \alpha + \beta X_i \quad (3.2)$$

ให้ฟังก์ชัน $F(Z_i)$ มีค่าเป็น 0 หรือ 1 สำหรับค่า Z_i ที่อยู่ระหว่าง $-\infty$ ถึง $+\infty$ จะได้รูปฟังก์ชันเป็น

$$\begin{aligned} P_i &= F(Z_i) \\ &= \frac{1}{1 + e^{-Z_i}} = \frac{1}{1 + e^{(-Z_i + \beta X_i)}} \end{aligned} \quad (3.3)$$

เมื่อ P	คือ	ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ
e	คือ	Natural Logarithm มีค่าประมาณ 2.71828
X	คือ	ตัวแปรอิสระ
β	คือ	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

จะเห็นว่าเมื่อ Z มีค่าเข้าใกล้ $-\infty$ จะได้ค่าที่เข้าใกล้ 0 และเมื่อ Z มีค่าเข้าใกล้ $+\infty$ จะได้ค่าที่เข้าใกล้ 1

สำหรับการประมาณค่า Logit Model จาก (3.2) จะได้ว่า

$$e^{-Z_i} = \frac{P_i}{1 - P_i} \quad (3.4)$$

เมื่อใส่ $\log$ ทั้งสองข้างจะได้

$$Z_i = \log \left(\frac{P_i}{1 - P_i} \right) \quad (3.5)$$

ดังนั้นจะได้ว่า

$$\log \left(\frac{P_i}{1 - P_i} \right) = \alpha + \beta X_i \quad (3.6)$$

กำหนดให้อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของนักศึกษาไทย และ นักศึกษาต่างชาติในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และ ปัจจัยอื่นๆ สามารถเขียนในรูปทั่วไป (General Form) ได้ นี้

$$Z_i = \log \left(\frac{P_i}{1-P_i} \right) = \alpha_0 + \alpha_1 SEX_i + \alpha_2 GPA_i + \alpha_3 SIB_i + \alpha_4 FINC_i + \alpha_5 FSUP_i + \alpha_6 REP_i + \alpha_7 EINC_i + \alpha_8 JOBOP_i + \alpha_9 ENG_i + \alpha_{10} ADM_i + \alpha_{11} INTER_i + \alpha_{12} REXP_i + \varepsilon_i \quad (3.7)$$

$$Z_i = \log \left(\frac{P_i}{1-P_i} \right) = \beta_0 + \beta_1 SEX_i + \beta_2 GPA_i + \beta_3 SIB_i + \beta_4 FINC_i + \beta_5 FSUP_i + \beta_6 REP_i + \beta_7 EINC_i + \beta_8 JOBOP_i + \beta_9 ENG_i + \beta_{10} ADM_i + \beta_{11} INTER_i + \beta_{12} EXP_i + u_i \quad (3.8)$$

โดยที่	Z_i	คือ	Log ของความน่าจะเป็นในการที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ (P_i) ต่อความน่าจะเป็นในการที่ไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ($1-P_i$)
	SEX_i	คือ	เพศของตัวอย่างที่ i 1 = เพศชาย 0 = เพศหญิง
	$HGPA_i$	คือ	ผลการเรียนเดิมของตัวอย่างที่ i
	SIB_i	คือ	จำนวนพี่น้องของตัวอย่างที่ i
	$FINC_i$	คือ	รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือนของตัวอย่างที่ i
	$FSUP_i$	คือ	การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองของตัวอย่างที่ i
	REP_i	คือ	ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันของตัวอย่างที่ i 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่
	$EINC_i$	คือ	รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงานของตัวอย่างที่ i 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่
	$JOBOP_i$	คือ	โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาของตัวอย่างที่ i 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่
	ADM_i	คือ	ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ของตัวอย่างที่ i 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่
	ENG_i	คือ	ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษของตัวอย่างที่ i 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่
	$INTER_i$	คือ	ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของตัวอย่าง

	ที่ i	$1 =$ ใช่ $0 =$ ไม่ใช่
REXP	คือ	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ ¹ ของตัวอย่างที่ i ในกรณีนี้กำหนดให้เป็นแบบจำลอง A (สมการ 3.7)
EXP _{i}	คือ	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของตัวอย่างที่ i เมื่อ $1 =$ ใช่ $0 =$ ไม่ใช่ (EXP) ในกรณีนี้กำหนดให้เป็นแบบจำลอง B (สมการ 3.8)
$\mathcal{E}_i$	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน
u_i	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

สำหรับการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 กรณี

(1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 1A และ 1B (2) สาขาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 2A และ 2B (3) สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี: แบบจำลอง 3A และ 3B และ (4) สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 4A และ 4B

(2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 5A และ 5B (2) สาขาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 6A และ 6B (3) สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 7A และ 7B และ (4) สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 8A และ 8B

(3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 9A และ 9B (2) ในสาขาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 10A และ 10B (3) สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 11A และ 11B และ (4) สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 12A และ 12B

3) การประมาณค่าพารามิเตอร์

การประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองใช้วิธีภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimation) เนื่องจากค่าของความน่าจะเป็นอยู่ในช่วง (0,1) และสามารถแก้ปัญหา

¹ ค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบคือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่แต่ละมหาวิทยาลัยจัดเก็บ โดยเฉลี่ยจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติกับค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาที่นักศึกษาแต่ละคนจ่ายจริง

ตัวแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedastic) ได้ดังนี้

จากสมการที่ (3.2)

$$P = \frac{1}{1 + e^{-Z_i}} \quad (3.9)$$

เมื่อ P_i เป็นค่าที่สังเกตไม่ได้ แต่สามารถจะให้ข้อมูลสำหรับการสังเกตได้ใน 2 ทางเลือกโดยให้

$$\begin{aligned} Z_i &= 1 && \text{ถ้าเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ} \\ &= 0 && \text{ถ้าไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ} \end{aligned}$$

ถ้าสมมติว่าในทางเลือกมีคนเลือก n_1 ในทางเลือกที่สอง n_2 ดังนั้น $n_1 + n_2 = N$ สามารถเขียนในรูป The Likelihood Function ได้ดังนี้

$$L = \text{Prob}(Z_1, \dots, Z_n) = P(Z_1), \dots, P(Z_n) \quad (3.10)$$

จากสมการที่ (3.7) สามารถเขียนให้อยู่ในรูป Reduce Form ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} L &= P_1 \dots P_n (1 - P_{n+1}) \dots (1 - P_n) = \prod_{i=1}^{n_1} P_i \prod_{i=n_1+1}^N (1 - P_i) \\ &= \prod_{i=1}^N P_i^{Z_i} (1 - P_i)^{(1 - Z_i)} \end{aligned} \quad (3.11)$$

จากสมการที่ (3.5) ทำการ Maximize the Logarithm of L ดังนี้

$$\text{Log } L = \sum_{i=1}^{n_1} \text{Log } P_i + \sum_{i=n_1+1}^N \text{Log } (1 - P_i) \quad (3.12)$$

ทำการ differentiate log L ด้วย β_0 และ β_i ตามลำดับ แล้วกำหนดให้ค่าเท่ากับ 0 เพื่อประมาณค่า β_0 และ β_i ดังนี้

$$\begin{aligned} \frac{\partial \text{Log } L}{\partial \beta_0} &= \sum_{i=1}^{n_1} \frac{\partial P_i / \partial \beta_0}{P_i} - \sum_{i=n_1+1}^N \frac{\partial P_i / \partial \beta_0}{1 - P_i} \\ &= 0 \end{aligned} \quad (3.13)$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial \text{Log } L}{\partial \beta_i} &= \sum_{i=1}^{n_1} \frac{\partial P_i / \partial \beta_i}{P_i} - \sum_{i=n_1+1}^N \frac{\partial P_i / \partial \beta_i}{1 - P_i}, \quad i = 1, 2, \dots, n \\ &= 0 \end{aligned} \quad (3.14)$$

เมื่อได้ประมาณค่า β แล้ว สามารถประมาณค่าความน่าจะเป็นของการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ โดยนำปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ โดยนำไปแทนค่าในสมการ (3.3) และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

4) การทดสอบค่าพารามิเตอร์

การทดสอบค่าพารามิเตอร์เป็นการทดสอบค่าทางสถิติเพื่อพิจารณาว่าพารามิเตอร์ที่ประมาณขึ้นโดยวิธี Maximum Likelihood นั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้หรือไม่ วิธีการทางสถิติที่นำมาใช้ทดสอบได้แก่ Wald Test และ Goodness of Fit Measure มีรายละเอียดดังนี้

(1) ค่าสถิติ Wald Test เป็นตัวชี้วัดความเหมาะสมของพารามิเตอร์ เป็นการทดสอบว่าตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองมีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ผลของแบบจำลองหรือไม่ ค่าสถิติ Wald Test คำนวณจากสัดส่วนระหว่างค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยกับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ถดถอยกำลังสอง โดยสมมติฐานของการทดสอบคือ $H_0: \beta_i = 0$

(2) Goodness of Fit Measure เป็นการทดสอบว่า สมการที่สร้างขึ้นมาจากตัวพารามิเตอร์ที่ประมาณได้นั้นสามารถใช้แทนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่พิจารณาได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งแบ่งการทดสอบออกเป็น 2 วิธี คือ (1) ค่า Pseudo R^2 และ (2) ค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการประมาณค่า

- ค่า Pseudo R^2 ประกอบด้วย Cox & Snell R^2 และ Nagelkerke R^2

$$\text{Cox \& Snell } R^2 = 1 - \left(\frac{L(0)}{L(\beta)} \right)^{2/n}$$

โดย $L(0)$ คือ ค่าของ Log Likelihood Function เมื่อแทนค่าพารามิเตอร์ทุกตัวเป็น 0

$L(\beta)$ คือ ค่าของ Log Likelihood Function เมื่อแทนค่าพารามิเตอร์ตัวแปรอิสระที่กำหนด

$$\text{Nagelkerke } R^2 = 1 - \frac{\text{Cox \& Snell } R^2}{\text{Cox \& Snell } R^2 \text{ max}}$$

โดย $R^2 \text{ max} = 1 - [L(0)]^{2/n}$

ในการวิเคราะห์ Logistic Regression ไม่สามารถหาค่า R^2 ที่แท้จริงได้ จึงเรียก Cox & Snell R^2 และ Nagelkerke R^2 ว่า Pseudo R^2 ซึ่งจะคล้ายค่า R^2 ในสมการถดถอยทั่วไป คือ มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 ทั้งนี้เพราะ $L(0) > L(\beta)$ และถ้าค่า Pseudo R^2 เท่ากับ -1 หรือ 1 แสดงว่าสมการที่ได้สามารถแทนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตัวแปรตามและตัวแปรอิสระได้อย่างสมบูรณ์ โดย

เครื่องหมายจะแสดงทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ แต่ถ้าเท่ากับ 0 แสดงว่าตัวแปรอิสระในสมการดังกล่าวไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

- The Overall Percent Correct Estimated คือ ค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการประมาณค่า ซึ่งการประเมินความเชื่อถือได้ของการวิเคราะห์ Logistic Regression ทำโดยการพิจารณาสัดส่วนหรือร้อยละความถูกต้องในการพยากรณ์ ยิ่งมากเท่าใด แบบจำลองที่ได้ก็มีความแม่นยำ เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้น

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 3 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) นักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ (2) ผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี และ (3) ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทยที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และ (2) กลุ่มนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาต่อในหลักสูตรปกติในประเทศไทย และ กลุ่มนักศึกษาต่างชาติในประเทศแถบเอเชีย ดังนี้

(1) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทยที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ และกำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีภาคปกติ ปีการศึกษา 2549 ในสาขาวิชา บริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว ณ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเวบสเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ให้ความร่วมมือและอนุญาตให้สามารถเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ และมีจำนวนนักศึกษา 11,538 คน จำแนกเป็นนักศึกษาไทย 9,726 คน และนักศึกษาต่างชาติ 1,812 คน (ดูตารางที่ 3.1) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (Yamane อ้างถึงในสิน พันธุ์พินิจ, 2547)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมด

E = ค่าความคลาดเคลื่อน (ร้อยละ 5, $e = 0.05$)

แทนค่าในสูตรได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 389 คน เพื่อให้งานวิจัยมีความแกร่ง (Robustness) จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกหนึ่งเท่าได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 778 คน และในงานวิจัยนี้มีนักศึกษาทั้งชาวไทยและต่างชาติใน 3 สาขาวิชา (บริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว) และเมื่อนำมาแบ่งจำแนกกลุ่มแล้วจะได้จำนวน 6 กลุ่ม (นักศึกษาไทย 3 กลุ่ม นักศึกษาต่างชาติ 3 กลุ่ม) และในงานวิจัยนี้ต้องการให้หน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเท่ากัน ทั้งเพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยไม่เอนเอียง จึงกำหนดให้สัดส่วนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่ากันคือ 130 คน (นักศึกษาไทย 3 กลุ่มๆ ละ 130 คน รวม 390 คน และนักศึกษาต่างชาติ 3 กลุ่มๆ ละ 130 คน รวม 390 คน) จากนั้นคำนวณหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง (Proportional to Size) ในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละสถาบัน (ดูตารางที่ 3.1)

(2) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ จำแนกออกเป็นอีก 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาต่อในหลักสูตรปกติในประเทศไทย และ (2) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติในประเทศแถบเอเชีย (เช่น จีน พม่า เวียดนาม อินเดีย และประเทศอื่นๆ) ที่กำลังศึกษาต่อในหลักสูตรปกติในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยวโดยนักศึกษากลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีศักยภาพในศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ คือ มีความพร้อมในด้านทุนทรัพย์ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติช่วยแนะนำเพื่อนและคนที่รู้จักที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยต้องการ และผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างแรก คือ นักศึกษาไทยจำนวน 389 คน นักศึกษาต่างชาติจำนวน 389 คน รวมนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 778 คน และกลุ่มตัวอย่างนี้มีการแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม เช่นเดียวกับกลุ่มนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรนานาชาติฯ ข้างต้น จากนั้นจึงกำหนดให้สัดส่วนแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่ากันคือ 130 คน (นักศึกษาไทย 3 กลุ่มๆ ละ 130 คน รวม 390 คน และนักศึกษาต่างชาติ 3 กลุ่มๆ ละ 130 คน รวม 390 คน) (ดูตารางที่ 3.2)

2) ผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารโครงการหลักสูตรนานาชาติ หรือ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรืออธิการบดี ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์ (ประเทศไทย) และมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด จำนวน 8 ท่าน เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง: purposive sampling

3) ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษา และการพัฒนาประเทศ ตลอดจนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 ท่าน เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง: purposive sampling

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยจำแนกตามสาขาวิชา และมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549

มหาวิทยาลัย	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
	บริหารธุรกิจ		คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ		การโรงแรมและการท่องเที่ยว		บริหารธุรกิจ		คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ		การโรงแรมและการท่องเที่ยว	
	นักศึกษา		นักศึกษา		นักศึกษา		นักศึกษา		นักศึกษา		นักศึกษา	
	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ
ม. อัสสัมชัญ	8,067	1,054	402	166	164	80	120	94	103	100	42	71
ม. รังสิต	121	25	27	1	41	9	2	2	7	1	10	8
ม. สยาม	130	169	-	-	254	31	5	1	15	1	-	-
ม. นานาชาติแสดมฟอร์ด	45	41	8	7	52	26	-	8	2	17	-	-
ม. เว็บบสเตอร์(ประเทศไทย)	3	52	2	13	-	-	-	5	1	8	-	-
ว. มิชชัน	18	93	9	28	-	-	2	15	-	-	65	28
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	326	16 + 50*	57	1 + 20*	-	-	1	4	2	4	13	23
รวม	8,710	1450 +50*	457	204 + + 20*	511	146	130	130	130	130	130	130

หมายเหตุ: * นักศึกษาโครงการแลกเปลี่ยน

ที่มา: สำนักทะเบียนและประเมินผล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด มหาวิทยาลัยสยาม และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.2 จำนวนตัวอย่างนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย แยกภูมิภาคเอเชียจำแนกตามสาขา

สาขาวิชา	นักศึกษา	
	นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
บริหารธุรกิจ	130	130
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	130	130
การโรงแรมและการท่องเที่ยว	130	130
รวม	390	390

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย :

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ชุด จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1) แบบสอบถามนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ฯ

แบบสอบถามนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 2 ชุด คือ (1) สำหรับนักศึกษาไทยและต่างชาติที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (ฉบับภาษาไทยสำหรับนักศึกษาไทย และฉบับภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาต่างชาติ) และ(2) สำหรับนักศึกษาไทยและต่างชาติที่ไม่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ของตนในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย (ฉบับภาษาไทยสำหรับนักศึกษาไทย และฉบับภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาต่างชาติ)

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามนี้เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ แบบสอบถามดังกล่าวได้จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามให้ ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ (1) สภาพข้อมูลทั่วไป (2) การเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติฯ (แบบสอบถามสำหรับกรณีที่นักศึกษาไทยและต่างชาติที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ) การ

ไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (แบบสอบถามสำหรับกรณีที่นักศึกษาไทยและต่างชาติที่ไม่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ แต่ศึกษาในหลักสูตรปกติ) (3) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษา (4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และ (5) การแนะนำเพื่อนหรือคนที่รู้จักที่มีศักยภาพในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

การหาคุณภาพเครื่องมือแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การหาค่าความตรง (Validity) และการหาค่าความเที่ยง (Reliability) คือหลังจากที่นำแบบสอบถามดังกล่าวเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คือ ผศ.ดร.สุชาติ ตันชนะเดชา ดร.มานิต บุญประเสริฐ ดร.พิพัฒน์ ลือประสิทธิ์สกุล Dr. Pak T. Lee และ รศ.ดร.ชยันต์ ตันติวิศดาการ เพื่อหาความตรง (Validity) โดยพิจารณาความครอบคลุมในเนื้อหาสาระและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ/แก้ไขเช่นใด ก็นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 100 คน (นักศึกษาไทย 50 คนและนักศึกษาต่างชาติ 50 คน) เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของข้อคำถามแต่ละข้อ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมอีกครั้ง เพื่อทำการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (รายละเอียดภาคผนวก ข)

2) แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรนานาชาติ

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารฯ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ได้มาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกับข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 นำมาพัฒนาเป็นกรอบคำถามในการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อขอคำแนะนำและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 (เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย) ดังนี้ (รายละเอียดภาคผนวก ค.)

(1) ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของกลุ่มนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในด้านต่างๆ เช่น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านสวัสดิการทางการศึกษา ด้านอื่นๆ รวมถึงข้อจำกัด/อุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ตามที่กล่าวมา

(2) การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ

(3) การเปิดสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในสถาบัน

อุดมศึกษาชั้นนำ

(4) อื่นๆ

สำหรับผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรนานาชาติ ของ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยสยาม และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 8 ท่าน ดังนี้

1. ดร.เชิดพงษ์ ศรีบุญเรือง	คณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
2. ดร. ศิริพร ตันติพลวินัย	อธิการบดีกิตติคุณ วิทยาลัยมิชชัน
3. ผศ. เกษณี มณีรัตน์	รองคณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต
4. ดร. วจี ชุกติติกุล	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์(ประเทศไทย)
5. ดร. เศรษฐพงศ์ วัฒนพลาชัยกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
6. ดร. อุษณีย์ เจริญพิพัฒนผล	ผู้อำนวยการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสยาม
7. ผศ.เมธินี วัฒนิกกุล	ประธานคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. รศ. ดร. สุจริต คุณชนกุลวงศ์	รักษาการผู้อำนวยการสำนักงาน International School of Engineering คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยและการพัฒนาประเทศ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ได้มาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 3 นำมาพัฒนาเป็นกรอบคำถามในการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อขอคำแนะนำ และนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 (เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับ อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ) ในประเด็นเกี่ยวกับ (1) ผลกระทบเชิงบวก และเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อการศึกษา เศรษฐกิจของประเทศไทย สังคมการเมือง และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย (2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้มีสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ และการพัฒนาประเทศ (3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ (รายละเอียดภาคผนวก ง.)

สำหรับผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้ในเรื่องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 ท่าน ดังนี้

1. ศ. ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์   ศาสตราจารย์วิจัย Regent University ประเทศสหรัฐอเมริกา ประธานคณะกรรมการการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และรองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. ดร. พิสิฐ ลี้อาธรรม   ประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. รศ. ดร. สุมาลี ปิตยานนท์   คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร. ชวลิต หมั่นนุช   เลขานุการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
5. รศ. ดร. วราภรณ์ บวรศิริ   คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รศ. ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์   รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
7. รศ. ดร. กฤษดา วิทธีรานนท์   ผู้อำนวยการ AUN/SEED-Net (Asian University Network / Southeast Asia Engineering Education Development Network)
8. รศ. ดร. ชูเวช ชาญสง่าเวช   รองคณบดีคณะการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร
9. ผศ. ดร. ทวี เลิศปัญญาวิทย์   อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
10. รศ. ดร. นิยม รัฐอมฤต   วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
11. คุณจาตุรนต์ ฉายแสง   อธิการบดีกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย
12. นพ. ทศพร เสรีรักษ์   อดีตเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ
13. รศ. ดร. ฉันทนา ศิริบรรพโชติ หวันแก้ว   รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. รศ. สุริชัย หวันแก้ว   ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีระยะเวลาดังนี้

1) เดือนสิงหาคม–พฤศจิกายน 2549 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยและรับรองการทำวิทยานิพนธ์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงเลขาธิการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอข้อมูลจำนวนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยฯ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอข้อมูลจำนวนนักศึกษา ถึงประธานคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วย (คูตารางที่ 3.3)

2) เดือนสิงหาคม–พฤศจิกายน 2549 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ช่วยแนะนำเพื่อน และ/หรือคนที่ตนรู้จักที่มีศักยภาพในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ แต่ไม่เลือกที่จะศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปกติในระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และในประเทศแถบเอเชีย เช่น จีน พม่า เวียดนาม อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น (ซึ่งเป็นผู้ที่มีทุนทรัพย์ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ) ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาไทยและต่างชาติจะติดต่อเพื่อนและ/หรือคนที่ตนรู้จักตามเงื่อนไขที่ผู้วิจัยต้องการให้แก่ผู้วิจัยก่อน (โดยเป็นผู้ที่สนใจและให้ความร่วมมือ) และได้ให้เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ ที่อยู่ และemail address แก่ผู้วิจัยเพื่อทำการติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป (คูตารางที่ 3.4)

3) เดือนมกราคม 2550 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยและรับรองการทำวิทยานิพนธ์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงเลขาธิการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด รวมทั้งทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยฯ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติถึงประธานคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.3 จำนวนแบบสอบถามที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา	นักศึกษาไทย		นักศึกษาต่างชาติ	
	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	แบบสอบถามที่ใช้ได้และสมบูรณ์	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	แบบสอบถามที่ใช้ได้และสมบูรณ์
บริหารธุรกิจ	130	129 (99.23)	130	129 (99.23)
คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	130	120 (92.31)	130	123 (94.62)
การโรงแรมและ การท่องเที่ยว	130	122 (93.83)	130	105 (81.40)
รวม	390	371	390	357

หมายเหตุ: 1. ค่าร้อยละ แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้และมีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้เมื่อเทียบกับจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืน

2. นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเว็บบสเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตมฟอร์ด และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.4 จำนวนแบบสอบถามที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ

สาขาวิชา	นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย		นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ ระดับปริญญาตรีในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย	
	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	แบบสอบถามที่ใช้ได้และสมบูรณ์	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	แบบสอบถามที่ใช้ได้และสมบูรณ์
บริหารธุรกิจ	130	129 (99.23)	130	127 (97.69)
คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	130	120 (92.31)	130	120 (92.31)
การโรงแรมและ การท่องเที่ยว	130	110 (84.62)	130	115 (88.46)
รวม	390	359	390	362

หมายเหตุ: ค่าร้อยละ แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้และมีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลได้เมื่อเทียบกับจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืน

ด้วย เมื่อได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ขออนุญาตวันสัมภาษณ์กับผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมายไว้

4) เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2550 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยและรับรองการทำวิทยานิพนธ์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงผลการวิจัยเบื้องต้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์ถึงผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ขออนุญาตวันสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมายไว้

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์สภาพข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ เหตุผลของเหตุผลการเลือก และการไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติฯ ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและต่างชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าความถี่ และร้อยละ (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1)

2) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1)

3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติใช้การวิเคราะห์ Logistic Regression Analysis โดยวิธี Maximum Likelihood Estimation (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2)

4) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติเกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯของมหาวิทยาลัย ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาข้อมูลตามกรอบการสัมภาษณ์ และสรุปผล (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3)

5) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรนานาชาติและในการพัฒนาประเทศ ถึงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ และการพัฒนาประเทศ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรนานาชาติให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ และการพัฒนาประเทศ (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4)

สำหรับวิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ผู้วิจัยได้สรุปวิธีดำเนินการวิจัยไว้ในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

วัตถุประสงค์	ประเด็นการวิเคราะห์	เครื่องมือในการวิจัย	แหล่งข้อมูล	วิธีการวิเคราะห์
1. เพื่อศึกษาอุปสงค์ของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	<p>1) สภาพข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและต่างชาติ ประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษา</p> <p>2) เหตุผลของของความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (ประกอบด้วยเหตุผลการเลือกและการไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ)</p> <p>3) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ</p> <p>4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและต่างชาติ</p>	<p>แบบสอบถาม 2 ชุด</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่ไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ</p>	<p>นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย</p>	<p>1) ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าความถี่ และร้อยละ</p> <p>2) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p>
2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	<p>ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาวิชา</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริหารธุรกิจ - การโรงแรมและการท่องเที่ยว - คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 	<p>แบบสอบถาม 2 ชุด</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ที่ไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ</p>	<p>นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย</p> <p>- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย</p>	การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ และจำแนกตามสาขาวิชา

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ประเด็นการวิเคราะห์	เครื่องมือในการวิจัย	แหล่งข้อมูล	วิธีการวิเคราะห์
3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของหลักสูตรนานาชาติ	1) ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ในด้านต่างๆ 2) ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ในด้านต่างๆ 3) อื่นๆ	แบบสัมภาษณ์	ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ - ม.อัสสัมชัญ - ว. มิชชั่น - ม. รังสิต - ม. สยาม - ม.เว็บสเตอร์(ประเทศไทย) - ม. นานาชาติแอสตมฟอร์ด - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยและการพัฒนาประเทศ	1) ผลกระทบทั้งแง่บวกและแง่ลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และการพัฒนาประเทศ 3) อื่นๆ	แบบสัมภาษณ์	ผู้เชี่ยวชาญ	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนคือ (1) อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (3) ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และ (4) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยเวบสเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด มหาวิทยาลัยสยาม และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ปีการศึกษา 2549 ในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาไทย (ร้อยละ 83.8) มากกว่านักศึกษาต่างชาติ (ร้อยละ 16.2) โดยนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติเลือกศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด (ร้อยละ 88.4) รองลงมาคือ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 5.9) และการโรงแรมและการท่องเที่ยว (ร้อยละ 5.7) ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.1)

สำหรับผลการศึกษาเกี่ยวกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ (1) สภาพข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว นักศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษา ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษา (2) เหตุผลของความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ประกอบด้วยเหตุผลการเลือกและการไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติฯ (3) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ และ (4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1) สภาพข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและต่างชาติ

สภาพข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย (1) ลักษณะส่วนบุคคล (2) ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักศึกษา (3) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (4) ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษา และ (5) แหล่งเงินทุนในการศึกษา ดังนี้

(1) ลักษณะส่วนบุคคล

จากการสำรวจนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 1,449 คน จำแนกเป็นนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยมีจำนวน 728 คน จำแนกเป็นนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำนวน 371 คน และ 357 คน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นสาขาวิชาแล้วพบว่าในสาขาบริหารธุรกิจมีนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ จำนวน 129 คน และ 129 คน ตามลำดับ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมีนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำนวน 120 คน และ 123 คน ตามลำดับ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวมีนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำนวน 122 คน และ 105 คน ตามลำดับ และ (2) กลุ่มที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย มีจำนวน 721 คน จำแนกเป็นนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำนวน 359 คน และ 362 คน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นสาขาวิชาแล้วพบว่าในสาขาบริหารธุรกิจมีนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำนวน 129 คน และ 127 คน ตามลำดับ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมีนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ จำนวน 120 คน และ 120 คน ตามลำดับ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวมีนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำนวน 110 คน และ 115 คน ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.2)

นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติจำแนกเป็นนักศึกษาไทยเป็นเพศชายร้อยละ 39.4 และ เพศหญิงร้อยละ 60.6 และนักศึกษาต่างชาติเพศชายร้อยละ 50.4 และ เพศหญิงร้อยละ 49.6 ในขณะที่หลักสูตรปกติมีนักศึกษาไทยเป็นเพศชายร้อยละ 41.2 และ เพศหญิงร้อยละ 58.8 และนักศึกษาต่างชาติเพศชายร้อยละ 52.2 และ เพศหญิงร้อยละ 47.8 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงเกรดเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3.00–3.49 คิดเป็นร้อยละ 36.1 และ 45.1 ตามลำดับ และนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3.50–4.00 และ 3.00–3.49 คิดเป็นร้อยละ 52.4 และ 55.5 ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษานักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ขึ้นไปศึกษาในมัธยมศึกษาปลาย/เทียบเท่ามาก่อน (ดูตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.1 จำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2549
สาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว

	บริหารธุรกิจ	คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	การโรงแรมและ การท่องเที่ยว	รวม
นักศึกษาไทย	8,710 (85.3)	457 (67.1)	511 (77.8)	9,678 (83.8)
นักศึกษาต่างชาติ	1,500 (14.7)	224 (32.9)	146 (22.2)	1,870 (16.2)
รวม	10,210 (100.0)	681 (100.0)	657 (100.0)	11,548 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.2 จำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามหลักสูตรและสาขาวิชา

สาขาวิชา	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวม ทั้งหมด
	นศ.ไทย	นศ.ต่างชาติ	รวม	นศ.ไทย	นศ.ต่างชาติ	รวม	
บริหารธุรกิจ	129 (34.8)	129 (36.1)	258 (35.4)	129 (35.9)	127 (35.1)	256 (35.5)	514 (35.5)
คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	120 (32.3)	123 (34.5)	243 (33.4)	120 (33.4)	120 (33.1)	240 (33.3)	483 (33.3)
โรงแรมและการ ท่องเที่ยว	122 (32.9)	105 (29.4)	227 (31.2)	110 (30.6)	115 (31.8)	225 (31.2)	452 (31.2)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.3 ลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ

ลักษณะส่วนบุคคล	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวมทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
เพศ							
ชาย	146 (39.4)	180 (50.4)	326 (44.8)	148 (41.2)	189 (52.2)	337 (46.7)	663 (45.8)
หญิง	225 (60.6)	177 (49.6)	402 (55.2)	211 (58.8)	173 (47.8)	384 (53.3)	786 (54.2)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)
เกรดเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา							
น้อยกว่า 2.49	28 (7.5)	3 (0.8)	31 (4.3)	18 (5.0)	0 (0.0)	18 (2.5)	49 (3.4)
2.50 - 2.99	130 (35.0)	89 (24.9)	219 (30.1)	65 (18.1)	70 (19.3)	135 (18.7)	354 (24.4)
3.00 - 3.49	134 (36.1)	161 (45.1)	295 (40.5)	88 (24.5)	201 (55.5)	289 (40.1)	584 (40.3)
3.50 ขึ้นไป	79 (21.3)	104 (29.1)	183 (25.1)	188 (52.4)	91 (25.1)	279 (38.7)	462 (31.9)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)
ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา							
มัธยมศึกษาปลาย	349 (94.1)	351 (98.3)	700 (96.2)	353 (98.3)	362 (100.0)	715 (99.2)	1415 (97.7)
ปวส / อนุปริญญา	11 (3.0)	1 (0.3)	12 (1.6)	5 (1.4)	0 (0.0)	5 (0.7)	17 (1.2)
มหาวิทยาลัย	11 (3.0)	5 (1.4)	16 (2.2)	1 (0.3)	0 (0.0)	1 (0.1)	17 (1.2)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

(2) ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักศึกษา

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาตินักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า รัดับรายได้ของครอบครัวนักศึกษไทยและนักศึกษต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติอยู่ในช่วง 40,000-59,999 บาท และ 60,000-79,999 บาท ร้อยละ 23.2 และ 22.6 และร้อยละ 29.7 และ 24.4 ตามลำดับ และระดับรายได้ของครอบครัวนักศึกษไทยและนักศึกษต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติก็อยู่ในช่วง 40,000-59,999 บาท และ 60,000-79,999 บาท ร้อยละ 25.9 และ 20.9 และร้อยละ 57.5 และ 19.1 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.4)

สำหรับระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาของนักศึกษไทยและนักศึกษต่างชาติทั้งหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติโดยส่วนใหญ่ในภาพรวมจบการศึกษาระดับปริญญาตรี บิดาประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 53.6 และ 44.0 ตามลำดับ มารดาประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 58.9 และ 48.5 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.5 และ 4.6)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องรวมทั้งตัวนักศึกษด้วยทั้งนักศึกษไทยและนักศึกษต่างชาติในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติส่วนใหญ่ในภาพรวมมีพี่น้อง 2 คน ร้อยละ 40.5 และ 43.7 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.4 รายได้รวมของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือนของนักศึกษ จำแนกตามหลักสูตร

รายได้รวมของบิดามารดา/ ผู้ปกครองต่อเดือน	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวม ทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
ต่ำกว่า 20,000 บาท	1 (0.3)	4 (1.1)	5 (0.7)	3 (0.8)	0 (0.0)	3 (0.4)	8 (0.5)
20,000 - 39,999 บาท	30 (8.1)	28 (7.8)	58 (8.0)	57 (15.9)	57 (15.7)	114 (15.8)	172 (11.9)
40,000 - 59,999 บาท	86 (23.2)	106 (29.7)	192 (26.4)	93 (25.9)	208 (57.5)	301 (41.7)	493 (34.0)
60,000 - 79,999 บาท	84 (22.6)	87 (24.4)	171 (23.5)	75 (20.9)	69 (19.1)	144 (20.0)	315 (21.7)
80,000 - 99,999 บาท	52 (14.0)	52 (14.6)	104 (14.3)	56 (15.6)	19 (5.2)	75 (10.4)	179 (12.4)
100,000 บาทขึ้นไป	118 (31.8)	80 (22.4)	198 (27.2)	75 (20.9)	9 (2.5)	84 (11.7)	282 (19.5)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.5 ระดับการศึกษาของบิดาและมารดาของนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร

ระดับการศึกษาของบิดา และมารดา	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวม ทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
ระดับการศึกษาของบิดา							
ประถมศึกษา	35 (9.4)	25 (7.0)	60 (8.2)	32 (8.9)	8 (2.2)	40 (5.5)	100 (6.9)
มัธยมศึกษา / ปวช	79 (21.3)	66 (18.5)	145 (19.9)	76 (21.2)	71 (19.6)	147 (20.4)	292 (20.2)
ปวส / อนุปริญญา	4 (1.1)	0 (0.0)	4 (0.6)	4 (1.1)	0 (0.0)	4 (0.6)	8 (0.6)
ปริญญาตรี	199 (53.6)	209 (58.5)	408 (56.0)	186 (51.8)	190 (52.5)	376 (52.1)	784 (54.1)
สูงกว่าปริญญาตรี	54 (14.6)	57 (16.0)	111 (15.2)	61 (17.0)	93 (25.7)	154 (21.4)	265 (18.3)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)
ระดับการศึกษาของมารดา							
ประถมศึกษา	55 (14.8)	38 (10.6)	93 (12.8)	43 (12.0)	24 (6.6)	67 (9.3)	160 (11.0)
มัธยมศึกษา / ปวช	72 (19.4)	88 (24.6)	160 (22.0)	88 (24.5)	110 (30.4)	198 (27.5)	358 (24.7)
ปวส / อนุปริญญา	1 (0.3)	0 (0.0)	1 (0.1)	4 (1.1)	0 (0.0)	4 (0.6)	5 (0.4)
ปริญญาตรี	210 (56.6)	205 (57.4)	415 (57.0)	177 (49.3)	179 (49.5)	356 (49.4)	771 (53.2)
สูงกว่าปริญญาตรี	33 (8.9)	26 (7.3)	59 (8.1)	47 (13.1)	49 (13.5)	96 (13.3)	155 (10.7)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.6 อาชีพบิดาและมารดาของนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร

อาชีพบิดาและมารดา	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวมทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
อาชีพบิดา							
รับราชการ	46 (12.4)	47 (13.2)	93 (12.8)	69 (19.2)	54 (14.9)	123 (17.1)	216 (14.9)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	24 (6.5)	7 (2.0)	31 (4.3)	29 (8.1)	8 (2.2)	37 (5.1)	68 (4.7)
พนักงานเอกชน	56 (15.1)	89 (24.9)	145 (19.9)	66 (18.4)	75 (20.7)	141 (19.6)	286 (19.7)
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	221 (59.6)	169 (47.3)	390 (53.6)	168 (46.8)	149 (41.2)	317 (44.0)	707 (48.8)
วิชาชีพอิสระ	12 (3.2)	40 (11.2)	52 (7.1)	22 (6.1)	69 (19.1)	91 (12.6)	143 (9.9)
อื่นๆ	12 (3.2)	5 (1.4)	17 (2.3)	5 (1.4)	7 (1.9)	12 (1.7)	29 (2.0)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)
อาชีพมารดา							
รับราชการ	43 (11.6)	33 (9.2)	76 (10.4)	75 (20.9)	54 (14.9)	129 (17.9)	205 (14.1)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10 (2.7)	11 (3.1)	21 (2.9)	21 (5.9)	6 (1.7)	27 (3.7)	48 (3.3)
พนักงานเอกชน	51 (13.7)	41 (11.5)	92 (12.6)	59 (16.4)	57 (15.7)	116 (16.1)	208 (14.4)
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	215 (58.0)	214 (59.9)	429 (58.9)	147 (40.9)	203 (56.1)	350 (48.5)	779 (53.8)
วิชาชีพอิสระ	16 (4.3)	11 (3.1)	27 (3.7)	15 (4.2)	19 (5.3)	34 (4.7)	61 (4.2)
อื่นๆ	36 (9.7)	47 (13.2)	83 (11.4)	42 (11.7)	23 (6.4)	65 (9.0)	148 (10.2)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

ตารางที่ 4.7 จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร

จำนวนพี่น้องในครอบครัว รวมทั้งตัวนักศึกษา	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวม ทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
1 คน	58 (15.6)	34 (9.5)	92 (12.6)	52 (14.5)	50 (13.8)	102 (14.2)	194 (13.4)
2 คน	157 (42.3)	138 (38.7)	295 (40.5)	162 (45.1)	153 (42.3)	315 (43.7)	610 (42.1)
3 คน	100 (27.0)	117 (32.8)	217 (29.8)	111 (30.9)	121 (33.4)	232 (32.2)	449 (31.0)
4 คน	40 (10.8)	47 (13.2)	87 (12.0)	30 (8.4)	28 (7.7)	58 (8.0)	145 (10.0)
5 คน ขึ้นไป	16 (4.3)	21 (5.9)	37 (5.1)	4 (1.1)	10 (2.8)	14 (1.9)	51 (3.5)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

(3) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษา และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และในต่างประเทศประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัว ดังนี้

ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าตำราและเอกสารประกอบการเรียน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้น ใน “หลักสูตรนานาชาติ” นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 100,119.92 บาท และ 107,842.95 บาท คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 112,656.75 บาท และ 119,249.60 บาท การโรงแรมและการท่องเที่ยว 97,420.08 บาท และ 108,126.92 บาทตามลำดับ ในขณะที่ “หลักสูตรปกติ” นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 36,431.78 บาท และ 29,335.35 บาท สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 37,323.75 บาท และ 43,700.38 บาท และสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว 59,181.86 บาท และ 43,107.91 บาทตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.8)

สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พักอาศัย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้น ในหลักสูตรนานาชาตินักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 72,441.86 บาท และ 115,686.05 บาท สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 80,524.67 บาท และ 149,133.06 บาท และสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว 80,485.25 บาท และ 142,925.00 บาท ตามลำดับ ในขณะที่หลักสูตรปกตินักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 53,751.32 บาท และ 39,859.84 บาท คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 50,255.83 บาท และ 53,686.70 บาท และการโรงแรมและการท่องเที่ยว 68,803.64 บาท และ 39,927.83 บาท ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.8)

ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษาใน 7 มหาวิทยาลัยที่ใช้ในการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเวบสเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตมฟอร์ด จัดเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เท่ากัน (ยกเว้นวิทยาลัยมิชชัน จะเก็บจากนักศึกษา Non-South East Asia ในอัตราที่สูงกว่าเล็กน้อย) ส่วนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะจัดเก็บจากนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่สูงกว่านักศึกษาไทยประมาณ 2 เท่า (เนื่องจากรัฐให้เงินอุดหนุนในการจัดการศึกษาเฉพาะนักศึกษาไทย) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในแต่ละมหาวิทยาลัย พบว่า (1) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยวในอัตราที่เท่ากันคือ 93,894 บาท/ปี ส่วนสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเก็บในอัตรา 119,800 บาท/ปี (2) วิทยาลัยมิชชัน

ตารางที่ 4.8 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำแนกตามหลักสูตรและสาขาวิชา

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษา	หลักสูตรนานาชาติ		หลักสูตรปกติ	
	นศ.ไทย	นศ.ต่างชาติ	นศ.ไทย	นศ.ต่างชาติ
สาขาบริหารธุรกิจ				
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปี				
ค่าต่ำสุด	25,000.00	30,000.00	18,000.00	13,200.00
ค่าสูงสุด	174,000.00	378,000.00	87,500.00	85,000.00
ค่าเฉลี่ย	100,119.92	107,842.95	36,431.78	29,335.35
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	33,656.43	47,847.73	14,821.91	13,013.63
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อปี				
ค่าต่ำสุด	16,000.00	27,500.00	10,880.00	19,200.00
ค่าสูงสุด	250,000.00	280,000.00	180,000.00	150,000.00
ค่าเฉลี่ย	72,441.86	115,686.05	53,751.32	39,859.84
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	45,090.05	54,805.02	33,909.08	23,868.12
สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ				
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปี				
ค่าต่ำสุด	26,500.00	35,000.00	21,000.00	12,400.00
ค่าสูงสุด	239,200.00	378,000.00	65,000.00	125,000.00
ค่าเฉลี่ย	112,656.75	119,249.60	37,323.75	43,700.38
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	47,614.67	41,045.54	7,673.77	28,914.49
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อปี				
ค่าต่ำสุด	17,000.00	36,000.00	17,600.00	17,600.00
ค่าสูงสุด	244,000.00	370,000.00	195,400.00	135,000.00
ค่าเฉลี่ย	80,524.67	149,133.06	50,255.83	53,686.70
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	57,513.74	45,545.52	32,506.86	31,445.58
สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว				
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปี				
ค่าต่ำสุด	24,000.00	32,000.00	16,000.00	15,400.00
ค่าสูงสุด	150,000.00	157,000.00	95,000.00	107,800.00
ค่าเฉลี่ย	97,420.08	108,126.92	59,181.86	43,107.91
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	26,832.72	31,020.52	24,418.37	21,490.64
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อปี				
ค่าต่ำสุด	18,000.00	48,000.00	14,000.00	16,000.00
ค่าสูงสุด	260,000.00	300,000.00	172,000.00	144,000.00
ค่าเฉลี่ย	80,485.25	142,925.00	68,803.64	39,927.83
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	51,357.95	41,292.97	41,500.01	26,307.52

มีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติใน South East Asia สาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในอัตราที่เท่ากันคือ 78,816 บาท/ปี ส่วนนักศึกษา Non- South East Asia คือ 118,204 บาท/ปี (3) มหาวิทยาลัยสยามจัดเก็บนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในอัตรา 92,000 บาท/ปี ทั้งในสาขาบริหารธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยว (4) มหาวิทยาลัยรังสิตมีการจัดเก็บจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ 118,325 บาท/ปี คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 121,275 บาท/ปี การโรงแรมและการท่องเที่ยว 123,675 บาท/ปี (5) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด จัดเก็บจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว 109,925 บาท/ปี (6) มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย) จัดเก็บจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในอัตราที่เท่ากันคือ 366,000 บาท/ปี และ(7) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษาไทย 176,000 บาท/ปี และนักศึกษาต่างชาติ 325,000 บาท/ปี (ดูตารางที่ 4.9)

เมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติว่ามีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยหรือไม่ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติมีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ สำหรับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรนานาชาติร้อยละ 62.8 และ 83.5 ตามลำดับ และมีผลต่อนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรปกติร้อยละ 85.2 และ 95.6 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.10)

สำหรับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ในภาพรวมทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ ใช้เงินทุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ร้อยละ 88.2 และ 97.2 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.11)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัยและสาขาวิชา

ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมตลอดหลักสูตร เฉลี่ยต่อปี	บริหารธุรกิจ	คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	การโรงแรมและ การท่องเที่ยว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			
นักศึกษาไทย	176,000	176,000	-
นักศึกษาต่างชาติ	325,000	325,000	-
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			
นักศึกษาไทย	93,894	119,800	93,894
นักศึกษาต่างชาติ	93,894	119,800	93,894
วิทยาลัยมิชชัน			
นักศึกษา South East Asia (รวมไทย)	78,816	78,816	-
นักศึกษา Non-South East Asia	118,204	118,204	-
มหาวิทยาลัยรังสิต			
นักศึกษาไทย	118,325	121,275	123,675
นักศึกษาต่างชาติ	118,325	121,275	123,675
มหาวิทยาลัยสยาม			
นักศึกษาไทย	92,000	-	92,000
นักศึกษาต่างชาติ	92,000	-	92,000
มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด			
นักศึกษาไทย	109,925	109,925	109,925
นักศึกษาต่างชาติ	109,925	109,925	109,925
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (ประเทศไทย)			
นักศึกษาไทย	366,000	366,000	-
นักศึกษาต่างชาติ	366,000	366,000	-

ที่มา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (ประเทศไทย) และมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

ตารางที่ 4.10 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติมีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ
ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีผลต่อการเลือกศึกษาต่อๆ	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวมทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
มีผล	233 (62.8)	298 (83.5)	531 (72.9)	306 (85.2)	346 (95.6)	652 (90.4)	1,183 (81.6)
ไม่มีผล	138 (37.2)	59 (16.5)	197 (27.1)	53 (14.8)	16 (4.4)	69 (9.6)	266 (18.4)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.11 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติจำแนกตามหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา	หลักสูตรนานาชาติ			หลักสูตรปกติ			รวมทั้งหมด
	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	นศ. ไทย	นศ. ต่างชาติ	รวม	
บิดามารดา/ผู้ปกครอง	331 (89.2)	311 (87.1)	642 (88.2)	339 (94.4)	362 (100.0)	701 (97.2)	1,343 (92.7)
กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ของรัฐบาล	3 (0.8)	0 (0.0)	3 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (0.2)
ทุนการศึกษาจากสถาบัน ที่กำลังศึกษาอยู่	1 (0.3)	4 (1.1)	5 (0.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (0.3)
ทุนส่วนตัว	0 (0.0)	6 (1.7)	6 (0.8)	1 (0.3)	0 (0.0)	1 (0.1)	7 (0.5)
ทุนอื่นๆ เช่น จากภาครัฐ หน่วยงานเอกชน	0 (0.0)						
บิดามารดา/ผู้ปกครอง และ แหล่งเงินทุนข้างต้น	36 (9.7)	36 (10.1)	72 (9.9)	19 (5.3)	0 (0.0)	19 (2.6)	91 (6.3)
รวม	371 (100.0)	357 (100.0)	728 (100.0)	359 (100.0)	362 (100.0)	721 (100.0)	1,449 (100.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่แสดงในวงเล็บคือ ค่าร้อยละ

2) เหตุผลของความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

เหตุผลของความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยประกอบด้วย (1) เหตุผลทางเลือก และ (2) การไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติฯ ดังนี้

(1) เหตุผลของการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ พบว่า เหตุผลของ “การเลือกเรียน” คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่ำกว่าไปศึกษาต่อในประเทศอื่น (ร้อยละ 21.0) รองลงมาคือ รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 17.1) ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของหลักสูตรนานาชาติ (ร้อยละ 16.2) และการยอมรับของตลาดแรงงาน (ร้อยละ 13.8) ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ การย้ายกลับมาจากต่างประเทศเพื่อศึกษาต่อในประเทศไทย ญาติพี่น้องเคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นมาก่อน สถาบันอุดมศึกษาใกล้บ้าน เป็นต้น (ดูตารางที่ 4.12) สำหรับเหตุผลของนักศึกษาต่างชาติของศึกษาในหลักสูตรนานาชาติฯ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่ำกว่าไปศึกษาต่อในประเทศอื่น (ร้อยละ 20.8) รองลงมาคือ ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของหลักสูตรนานาชาติ (ร้อยละ 17.8) รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 15.9) และการยอมรับของตลาดแรงงาน (ร้อยละ 13.3) ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน ญาติพี่น้องเคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นมาก่อน สภาพภูมิอากาศไม่แตกต่างจากประเทศของตน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น (ดูตารางที่ 4.13)

(2) เหตุผลของ “การไม่เลือก” เรียนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ พบว่า เหตุผลที่นักศึกษาไทย (ที่ศึกษาในหลักสูตรปกติฯ ในประเทศไทย) คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง (ร้อยละ 23.8) รองลงมาคือ ยังไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทย (ร้อยละ 18.3) การยอมรับของตลาดแรงงาน (ร้อยละ 15.8) และคาดว่ารายได้จากการทำงานอาจไม่แตกต่าง/ต่ำกว่าหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 12.1) ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสร้างภาพพจน์และหลอกล่อนักศึกษาไปเรียนสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีนักศึกษาต่างชาติ น้อยมาก/ มีแต่นักศึกษาไทย เป็นหลักสูตรสำหรับผู้มีฐานะทางการเงินดี เป็นต้น (ดูตารางที่ 4.14) สำหรับเหตุผลที่นักศึกษาต่างชาติ (ที่ศึกษาในหลักสูตรปกติฯ ในประเทศของตน) คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง (ร้อยละ 24.0) รองลงมาคือ ยังไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทย (ร้อยละ 18.5) การยอมรับของตลาดแรงงาน (ร้อยละ 17.4) และบิดามารดาไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 11.6) ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ ไม่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาของไทยมากนัก ไม่มีความสะดวกในการขอ VISA มาศึกษาต่อในประเทศไทย ไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น (ดูตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.12 เหตุผลของนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ ที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

อันดับ	เหตุผล	รวม	ร้อยละ
1	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาน้อยกว่าไปศึกษาในประเทศอื่น	236	21.0
2	รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ	192	17.1
3	ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของหลักสูตรนานาชาติ	182	16.2
4	การยอมรับของตลาดแรงงาน	155	13.8
5	ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษของตน	120	10.7
6	ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	118	10.5
7	บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	111	9.9
8	สามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้	96	8.5
9	อื่น	7	0.6
	ไม่ตอบ	5	0.4
	รวม	1,126	100.0

ตารางที่ 4.13 เหตุผลของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ ที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

อันดับ	เหตุผล	รวม	ร้อยละ
1	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาน้อยกว่าไปศึกษาในประเทศอื่น	204	20.8
2	ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของหลักสูตรนานาชาติ	175	17.8
3	รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ	156	15.9
4	การยอมรับของตลาดแรงงาน	130	13.3
5	บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	120	12.2
6	สามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้	102	10.4
7	ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษของตน	98	10.0
8	ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	88	9.0
9	อื่น	8	0.8
	ไม่ตอบ	2	0.2
	รวม	981	100.0

ตารางที่ 4.14 เหตุผลของนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติในประเทศไทย ที่ไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

อันดับ	เหตุผล	รวม	ร้อยละ
1	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง	293	23.8
2	ยังไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทย	225	18.3
3	การยอมรับของตลาดแรงงาน	194	15.8
4	คาดว่ารายได้จากการทำงานอาจไม่แตกต่าง / ต่ำกว่าหลักสูตรปกติ	149	12.1
5	บิดามารดาการไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	130	10.6
6	ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษของตน	114	9.3
7	ค่านิยมทางสังคม/ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	111	9.0
8	การสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	107	8.7
9	อื่น	10	0.8
	ไม่ตอบ	3	0.2
	รวม	1,229	100.0

ตารางที่ 4.15 เหตุผลของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติในต่างประเทศ ไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

อันดับ	เหตุผล	รวม	ร้อยละ
1	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง	268	24.0
2	ยังไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทย	207	18.5
3	การยอมรับของตลาดแรงงาน	194	17.4
4	บิดามารดาการไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	130	11.6
5	ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษของตน	114	10.2
6	คาดว่ารายได้จากการทำงานอาจต่ำกว่าหลักสูตรปกติ	104	9.3
7	การสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	90	8.1
8	ค่านิยมทางสังคม/ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	79	7.1
9	อื่น	12	1.1
	ไม่ตอบ	10	0.9
	รวม	1,118	100.0

(3) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ ประกอบด้วย (1) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ และ (2) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ ดังนี้

(1) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ พบว่ามีความคิดเห็นว่าคุณภาพหลักสูตรนานาชาติดีกว่าหลักสูตรปกติร้อยละ 63.1 และ 76.2 ตามลำดับ ในทัศนะของบิดามารดาเห็นว่าประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติดีกว่าร้อยละ 83.8 และ 81.5 ตามลำดับ การยอมรับของตลาดแรงงานดีกว่าร้อยละ 84.4 และ 75.6 ตามลำดับ รายได้ที่ได้คาดว่าจะได้รับในอนาคตดีกว่าร้อยละ 84.1 และ 81.3 ตามลำดับ ส่วนความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านหลักสูตรดีกว่าร้อยละ 52.3 และ 58.0 ตามลำดับ ด้านคณาจารย์ไม่แตกต่างร้อยละ 52.6 และ 47.1 ตามลำดับ ด้านศิษย์เก่าไม่แตกต่างร้อยละ 53.6 และ 52.4 ตามลำดับ และในภาพรวมดีกว่าร้อยละ 61.5 และ 51.3 ตามลำดับ และในเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันด้านหลักสูตรดีกว่าร้อยละ 52.9 และ 58.8 ตามลำดับ ด้านคณาจารย์ดีกว่าร้อยละ 50.4 และ 45.9 ตามลำดับ และในภาพรวมดีกว่าร้อยละ 60.1 และ 49.6 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.16)

(2) ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ ในแต่ละด้าน พบว่ามีความคิดเห็นว่าคุณภาพหลักสูตรนานาชาติกับหลักสูตรปกติไม่แตกต่าง ร้อยละ 56.6 และ 51.1 ตามลำดับ ประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติในทัศนะของบิดามารดาดีกว่า ร้อยละ 82.7 และ ไม่แตกต่างร้อยละ 54.9 ตามลำดับ การยอมรับของตลาดแรงงานไม่แตกต่าง ร้อยละ 53.8 และ 48.6 ตามลำดับ รายได้ที่ได้คาดว่าจะได้รับในอนาคตไม่แตกต่าง ร้อยละ 41.9 และ 40.3 ตามลำดับ ส่วนความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านหลักสูตรไม่แตกต่างร้อยละ 50.8 และ ค่อยกว่าร้อยละ 50.0 ตามลำดับ ด้านคณาจารย์ไม่แตกต่าง ร้อยละ 51.3 และ 50.3 ตามลำดับ ด้านศิษย์เก่าไม่แตกต่าง ร้อยละ 49.3 และ ค่อยกว่าร้อยละ 56.4 ตามลำดับ และในภาพรวมค่อยกว่าร้อยละ 50.4 และ 51.9 ตามลำดับ สำหรับคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ด้านหลักสูตร ค่อยกว่า ร้อยละ 48.8 และ 57.2 ตามลำดับ ด้านคณาจารย์ไม่แตกต่าง ร้อยละ 50.7 และ ค่อยกว่า 55.5 ตามลำดับ และในภาพรวมไม่แตกต่างร้อยละ 51.0 และ ค่อยกว่า 57.7 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ

หลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ	ความคิดเห็น	นศ.ไทย		นศ.ต่างชาติ		รวมทั้งหมด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่านิยมทางสังคม	ดีกว่า	4	1.1	1	0.3	5	0.7
	ไม่แตกต่าง	133	35.8	84	23.5	217	29.8
	ดึกว่า	234	63.1	272	76.2	506	69.5
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
ประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติในทัศนะของบิดามารดา/ผู้ปกครอง	ดีกว่า	1	0.3	5	1.4	6	0.8
	ไม่แตกต่าง	59	15.9	61	17.1	120	16.5
	ดึกว่า	311	83.8	291	81.5	602	82.7
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
การยอมรับของตลาดแรงงาน	ดีกว่า	0	0.0	5	1.4	5	0.7
	ไม่แตกต่าง	58	15.6	82	23.0	140	19.2
	ดึกว่า	313	84.4	270	75.6	583	80.1
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต	ดีกว่า	1	0.3	8	2.2	9	1.2
	ไม่แตกต่าง	58	15.6	69	19.3	127	17.5
	ดึกว่า	312	84.1	280	78.4	592	81.3
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านหลักสูตร	ดีกว่า	15	4.0	13	3.6	28	3.8
	ไม่แตกต่าง	162	43.7	137	38.4	299	41.1
	ดึกว่า	194	52.3	207	58.0	401	55.1
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านคณาจารย์	ดีกว่า	8	2.2	27	7.6	35	4.8
	ไม่แตกต่าง	195	52.6	168	47.1	363	49.9
	ดึกว่า	168	45.3	162	45.4	330	45.3
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านศิษย์เก่า	ดีกว่า	23	6.2	20	5.6	43	5.9
	ไม่แตกต่าง	199	53.6	187	52.4	386	53.0
	ดึกว่า	149	40.2	150	42.0	299	41.1
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านภาพรวม	ดีกว่า	12	3.2	13	3.6	25	3.4
	ไม่แตกต่าง	131	35.3	161	45.0	292	40.1
	ดึกว่า	228	61.5	183	51.3	411	56.5
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

หลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ	ความคิดเห็น	นศ.ไทย		นศ.ต่างชาติ		รวมทั้งหมด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ด้านหลักสูตร	ดีกว่า	12	3.2	20	5.6	32	4.40
	ไม่แตกต่าง	143	38.5	127	35.6	270	37.1
	ดีกว่า	216	58.2	210	58.8	426	58.5
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ด้านคณาจารย์	ดีกว่า	5	1.3	15	4.2	20	2.8
	ไม่แตกต่าง	179	48.3	178	49.9	357	49.0
	ดีกว่า	187	50.4	164	45.9	351	48.2
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0
คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ด้านภาพรวม	ดีกว่า	12	3.2	14	3.9	26	3.6
	ไม่แตกต่าง	136	36.7	166	46.5	302	41.5
	ดีกว่า	223	60.1	177	49.6	400	54.9
	รวม	371	100.0	357	100.0	728	100.0

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติต่อหลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ

หลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ	ความคิดเห็น	นศ.ไทย		นศ.ต่างชาติ		รวมทั้งหมด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่านิยมทางสังคม	ดีกว่า	22	6.1	164	45.3	186	25.8
	ไม่แตกต่าง	203	56.6	185	51.1	388	53.8
	ดีกว่า	134	37.3	13	3.6	147	20.4
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
ประโยชน์ทางการศึกษาของ หลักสูตรนานาชาติในทัศนะ ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง	ดีกว่า	138	38.4	189	52.2	327	45.4
	ไม่แตกต่าง	197	54.9	163	45.0	360	49.9
	ดีกว่า	24	6.7	10	2.8	34	4.7
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
การยอมรับของตลาดแรงงาน	ดีกว่า	130	36.2	164	45.3	294	40.8
	ไม่แตกต่าง	193	53.8	176	48.6	369	51.2
	ดีกว่า	36	10.0	22	6.1	58	8.0
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต	ดีกว่า	116	32.3	143	39.5	259	35.9
	ไม่แตกต่าง	150	41.8	146	40.3	296	41.1
	ดีกว่า	93	25.9	73	20.2	166	23.0
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

หลักสูตรนานาชาติเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ	ความคิดเห็น	นศ.ไทย		นศ.ต่างชาติ		รวมทั้งหมด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความมีชื่อเสียงของสถาบัน ด้านหลักสูตร	ดียกว่า	183	51.0	181	50.0	364	50.5
	ไม่แตกต่าง	162	45.1	168	46.4	330	45.8
	ดึกว่า	14	3.9	13	3.6	27	3.7
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบัน ด้านคณาจารย์	ดียกว่า	162	45.1	182	50.3	344	47.7
	ไม่แตกต่าง	184	51.3	169	46.7	353	49.0
	ดึกว่า	13	3.6	11	3.0	24	3.3
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบัน ด้านศิษย์เก่า	ดียกว่า	170	47.4	204	56.4	374	51.9
	ไม่แตกต่าง	177	49.3	143	39.5	320	44.4
	ดึกว่า	12	3.3	15	4.1	27	3.7
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
ความมีชื่อเสียงของสถาบัน ด้านภาพรวม	ดียกว่า	181	50.4	188	51.9	369	51.2
	ไม่แตกต่าง	160	44.6	160	44.2	320	44.4
	ดึกว่า	18	5.0	14	3.9	32	4.4
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ด้านหลักสูตร	ดียกว่า	175	48.8	207	57.2	382	53.0
	ไม่แตกต่าง	163	45.4	140	38.7	303	42.0
	ดึกว่า	21	5.8	15	4.1	36	5.0
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ด้านคณาจารย์	ดียกว่า	168	46.8	201	55.5	369	51.2
	ไม่แตกต่าง	182	50.7	149	41.2	331	45.9
	ดึกว่า	9	2.5	12	3.3	21	2.9
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0
คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ด้านภาพรวม	ดียกว่า	165	46.0	209	57.7	374	51.9
	ไม่แตกต่าง	183	51.0	137	37.9	320	44.4
	ดึกว่า	11	3.0	16	4.4	27	3.7
	รวม	359	100.0	362	100.0	721	100.0

4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและต่างชาติ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ ประกอบด้วย ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ (1) นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ (2) นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ (3) นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ และ (4) นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ ดังนี้

(1) นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติแสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 60.1 ส่วนที่เหลือไม่แสดงความคิดเห็น (เฉพาะในส่วนนี้ของแบบสอบถาม) ร้อยละ 39.9 (ดูตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 จำนวนนักศึกษาไทยในหลักสูตรนานาชาติที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย

นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	223	60.1
นักศึกษาไม่แสดงความคิดเห็น	148	39.9
รวม	371	100.0

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมด โดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นนั้นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้าย แสดงว่ามีผู้กล่าวถึงเพียงผู้เดียว ดังนี้

(ก) ด้านการเรียนการสอน

- ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติ (N = 102)
- ควรมีการเรียนการสอนผสมผสานภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ มากกว่าเน้นภาคทฤษฎีอย่างเดียว (N = 93)
- ควรสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ ดี (N = 86)
- ควรเพิ่มความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศให้มากขึ้น (N = 74)
- ควรแก้ปัญหาผู้สอนที่มีปัญหาในเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษ เช่น สำเนียงแปลกๆ / พูดเร็วเกินไป/พูดไม่รู้เรื่อง (N = 63)
- การเรียนการสอนดี ได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น โดยไม่ต้องจากบ้านไปศึกษาต่อต่างประเทศ (N = 62)
- ควรสนับสนุนให้นักศึกษาที่มีศักยภาพได้มีโอกาสไปเรียนบางรายวิชาในต่างประเทศโดยการให้ทุนการศึกษา (N = 51)
- ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ กับเพื่อนนักศึกษาต่างชาติ (N = 50)

- การเรียนการสอนเนื้อหาเข้มข้นน้อยกว่าหลักสูตรปกติ (N = 44)
  - อาจารย์หลายท่านที่สอนวิชาเดียวกันควรใช้เกณฑ์การประเมินผลเดียวกันที่เป็นมาตรฐานสากล (N = 26)
- (ข) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา
- ควรเพิ่มจำนวนตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการภาษาอังกฤษให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (N = 56)
  - ห้องสมุดแคบ ควรขยายให้กว้างขวาง (N = 37)
  - ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ และInternet ความเร็วสูงให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (N = 34)
- (ค) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านสวัสดิการทางการศึกษา
- ควรเพิ่มจำนวนหอพักนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เนื่องจากหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยราคาแพง (N = 77)
  - ควรมีสวัสดิการทางการศึกษาที่ครอบคลุมในด้านต่างๆ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากจ่ายค่าเล่าเรียนสูง (N = 62)
  - ควรเพิ่มทุนการศึกษาทุกประเภท เนื่องจากทุนมีจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (N = 43)
  - ควรปรับปรุงหอพักเก่าให้มีคุณภาพ สะอาด สบาย และทันสมัย (N = 21)
- (ง) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อื่นๆ
- ระบบการลงทะเบียนล่าช้า ควรปรับปรุงให้มีความรวดเร็วขึ้น (N = 53)
  - เพิ่มกิจกรรมทางวิชาการนอกสถาบันการศึกษา เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกงาน ฯลฯ (N = 47)

(2) นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติฯ แสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 76.7 ส่วนที่เหลือไม่แสดงความคิดเห็น (เฉพาะในส่วนนี้ของแบบสอบถาม) ร้อยละ 23.3 (ดูตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 จำนวนนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรนานาชาติที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย

นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	274	76.7
นักศึกษาไม่แสดงความคิดเห็น	83	23.3
รวม	357	100.0

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมดในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นนั้นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้ายแสดงว่ามีผู้กล่าวถึงเพียงผู้เดียว ดังนี้

(ก) ด้านการเรียนการสอน

- ควรจัดการเรียนการสอนที่มีการผสมผสานภาคทฤษฎี ควบคู่ (N = 87)
ภาคปฏิบัติ และการประยุกต์ มากกว่าเน้นภาคทฤษฎีเพียงด้านเดียว
- ควรสรรหาอาจารย์ที่มีคุณภาพในด้านความรู้ความเชี่ยวชาญ และมี (N = 84)
ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
- ควรใช้เกณฑ์การประเมินผลเดียวกันที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ (N = 74)
ในต่างประเทศ
- ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละรายวิชา (N = 70)
มากกว่าให้อาจารย์หนึ่งท่านสอนหลายวิชา
- ควรเพิ่มความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มี (N = 63)
ชื่อเสียง และส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปแลกเปลี่ยน
- การเรียนหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยดีกว่าได้พัฒนาทักษะ (N = 62)
ภาษาอังกฤษและภาษาไทย
- ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านวิชาการ และวัฒนธรรมกับ (N = 46)
นักศึกษาชาติอื่นๆ
- ได้รับความรู้และประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างประเทศ (N = 44)
- ควรเพิ่มกิจกรรมทางวิชาการและนอกเวลาเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษา (N = 41)
ประเทศต่างๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- ควรมีการประเมินผลอาจารย์ผู้สอนอย่างเข้มงวดในด้านความรู้ ความ (N = 30)
เชี่ยวชาญในวิชาที่สอน ทักษะภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
- อาจารย์ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่ และช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติ (N = 25)
โดยไม่เลือกปฏิบัติเมื่อมีปัญหาทางการเรียนอย่างจริงจัง

(ข) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา

- ควรเพิ่มจำนวนตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาต่างประเทศ (N = 60)
- ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ และInternet ความเร็วสูงให้เพียงพอกับ (N = 42)
ความต้องการของนักศึกษา
- ห้องสมุดแคบ ควรขยายให้กว้างขวาง (N = 23)

(ค) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านสวัสดิการทางการศึกษา

- ควรให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงินและ (N = 78)
ไม่ได้รับทุนการศึกษาได้มีโอกาสทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน

- ควรเพิ่มจำนวนหอพักนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เพราะถูกว่าหอพัก นอกมหาวิทยาลัย (N = 71)
  - ควรมีทุนให้นักศึกษาต่างชาติที่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทั้งหมดหรือบางส่วน (N = 66)
  - ควรเพิ่มทุนการศึกษาทุกประเภทให้แก่นักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทาง การเงิน (N = 41)
  - ควรปรับปรุงหอพักเก่าให้มีคุณภาพ มีความสะดวก สบาย และทันสมัย (N = 25)
- (ง) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อื่นๆ
- ควรลดค่าเล่าเรียนให้ถูกลง (N = 56)
  - ควรมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและมีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ เป็นนานาชาติอย่างแท้จริง (N = 49)
  - ควรสรรหาและเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ใน มหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักศึกษา ต่างชาติได้ (ในมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ) (N = 35)
  - ควรให้ความเสมอภาคกับนักศึกษาต่างชาติทุกประเทศอย่างเทียบกัน ในทุกๆ ด้าน และไม่เลือกปฏิบัติ (N = 27)

(3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ

นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ได้แสดง ความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 57.7 ส่วนที่เหลือไม่แสดงความคิดเห็น (เฉพาะในส่วนนี้ของแบบสอบถาม) ร้อยละ 42.3 (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 จำนวนนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติฯ ที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย

นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	207	57.7
นักศึกษาไม่แสดงความคิดเห็น	152	42.3
รวม	359	100.0

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมด โดย เรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นนั้นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้าย แสดงว่ามีผู้กล่าวถึง เพียงผู้เดียว ดังนี้

(ก) ด้านการเรียนการสอน

- ไม่มั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา (N = 138)

- หลักสูตรนานาชาติควรมีสาขาวิชาที่หลากหลาย (N = 113)
- เป็นหลักสูตรที่ต้องพัฒนามาตรฐานให้เทียบเท่ากับต่างประเทศ (N = 109)
- หลักสูตรนานาชาติไม่มีความแตกต่างในด้านเนื้อหาหลักสูตรปกติ (N = 96)
- หลักสูตรนานาชาติใน “บางมหาวิทยาลัย” ยังไม่มีคุณภาพและตลาดแรงงาน ยังไม่ให้การยอมรับ (N = 87)
- การเรียนการสอนในหลักสูตรปกติก็ใช้ตำราและเอกสารภาษาอังกฤษ (N = 86)
- หลักสูตรนานาชาติสร้างภาพพจน์ให้ดูดีเพื่อหวังผลทางด้านรายได้มากกว่าคุณภาพทางการศึกษา (N = 72)
- คุณภาพทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติไม่แตกต่างจากหลักสูตรปกติ (N = 49)
- ควรใช้ระบบ Admission เช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่อ (N = 47)
- หลักสูตรนานาชาติดีกว่าหลักสูตรปกติเพราะผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ (N = 30)

(ข) ด้านอื่นๆ

- ค่าเล่าเรียนสูง (N = 162)
- ควรลดค่าเล่าเรียน (N = 142)
- ควรให้ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีศักยภาพ แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ (N = 122)

(4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติ

นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในต่างประเทศได้แสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 78.2 ส่วนที่เหลือไม่แสดงความคิดเห็น (เฉพาะในส่วนนี้ของแบบสอบถาม) ร้อยละ 21.8 (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติฯ ที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย

นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในต่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	283	78.2
นักศึกษาไม่แสดงความคิดเห็น	79	21.8
รวม	362	100.0

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมด โดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นนั้นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้าย แสดงว่ามีผู้กล่าวถึงเพียงผู้เดียว ดังนี้

(ก) ด้านการเรียนการสอน

- คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษายังดีต่อกว่าสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย (N = 197)
- ยังไม่มั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของไทย (N = 178)
- หลักสูตรนานาชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมันนี และออสเตรเลีย เมื่อเรียนจบแล้วน่าจะหางานทำและเรียนต่อได้ง่ายกว่า (N = 151)
- ยังไม่รู้จักดีเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย (N = 122)

(ข) ด้านอื่นๆ

- ค่าเล่าเรียนสูง (N = 109)
- ควรมีทุนการศึกษา /งานพิเศษนอกเวลาเรียนให้แก่นักศึกษาต่างชาติ (N = 84)
- ไม่มีงานพิเศษนอกเวลาเรียน เหมือนในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย (N = 82)
- มีทุนการศึกษาให้น้อยกว่าประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมันนี และออสเตรเลีย (N = 52)
- บิดามารดา ญาติพี่น้องไม่สนับสนุนให้มาศึกษาต่อที่ประเทศไทย (N = 47)
- ไม่มีความสะดวกในการขอวีซ่ามาศึกษาต่อในประเทศไทย (N = 46)
- คนไทยนอกสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ (N = 33)

4.2 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย โดยใช้แบบจำลอง Logit (Logit Model) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้การวิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ในที่นี้คือ การตัดสินใจเลือกเรียนและไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติของกลุ่มนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติและกลุ่มนักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติในประเทศไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติในประเทศของตน ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการโรงแรมและการท่องเที่ยว และผลการศึกษาจะให้ค่าความน่าจะเป็นของการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษหลักสูตรนานาชาติ

นอกจากนี้ก่อนการวิเคราะห์ Logistic Regression Analysis ต้องทำการตรวจสอบข้อมูลเพื่อดูว่าละเมิดเงื่อนไขของวิธีการวิเคราะห์นี้หรือไม่ ซึ่งก็คือ ตัวแปรอิสระทุกตัวจะต้องมีความสัมพันธ์ในเชิงสถิติที่ไม่สูงนัก เพราะจะทำให้ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความสัมพันธ์พหุเชิงเส้น (Multicollinearity) ผู้วิจัยจึงตรวจสอบความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ หากตัวแปรอิสระใดมีความสัมพันธ์สูงกว่า 0.6 จะไม่นำเข้ามาวิเคราะห์หรืออยู่ในสมการเดียวกัน เพราะถือว่ามี ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสูง

ส่วนผลการศึกษาที่ได้จากแบบจำลองจะแสดงถึงทิศทางและอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ โดยพิจารณาขนาดและเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ซึ่งสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณค่าไม่ได้แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น แต่จะแสดงให้เห็นอิทธิพลของตัวแปรนั้นๆ ว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด และการวัดความเหมาะสมของตัวแปรพิจารณาจากค่า Wald Test ส่วนการวัดความแม่นยำของแบบจำลอง (Goodness of Fit) พิจารณาจากค่า Pseudo R² (ประกอบด้วย Cox & Snell R² และ Nagelkerke R²) และค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการพยากรณ์

สำหรับสมการ Logit ที่ใช้ในการวิจัยนี้สามารถแสดงได้ในรูปทั่วไปดังนี้

$$Z_i = \log \left(\frac{P_i}{1-P_i} \right) = \alpha_0 + \alpha_1 SEX_i + \alpha_2 GPA_i + \alpha_3 SIB_i + \alpha_4 FINC_i + \alpha_5 FSUP_i + \alpha_6 REP_i + \alpha_7 EINC_i + \alpha_8 JOBOP_i + \alpha_9 ENG_i + \alpha_{10} ADM_i + \alpha_{11} INTER_i + \alpha_{12} REXP_i + \varepsilon_i \quad (4.1)$$

$$Z_i = \log \left(\frac{P_i}{1-P_i} \right) = \beta_0 + \beta_1 SEX_i + \beta_2 GPA_i + \beta_3 SIB_i + \beta_4 FINC_i + \beta_5 FSUP_i + \beta_6 REP_i + \beta_7 EINC_i + \beta_8 JOBOP_i + \beta_9 ENG_i + \beta_{10} ADM_i + \beta_{11} INTER_i + \beta_{12} EXP_i + u_i \quad (4.2)$$

โดยที่	Z_i	คือ	Log ของความน่าจะเป็นในการที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ (P_i) ต่อความน่าจะเป็นในการที่ไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ($1-P_i$)
	SEX_i	คือ	เพศของตัวอย่างที่ i 1 = เพศชาย 0 = เพศหญิง
	$HGPA_i$	คือ	ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่าของตัวอย่างที่ i
	SIB_i	คือ	จำนวนพี่น้องของตัวอย่างที่ i
	$FINC_i$	คือ	รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือนของตัวอย่างที่ i
	$FSUP_i$	คือ	การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองของตัวอย่างที่ i

		$1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
REP_i	คือ	ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันของ ตัวอย่างที่ i $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
$EINC_i$	คือ	รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงานของตัวอย่างที่ i $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
$JOBOP_i$	คือ	โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาของตัวอย่างที่ i $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
ADM_i	คือ	ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ของ ตัวอย่างที่ i $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
ENG_i	คือ	ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษของตัวอย่างที่ i $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
$INTER_i$	คือ	ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของ ตัวอย่างที่ i $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$
$REXP$	คือ	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ ¹ ของตัวอย่างที่ i ในกรณีนี้กำหนดให้เป็นแบบจำลอง A (สมการ 4.1)
EXP_i	คือ	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตร นานาชาติของตัวอย่างที่ i เมื่อ $1 = \text{ใช่}$ $0 = \text{ไม่ใช่}$ ในกรณีนี้กำหนดให้เป็นแบบจำลอง B (สมการ 4.2)
$\mathcal{E}_i$	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน
u_i	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

สำหรับผลการศึกษาแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 กรณี

1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของ “นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ” ประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 1A และ 1B (2) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 2A และ 2B (3) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 3A และ 3B และ (4) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 4A และ 4B

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของ “นักศึกษาไทย” ประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 5A และ 5B

¹ ค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบคือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่แต่ละมหาวิทยาลัยจัดเก็บโดยเฉลี่ยจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติดังกับค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาที่นักศึกษาแต่ละคนจ่ายจริง

(2) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 6A และ 6B (3) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 7A และ 7B (4) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 8A และ 8B

3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ ประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 9A และ 9B (2) ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 10A และ 10B (3) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 11A และ 11B และ(4) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 12A และ 12B

4.2.1 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและต่างชาติ

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ประกอบด้วยปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม: แบบจำลอง 1A และ 1B (2) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 2A และ 2B (3) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 3A และ 3B และ (4) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 4A และ 4B ซึ่งรายละเอียดของผลการศึกษามีดังนี้

1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ของนักศึกษาไทยและต่างชาติ ในภาพรวม

(3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 1A และ 1B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 1A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง มีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

สำหรับปัจจัยอื่นๆที่เหลือ เพศ (SEX) มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า เพศชายมีความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติน้อยกว่าเพศหญิง ผลการเรียนรู้เดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA) มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายเป็นลบ แสดงว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง เมื่อจำนวนพี่น้องเพิ่มขึ้น และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงอุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีของนักเรียนที่มีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.22)

ในแบบจำลอง 1B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 1A สำหรับปัจจัยที่มีเครื่องหมายหรือนัยสำคัญทางสถิติซึ่งแตกต่างแบบจำลอง 1A คือ ผลการเรียนรู้เดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) มีเครื่องหมายเป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจจะอธิบายได้ว่า ในกรณีของประเทศไทย นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูงจะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อน เพราะยังมีความเชื่อว่าคุณภาพทางวิชาการดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ แม้ว่าอาจจะยอมรับว่านักศึกษาที่จบจากหลักสูตรนานาชาติจะได้เปรียบด้านภาษาอังกฤษและมีผลต่อเงินเดือนที่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีการทำงานในบริษัทต่างชาติที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

ความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีของนักเรียนที่มีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ

จำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนพี่น้องเพิ่มขึ้น แม้ว่าดูแล้วจะไม่สอดคล้องกับทางทฤษฎี ซึ่งอาจจะอธิบายได้ว่า ถ้าครอบครัวของนักเรียนไม่มีข้อจำกัดทางการเงินในการส่งบุตรเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ การมีจำนวนบุตรเพิ่มขึ้นอาจจะไม่มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง อย่างไรก็ตาม จำนวนพี่น้อง (SIB) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างแบบจำลอง A และ B แล้ว พบว่า ผลที่ได้จากการประมาณการจากแบบทั้งสองใกล้เคียงกัน แต่จำลอง A มีค่า Pseudo R^2 และความถูกต้องในการพยากรณ์ดีกว่าแบบจำลอง B และเมื่อพิจารณาถึงการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติจากปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายแล้ว ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (Relative Expenditure) น่าจะสะท้อนการ

ตารางที่ 4.22 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ นักศึกษาไทยและ
นักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม (3 สาขาวิชา)

Variables	Model 1A		Model 1B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	-2.548	12.398	-1.974	8.407
SEX	-0.070	0.178	-0.093	0.361
HGPA	0.262	1.736	-0.421**	5.068
SIB	-0.227	7.189	0.091	1.378
FINC	2.38E-05***	53.485	3.01E-05***	93.507
FSUP	1.473***	57.699	1.506***	70.154
REP	2.533***	49.825	2.124***	47.596
EINC	1.628***	40.094	1.360***	36.405
JOBOP	0.833***	15.973	0.845***	19.136
INTER	0.986***	28.506	0.815***	23.489
ADM	0.687***	13.806	0.880***	26.434
ENG	0.268	2.421	0.443***	7.579
REXP	-0.773***	216.194	-	-
EXP	-	-	-2.394***	180.869
-2 Log likelihood	936.471		1,082.997	
Cox & Snell R ²	0.523		0.472	
Nagelkerke R ²	0.697		0.629	
Percent Correct	86.6%		83.4%	
N	1,449		1,449	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1

** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

*** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติได้ดีกว่า ค่าใช้จ่ายสัมบูรณ์ (Absolute Expenditure) ดังนั้น ในการอธิบาย การวิเคราะห์ และการอภิปรายผลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่จะกล่าวต่อไป จะใช้ผลการศึกษาที่ได้จากแบบจำลอง A เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังคงนำเสนอผลที่ได้จากการประมาณในแบบจำลอง B ควบคู่ไปด้วย

ตารางที่ 4.23 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $4.9E-06$ และ 0.4402 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.1599 และ -0.7810 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.22 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม 3 สาขาวิชา) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.7078

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาวิชา

บริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 2A และ 2B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 2A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ตารางที่ 4.23 ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	(.)	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	4.9E-06	0.4402
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.1599	-0.7810
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	-	-

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปรอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปรอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.24 ความน่าจะเป็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของ นักศึกษาไทยและ นักศึกษาต่างชาติ ในภาพรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.1118
50,000 บาท	0.1685
60,000 บาท	0.2045
90,000 บาท	0.3442
100,000 บาท	0.3997
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.3673
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.4966
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.3855
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0.2966
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.3128
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	0.2816
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.8625
4 เท่า	0.5721
6 เท่า	0.2218
8 เท่า	0.0573
10 เท่า	0.0128
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.7078

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 1A และข้อมูลในตาราง ก-1

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้ อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ โดยเปรียบเทียบ (REXP) และผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) มีเครื่องหมาย เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง อีกทั้ง อุปสงค์ในการ เลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาใน ระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจจะอธิบายได้ว่า ในกรณีของ ประเทศไทย นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทย ก่อน เพราะยังมีความเชื่อว่าคุณภาพทางวิชาการดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ แม้ว่าจะยอมรับว่า นักศึกษาที่จบจากหลักสูตรนานาชาติจะได้เปรียบด้านภาษาอังกฤษและมีผลต่อเงินเดือนที่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีการทำงานในบริษัทต่างชาติที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า เพศหญิงมีความ น่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติมากกว่าเพศชาย และความสามารถในการสอบเข้า ศึกษาต่อได้ (ADM) มีเครื่องหมายเป็นบวก หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตร นานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่นักศึกษาสามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ นอกจากนี้ยัง พบว่าจำนวนพี่น้อง (SIB) และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายที่ ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี แต่ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.25)

ในแบบจำลอง 2B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มี นัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับ แบบจำลอง 2A ส่วนปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือเครื่องหมายที่แตกต่างจากแบบจำลอง 2A คือ จำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติ เพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนพี่น้องเพิ่มขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับทางทฤษฎี แต่อาจจะอธิบายได้ว่า ถ้าครอบครัว ของนักเรียนไม่มีข้อจำกัดทางการเงินในการส่งบุตรเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ การมี จำนวนบุตรเพิ่มขึ้นอาจจะไม่มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ส่วน ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาหลักสูตรนานาชาติต่อได้ (ADM) มีเครื่องหมายสอดคล้องกับ เครื่องหมายในทางทฤษฎี หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ นักศึกษาสามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) ความถนัดและความสามารถทางภาษาอังกฤษ (ENG) เป็นปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับตารางที่ 4.26 แสดงผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความ น่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใน

ตารางที่ 4.25 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทย และ นักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

Variables	Model 2A		Model 2B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	2.218	1.792	-1.144	0.908
SEX	-0.212	0.368	-0.057	0.039
HGPA	-0.923**	5.097	-0.889**	6.254
SIB	0.361	2.209	0.365***	7.290
FINC	2.3E-05***	12.556	2.76E-05***	29.388
FSUP	1.999***	21.072	1.651***	23.832
REP	1.798***	9.252	2.107***	15.954
EINC	2.876***	21.691	1.788***	17.139
JOBOP	1.128***	6.967	1.272***	13.876
INTER	0.948***	6.522	0.604**	4.102
ADM	0.587	2.521	1.143***	14.223
ENG	-0.504	1.855	-0.144	0.230
REXP	-0.898**	86.678	-	-
EXP	-	-	-2.621***	51.705
-2 Log likelihood	244.964		340.913	
Cox & Snell R ²	0.597		0.5150	
Nagelkerke R ²	0.796		0.6860	
Percent Correct	90.5%		85.8%	
n	514		514	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.26 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.0326	-0.1114
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	8.1E-07	0.0617
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.0317	-0.1902
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	-	-

- หมายเหตุ:
1. ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  2. ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  3. ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซนต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์
  4. เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เฟอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เฟอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ 8.1E-06 และ 0.0617 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.0317 และ -0.1902 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.25 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9633

3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาวิชา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 3A และ 3B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 3A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่าใช้จ่ายในการ ศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยข้างต้นมีเครื่องหมายเป็นบวก และมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ) ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง อีกทั้งผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ซึ่งหมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่ ในกรณีของประเทศไทยนักเรียนที่มีผลการเรียนดีจะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อนเป็นลำดับแรก เพราะมีความเชื่อมั่นในคุณภาพทางวิชาการ

ตารางที่ 4.27 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(..)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.25	(..)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.75	(..)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(..)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.4846
50,000 บาท	0.5983
60,000 บาท	0.6521
90,000 บาท	0.7889
100,000 บาท	0.8247
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.8732
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.8616
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.9143
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0.8166
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.8028
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9868
4 เท่า	0.9255
6 เท่า	0.6733
8 เท่า	0.2549
10 เท่า	0.0537
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9633

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. (..) หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เครื่องหมายไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี

3. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 2A และข้อมูลในตาราง ก-3

และมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ต่ำกว่า โดยเปรียบเทียบ

ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายบวก ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น (โดยเพศชายมีความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสาขาคอมพิวเตอร์ ๑ มากกว่าเพศหญิง และอุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น) ส่วนจำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี อย่างไรก็ตามปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.28)

ในแบบจำลอง 3B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 3A สำหรับปัจจัยที่มีเครื่องหมายหรือนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่าง คือ ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้เรียนมีความความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.29 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ 1.9E-06 และ 0.1296 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.0514 และ -0.3444 ตามลำดับ

สำหรับตารางที่ 4.30 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.28 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9398

ตารางที่ 4.28 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และ นักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

Variables	Model 3A		Model 3B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	3.656	4.682	1.917	1.773
SEX	0.203	0.323	0.049	0.025
HGPA	-1.803***	15.250	-1.854***	21.179
SIB	0.323	3.573	0.038	0.064
FINC	3.38E-05***	17.015	4.32E-05***	37.934
FSUP	1.684***	17.415	1.684***	23.277
REP	3.538***	27.048	2.570***	24.780
EINC	1.377***	8.040	1.073***	7.166
JOBOP	0.738	2.622	0.637	2.807
INTER	1.057***	6.735	0.569	2.880
ADM	1.684***	14.847	2.007***	29.151
ENG	0.501	1.909	0.810***	6.762
REXP	-0.908***	78.030	-	-
EXP	-	-	-2.742***	60.001
-2 Log likelihood	223.971		297.865	
Cox & Snell R ²	0.602		0.537	
Nagelkerke R ²	0.803		0.716	
Percent Correct	90.9%		88.0%	
n	483		483	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.29 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.1020	-0.3636
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	1.9E-06	0.1296
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.0514	-0.3444
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
1. ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  2. ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  3. ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซนต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์
  4. เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.30 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ
ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(..)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(..)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(..)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(..)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.2900
50,000 บาท	0.4454
60,000 บาท	0.5297
90,000 บาท	0.7564
100,000 บาท	0.8132
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.7476
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.8821
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.7175
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.6840
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	0.7476
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9844
4 เท่า	0.9115
6 เท่า	0.6262
8 เท่า	0.2142
10 เท่า	0.0425
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9398

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. (..) หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เครื่องหมายไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี

3. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 3A และข้อมูลในตาราง ก-5

4) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์^๑ ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในสาขา การโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 4A และ 4B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 4A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) เพศ (SEX) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และเพศ (SEX) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง และเพศชายมีความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวน้อยกว่าเพศหญิง

ส่วนปัจจัยทางด้านจำนวนพี่น้อง (SIB) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (ADM) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี ซึ่งหมายความว่าปัจจัยเหล่านี้ผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.31)

ในแบบจำลอง 4B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 1A สำหรับปัจจัยที่มีเครื่องหมายหรือนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่างจากแบบจำลอง 1A คือ โอกาสในการมีงานทำ (JOBOP) หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้เรียนคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติแล้วจะมีโอกาสในการมีงานทำสูง เนื่องจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

แม้ว่าปัจจัยทางด้านจำนวนพี่น้อง (SIB) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) จะมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี (ยกเว้นความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ:ADM) ซึ่งหมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้นในกรณีที่ผู้เรียนมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ และมาจากครอบครัวขนาดเล็ก แต่ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.31 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย และ นักศึกษาต่างชาติ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

Variables	Model 4A		Model 4B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	-7.141	24.305	-8.087	33.510
SEX	-0.745**	6.181	-0.697**	5.881
HGPA	2.183***	28.216	1.788***	20.671
SIB	-0.168	1.216	-0.154	1.138
FINC	2.61E-05***	20.719	3.52E-05***	34.350
FSUP	1.355***	16.713	1.396***	19.050
REP	2.206***	8.592	2.446***	11.885
EINC	1.527***	11.735	1.449***	12.138
JOBOP	0.649	3.344	0.837**	5.343
INTER	0.889***	7.457	1.035***	11.272
ADM	0.052	0.027	-0.025	0.007
ENG	0.345	1.275	0.512	2.924
REXP	-1.100***	55.773	-	-
EXP	-	-	-2.338***	55.738
-2 Log likelihood	317.545		341.115	
Cox & Snell R ²	0.495		0.468	
Nagelkerke R ²	0.660		0.624	
Percent Correct	83.3%		82.5%	
n	452		452	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.32 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซนต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA) มีค่าเท่ากับ 0.2975 และ 1.1088 รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $3.6E-06$ และ 0.3037 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.1499 และ -0.7557 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.31 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.8372

4.2.2 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย ประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 5A และ 5B (2) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 6A และ 6B (3) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 7A และ 7B และ (4) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 8A และ 8B

1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ของนักศึกษาไทยในภาพรวม (3 สาขาวิชา):

แบบจำลอง 5A และ 5B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 5A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ

ตารางที่ 4.32 ผลในหน่วยสุดท้าย และค่าความยืดหยุ่น ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาการโรงแรมและ
การท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	0.2975	1.1088
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	3.6E-06	0.3037
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.1499	-0.7557
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	-	-

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.33 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	0.3226
หญิง	0.5008
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	0.1515
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	0.3472
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	0.6131
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	0.8252
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.1898
50,000 บาท	0.2830
60,000 บาท	0.3388
90,000 บาท	0.5286
100,000 บาท	0.5928
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.5764
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.6756
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.5973
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.5188
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.8882
4 เท่า	0.4682
6 เท่า	0.0889
8 เท่า	0.0107
10 เท่า	0.0012
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.8372

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 4A และข้อมูลในตาราง ก-7

(REXP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) รายได้ที่ คาดว่าจะได้รับในอนาคต จากการทำงาน (EINC) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยข้างต้นมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ โดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

สำหรับปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) และจำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า เพศชายมีความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติน้อยกว่าเพศหญิง และอุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนพี่น้องน้อยลง และยังพบว่า ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (ADM) มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งอธิบายได้ว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ถ้าผู้เรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ ในขณะที่ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายสัมประสิทธิ์ที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.34)

ในแบบจำลอง 5B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 5A ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต (EINC) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (ADM) ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น แต่ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.35 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA) มีค่าเท่ากับ 0.1743 และ 0.0847 รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $2.3E-06$ และ 0.2121 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดย

ตารางที่ 4.34 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย
ในภาพรวม (3 สาขาวิชา)

Variables	Model 5A		Model 5B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	-3.234	10.107	-0.254	0.106
SEX	-0.249	0.885	-0.032	0.021
HGPA	1.199***	16.405	-0.585**	6.390
SIB	-0.045	0.118	-0.034	0.093
FINC	1.59E-05***	11.631	1.95E-05***	25.789
FSUP	1.704***	29.717	1.786***	44.309
REP	3.570***	45.520	2.605***	42.010
EINC	1.077***	8.366	1.160	13.313
JOBOP	0.994***	11.273	0.672***	6.711
INTER	1.551***	25.016	1.454***	30.714
ADM	0.222	0.565	0.381	2.258
ENG	-0.368	1.809	-0.332	2.062
REXP	-1.280***	129.954	-	-
EXP	-	-	-2.433***	91.323
-2 Log likelihood	412.165		543.968	
Cox & Snell R ²	0.560		0.473	
Nagelkerke R ²	0.747		0.631	
Percent Correct	87.9%		83.3%	
N	730		730	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

เปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.1816 และ -1.2071ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัย สอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.34 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทย ในภาพรวม 3 สาขาวิชา) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.8324

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ของนักศึกษาไทยในสาขาบริหารธุรกิจ:

แบบจำลอง 6A และ 6B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 6A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ โดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) และจำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า เพศชายมีความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติน้อยกว่าเพศหญิง และอุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง เมื่อจำนวนพี่น้องเพิ่มขึ้น อีกทั้งผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) มีเครื่องหมายเป็นบวก หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ในขณะที่ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM) มีเครื่องหมายสัมประสิทธิ์ที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี แต่ปัจจัยดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.37)

ตารางที่ 4.35 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยในภาพรวม (3 สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	0.1743	0.0847
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	2.3E-06	0.2121
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.1861	-1.2071
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปรอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปรอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.36 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยในภาพรวม (3สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	0.1507
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	0.2442
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	0.3704
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	0.5173
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.1833
50,000 บาท	0.2358
60,000 บาท	0.2656
90,000 บาท	0.3682
100,000 บาท	0.4059
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.5204
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.7340
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.4423
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0.4321
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.5013
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9708
4 เท่า	0.7201
6 เท่า	0.1659
8 เท่า	0.0151
10 เท่า	0.0012
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.8324

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 5A และข้อมูลในตาราง ก-9

ตารางที่ 4.37 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขาบริหารธุรกิจ

Variables	Model 6A		Model 6 B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	0.785	0.163	2.741	2.515
SEX	-0.742	1.931	-0.265	0.352
HGPA	0.028	0.002	-1.527***	10.267
SIB	-0.240	1.091	0.192	1.052
FINC	2.06E-05**	5.007	1.64E-05***	6.545
FSUP	1.369**	5.212	1.746***	12.431
REP	2.005***	7.088	1.826***	9.962
EINC	1.768**	4.264	1.931***	8.105
JOBOP	1.969***	10.186	0.903**	3.874
INTER	1.198**	5.157	1.087***	6.788
ADM	-0.243	0.200	0.551	1.847
ENG	-0.838	2.647	-1.045***	6.233
REXP	-1.340***	47.822	-	-
EXP	-	-	-2.657***	29.039
-2 Log likelihood	122.958		180.99	
Cox & Snell R ²	0.597		0.496	
Nagelkerke R ²	0.796		0.661	
Percent Correct	90.7%		83.3%	
n	258		258	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ในแบบจำลอง 6B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 6A แต่ก็มีปัจจัยที่มีเครื่องหมายหรือนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่างจากแบบจำลอง 6A คือ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) ซึ่งมีเครื่องหมายเป็นลบตรงข้ามกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี อาจอธิบายได้ว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจอธิบายได้ว่า ในกรณีของประเทศไทย นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อน เพราะยังมีความเชื่อว่าคุณภาพทางวิชาการดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ แม้ว่า จะยอมรับว่านักศึกษาที่จบจากหลักสูตรนานาชาติจะได้เปรียบด้านภาษาอังกฤษและมีผลต่อเงินเดือนที่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีการทำงานในบริษัทต่างชาติที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (ADM) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.38 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $8.2E-07$ และ 0.0687 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.0534 และ -0.2411 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัย สอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.37 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทยสาขาบริหารธุรกิจ) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9584

ตารางที่ 4.38 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยสาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	(.)	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	8.2E-07	0.0687
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.0534	-0.2411
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปรอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปรอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.39 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.1584
50,000 บาท	0.2213
60,000 บาท	0.2588
90,000 บาท	0.3931
100,000 บาท	0.4432
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.5121
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.5905
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.5616
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0.5862
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.4907
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9228
4 เท่า	0.4503
6 เท่า	0.0532
8 เท่า	0.0038
10 เท่า	0.0003
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9584

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 6A และข้อมูลในตาราง ก-11

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์^๑ ของนักศึกษาไทยในสาขาคอมพิวเตอร์และ
เทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 7A และ 7B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 7A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) และค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) มีเครื่องหมายเป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง อีกทั้ง อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจอธิบายได้ว่า ในกรณีของประเทศไทย นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อน เพราะยังมีความเชื่อว่าคุณภาพทางวิชาการดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ แม้ว่าจะยอมรับว่านักศึกษาที่จบจากหลักสูตรนานาชาติจะได้เปรียบด้านภาษาอังกฤษและมีผลต่อเงินเดือนที่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีการทำงานในบริษัทต่างชาติที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) มีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี หมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายสัมประสิทธิ์ที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี แต่ปัจจัยดังกล่าวเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.40)

ในแบบจำลอง 7B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 7A สำหรับปัจจัยที่มีเครื่องหมายหรือนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่าง คือ รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) ซึ่งมีเครื่องหมายเป็นบวก สามารถอธิบายได้ว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 4.40 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

Variables	Model 7A		Model 7B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	17.131	5.942	5.028	3.771
SEX	0.293	0.117	-0.339	0.441
HGPA	-3.907**	6.063	-2.714***	16.251
SIB	-0.193	0.166	0.253	0.894
FINC	1.15E-05	0.468	3.59E-05***	12.873
FSUP	3.655***	9.188	1.949***	10.945
REP	6.243***	12.673	3.334***	15.538
EINC	0.793	0.343	0.810	1.254
JOBOP	1.836	2.560	0.360	0.299
INTER	3.698***	7.853	2.747***	16.777
ADM	1.238	1.613	0.918	1.778
ENG	-0.326	0.148	0.245	0.234
REXP	-2.425***	17.714	-	-
EXP	-	-	-2.801***	22.706
-2 Log likelihood	48.846		116.543	
Cox & Snell R ²	0.694		0.594	
Nagelkerke R ²	0.925		0.792	
Percent Correct	95.8%		90.4%	
n	240		240	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ในการเรียนหลักสูตรนานาชาติค่อนข้างสูง หากบิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นผู้มีรายได้สูง ย่อมแสดงถึงโอกาสในการที่บุตรหลานของตนจะได้เรียนหลักสูตรนานาชาติ ในขณะที่เพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.41 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซนต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.2368 และ -1.6046ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัย สอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.40 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาไทยสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.8903

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ของนักศึกษาไทยในสาขาการโรงแรมและ

การท่องเที่ยว: แบบจำลอง 8A และ 8B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 8A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และจำนวนพี่น้อง (SIB)

ปัจจัยข้างต้นมีเครื่องหมายเป็นบวก และมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มี

ตารางที่ 4.41 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.3816	-1.4958
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	(.)	(.)
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.2368	-1.6046
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.42 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกรเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	(.)
50,000 บาท	(.)
60,000 บาท	(.)
90,000 บาท	(.)
100,000 บาท	(.)
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.4456
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.7456
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	(.)
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.4509
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9996
4 เท่า	0.9469
6 เท่า	0.1226
8 เท่า	0.0011
10 เท่า	0.0000
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.8903

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. (..) หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เครื่องหมายไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี

3. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 7A และข้อมูลในตาราง ก-13

เครื่องหมายเป็นลบ) ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติลดลง อีกทั้งผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ซึ่งหมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่ ในกรณีของประเทศไทยนักเรียนที่มีผลการเรียนดีจะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อนเป็นลำดับแรก เพราะมีความเชื่อมั่นในคุณภาพทางวิชาการ ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาลัทธิสุทรปกติต่ำกว่าหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ

ส่วนปัจจัยเพศ (SEX) รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) ความมีชื่อเสียง มีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) มีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติเพิ่มขึ้น กล่าวคือ นักศึกษาที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และบิดามารดาเป็นผู้มีรายได้สูง สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติแล้วจะมีโอกาสในการมีงานทำสูงและรายได้สูง ในขณะที่ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) มีเครื่องหมายที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี แต่ปัจจัยที่กล่าวมาไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.43)

ในแบบจำลอง 8B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี จะมีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 8A แต่ก็มีปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และต่างกันคือ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) และโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ซึ่งมีเครื่องหมายเป็นบวก หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่นักศึกษาที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติจะเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า บิดามารดาเป็นผู้มีรายได้สูง และคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติจะมีโอกาสในการมีงานทำสูง นอกจากนี้ปัจจัยเพศ (SEX) ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) นั้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.44 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซนต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลใน

ตารางที่ 4.43 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยสาขา
การโรงแรมและการท่องเที่ยว

Variables	Model 8A		Model 8B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	-9.950	18.622	-8.872	20.430
SEX	-0.668	1.869	0.444	0.917
HGPA	-1.530***	27.036	2.564***	20.023
SIB	-0.521**	5.954	-0.506**	4.397
FINC	1.18E-06	2.093	2.31E-05***	7.027
FSUP	1.789***	9.659	2.050***	12.907
REP	22.088	1.4E-05	21.742	0.000
EINC	1.433**	4.649	1.343**	4.498
JOBOP	1.078	3.935	1.099**	4.334
INTER	1.263**	3.931	1.580***	7.004
ADM	0.216	0.128	-0.118	0.044
ENG	-0.820	2.355	-0.664	1.737
REXP	-1.148***	19.950	-	-
EXP	-	-	-2.532***	21.514
-2 Log likelihood	130.313		139.047	
Cox & Snell R ²	0.560		0.544	
Nagelkerke R ²	0.748		0.725	
Percent Correct	86.6%		86.2%	
n	232		232	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.44 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาไทยสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.2187	-0.8064
จำนวนพี่น้อง (SIB)	-0.0745	-0.2098
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	(.)	(.)
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.1641	-0.9980
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของจำนวนที่นั่ง (SIB) มีค่าเท่ากับ -0.0745 และ -0.2098 และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.1641 และ -0.9980 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.43 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไทย สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่างพบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.8272

4.2.3 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาต่างชาติ

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาต่างชาติ ประกอบด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ (1) ในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 9A และ 9B (2) ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 10A และ 10B (3) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 11A และ 11B และ (4) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 12A และ 12B

1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาต่างชาติในภาพรวม (3 สาขาวิชา): แบบจำลอง 9A และ 9B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 9A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

ตารางที่ 4.45 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	0.4407
3 คน	0.3188
4 คน	0.2175
5 คน	0.1417
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	(.)
50,000 บาท	(.)
60,000 บาท	(.)
90,000 บาท	(.)
100,000 บาท	(.)
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.4869
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	(.)
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.4691
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.4607
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9566
4 เท่า	0.6843
6 เท่า	0.1791
8 เท่า	0.0215
10 เท่า	0.0022
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.8272

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. (.) หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เครื่องหมายไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี

3. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 8A และข้อมูลในตาราง ก-15

ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) มีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี หมายความว่า เพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่จำนวนพี่น้อง (SIB) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) มีเครื่องหมายที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจจะอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จะเลือกเรียนหลักสูตรปกติก่อน เพราะมีความเชื่อมั่นในคุณภาพทางการศึกษา และมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ต่ำกว่าหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ อีกทั้งจำนวนพี่น้อง (SIB) มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนพี่น้องเพิ่มขึ้น ถ้าครอบครัวของนักเรียนไม่มีข้อจำกัดทางการเงินในการส่งบุตรเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ การมีจำนวนบุตรเพิ่มขึ้นอาจจะไม่มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง อย่างไรก็ตามปัจจัยดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.46)

ในแบบจำลอง 9B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 9A นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) จำนวนพี่น้อง (SIB) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.47 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึงเปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $2.8E-06$ และ 0.2027 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.0340 และ -0.2350 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัย สอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.46 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาต่างชาติในภาพรวม 3สาขา) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9429

ตารางที่ 4.46 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ
ในภาพรวม (3สาขาวิชา)

Variables	Model 9A		Model 9B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	-2.616	3.419	-5.010	15.786
SEX	0.030	0.014	-0.158	0.448
HGPA	-0.423	1.177	-0.060	0.029
SIB	0.398	2.646	0.218	3.306
FINC	5.11E-05***	50.765	5.6E-05***	65.818
FSUP	1.361***	23.573	1.459***	30.525
REP	1.786***	8.780	1.471***	7.097
EINC	2.086***	25.762	1.578***	22.554
JOBOP	0.807**	4.968	1.041***	10.287
INTER	0.538**	3.864	0.296	1.416
ADM	0.841***	9.480	1.121***	19.451
ENG	1.008***	14.210	1.294***	25.895
REXP	-.631***	93.238	-	-
EXP	-	-	-2.526***	81.647
-2 Log likelihood	411.48		470.89	
Cox & Snell R ²	0.557		0.519	
Nagelkerke R ²	0.743		0.692	
Percent Correct	88.5%		86.8%	
N	719		719	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.47 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติในภาพรวม (3สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	(.)	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	2.8E-06	0.2027
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.0340	-0.2350
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.48 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติในภาพรวม (3สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.2052
50,000 บาท	0.4178
60,000 บาท	0.5447
90,000 บาท	0.8471
100,000 บาท	0.9023
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.7929
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.8257
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.8462
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0.7438
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.7173
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	0.7470
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0.7625
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9711
4 เท่า	0.9050
6 เท่า	0.7294
8 เท่า	0.4328
10 เท่า	0.1776
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9429

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 9A และข้อมูลในตาราง ก-17

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ

ในสาขาบริหารธุรกิจ: แบบจำลอง 10A และ 10B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 10A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) รองลงมาคือ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษา (REP) โอกาสในการมีงานทำ (JOBOP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อ (ADM) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.49)

ในแบบจำลอง 10B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 10A แต่ก็มีปัจจัยที่มีเครื่องหมายหรือนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่างจากแบบจำลอง 10A คือ โอกาสในการมีงานทำ (JOBOP) และความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) ที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี ยกเว้นจำนวนพี่น้อง (SIB) ซึ่งหมายความว่าอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ และคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติแล้วจะมีโอกาสในการมีงานทำสูง

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางเพศ (SEX) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษา (REP) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.50 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซนต์

ตารางที่ 4.49 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ สาขาบริหารธุรกิจ

Variables	Model 10A		Model 10B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	0.616	0.016	-8.728	10.468
SEX	-0.304	0.189	-0.121	0.061
HGPA	-1.318	1.142	0.434	0.395
SIB	0.743	2.676	0.559**	4.955
FINC	7E-05***	13.197	7E-05***	22.105
FSUP	2.914***	9.621	1.792***	10.819
REP	3.053	1.774	5.378	3.726
EINC	4.482***	11.381	2.110***	9.104
JOBOP	-0.208	0.045	1.517**	5.876
INTER	0.747	0.844	-0.330	0.343
ADM	1.226	2.357	1.957***	11.043
ENG	0.435	0.228	1.068	4.007
REXP	-1.087***	28.208	-	-
EXP	-	-	-3.218***	20.664
-2 Log likelihood	67.170		117.434	
Cox & Snell R ²	0.675		0.604	
Nagelkerke R ²	0.900		0.806	
Percent Correct	94.9%		91.8%	
n	256		256	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.50 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติสาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.0168	-0.0080
จำนวนพี่น้อง (SIB)	0.0095	0.0310
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	8.9E-07	0.0596
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.0138	-0.1033
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $8.9E-07$ และ 0.0596 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.0138 และ -0.1033 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.49 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9871

3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ^๓ ของนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ: แบบจำลอง 11A และ 11B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 11A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และ รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ พบว่าเพศ (SEX) จำนวนพี่น้อง (SIB) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.52)

ตารางที่ 4.51 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติสาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.1926
50,000 บาท	0.4917
60,000 บาท	0.6608
90,000 บาท	0.9409
100,000 บาท	0.9697
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.9269
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	(.)
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.9653
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	(.)
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9990
4 เท่า	0.9914
6 เท่า	0.9291
8 เท่า	0.5983
10 เท่า	0.1449
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9871

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 10A และข้อมูลในตาราง ก-19

ตารางที่ 4.52 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

Variables	Model 11A		Model 11B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	-0.170	2.363	-.728	0.108
SEX	0.278	0.341	0.141	0.093
HGPA	-1.202	3.017	-1.202	3.481
SIB	0.116	0.255	-0.132	0.337
FINC	6.67E-05***	16.010	6.59E-05***	17.510
FSUP	1.325***	6.890	1.682***	11.340
REP	2.581**	6.619	1.698**	4.291
EINC	1.700***	6.897	1.370***	5.988
JOBOP	1.117	3.110	0.930	2.890
INTER	0.035	0.004	-0.690	1.942
ADM	2.013***	12.374	2.437***	21.381
ENG	0.745	2.392	1.292	7.589
REXP	-0.564***	27.902	-	-
EXP	-	-	-2.864***	29.030
-2 Log likelihood	132.003		144.577	
Cox & Snell R ²	0.570		0.547	
Nagelkerke R ²	0.759		0.729	
Percent Correct	88.9%		90.1%	
n	243		243	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ในแบบจำลอง 11B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 11A

นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเพศ (SEX) โอกาสในการมีงานทำ (JOBOP) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) และจำนวนพี่น้อง (SIB) เป็นปัจจัยที่มีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี ซึ่งหมายความว่า อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ และคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติแล้วจะมีโอกาสในการมีงานทำสูง ขณะที่ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER) มีเครื่องหมายที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี แต่ปัจจัยที่กล่าวมานี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.53 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึงเปอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $3.2E-06$ และ 0.1875 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.0268 และ -0.2199 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.54 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัย สอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.52 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาต่างชาติในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9499

ตารางที่ 4.53 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ ของนักศึกษาต่างชาติสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.0572	-0.1927
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	3.2E-06	0.1875
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.0268	-0.2199
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปรอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปรอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.54 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.25	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.25	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.2312
50,000 บาท	0.5330
60,000 บาท	0.6898
90,000 บาท	0.9427
100,000 บาท	0.9697
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.7689
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0.8618
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.8006
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	(.)
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	0.8244
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	(.)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9781
4 เท่า	0.9354
6 เท่า	0.8243
8 เท่า	0.6029
10 เท่า	0.3295
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9499

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 11A และข้อมูลในตาราง ก-21

3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว: แบบจำลอง 12A และ 12B

ผลการวิเคราะห์ในแบบจำลอง 12A พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง

ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ พบว่าเพศ (SEX) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) เป็นปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี ซึ่งหมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติมีความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และภาษาอังกฤษ และคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติแล้วจะมีโอกาสในการมีงานทำสูง รวมทั้งเพศหญิงมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย ในขณะที่ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) จำนวนพี่น้อง (SIB) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) เป็นปัจจัยที่มีเครื่องหมายที่ไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี แต่ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 4.55)

ในแบบจำลอง 12B ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสัมประสิทธิ์สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี จะมีลักษณะใกล้เคียงกับแบบจำลอง 12A แต่มีปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ต่างกันคือ เพศ (SEX) ซึ่งมีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า เพศหญิงมีความน่าจะเป็นที่จะเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย

นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) โอกาสในการมีงานทำ (JOBOP) เป็นปัจจัยที่มีเครื่องหมายสัมประสิทธิ์สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ผู้ที่จะเข้า

ตารางที่ 4.55 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

Variables	Model 12A		Model 12B	
	Coefficient	Wald	Coefficient	Wald
Constant	3.175	1.323	-6.551	7.902
SEX	-0.986	3.655	-0.890***	4.623
HGPA	-0.155	0.038	0.774	1.244
SIB	0.481	2.652	0.234	1.102
FINC	6.64E-05***	24.057	4.73E-05***	21.332
FSUP	1.586***	7.554	1.112**	6.204
REP	-0.468	0.175	-0.802	0.352
EINC	2.052**	5.911	1.490**	6.228
JOBOP	0.868	1.300	1.160	2.584
INTER	1.064**	3.883	0.910**	4.641
ADM	0.403	0.618	-0.027	0.004
ENG	1.727***	8.878	1.195***	7.312
REXP	-1.727***	36.746	-	-
EXP	-	-	-2.462***	28.505
-2 Log likelihood	118.000		164.197	
Cox & Snell R ²	0.572		0.472	
Nagelkerke R ²	0.763		0.629	
Percent Correct	87.3%		81.8%	
n	220		220	

หมายเหตุ: * ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1
 ** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
 *** ความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า และและคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติแล้วจะมีโอกาสในการมีงานทำสูง ส่วนปัจจัยทางด้านจำนวนพี่น้อง (SIB) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) มีเครื่องหมายสัมประสิทธิ์สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี แต่ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.56 แสดง ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) ซึ่งหมายถึง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) ที่แสดงถึง เปอร์เซนต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎีและมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC) มีค่าเท่ากับ $4.8E-06$ และ 0.3525 ตามลำดับ และค่าใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) มีค่าเท่ากับ -0.1241 และ -0.8133 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.57 แสดง ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของแต่ละปัจจัย โดยให้ค่าปัจจัยอื่นๆไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความน่าจะเป็นที่ประมาณการได้ของแต่ละปัจจัยสอดคล้องกับเครื่องหมายและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในตารางที่ 4.55 ส่วนความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (นักศึกษาต่างชาติในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว) เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะหรือทุกปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีค่าเท่ากับ 0.9921

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.56 ผลในหน่วยสุดท้ายและค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติฯ ของนักศึกษาต่างชาติสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ	Marginal Effect	Elasticity
เพศ (SEX)	-	-
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	-0.0111	-0.0385
จำนวนพี่น้อง (SIB)	(.)	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	4.8E-06	0.3525
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	-	-
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	-	-
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	-	-
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	-	-
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	-	-
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	-	-
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-0.1241	-0.8133
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)		

- หมายเหตุ:
- ตัวแปรที่ไม่มีค่าผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ
  - ผลในหน่วยสุดท้าย (Marginal Effect) หมายถึง ความน่าในการเลือกเรียนหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
  - ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง เปรอร์เซ็นต์ของความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเปลี่ยนแปลงไป 1 เปรอร์เซ็นต์
  - เครื่องหมาย (.) หมายถึง ตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.57 ความน่าจะเป็นในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
เพศ (SEX)	
ชาย	(.)
หญิง	(.)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50	(.)
เกรดเฉลี่ยสะสม 4.00	(.)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	
2 คน	(.)
3 คน	(.)
4 คน	(.)
5 คน	(.)
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	
30,000 บาท	0.1876
50,000 บาท	0.4656
60,000 บาท	0.6286
90,000 บาท	0.9254
100,000 บาท	0.9602
การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (FSUP)	0.8653
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	(.)
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0.8902
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	(.)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0.8319
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	(.)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0.8733
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (REXP)	
2 เท่า	0.9997
4 เท่า	0.9900
6 เท่า	0.7586
8 เท่า	0.0904
10 เท่า	0.0031
กลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย)	0.9921

หมายเหตุ: 1. (.) หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่าง (รวมทุกปัจจัย) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง 12A และข้อมูลในตาราง ก-23

4.2.4 สรุปปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาลัทธิอนุชาตในระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายค่าสัมประสิทธิ์ที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี ซึ่งจำแนกตามสาขาวิชาและกลุ่มนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

(1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในภาพรวม (3 สาขา)

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในภาพรวม (3 สาขา) และมีการจำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ (2) กลุ่มนักศึกษาไทย และ (3) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ สามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

- กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ ได้แก่ ความมีชื่อเสียง มีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาลัทธิอนุชาตโดยเปรียบเทียบ (REXP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

- กลุ่มนักศึกษาไทย ได้แก่ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาลัทธิอนุชาตโดยเปรียบเทียบ (REXP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

- กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ได้แก่ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของ

สถาบัน (REP) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต จากการทำงาน (EINC) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER)

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า ปัจจัยคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) และการสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่า คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) และการสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม (กลุ่มนักศึกษาไทย กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ และกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ) ในลำดับสุดท้าย (ดูตารางที่ 4.58 และ 4.59)

(2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาบริหารธุรกิจ และมีการจำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ (2) กลุ่มนักศึกษาไทย และ (3) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ สามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

- กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ ได้แก่ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ค่าใช้จ่ายในการ ศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

ตารางที่ 4.58 สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา หลักสูตรนานาชาติ	เครื่องหมายที่ คาดหวัง ตามทฤษฎี	นักศึกษาไทยและ นักศึกษาต่างชาติ				นักศึกษาไทย				นักศึกษาต่างชาติ			
		ทุกสาขา	บริหาร	คอมฯ	โรงแรม	ภาพรวม	บริหาร	คอมฯ	โรงแรม	ภาพรวม	บริหาร	คอมฯ	โรงแรม
เพศ (SEX)	+ / -	(-)	(-)	(+)	-	(-)	(-)	(+)	(-)	(+)	(-)	(+)	(-)
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA)	+	(+)	-	-	+	+	(+)	-	-	(-)	(-)	(-)	(-)
จำนวนพี่น้อง (SIB)	-	(-)	(+)	(+)	(-)	(-)	(-)	(-)	-	(+)	(+)	(+)	(+)
รายได้ของบิดามารดาต่อเดือน (FINC)	+	+	+	+	+	+	+	(+)	(+)	+	+	+	+
การสนับสนุนของบิดามารดา (FSUP)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานฯ (REP)	+	+	+	+	+	+	+	+	(+)	+	(+)	+	(-)
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตฯ (EINC)	+	+	+	+	+	+	+	(+)	+	+	+	+	+
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	+	+	+	(+)	(+)	+	+	(+)	(+)	+	(-)	(+)	(+)
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา (INTER)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	(+)	(+)	+
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อฯ (ADM)	+	+	(+)	+	(+)	(+)	(-)	(+)	(+)	+	(+)	+	(+)
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	+	(+)	(-)	(+)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	+	(+)	(+)	+
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ของกลุ่มตัวอย่าง		0.7078	0.9633	0.9398	0.8372	0.8324	0.9584	0.8903	0.8272	0.9429	0.9871	0.9499	0.9921

หมายเหตุ: 1. เครื่องหมายในวงเล็บคือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การสรุปเปรียบเทียบพิจารณาจากแบบจำลอง 1A – แบบจำลอง 12A

ตารางที่ 4.59 สรุปลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ				นักศึกษาไทย				นักศึกษาต่างชาติ			
	ทุกสาขา	บริหาร	คอมฯ	โรงแรม	ภาพรวม	บริหาร	คอมฯ	โรงแรม	ภาพรวม	บริหาร	คอมฯ	โรงแรม
เพศ (SEX)				7								
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)		6	2	2	5		2	2				
จำนวนพี่น้อง (SIB)								6				
รายได้ของบิดามารดาผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	8	8	8	8	8	7			9	4	6	6
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	3	2	3	4	2	4	4	1	3	2	4	4
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	1	3	1	1	1	1	1		2		1	
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	2	1	5	3	6	3		3	1	1	3	1
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	5	4			7	2			6			
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	4	5	6	6	3	6	3	4	8			5
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM)	7		3						5		2	
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)									4			2
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)		7	7	5	4	5	5	5	7	3	5	2
ความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติของกลุ่มตัวอย่าง	0.7078	0.9633	0.9398	0.8372	0.8324	0.9584	0.8903	0.8272	0.9429	0.9871	0.9499	0.9921

หมายเหตุ: สรุปเฉพาะปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎีจากแบบจำลอง 1A – แบบจำลอง 12A

- กลุ่มนักศึกษาไทย ได้แก่ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

- กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ได้แก่ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER)

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า ปัจจัยคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP) และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) และค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) และคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับสุดท้าย แต่อยู่ในลำดับที่ 7 สำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย (ดูตารางที่ 4.58 และ 4.59)

(3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการจำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ (2) กลุ่มนักศึกษาไทย และ (3) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ สามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

- กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ ได้แก่ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่าใช้จ่ายในการ ศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

- กลุ่มนักศึกษาไทย ได้แก่ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) และ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP)

- กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ได้แก่ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) และ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER)

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่าคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ (ADM) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาไทย และปัจจัยทางด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ (ดูตารางที่ 4.58 และ 4.59)

(4) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว และมีการจำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ (2) กลุ่มนักศึกษาไทย และ (3) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ สามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

- กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ ได้แก่ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) เพศ (SEX) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

- กลุ่มนักศึกษาไทย ได้แก่ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และจำนวนพี่น้อง (SIB)

- กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ได้แก่ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ความสามารถและความ

ถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER) และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (INTER)

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FSUP) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่า ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา (HGPA) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน (EINC) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านจำนวนพี่น้อง (SIB) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ กลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ และปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง (FINC) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาไทย (ดูตารางที่ 4.58 และ 4.59)

4.3 ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี จำนวน 8 ท่าน (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) เกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมด โดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นนั้นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้าย แสดงว่ามีผู้กล่าวถึงเพียงผู้เดียว สำหรับรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว ประกอบด้วยความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ด้าน (1) การเรียนการสอน (2) ทรัพยากรการเรียนรู้ (3) สวัสดิการทางการศึกษา (4) การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ (5) การเปิดสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ และ (6) อื่นๆ สรุปได้ดังนี้

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติ จากตารางที่ 4.60 สามารถสรุป “จุดเหมือนและจุดต่าง” ในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติ ได้ดังนี้

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ในด้านการเรียนการสอนใน 3 สาขาวิชาของทุกมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันคือ ในสาขาบริหารธุรกิจ การเรียนการสอนจะมีการเน้นภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ ตามความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละวิชา ส่วนสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยวเน้นการเรียนการสอนจะมีการเน้นภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาและเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จริงในภาคปฏิบัติ ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาและการทำงานในอนาคต

สำหรับการสนองอุปสงค์ฯ ในด้านอื่นๆ พบว่าทุกมหาวิทยาลัยต่างมีลักษณะที่คล้ายกันคือ ทุกมหาวิทยาลัยมีแนวทางมีแผนการและโครงการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติของตนเพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นนานาชาติ และสนองความต้องการของผู้เรียน อาทิเช่น โครงการ/แผนการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาลัทธิสุทรนานาชาติระดับปริญญาตรีให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ การสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี การใช้เกณฑ์การประเมินผลที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ และการเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติจากประเทศต่างๆ และอาจารย์ชาวต่างชาติทั้งในรูปแบบอาจารย์ประจำ

และอาจารย์พิเศษ และการร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาบางวิชาในต่างประเทศ และให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศได้มีโอกาสมาศึกษาในประเทศไทย นอกจากนี้ในด้านทรัพยากรการเรียนรู้มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีตำรา วารสารต่างประเทศ รวมถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและคอมพิวเตอร์เครือข่ายเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าทางวิชาการเป็นจำนวนมาก สามารถรองรับความต้องการในการใช้งานของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี และมีการปรับปรุงห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการที่เหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้ารายบุคคล และรายกลุ่มในบางมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีการจัดหาสถานที่ออกกำลังกาย สถานที่จัดทำกิจกรรมนอกชั้นเรียนตามแหล่งต่างๆ เพื่อเสริมความรู้ทางวิชาการตามความต้องการของนักศึกษา

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้มีการปรับตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา โดยจะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาควบคู่กับการให้บริการที่ดีแก่นักศึกษาในด้านต่างๆ นอกจากนี้แม้มหาวิทยาลัยจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา แต่การแข่งขันทางการศึกษาก่อให้เกิดผลดีในด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยก็มีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทั้งหมด เช่น

1) การปรับลดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าเล่าเรียนให้ต่ำลงไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้นทุนในการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติสูง แต่มหาวิทยาลัยมีแนวทางชัดเจนคือ เน้นคุณภาพและมาตรฐานทางด้านการศึกษา จัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ และสวัสดิการทางการศึกษาต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย แปลกใหม่สำหรับนักศึกษา โดยพิจารณาถึงความต้องการของตลาดแรงงานและให้องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาที่จบการศึกษาไปสามารถหางานได้ง่ายขึ้น

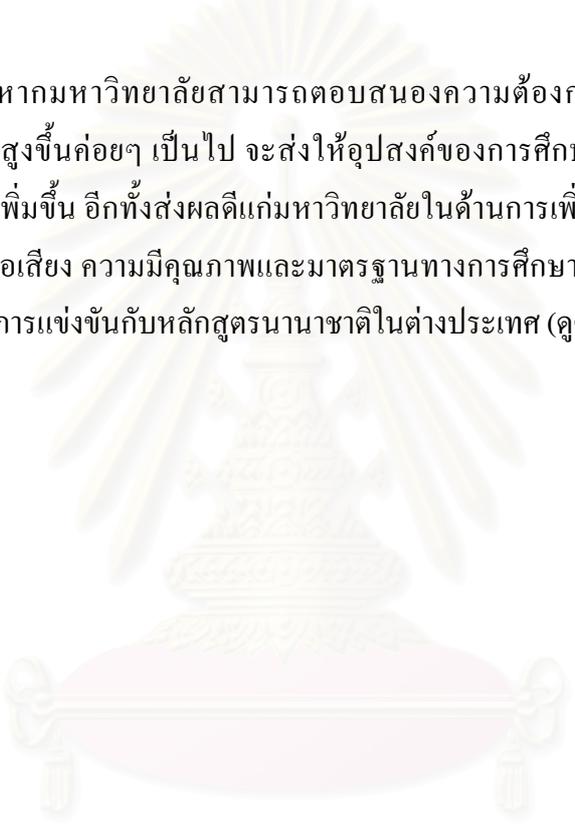
2) การหาสถานที่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนนอกมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลียนั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากเป็นข้อจำกัดทางด้านกฎหมายแรงงาน อีกทั้งค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับอาจจะต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ตลอดจนอุปสรรคในการสื่อสาร เพราะคนไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากกว่าใช้ภาษาต่างประเทศ แต่มหาวิทยาลัยมีแนวทางชัดเจนให้ในรูปแบบการทำงานภายในมหาวิทยาลัย เช่น งานธุรการ ผู้ช่วยสอน เป็นต้น

3) การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน มหาวิทยาลัยยังมีข้อจำกัดทางการเงิน โดยเฉพาะการเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาต่างๆ ให้มีความหลากหลายและเพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษา เนื่องจากมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นจะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีถึงความจำเป็นและความต้องการในการศึกษาของนักศึกษา

4) การเพิ่มจำนวนหอพักให้เพียงสำหรับกับความต้องการของนักศึกษา เฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีหอพักภายในมหาวิทยาลัยได้มีการเตรียมการสร้างหอพักเพิ่มเพื่อรองรับจำนวนนักศึกษาชาวไทยและชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการเพิ่มจำนวนหอพัก แต่ก็ยังไม่เพียงกับความต้องการของนักศึกษาในบางมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยบางแห่งมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก และต้องใช้งบลงทุนในการก่อสร้างสูง

5) การเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ และอาจารย์ชาวต่างชาติ ทุกมหาวิทยาลัยมีแผนการ/โครงการเพิ่มจำนวนนักศึกษาและอาจารย์อย่างต่อเนื่อง แต่แนวโน้มในการเพิ่มยังอยู่ในอัตราที่ไม่สูงมากนัก

ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ข้างต้นแก่นักศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเรื่อยๆ เป็นไป จะส่งผลให้อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีของไทยเพิ่มขึ้น อีกทั้งส่งผลดีแก่มหาวิทยาลัยในด้านการเพิ่มความเป็นนานาชาติ การพัฒนาไปสู่ความมีชื่อเสียง ความมีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศ (ดูตารางที่ 4.60)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.60 ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
1) ด้านการเรียนการสอน			
(1) การสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี	แต่ละมหาวิทยาลัยมีคณะกรรมการคัดเลือกอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวต่างชาติที่มีความเหมาะสม ตามคุณลักษณะดังกล่าว (N=8)	เหมือนกัน (N = 7)	เหมือนกัน(N=4)
(2) การเรียนการสอนที่เน้นในภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และการประยุกต์	พิจารณาความเหมาะสมเป็นรายวิชา ตามเนื้อหาของวิชานั้นๆ (N=8)	- เน้นภาคปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ก่อนทำงานจริง (N=5) - พิจารณาความเหมาะสมเป็นรายวิชา ควบคู่ไปกับความต้องการของนักศึกษา (N=2)	เน้นภาคปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ก่อนทำงานจริง (N=4)
(3) การฝึกอบรมอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีเท่าที่ควร	- อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ชาวต่างชาติมาจากประเทศตะวันตกไม่มีปัญหาเรื่องนี้ (N=3) - เป็นเรื่องที่ยากลำบาก แต่จะใช้วิธีนำผลที่นักศึกษาประเมินผลการสอนของอาจารย์ ผู้ที่มีปัญหาดังกล่าวได้รับทราบถึงปัญหา และปรับปรุงตนเอง (N=5)	- เหมือนกัน (N=3) - เหมือนกัน (N=4)	- เหมือนกัน (N=4)

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
(4) ร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่าง ประเทศ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาบางวิชาในต่างประเทศ	มหาวิทยาลัยมีการร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาบางวิชาในต่างประเทศ ภายใต้เงื่อนไข คือ นักศึกษาจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าเล่าเรียนกับสถาบันอุดมศึกษาที่ตนศึกษาอยู่ในประเทศไทย ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวในมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่นักศึกษาเลือกไปศึกษาแลกเปลี่ยนฯ นักศึกษาจะต้องเป็นผู้จ่ายเอง ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศได้มีโอกาสภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน (N=8)	เหมือนกัน (N=7)	เหมือนกัน (N=4)
(5) การเพิ่มจำนวนอาจารย์ชาวต่างชาติ	- มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในรูปแบบอาจารย์ประจำ และอาจารย์พิเศษ (N=8) - มีอาจารย์จากประเทศต่างๆ 40 ประเทศ (N=2)	- เหมือนกัน (N=7) - เหมือนกัน (N=2)	- เหมือนกัน (N=4) - เหมือนกัน (N=1)
(6) การเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ	มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ โดยเฉพาะนักศึกษาจากประเทศในแถบเอเชีย (5) และประเทศอื่นทางแถบยุโรป สหรัฐอเมริกา แอฟริกา และอื่นๆ (N=3)	- เหมือนกัน (N=4) และ (N=3)	- เหมือนกัน (N=4) และ (N=4)
(7) การประเมินผลที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ	- ทุกมหาวิทยาลัยมีการใช้เกณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้นักศึกษาไทยและต่างชาติที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยสามารถโอนย้ายไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างประเทศในบางรายวิชา หรือเรียนต่อจนจบหลักสูตรได้ ตลอดจนสามารถศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง (N=8)	- เหมือนกัน (N=7)	- เหมือนกัน (N=4)

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
2) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้			
(1) การเพิ่มจำนวนตำรา วารสาร ภาษา อังกฤษ คอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต ความเร็วสูง	- ทุกมหาวิทยาลัยมีตำรา วารสารต่างประเทศ รวมถึงอินเตอร์เน็ต ความเร็วสูงและคอมพิวเตอร์เครือข่าย เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้า ทางวิชาการเป็นจำนวนมาก สามารถรองรับความต้องการในการใช้ งานของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี (N=8)	- เหมือนกัน (N=7)	- เหมือนกัน (N=4)
(2) การปรับปรุงห้องสมุดให้อยู่ใน สภาพที่ดี	- มหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อให้ เป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ เหมาะแก่การศึกษาค้นคว้ารายบุคคล และรายกลุ่ม	- เหมือนกัน	- เหมือนกัน
3) ด้านสวัสดิการทางการศึกษา			
(1) การเพิ่มจำนวนหอพักให้เพียง สำหรับกับความต้องการของนักศึกษา	- สำหรับมหาวิทยาลัยที่มีหอพักภายในมหาวิทยาลัยได้มีการ เตรียมการสร้างหอพักเพิ่มเพื่อรองรับจำนวนนักศึกษาชาวไทยและ ชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น (N=3)	- เหมือนกัน (N=3)	- เหมือนกัน (N=2)
(2) การเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาให้มี ความหลากหลายและเพียงพอกับความ ต้องการนักศึกษาไทยและต่างชาติ	- มีการจัดสรรทุนการศึกษาให้นักศึกษาเรียนดี และจัดสรรทุนทรัพย์ ทั้งในรูปแบบ Full Scholarship และ Partial Scholarship (N=8) - การจัดสรรทุนการศึกษาที่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะพิจารณา เป็นรายกรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการในการใน การศึกษาของนักศึกษา เนื่องจากทุนมีจำนวนจำกัด หากมีการจัดสรร ทุนการศึกษาในรูปแบบนี้ ก็จะทำให้ปริมาณนักศึกษาที่มีโอกาส ได้รับทุนลดน้อยลง (N=6)	- เหมือนกัน (N=7) - เหมือนกัน (N=5)	- เหมือนกัน (N=4) - เหมือนกัน (N=4)

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
(3) การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน	<p>- ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน ในรูปแบบการทำงานด้านธุรการ และงานอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัย (N=6)</p> <p>- การหาสถานที่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนนอกมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เป็นต้น เป็นไปได้ยาก เพราะข้อจำกัดด้านกฎหมายแรงงาน ค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับอาจจะต่ำกว่าต่างประเทศ และอุปสรรคในด้านการสื่อสาร เพราะนอกมหาวิทยาลัยคนไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทย (N=8)</p>	<p>- เหมือนกัน (N=6)</p> <p>- เหมือนกัน (N=7)</p>	<p>- เหมือนกัน (N=4)</p> <p>- เหมือนกัน (N=4)</p>
4) ด้านอื่นๆ			
(1) บริการทางการศึกษา	- มหาวิทยาลัยมีการจัดหาสถานที่ออกกำลังกาย สถานที่จัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนตามแหล่งต่างๆ เพื่อเสริมความรู้ทางวิชาการตามความต้องการของนักศึกษา (N=8)	- เหมือนกัน (N=7)	- เหมือนกัน (N=4)
(2) การปรับลดค่าเล่าเรียนให้ต่ำลง	- การปรับลดค่าเล่าเรียนให้ต่ำลงไม่สามารถปรับลดได้ เนื่องจากต้นทุนในการจัดการศึกษาสูง แต่มีแนวทางชดเชยโดยการเน้นคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา และบริการทางการศึกษาต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย แปลกใหม่ เช่น Double Degree, Multidisciplinary เป็นต้น โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน และให้องค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรเพื่อให้ให้นักศึกษาที่จบไปสามารถหางานได้ง่ายขึ้น (N=8)	- เหมือนกัน (N=7)	- เหมือนกัน (N=4)

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
	- มหาวิทยาลัยมีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เท่ากัน (N=7) -มหาวิทยาลัยมีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนจากนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่สูงกว่านักศึกษาไทย	- เหมือนกัน (N=6) - เหมือนกัน	- เหมือนกัน (N=4)
(3) การเปิดเสรีทางการศึกษากับ ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	แม้มหาวิทยาลัยจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา แต่การแข่งขันทางการศึกษาก่อให้เกิดผลดีในด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยจะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาควบคู่กับการให้บริการที่ดีแก่นักศึกษาในด้านต่างๆ (N=8)	- เหมือนกัน (N=7)	- เหมือนกัน (N=4)
(4) การสรรหาอาจารย์ชาวไทยและ ชาวต่างชาติ	ทุกมหาวิทยาลัยมีแนวทางสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติเน้นความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นสำคัญ และมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่ดี อย่างไรก็ตามในประเด็นที่จะให้อาจารย์ชาวไทย และชาวต่างชาติบางชาติสื่อสารภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้นเทียบเท่าเจ้าของภาษาชาวอังกฤษนั้นคงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากในแวดวงวิชาการในต่างประเทศโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีชื่อเสียง เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น อาจารย์ที่เก่งๆส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ เช่น อินเดีย รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น และการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาจารย์เหล่านั้น ก็ยังคงคิดสำเนียงจากประเทศตน	- เหมือนกัน (N=3)	- เหมือนกัน (N=3)

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
<p>4) ด้านการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ</p>	<p>อีกทั้งในแวดวงวิชาการ ไม่มีข้อจำกัดว่าอาจารย์จะต้องพูดภาษาอังกฤษได้ชำนาญคล่องแคล่วเช่น เจ้าของภาษาชาวอังกฤษ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญในด้านเนื้อหาความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิชาการมากกว่าภาพลักษณ์ในด้านภาษา นอกจากนี้อาจารย์ชาวอังกฤษ อเมริกันที่มีความสามารถทางด้านภาษา อาจจะมีความรู้ทางวิชาการที่ดีกว่า/ไม่แตกต่าง หรือด้อยกว่าอาจารย์เหล่านี้ก็ได้ (N=3)</p> <p>ทุกมหาวิทยาลัยมีแนวทางพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอน สามารถพิจารณาได้จากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่เทียบโอนไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างประเทศในบางรายวิชา หรือศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี อีกทั้งบัณฑิตที่จบแล้วสามารถทำงานในองค์กรต่างๆ หรือศึกษาต่อทั้งในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศและต่างประเทศ (N=8)</p>	<p>- เหมือนกัน (N=7)</p>	<p>- เหมือนกัน (N=4)</p>
<p>5) ด้านการเปิดสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในสถาบัน อุดมศึกษาชั้นนำ</p>	<p>- การเปิดสอนสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำต้องใช้งบลงทุนสูง โดยเฉพาะสาขาแพทยศาสตร์ เกษศาสตร์ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเน้นสาขาวิชาที่มีความชำนาญ เช่น บริหารธุรกิจ การโรงแรมและการ</p>	<p>- เหมือนกัน (N=6)</p>	<p>- เหมือนกัน (N=3)</p>

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	สาขาบริหารธุรกิจ	สาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
6) ด้านอื่นๆ	<p>ท่องเที่ยว และอื่นๆ เป็นต้น (N=6)</p> <p>- มีการเปิดสาขาวิชาที่มีความหลากหลายในด้านวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และเน้นสาขาที่มีความชำนาญคือ บริหารธุรกิจ</p>	- เหมือนกัน	- เหมือนกัน
(1) การควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน ทางการศึกษา	<p>- สกอ. ควรเข้ามาควบคุมมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชนที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติที่ “ไม่ได้คุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเข้มงวด” เช่น การตัดเงินเดือน การงดรับนักศึกษา และปิดหลักสูตรนานาชาติดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้มหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่ต้องรับผลกระทบในการ “ลดคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา” ที่เอื้อให้มหาวิทยาลัยดังกล่าวได้รับผลประโยชน์อันไม่ชอบธรรม (N=4)</p>	- เหมือนกัน (N=4)	- เหมือนกัน (N=4)
(2) อื่นๆ	<p>- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรมีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในการทำงานที่รวดเร็ว และมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความเข้าใจ “จริง” ในเรื่องหลักสูตรนานาชาติ เพื่อให้นโยบายและมาตรการต่างๆ มีความชัดเจน มากกว่า “ตามกระแส” (N=5)</p> <p>- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรรักษาช่วยเหลือ การดูแลมหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนที่จัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติอย่างเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ (N=6)</p>	- เหมือนกัน (N=5)	- เหมือนกัน (N=4)

4.4 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน ได้แก่ ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม รศ.ดร.สุมาลี ปิตยานนท์ ดร.ชวลิต หมิ่นนุช รศ.ดร.วราภรณ์ บวรศิริ รศ.ดร.ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ รศ.ดร.กฤษดา วิสุทธิรานนท์ ผศ.ดร. ทวี เลิศปัญญาวิทย์ รศ.ดร.ชูเวช ชาญสง่าเวช คุณจาตุรนต์ ฉายแสง รศ.ดร.นิยม รัฐอมฤต รศ.ดร.ฉันทนา ศิริบรรพโชติ หวันแก้ว นพ.ทศพร เสรีรักษ์ รศ.สุริชัย หวันแก้ว และคุณวิภา ภิญญาโชติวงศ์ เกี่ยวกับ (1) ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และ (3) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมดโดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้ายแสดงว่ามีผู้กล่าวเพียงผู้เดียว ดังนี้

4.4.1 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.61 - ตารางที่ 4.65)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.61 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านการศึกษาของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>1. พัฒนาคุณภาพการศึกษาศึกษาภายในประเทศให้ เป็นสากลมากยิ่งขึ้น เช่น การนำหลักสูตรนานาชาติที่มีมาตรฐานมาปรับใช้ในบริบทของประเทศ และความต้องการของผู้เรียน (N=9)</p> <p>2. ยกระดับการศึกษาไทยให้มีความทัดเทียมกับนานาชาติ เพราะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียน การสอน เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงประเทศไทยผ่าน หลักสูตรนานาชาติต่างๆ แก่ต่างประเทศ เช่น หลักสูตรสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวของไทย เป็นต้น (N=8)</p> <p>3. เกิดการเชื่อมโยง การสร้างเครือข่ายทางความรู้ มีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ อาจารย์ บุคลากรและ นักศึกษา และการเผยแพร่งานวิจัยระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ (N=8)</p> <p>4. ต่างชาติให้การยอมรับในการศึกษาไทยที่มีความ เป็นสากลมากขึ้น เพราะมีคุณภาพและมาตรฐาน เทียบเท่านานาชาติประเทศ (N=7)</p> <p>5. ระบบการศึกษาไทยได้ปรับทิศทางการจัดการเรียน การสอนเป็นหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสอง ภาษาเพิ่มขึ้น (N=7)</p> <p>6. มีผู้เรียนมาจากประเทศต่างๆ เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันทั้งในด้านความรู้ในเชิงวิชาการควบ คู่ไปกับการมีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง มีการยอมรับ และการปรับตัวที่ดีภายใต้ความแตกต่างที่หลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม อย่างมีศักดิ์ศรีใน ตนเองและเคารพผู้อื่น (N=7)</p> <p>7. นักศึกษาไทยมีทักษะภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการ ขององค์กรธุรกิจในประเทศและต่างประเทศ (N=7)</p>	<p>1. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง ทำให้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถแต่มีปัญหาทางการเงินไม่สามารถ เข้าถึงการศึกษา แก้ปัญหานี้โดยการทุนทั้งใน Full Scholarship และ Partial Scholarship (N=10)</p> <p>2. มีนักศึกษาต่างชาติน้อย ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังเป็นคน ไทย (N=5)</p> <p>3. คุณภาพของหลักสูตรนานาชาติอาจไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากในบางมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตร นานาชาติโดยที่ไม่มีความพร้อม ทำให้คุณภาพ การศึกษาไม่ได้มาตรฐาน อีกทั้งยังทำให้ มหาวิทยาลัยขาดโอกาสที่จะนำทรัพยากรไปใช้ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านอื่น ๆ อีกด้วย (N=4)</p> <p>4. เป็นการสร้างสังคมอีกกลุ่มหนึ่งขึ้นมาในสังคมไทย เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ (N=3)</p> <p>5. เกิดการแข่งขันและการแบ่งแยกระหว่างหลักสูตร ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีทั้งหลักสูตรปกติ และ หลักสูตรนานาชาติในสถาบันเดียวกัน (N=3)</p> <p>6. เนื้อหาทางวิชาการที่สอนในบางมหาวิทยาลัยอาจมี ความเข้มข้นน้อยกว่าหลักสูตรปกติ (N=3)</p>

ตารางที่ 4.61 (ต่อ)

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>8. ผู้เรียนหลักสูตรนานาชาติสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ต่างๆ (ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ) ได้ง่าย เป็นผลดีต่อการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้ขยายวงกว้างออกไป และส่งผลดีต่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพในอนาคต (N=6)</p> <p>9. นักศึกษาไทยมีทางเลือกในการศึกษาเพิ่มขึ้นสามารถศึกษาต่อในประเทศไทยได้โดยไม่ต้องไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพราะค่าใช้จ่ายในการศึกษาถูกกว่าต่างประเทศ (N=6)</p> <p>10. เป็นช่องทางหนึ่งในการเชื่อมโยงความเป็นนานาชาติระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ (N=6)</p> <p>11. มีหลักสูตรนานาชาติมีให้เลือกอย่างหลากหลายตอบสนองความต้องการของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ (N=5)</p> <p>12. จุดอ่อนของคนไทยในเวทีโลกคือ ภาษาอังกฤษ เพราะที่ผ่านมาไม่ให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศ ดังนั้นการมีหลักสูตรนานาชาติย่อมส่งผลดีต่อคนไทย โดยเฉพาะผู้ที่เรียนในหลักสูตรนานาชาติ ในแง่การพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น (N=5)</p> <p>13. สนองนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค (N=4)</p> <p>14. ในระยะสั้นอาจก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนที่สามารถเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และไม่สามารถเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ แต่ในระยะยาวจะมีการปรับตัวอย่างค่อยๆ เป็นไปทำให้ช่องว่างในเรื่องนี้ลดลง เพราะถ้ามีการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาลดลง มีการเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น (N=3)</p> <p>15. เกิดการเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรปกติและหลักสูตรนานาชาติ ส่งผลให้เกิดการปรับตัวทางด้านการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยไทยไปในตัว (N=3)</p> <p>16. บุคลากรสายสนับสนุนการศึกษาได้รับการพัฒนาและปรับตัวสู่ความเป็นสากลมากขึ้น (N=2)</p>	

ตารางที่ 4.62 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านเศรษฐกิจของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มรายได้เข้าสู่ประเทศจากนักศึกษาต่างชาติ และส่งวนเงินตราต่างประเทศจากการที่นักศึกษาไทยเลือกศึกษาต่อในประเทศไทยแทนการไปศึกษาต่อต่างประเทศ (N=13) 2. เพิ่มโอกาสในการมีงานให้แก่บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (N=9) 3. สามารถติดต่อประเทศต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน โดยใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลเป็นสื่อ (N=5) 4. การศึกษานานาชาติเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญหนึ่งของประเทศไทยในการผลิตคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน (N=5) 5. ส่งผลดีต่อการลงทุนภายในประเทศในอนาคต เนื่องจากนักศึกษาต่างชาติอาจมีความสนใจกลับมาลงทุนภายในประเทศเมื่อสำเร็จการศึกษา (N=4) 6. หลักสูตรนานาชาติทำให้เข้าถึงและเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น และทำให้เศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยดีขึ้นในเชิงการลงทุน การค้าระหว่างประเทศ (N=2) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเทศไทยอาจสูญเสียรายได้จากการจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติและ/หรือจากการมีหลักสูตรร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างชาติ (N=3) 2. ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบางแห่งมีทั้งหลักสูตรปกติ และหลักสูตรนานาชาติ โดยหลักสูตรปกติเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ แต่หลักสูตรนานาชาติเป็นหลักสูตรที่ไม่มีคุณภาพ แต่ก็ยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากอาศัยความมีชื่อเสียงของสถาบันและหลักสูตรปกติเป็นเกราะกำบังประกอบกับ สกอ. ก็ไม่เข้ามาควบคุมอย่างจริงจัง เนื่องจากกรรมการที่ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลส่วนใหญ่จะมาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งผลของการกระทำดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดการผูกขาดในแง่ของการจัดหลักสูตรนานาชาติที่ไม่มีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา โดยอาศัยช่องทางดังกล่าวได้ (N=2)

ตารางที่ 4.63 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านสังคมของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>1. ทำให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนผ่านไปได้ดี มีการเปิดกว้างทางความคิด เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายระหว่างกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน การยอมรับในความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (N=9)</p> <p>2. เกิดการสร้างเครือข่ายในสังคมศึกษานานาชาติไปจนถึงสถาบันการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักของนานาประเทศในด้านต่าง ๆ (N=6)</p> <p>3. ทำให้ผู้เรียนรู้จักเลือกรับและกลั่นกรองวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น สามารถปรับตัวเชิงวัฒนธรรมเข้ากับวัฒนธรรมโลกได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืน ในขณะที่สื่อต่างๆ มักจะทำให้การรับวัฒนธรรมต่างชาติในลักษณะที่แ่งลง เพราะไม่มีการศึกษามาช่วยในการกลั่นกรองและเลือกรับวัฒนธรรมอันดีงาม (N=4)</p> <p>4. นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาตรี ย่อมซึมซับแนวคิด วัฒนธรรมไทย และวิถีชีวิตความเป็นไทยในด้านต่างๆ (N=3)</p> <p>5. ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและทนทานต่อสังคมโลก เช่น อาหารไทย ภาษาไทย ศิลปะวัฒนธรรมไทย และวิถีชีวิตความเป็นไทยที่โดดเด่นทำให้ประเทศไทยสามารถเปิดตัวต่อประเทศต่างๆ ในโลกได้อย่างมั่นใจ (N=3)</p>	<p>1. การไหลบ่าของวัฒนธรรม และค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ จากนักศึกษาต่างชาติสู่นักศึกษาไทย (N=5)</p> <p>2. นักศึกษาไทย “บางคน” อาจถูกวัฒนธรรมต่างชาติครอบงำ ทำให้ขาดจิตสำนึก ความรู้สึกผูกพัน และการมองเห็นคุณค่าความเป็นไทย (N=4)</p> <p>3. ปัจจุบันหลักสูตรนานาชาติเป็นเพียงแค่ทางผ่านทางการศึกษา เนื่องจากยังมีกิจกรรมการเผยแพร่ภาษา วัฒนธรรม ความเป็นไทย ผ่านทางการศึกษาเพื่อยกระดับความสำคัญของไทยในภูมิภาคน้อย ดังนั้นทางแก้ไขในประเด็นนี้คือ เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับมิติความเป็นไทยในด้านต่างๆ สอดแทรกในสาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรนานาชาติตามความเหมาะสม จัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย ให้นักศึกษาต่างชาติได้มีโอกาสอยู่กับครอบครัวชาวไทย และให้นักศึกษาต่างชาติได้มีโอกาสเรียนภาษาไทย ตามความเหมาะสมในทางปฏิบัติของแต่ละมหาวิทยาลัย (N=5)</p>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.64 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านการเมืองของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>1. ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล (ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ) ที่มีการเรียนรู้และยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างย่อมนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ และในอนาคตหากเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศ นักศึกษาต่างชาติที่เคยศึกษาในประเทศไทยสามารถอธิบาย และคลี่คลายข้อขัดแย้งนั้นให้คลี่คลายไปในทางที่ดีได้ (N=5)</p> <p>2. มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดทางการเมืองจากนักศึกษาต่างชาติ อาจได้มุมมองทางการเมืองใหม่ๆ ที่ดี (N=4)</p> <p>3. การศึกษาและการเมืองเป็นสิ่งที่ไปด้วยกัน การที่มือนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยเป็นการเมืองรูปแบบหนึ่งที่บ่งบอกถึงการยอมรับประเทศไทย และความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศอื่นๆ โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ (N=4)</p> <p>4. ทำให้สามารถเชื่อมโยงและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมระหว่างประเทศ นอกจากนี้ประเทศไทยควรใช้ประโยชน์จากการที่ประเทศมีความพร้อมในด้านข้อมูล ทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐาน ในการเพิ่มบทบาททางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค (N=3)</p>	<p>1. หากไม่มีมาตรการป้องกันที่ดีพอ ประเทศไทยอาจเป็นแหล่งช้อปปิ้งของชาวต่างชาติที่แฝงตัวมาในคราบนักศึกษา เพื่อก่อการร้าย และกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง (N=3)</p>

ตารางที่ 4.65 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>1. ประเทศไทยได้รับผลดีจากศาสตร์นี้โดยตรงจากประเทศตะวันตก และในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาไทยก็มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้สูง (เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ AIT) การมีหลักสูตรนานาชาติย่อมส่งผลดีในการเชื่อมโยงองค์ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในลักษณะเครือข่ายทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศและการเผยแพร่ความรู้และพัฒนาต่อยอดความรู้ของไทยสู่ประเทศต่างๆ (N=11)</p> <p>2. การมีหลักสูตรนานาชาติในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยมีความต้องการความรู้ และกำลังคนในด้านนี้สูง (N=7)</p> <p>3. ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของศาสตร์ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดและการเผยแพร่ความรู้แก่ชาวโลก ดังนั้นหลักสูตรนานาชาติจึงมีความได้เปรียบในการพัฒนาความรู้ศาสตร์นี้ให้มีความก้าวหน้าและเผยแพร่องค์ความรู้ไทยสู่นานาชาติประเทศ (N=5)</p>	<p>1. ในบางสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรนานาชาติในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยที่ไม่มีความพร้อมในด้านเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และมีจำนวนห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ/ไม่ทันสมัย จะส่งผลกระทบต่อการจัดลำดับความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย และส่งผลกระทบต่อการประเมินมาตรฐานการเรียนการสอนในระดับนานาชาติได้ (N=5)</p> <p>2. อาจมีการนำแนวทางการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปในทางที่ไม่ดีเข้ามาในประเทศไทย (N=3)</p> <p>3. หากมีการทำวิจัยร่วมกันอาจส่งผลกระทบต่อการจัดสิทธิบัตรหรืองานวิจัยของไทยอาจตกไปอยู่ในมือของต่างชาติได้ หากขาดมาตรการป้องกันที่ดี (N=2)</p>

4.4.2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นถึงแนวทางดังกล่าวต่อ 3 สาขาวิชาในลักษณะที่ “ไม่แตกต่างกัน” ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมดโดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้ายแสดงว่ามีผู้กล่าวเพียงผู้เดียว ดังนี้

1) ก่อนนักศึกษาเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

- มหาวิทยาลัยควรที่จะต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร การให้ทุนการศึกษา ทิศทางความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต (ทั้งในประเทศและต่างประเทศ) เพื่อป้องกันไม่ให้นักศึกษาชาวไทย และชาวต่างชาติที่เข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงานในอนาคต และประโยชน์/สิ่งที่ดีกว่าจะได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ (N=6)

- ควรมีการพัฒนาภาษาอังกฤษในการเรียนระดับมัธยมศึกษาประเทศไทย เนื่องจากจะช่วยให้นักศึกษาไทยตัดสินใจเรียนต่อหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น (N=3)

2) ด้านการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยควรที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนดังนี้

- การเรียนการสอนจะต้องมีการผสมผสานภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้สอดคล้องกับเนื้อหาของวิชา ความต้องการของผู้เรียน รวมถึงความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กันไป (N=10)

- หลักสูตรต้องมีความหลากหลายทั้งในด้านภาษา (นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ) ที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน และมีความหลากหลายในด้านเนื้อหาเฉพาะศาสตร์ รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับจุดเด่นของความเป็นไทยและความเป็นสากล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านภาษา มีความเข้าใจในความเป็นความนานาชาติ สามารถศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้มากขึ้น และมีทางเลือกในการศึกษามากขึ้น (N=8)

- เนื้อหาการเรียนการสอนนอกจากที่เป็นศาสตร์เฉพาะแล้ว ควรมีการผสมผสานความเป็นไทย ความเป็นสากล และความทันสมัยทั้งในเชิงเนื้อหา และความต้องการของตลาดแรงงานไทยและต่างประเทศ (N=7)

- เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน (N=6)
- เปิดโอกาสให้นักศึกษาจากประเทศต่างๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งในชั้นเรียน และกิจกรรมนอกชั้นเรียน (N=6)
- มีระบบพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้อยู่ในระดับสากล (N=4)
- พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้อยู่ในระดับสากล เพราะคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความต้องการในการศึกษาต่อของผู้เรียน รวมถึงความต้องการของตลาดแรงงาน (N=13)
- มีองค์กรกลางในการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับสากล เพื่อสร้างคุณภาพและความเชื่อถือของนานาชาติประเทศ (N=6)
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชื่อดังในต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร ให้คำปรึกษา และสร้างความร่วมมือร่วมกับมหาวิทยาลัยไทย ทั้งด้านการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา การทำงานวิจัยร่วม ฯลฯ (N=8)
- สร้างพัฒนา และเผยแพร่ความรู้และงานวิจัยไทยที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ (N=8)
- มีการจัดอันดับหลักสูตรนานาชาติเป็นรายสาขา (ไม่ใช่จัดตามมหาวิทยาลัย) เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพ (N=6)
- ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสารสนเทศ เช่น e-learning มหาวิทยาลัยเสมือนจริง เพื่อลดต้นทุนในการจัดการศึกษา และผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ง่ายขึ้น (N=5)

3) ด้านคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

- มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหน้าที่ และมีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ ดี (N=3)
- มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นนานาชาติ (N=6)
- ให้ความเสมอภาคแก่นักศึกษาทุกเชื้อชาติอย่างเท่าเทียมกัน (N=5)
- มีอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และงานวิจัยในระดับที่ดีเยี่ยม เพราะจะเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการดึงดูดนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย (N=4)
- ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีทั้งหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรปกติ ควรมีบุคลากรรองรับในสายงานต่างๆ ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ กับนักศึกษาต่างชาติได้ (N=8)

- ควรมีการพัฒนาทักษะด้านภาษาพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ เพื่อสามารถสื่อสารกับนักศึกษาต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (N=5)

- อาจารย์ชาวไทยที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถทางวิชาการ (ในมหาวิทยาลัยที่สอนหลักสูตรปกติ) จำเป็นจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถเข้าใจได้คล่องดีเยี่ยม และถ้าอาจารย์ท่านใดมีปัญหาในเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษก็ควรพัฒนาเป็นรายบุคคล ซึ่งจะเป็นผลดีต่อสถาบันอุดมศึกษาในระยะยาว (N=3)

4) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้และสวัสดิการทางการศึกษา

- มีโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาที่จำเป็นเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ (N=8)

- การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติต้องคำนึงความเป็นนานาชาติที่แท้จริง จะต้องมีการลงทุนในด้านคณาจารย์ และบุคลากร อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาต่างๆ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นมีความเป็นนานาชาติ และควรมี International Center เป็นต้น เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในประเทศไทยและได้รับประสบการณ์จากการมาศึกษาต่อในต่างประเทศ และเป็นการทดแทนประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อต่างประเทศสำหรับนักศึกษาไทยที่เลือกศึกษาต่อในประเทศไทย (N=8)

- ควรมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้เพียงพอ ซึ่งจะทำให้มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในประเทศไทยมากขึ้น และเลือกเรียนในหลักสูตรระยะยาวมากกว่าหลักสูตรระยะสั้น (N=8)

5) ด้านกิจกรรมนักศึกษา

- ควรมีการสอนภาษาไทยเพื่อการใช้ในชีวิตประจำวันแก่นักศึกษาต่างชาติที่มาใหม่ก่อนเปิดภาคเรียน (N=3)

- ควรมีการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งทางด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกัน และศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเทศต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (N=7)

6) ด้านอื่นๆ

- สำรวจความต้องการของนักศึกษาทั้งไทยและต่างชาติในด้านหลักสูตรการเรียนการ

สอน และด้านต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงให้หลักสูตรให้มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น (N=7)

- เพิ่มจำนวนอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ทางวิชาการและวัฒนธรรมที่แตกต่างระหว่างกัน อันจะนำไปสู่ความเป็นนานาชาติที่แท้จริง (N=5)

- ควรจัดเก็บค่าเล่าเรียนในการศึกษาจากนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่ไม่สูงนัก แต่ถ้ามีการจัดเก็บในอัตราที่สูงมาก คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจะต้องมีความทัดเทียมกับมาตรฐานสากล (N=4)

- ควรมีหน่วยงานกลางที่มีความเป็นอิสระเข้าดูแลหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาทั้งระบบ เช่น หน่วยงาน IDP ของออสเตรเลีย USIS ของอเมริกา และ British Council ของอังกฤษ เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในด้านข้อมูลการศึกษานานาชาติ ดูแลแนวโน้มและคาดการณ์การศึกษานานาชาติของไทยและของต่างประเทศ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และขยายตลาดหลักสูตรนานาชาติของไทยในต่างประเทศเชิงรุกให้แก่สถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งหมด แทนที่จะให้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาต่างคนต่างทำดังเช่นที่เป็นอยู่ (N=7)

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรอบรู้และความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่างๆ ของหลักสูตรนานาชาติของไทยในระดับอุดมศึกษา และทิศทางอุดมศึกษาโลกอย่างแท้จริง มากกว่าการสั่งการที่ขาดรายละเอียดของข้อมูลในด้านต่างๆ เพราะการออกนโยบายและมาตรการต่างๆ ในการกำกับ ควบคุม และดูแลหลักสูตรนานาชาติของไทยในระดับอุดมศึกษาในด้านหลักสูตร คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และด้านอื่นๆ จำเป็นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั้งระบบและไม่ควรเลือกปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันหนึ่ง รวมทั้งจะต้องปรับแนวทางในการทำงานเชิงรุกในด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเกื้อกูลให้หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาสามารถขับเคลื่อนไปได้ทั้งระบบ (N=5)

- ควรพัฒนาปัจจัยเกื้อกูลที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการจะมาศึกษาต่อในประเทศไทย เช่น ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย ระบบการให้ VISA แก่อาจารย์ชาวต่างชาติและนักศึกษาต่างชาติที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การอนุญาตให้นักศึกษาต่างชาติสามารถทำงานนอกเวลาเรียนได้ตามความเหมาะสม (N=6)

- มีการกำหนดกลยุทธ์การจัดหลักสูตรนานาชาติอย่างชัดเจน โดยการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับจุดดีจุดเสีย จุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรนานาชาติ เพื่อให้หลักสูตรนานาชาติของไทยมีความสมบูรณ์และสามารถแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติของต่างประเทศได้ (N=10)

- ควรมีการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาไทยที่จะเรียนหลักสูตรนานาชาติ หรือควรมีสุนัข/หลักสูตร PRE-International ให้แก่นักศึกษาไทยที่จะเรียนหลักสูตรนานาชาติก่อน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความพร้อมและไม่เครียดเมื่อเข้าเรียนในหลักสูตรนานาชาติ (N=3)

- พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและอื่นๆ ให้แก่อาจารย์ในมหาวิทยาลัย และนักเรียนหรือนักศึกษาที่จะเรียนหลักสูตรนานาชาติและทุกระดับ (N=3)

- ควรมีการประชุมสัมมนาและทำการตลาดหลักสูตรนานาชาติไทยให้เป็นที่รู้จักในต่างประเทศเชิงรุก เพื่อให้นักศึกษาต่างชาติรู้จักหลักสูตรนานาชาติของไทยดียิ่งขึ้น (N=6)

4.4.3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นทั้งหมดโดยเรียงลำดับตามจำนวนของผู้ที่กล่าวประเด็นซ้ำกัน หากข้อใดไม่มีวงเล็บข้างท้ายแสดงว่ามีผู้กล่าวเพียงผู้เดียว ดังนี้

1) ด้านหลักสูตร

(1) การร่างหลักสูตรนานาชาติ ควรสำรวจความต้องการกำลังคนในหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจของประเทศทั้งในเชิงปริมาณและทักษะที่จำเป็นในแต่ละสาขาวิชาที่หน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจต่างๆ ต้องการ **ควบคู่ไปกับการศึกษาพัฒนาประเทศไทยและทิศทางของกระแสโลก** และกำลังการผลิตกำลังคนในแต่ละสาขาวิชา**ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด** หน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานของภาครัฐที่ทำหน้าที่ควบคุมและดูแลหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วย เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางและสัดส่วนการผลิตกำลังคนในสาขาต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนอย่างแท้จริง และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการว่างงานในอนาคต (N=8)

(2) **พัฒนาหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งของมหาวิทยาลัยและของประเทศ** ควรมีการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งของมหาวิทยาลัยและจุดแข็งของประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยในภาคใต้ มีหลักสูตรนานาชาติในด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเขตร้อน หรือประเทศไทยมีจุดแข็งในด้านเกษตรกรรม การท่องเที่ยว อาหาร อาจมีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การท่องเที่ยว อาหาร และดึงอาจารย์ที่มีชื่อเสียงเข้ามาสอน เพื่อสร้างชื่อเสียงในด้านคุณภาพให้แก่หลักสูตรนานาชาติของไทย นอกจากนี้การเปิดหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งๆ ยังส่งผลให้เกิดการพัฒนางานวิจัยที่เฉพาะเจาะจงสอดคล้องกับจุดแข็งของประเทศ อันเป็นการสร้างฐานความรู้ที่มีประโยชน์ต่อประเทศ

ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยโดดเด่นในเรื่องกล่าวมาข้างขึ้น และที่สำคัญการเปิดหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งยังเป็นการสร้างจุดต่างให้แก่มหาวิทยาลัยไทย เนื่องจากการเปิดเสรีทางการศึกษาย่อมทำให้นักศึกษาต่างชาติ รวมถึงนักศึกษาไทยมีทางเลือกในการเรียนมากขึ้น การเปิดหลักสูตรตามจุดแข็งที่มีความแตกต่างออกไป สามารถดึงความสนใจของนักศึกษาจากต่างชาติได้ ซึ่งจะทำให้หลักสูตรนานาชาติในมหาวิทยาลัยไทยอยู่รอดและแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศได้ (N=7)

(3) หลักสูตรนานาชาติต้องมีความหลากหลายในสาขาวิชาต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนภายในประเทศในด้านต่างๆ โดยพิจารณาจาก (1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาประเทศ (2) ทิศทางการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ โดยพิจารณาความต้องการกำลังคนทุกด้าน (3) นโยบายของรัฐบาล (4) ทิศทางและเนื้อหาของหลักสูตรนานาชาติของประเทศต่างๆ ทั่วโลก หากเนื้อหาใดที่ประเทศไทยยังไม่มี ก็ควรที่จะนำมาสอน และ (5) แนวโน้มประชากรที่เข้าสู่การเรียนในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้หลักสูตรนานาชาติบางหลักสูตรแม้ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ และการสร้างรายได้ให้กับสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง เช่น สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณความเป็นมนุษย์ เช่น ปรัชญา ศาสนา เป็นต้น ก็ควรที่จะต้องให้ความสำคัญต่อหลักสูตรเหล่านี้ เพราะมีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาบางแห่ง และสังคมไทย (N=7)

(4) หลักสูตรนานาชาติต้องสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไทย รวมถึงประเทศต่างๆ การเรียนการสอนนอกจากเนื้อหาสาระเฉพาะศาสตร์ที่เป็นหลักสูตรมาตรฐานแล้ว จำเป็นจะต้องสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไทย รวมถึงประเทศต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศต่างๆ สามารถอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ ได้อย่างมีภูมิคุ้มกัน คือ “รู้จักเลือกรับสิ่งที่ดี - รู้จักปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี - รู้จักคงสิ่งที่ดีไว้ - รู้จักเลิกสิ่งที่ไม่ดีของไทยด้วย” ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ (N=7)

(5) ควรมีการพัฒนาและเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติของประเทศไทยในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้มีความเข้มแข็งเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติอย่างค่อยเป็นไป ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศมีความต้องการกำลังคนในด้านนี้สูง (N=7)

(6) ควรพัฒนาหลักสูตรนานาชาติในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ที่เน้นในเชิงลึกในด้านของเนื้อหาของศาสตร์ การประยุกต์ใช้กับประสบการณ์จริงทางธุรกิจ และการเปิดวิชาเลือก/วิชาเอกใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะหลักสูตรนานาชาติเป็นหลักสูตรที่มีผู้เรียนทั้งชาวไทยและต่างชาติ (N=5)

(7) ควรพัฒนาหลักสูตรนานาชาติในสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับจุดแข็งของประเทศในด้านธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวของไทยควบคู่ไป

กับการสอดแทรกความเป็นไทยในมิติต่างๆ ในด้านการเรียนการสอน การฝึกงาน การดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนทั้งชาวไทยและต่างชาติได้รับประโยชน์ในระหว่างที่ศึกษา และเป็นการเผยแพร่หลักสูตรนานาชาติการโรงแรม และการท่องเที่ยวของไทยไปพร้อมๆ กัน (N=4)

(8) ควรมีการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตรนานาชาติ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลหลักสูตรนานาชาติโดยตรง ผู้เรียนและผู้สอน และบัณฑิตที่จบการศึกษาจากโดยหน่วยงาน/องค์กรที่เป็นนายจ้างบัณฑิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีคุณภาพก็จะเป็นที่รู้กันในวงการ นอกจากนี้การจำกัดหรือควบคุมไม่ให้เปิดหลักสูตรนานาชาติเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำ เพราะขัด “หลักการเสรีภาพทางวิชา” แต่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมจำเป็นจะต้องมีการกำกับ ควบคุม ดูแลหลักสูตรนานาชาติของทุกสถาบันให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับที่นานาชาติประเทศยอมรับ (N=6)

2) ด้านคณาจารย์

อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนานาชาติจำเป็นจะต้องมีการผลิตตำราเอกสารที่เป็นองค์ความรู้ของไทยและในภูมิภาคเป็นภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นฐานความรู้ของไทย และเป็นสื่อในการเรียนการสอนนอกเหนือจากองค์ความรู้จากประเทศตะวันตก เพื่อให้หลักสูตรนานาชาติของไทยมีความเชื่อมโยงกับความรู้ของประเทศตะวันตกและประเทศต่างๆ

3) ด้านผู้เรียน

(1) ให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกงานปฏิบัติงานจริงในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา (N=6)

(2) ควรมีควรปลูกฝังค่านิยมอันดีงามและถูกต้องของไทยแก่นักศึกษาต่างชาติ และสอดแทรกการเรียนรู้เรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิต แนวคิด และอื่นๆ ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในรูปแบบของกิจกรรมในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ซึมซับความเป็นไทยและความเป็นนานาชาติในระหว่างที่ศึกษาอยู่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในอนาคต (N=5)

4) ด้านสถาบันอุดมศึกษา

(1) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการปรับตัวเร็วในด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจส่งผลให้ความต้องการคนในตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงเร็วไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นควรที่จะต้องมีหลักสูตรระยะสั้นเสริมขึ้นมา เพื่อปรับทักษะต่างๆ ตามที่ตลาดแรงงานมีความต้องการในลักษณะที่มีความเป็นนานาชาติด้วย (N=4)

(2) เป้าหมายหลักของหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาของไทยควรเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล การสร้างความเป็นนานาชาติและการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาคมากกว่าการสร้างรายได้เพียงอย่างเดียว (N=2)

5) ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาครัฐ

(1) หน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุมดูแลหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจ ยอมรับ และปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่ยังคงเป็นปัญหาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริง ด้วยใจที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุมดูแลหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาในลักษณะการทำงานแบบเชิงรุก มีความรวดเร็วต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหลักสูตรนานาชาติ และทิศทางอุดมศึกษาโลก มากกว่าเป็นการทำงานในลักษณะการตั้งรับ เพื่อให้หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาทั้งระบบสามารถก้าวเดินไปสู่มาตรฐานสากลและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในประเทศต่างๆ มากกว่าที่จะตั้งนโยบายสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค โดยละเลยปัญหาที่เกิดขึ้น (N=5)

(2) รัฐบาลควรให้งบประมาณอุดหนุนในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้และงานวิจัยใหม่ๆ ของไทยที่มีคุณภาพในระดับสากล เพื่อใช้เป็นฐานความรู้ในด้านการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ของไทยที่มีคุณภาพในระดับสากลสู่นานาชาติ (N=5)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ปัจจุบันสถานการณ์โลกได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ประเทศต่างๆ มีการร่วมมือกัน และมีการแข่งขันมากขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทุกประเทศจึงปฏิรูปการศึกษาให้มีความเป็นเลิศ และทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนในประเทศตนได้ศึกษา และยังชักจูงให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นธุรกิจส่งออกที่สำคัญทำรายได้ให้กับประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาไทยได้ปรับทิศทางเพื่อเตรียมรับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2533-2547) และฉบับที่ 2 (พ.ศ.2543-2557) เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาและการเปิดสู่ภูมิภาค ซึ่งนำไปสู่การขยายตัวอย่างรวดเร็วของการเปิดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทย ขณะเดียวกันภาครัฐก็มีนโยบายสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งตลาดเป้าหมายคือ ประเทศจีน เวียดนาม พม่า ลาว กัมพูชา และประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย โดยส่งเสริมให้การศึกษานานาชาติของไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับสำหรับชาวต่างชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศทั้งนี้เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ และส่งเสริมให้คนไทยให้ความสำคัญและนิยมศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในประเทศแทนการไปศึกษาต่อในต่างประเทศทั้งนี้เพื่อเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศไว้

ผลจากการส่งเสริมดังกล่าว พบว่า หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาในปี 2547 มีจำนวน 727 หลักสูตร ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่มาจากเอเชีย (มาจากประเทศจีนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ พม่า ลาว เวียดนาม ญี่ปุ่น อินเดีย) ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประมาณร้อยละ 70 (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมากที่สุด) ส่วนสถาบันอุดมศึกษารัฐบาลประมาณร้อยละ 30 (มหาวิทยาลัยมหิดลมากที่สุด) ซึ่งศึกษาในระดับปริญญาตรี และใช้ทุนส่วนตัวมากที่สุด นอกจากนี้ในปี 2547 มีจำนวนนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติประมาณ 35,000 คน และ 6,800 คนตามลำดับ มีการประมาณการว่ามีรายได้จากนักศึกษาต่างชาติจำนวน 500,000 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นรายได้เข้าประเทศในปี 2545, 2546 และ 2547 เป็นมูลค่าประมาณ 8,240.50 ล้านบาท 9,780 ล้านบาท และ 10,650 ล้านบาทตามลำดับ หากคนไทยให้ความสำคัญในการศึกษาต่อในประเทศแทนการไปศึกษาในต่างประเทศมากขึ้น จะทำให้สงวนเงินตราต่างประเทศไว้ได้ประมาณ 600,000–1,000,000 บาทต่อคนต่อปี หรือมีมูลค่าประมาณปีละ

24,000–40,000 ล้านบาท

ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนให้มีบทบาทสำคัญในระดับโลกที่สามารถอยู่ในสังคมอย่างรู้เท่าทันมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถใช้ เป็นกลไกสำคัญสำหรับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ การค้าระหว่างประเทศ การสร้างรายได้ให้กับ ประเทศ รวมถึงการส่งผ่านและถ่ายทอดแนวความคิดทางวิชาการ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตจาก ประเทศผู้จัดการศึกษาไปสู่ผู้เรียนที่มาจากประเทศต่างๆ ตลอดจนเป็นการยกระดับการศึกษาไทย และพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยให้เป็นที่ยอมรับใน ต่างประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตร นานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย” โดยศึกษาถึงความต้องการในการศึกษาส่วนบุคคลของ นักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทยว่ามีปัจจัยสำคัญใดบ้างที่เป็นตัวผลักดันที่ทำให้เกิดอุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรีที่มี นักศึกษาต่างชาติเลือกศึกษามากที่สุด ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาจะ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยใช้เป็นแนวทางประกอบการกำหนดนโยบายและ วางแผนการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่มีความหลากหลาย และมีมาตรฐานสากลเพื่อให้ได้มา ซึ่งผู้เรียนชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีคุณภาพ มีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นโยบาย ของรัฐบาลและการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ลดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนเป็นแนวทางสำคัญ ในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และการพัฒนาประเทศ

สำหรับการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับ ปริญญาตรีในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตร นานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (3) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถใน การตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และ (4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับ อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

(1) การเก็บแบบสอบถามจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม นักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทยที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ และกำลังศึกษาหลักสูตร

นานาชาติระดับปริญญาตรีภาคปกติ ปีการศึกษา 2549 ในสาขาวิชาและสถาบันอุดมศึกษาที่ นักศึกษาต่างชาติเลือกเรียนต่อมากที่สุด ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติ แสตมฟอร์ด และมหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 728 คน จำแนกเป็นนักศึกษาไทยและนักศึกษา ต่างชาติจำนวน 371 คน และ 357 คน ตามลำดับ และกลุ่มนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาในหลักสูตร ปกติในประเทศไทย และนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปกติในประเทศแถบเอเชีย (เช่น จีน พม่า เวียดนาม และประเทศอื่นๆ) ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว (ซึ่งเป็นผู้ที่มีศักยภาพในศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ คือ มีความพร้อมในด้านทุนทรัพย์ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และมีความสามารถ และความถนัดทางภาษาอังกฤษ) จำนวน 721 คน จำแนกเป็นนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ จำนวน 359 คน และ 362 คน ตามลำดับ

(2) การสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี จำนวน 8 ท่าน (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัย เว็บสเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

(3) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร นานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้มีสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตร นานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล (1) ลักษณะข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาไทยและนักศึกษา ต่างชาติทั้งที่เลือกเรียนและไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ใช้ ค่าสถิติ เช่น ค่าความถี่และร้อยละ (2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) (3) ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ใช้การ วิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) วิธีMaximum Likelihood Estimation (4) ความคิดเห็นของผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติฯ เกี่ยวกับความสามารถในการ ตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ ของมหาวิทยาลัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) และ(5) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการ พัฒนาหลักสูตรหลักสูตรนานาชาติให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตร นานาชาติฯ และการพัฒนาประเทศใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1) อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยรังสิต วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์(ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตัมฟอร์ด มหาวิทยาลัยสยาม และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ปีการศึกษา 2549 ในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาไทย (ร้อยละ 83.8) มากกว่านักศึกษาต่างชาติ (ร้อยละ 16.2) โดยนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติเลือกศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด (ร้อยละ 88.4) รองลงมาคือ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 5.9) และการโรงแรมและการท่องเที่ยว (ร้อยละ 5.7) ตามลำดับ

ส่วนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้มี 2 กลุ่ม คือ (1) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.7) และเพศชาย (50.4) ตามลำดับ และมีเกรดเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาอยู่ในช่วง 3.00 – 3.49 คิดเป็นร้อยละ 36.1 และ 45.1 ตามลำดับ (ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง) และ (2) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.8) และเพศชาย (ร้อยละ 52.2) และมีเกรดเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาอยู่ในช่วง 3.50 – 4.00 คิดเป็นร้อยละ 52.4 และ 3.00 – 3.49 คิดเป็นร้อยละ 55.5 ตามลำดับ (ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติทั้งหมดที่ศึกษาในหลักสูตรปกติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ) และนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ (กลุ่มที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติและในหลักสูตรปกติ) ส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ขึ้นไป สำเร็จการศึกษาในมัธยมศึกษาปลาย/เทียบเท่า ก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดามารดา และจำนวนพี่น้อง (รวมทั้งตัวนักศึกษาด้วย) ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติทั้งในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติโดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีระดับรายได้ของครอบครัวอยู่ในช่วง 40,000 - 79,999 บาท และส่วนใหญ่มีพี่น้องจำนวน 2 – 3 คน

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และต่างประเทศประกอบด้วย

1) ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาใน “หลักสูตรนานาชาติ” นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ มีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 100,119.92 บาท และ 107,842.95 บาท คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 112,656.75 บาท และ 119,249.60 บาท และการโรงแรมและการท่องเที่ยว 97,420.08 บาท และ 108,126.92 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ “หลักสูตรปกติ” นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ

36,431.78 บาท และ 29,335.35 บาท คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 37,323.75 บาท และ 43,700.38 บาท และการโรงแรมและการท่องเที่ยว 59,181.86 บาท และ 43,107.91 บาท ตามลำดับ

2) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวใน “หลักสูตรนานาชาติ” นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาตินี้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 72,441.86 บาท และ 115,686.05 บาท คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 80,524.67 บาท และ 149,133.06 บาท และการโรงแรมและการท่องเที่ยว 80,485.25 บาท และ 142,925.00 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ “หลักสูตรปกติ” นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาตินี้ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต่อปีเฉลี่ยในสาขาบริหารธุรกิจ 53,751.32 บาท และ 39,859.84 บาท คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 50,255.83 บาท และ 53,686.70 บาท และการโรงแรมและการท่องเที่ยว 68,803.64 บาท และ 39,927.83 บาท ตามลำดับ

ส่วนค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษา (ใน 7 มหาวิทยาลัยที่ใช้ในการศึกษานี้) พบว่า มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด จัดเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เท่ากัน (ยกเว้นวิทยาลัยมิชชัน จะเก็บจากนักศึกษา Non-South East Asia ในอัตราที่สูงกว่าเล็กน้อย) ส่วนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะจัดเก็บจากนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่สูงกว่านักศึกษาไทยประมาณ 2 เท่า (เนื่องจากรัฐให้เงินอุดหนุนในการจัดการศึกษาเฉพาะนักศึกษาไทย) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในแต่ละมหาวิทยาลัย พบว่า (1) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยวในอัตราที่เท่ากันคือ 93,894 บาท/ปี ส่วนสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเก็บในอัตรา 119,800 บาท/ปี (2) วิทยาลัยมิชชันมีการจัดเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติใน South East Asia สาขาบริหารธุรกิจ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในอัตราที่เท่ากันคือ 78,816 บาท/ปี สำหรับนักศึกษา Non-South East Asia คือ 118,204 บาท/ปี (3) มหาวิทยาลัยสยามจัดเก็บนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในอัตรา 92,000 บาท/ปี ทั้งในสาขาบริหารธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยว (4) มหาวิทยาลัยรังสิตมีการจัดเก็บจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ 118,325 บาท/ปี คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 121,275 บาท/ปี การโรงแรมและการท่องเที่ยว 123,675 บาท/ปี (5) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสดมฟอร์ด จัดเก็บจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว 109,925 บาท/ปี (6) มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์(ประเทศไทย) จัดเก็บจากนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในอัตราที่เท่ากันคือ 366,000 บาท/ปี และ (7) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดเก็บจากนักศึกษาไทย 176,000 บาท/ปี และนักศึกษาต่างชาติ 325,000 บาท/ปี

นอกจากนี้ นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติมีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติว่า “มีผล” ต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทยร้อยละ 62.8 และ 83.5 ตามลำดับ และมีผลต่อนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรปกติร้อยละ 85.2 และ 95.6 ตามลำดับ ในขณะที่แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติทั้งในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ ส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองร้อยละ 88.2 และ 92.7 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบหลักสูตรนานาชาติกับหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย (กรณีนักศึกษาไทย) และในต่างประเทศ (กรณีนักศึกษาต่างชาติ) ในแต่ละด้าน พบว่า (1) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่ที่ศึกษาใน “หลักสูตรนานาชาติ” ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรนานาชาติ “ดีกว่า” หลักสูตรปกติ คือ ค่านิยมทางสังคมต่อหลักสูตรนานาชาติฯ ประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติฯ ในทัศนะของบิดามารดา การยอมรับของตลาดแรงงาน รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านหลักสูตร คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ และด้านภาพรวม และ หลักสูตรนานาชาติ “ไม่แตกต่าง” จากหลักสูตรปกติ คือ ความมีความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านหลักสูตรในด้านคณาจารย์ และด้านศิษย์เก่า (2) นักศึกษาไทยที่ศึกษาใน “หลักสูตรปกติ” ระดับปริญญาตรีในประเทศไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาใน “หลักสูตรปกติ” ระดับปริญญาตรีในประเทศของตน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรนานาชาติ “ดีกว่าและไม่แตกต่าง” จากหลักสูตรปกติ คือ ประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติในทัศนะของบิดามารดา และหลักสูตรนานาชาติ “ไม่แตกต่าง” จากหลักสูตรปกติ คือ ค่านิยมทางสังคมต่อหลักสูตรทั้งสอง การยอมรับของตลาดแรงงาน รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ความมีชื่อเสียงของสถาบันในด้านคณาจารย์ และหลักสูตรนานาชาติ “ไม่แตกต่างและด้อยกว่า” หลักสูตรปกติ คือ ความมีชื่อเสียงของสถาบันด้านหลักสูตรในด้านศิษย์เก่าและในภาพรวม คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันในด้านคณาจารย์และในด้านภาพรวม ตลอดจนหลักสูตรนานาชาติ “ด้อยกว่า” หลักสูตรปกติ คือ คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันในด้านหลักสูตร

เหตุผลของ “การเลือกและไม่เลือก” เรียนหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ (ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรปกติฯ) พบว่า (1) เหตุผลของนักศึกษาไทยที่ “เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติฯ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่ำกว่าไปศึกษาในประเทศอื่น รองลงมาคือ รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของหลักสูตรนานาชาติ และการยอมรับของตลาดแรงงาน ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ การย้ายกลับมาจากต่างประเทศเพื่อศึกษาต่อในประเทศไทย ญาติพี่น้องเคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นมาก่อน สถาบันอุดมศึกษาใกล้บ้าน เป็นต้น (2) เหตุผล

ของนักศึกษาต่างชาติที่ “เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่ำกว่าไปศึกษาในประเทศอื่น รองลงมาคือ ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของหลักสูตรนานาชาติ รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ และการยอมรับของตลาดแรงงาน ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน ญาติพี่น้องเคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นมาก่อน สภาพภูมิอากาศที่ไม่แตกต่างจากประเทศของตน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น (3) เหตุผลที่นักศึกษาไทย “ไม่เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง รองลงมาคือ ยังไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทย การยอมรับของตลาดแรงงาน และคาดว่ารายได้จากการทำงานอาจต่ำกว่า/ไม่แตกต่างจากหลักสูตรปกติ ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสร้างภาพพจน์และหลอกลวงนักศึกษาไปเรียนสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีนักศึกษาต่างชาติน้อยมาก/ มีแต่ักศึกษาไทย เป็นหลักสูตรสำหรับผู้มีฐานะทางการเงินดี เป็นต้น และ (4) เหตุผลที่นักศึกษาต่างชาติ “ไม่เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง รองลงมาคือ ยังไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทย การยอมรับของตลาดแรงงาน และบิดามารดาไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ ส่วนเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ ไม่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาของไทยมากนัก ไม่มีความสะดวกในการขอ VISA มาศึกษาต่อในประเทศไทย ยังไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติทั้งในหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยสรุปได้ดังนี้

(1) นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

- ด้านการเรียนการสอน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า การเรียนการสอนดี เพราะได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้นโดยไม่ต้องจากบ้านไปศึกษาต่อในต่างประเทศ และมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านวิชาการและด้านอื่นๆกับเพื่อนนักศึกษาต่างชาติ แต่ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ควรสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ ดี ควรมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศให้มากขึ้นและสนับสนุนให้นักศึกษาที่มีศักยภาพได้มีโอกาสไปเรียนบางรายวิชาในต่างประเทศโดยการให้ทุนการศึกษา รวมทั้งควรมีการเรียนการสอนผสมผสานภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ มากกว่าเน้นภาคทฤษฎีเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ควรแก้ปัญหายาอาจารย์ผู้สอนที่มีปัญหาในเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษ และอาจารย์หลายท่านที่สอนวิชาเดียวกันควรใช้เกณฑ์การประเมินผลเดียวกันที่เป็นมาตรฐานสากล และเพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหาวิชาที่เรียน

- ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และInternet ความเร็วสูงให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และขยายห้องสมุดให้กว้างขวาง

- ด้านสวัสดิการทางการศึกษา มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีสวัสดิการทางการศึกษาที่ครอบคลุมในด้านต่างๆ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากจ่ายค่าเล่าเรียนสูง และควรเพิ่มทุนการศึกษาทุกประเภท เนื่องจากทุนที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา อีกทั้งควรปรับปรุงหอพักเก่าให้มีคุณภาพ ความสะดวก สบาย และทันสมัย รวมทั้งควรเพิ่มจำนวนหอพักนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย (ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีหอพัก) เนื่องจากหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยมีราคาแพง

- ด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ระบบการลงทะเบียนล่าช้า ควรปรับปรุงให้มีความรวดเร็วขึ้น และเพิ่มกิจกรรมทางวิชาการนอกสถาบันการศึกษา เช่น การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การฝึกงาน ฯลฯ

(2) นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

- ด้านการเรียนการสอน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า การเรียนหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยดีกว่าการเรียนในประเทศของตน เพราะได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและภาษาไทย ได้รับความรู้และประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างประเทศ และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านวิชาการ และวัฒนธรรมกับนักศึกษาชาติอื่นๆ แต่ควรสรรหาอาจารย์ที่มีคุณภาพในด้านความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ และควรจัดการเรียนการสอนที่มีการผสมผสานภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และการประยุกต์ มากกว่าเน้นภาคทฤษฎีเพียงด้านเดียว และใช้เกณฑ์การประเมินผลเดียวกันที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ รวมถึงเพิ่มความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปแลกเปลี่ยน และเพิ่มกิจกรรมทางวิชาการและนอกเวลาเรียนเพื่อให้นักศึกษาประเทศต่างๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละรายวิชามากกว่าให้อาจารย์หนึ่งท่านสอนหลายวิชา และควรมีการประเมินผลอาจารย์ผู้สอนอย่างเข้มงวดในด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน ทักษะภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ และอาจารย์ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่และช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติโดยไม่เลือกปฏิบัติเมื่อมีปัญหาทางการเรียนอย่างจริงจัง

- ด้านทรัพยากรการเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการภาษาอังกฤษ

คอมพิวเตอร์ และ Internet ความเร็วสูงให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น

- ด้านสวัสดิการทางการศึกษา มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน โดยการให้ทุนที่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการศึกษาทั้งหมด หรือบางส่วน การเพิ่มทุนการศึกษาทุกประเภทให้แก่นักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน และการช่วยเหลือนักศึกษาที่ไม่ได้รับทุนการศึกษาได้มีโอกาสดำเนินงานพิเศษนอกเวลาเรียน รวมถึงการเพิ่มจำนวนหอพักนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย (ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยมีหอพัก) เนื่องจากหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยมีราคาแพง

- ด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรลดค่าเล่าเรียนให้ถูกลง และควรมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและมีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติที่แท้จริง และควรสรรหาเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักศึกษาต่างชาติได้ (ในมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ) รวมถึงควรให้ความเสมอภาคกับนักศึกษาต่างชาติทุกประเทศอย่างเทียมกันในทุกๆ ด้าน และไม่เลือกปฏิบัติ

(3) นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

- ด้านการเรียนการสอน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า หลักสูตรนานาชาติดีกว่าหลักสูตรปกติ เพราะผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แต่คุณภาพของการศึกษาหลักสูตรนานาชาตินั้นไม่แตกต่างจากหลักสูตรปกติ เพราะการเรียนการสอนในหลักสูตรปกติก็ใช้ตำราและเอกสารภาษาอังกฤษ รวมทั้งไม่มีความแตกต่างในด้านเนื้อหา นอกจากนี้นักศึกษาไทยในหลักสูตรปกติยังไม่มั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา เพราะหลักสูตรนานาชาติในบางมหาวิทยาลัยคุณภาพยังไม่เป็นที่ยอมรับและตลาดแรงงานยังไม่ให้การยอมรับ อีกทั้งในบางมหาวิทยาลัยสร้างภาพพจน์ให้ดูดีเพื่อหวังผลทางด้านรายได้มากกว่าคุณภาพทางการศึกษา และหลักสูตรนานาชาติของไทยจำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานให้เทียบเท่ากับต่างประเทศ นอกจากนี้ควรมีสาขาวิชาที่หลากหลาย และควรใช้ระบบ Admission เช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่อ

- ด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ค่าเล่าเรียนสูงควรลดค่าเล่าเรียนและมีการให้ทุนการศึกษาเพื่อดึงดูดให้นักศึกษาที่มีศักยภาพตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น

(4) นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติระดับปริญญาตรีในต่างประเทศ

- ด้านการเรียนการสอน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ยังไม่รู้จักหลักสูตร

นานาชาติของไทยดีเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย นอกจากนี้คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทยยังด้อยกว่าสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย และยังไม่มั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของไทย รวมทั้งหลักสูตรนานาชาติของประเทศเหล่านั้นเมื่อเรียนจบแล้วน่าจะหางานทำและเรียนต่อในระดับที่บัณฑิตศึกษาได้ง่ายกว่า

- ด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ค่าเล่าเรียนสูง คนไทยนอกสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ไม่มีความสะดวกในการขอวีซ่ามาศึกษาต่อในประเทศไทย บิดามารดา/ญาติพี่น้องไม่สนับสนุนให้มาศึกษาต่อที่ประเทศไทย และไม่มียานพิเศษนอกเวลาเรียนเหมือนในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย รวมทั้งมีทุนการศึกษาให้น้อยกว่าประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมันนี และออสเตรเลีย นอกจากนี้ควรมีทุนการศึกษา/งานพิเศษนอกเวลาเรียนให้แก่นักศึกษาต่างชาติมากกว่านี้

2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยใช้แบบจำลอง Logit (Logit Model) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้การวิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ในที่นี้คือ การตัดสินใจเลือกและไม่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติของ (1) นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ และ (2) นักศึกษาไทยที่ศึกษาในหลักสูตรปกติในประเทศไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในหลักสูตรปกติในประเทศของตน ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว และผลการศึกษาน่าจะเป็นของการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า (1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ (2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประกอบด้วย รายได้บิดามารดา/ผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้องในครอบครัว (3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต (4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ประกอบด้วย ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ และ (5) ปัจจัย

อื่น ประกอบด้วย การสนับสนุนของบิดามารดาให้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเครื่องหมายสอดคล้องกับเครื่องหมายในทางทฤษฎี ที่จำแนกตามกลุ่มนักศึกษา ประกอบด้วย (1) กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ (2) กลุ่มนักศึกษาไทย (3) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ และจำแนกตามสาขาวิชาได้แก่ ในภาพรวม (3 สาขาวิชา) ในสาขาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว โดย “เรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติฯ จากมากไปน้อย” สรุปได้ดังนี้

(1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทยและต่างชาติ

▪ ในภาพรวม (3 สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบที่สูงขึ้น มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง

▪ สาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยข้างต้นมีเครื่องหมายเป็นบวก และมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และผลการ

เรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่าที่มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีที่ใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบสูงขึ้น และในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่ในกรณีของประเทศไทยนักเรียนที่มีผลการเรียนดีจะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อนเป็นลำดับแรก เพราะมีความเชื่อมั่นในคุณภาพทางวิชาการและมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบ

▪ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยข้างต้นมีเครื่องหมายเป็นบวก และมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีที่ใช้จ่ายในการศึกษานานาชาติโดยเปรียบเทียบสูงขึ้น และในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่ในกรณีของประเทศไทยนักเรียนที่มีผลการเรียนดีจะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อนเป็นลำดับแรก เพราะมีความเชื่อมั่นในคุณภาพทางวิชาการและมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบ

▪ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ เพศ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และเพศ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ (REXP) ที่สูงขึ้น มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง และ

เพศชายมีความน่าจะเป็นในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในสาขาการโรงแรม และการท่องเที่ยวมากกว่าเพศหญิง

(2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาไทย

▪ ในภาพรวม (3 สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ประสพการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า รายได้ที่ได้ที่คาดว่าจะได้รับ ในอนาคตจากการทำงาน โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้ อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า มีเครื่องหมายเป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบที่สูงขึ้น มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง อีกทั้งอุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจจะอธิบายได้ว่า ในกรณีของประเทศไทย นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อน เพราะยังมีความเชื่อว่าคุณภาพทางวิชาการดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ แม้ว่าจะยอมรับว่า นักศึกษาที่จบจากหลักสูตรนานาชาติจะได้เปรียบด้านภาษาอังกฤษและมีผลต่อเงินเดือนที่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีการทำงานในบริษัทต่างชาติที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

▪ สาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา รายได้ที่ได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ประสพการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้

อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ โดยเปรียบเทียบ มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง

▪ สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติคือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้ อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า มีเครื่องหมายเป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบที่สูงขึ้น มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง อีกทั้ง อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่อาจอธิบายได้ว่า ในกรณีของประเทศไทย นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง จะเลือกเรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อน เพราะยังมีความเชื่อว่าคุณภาพทางวิชาการดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ แม้ว่าจะยอมรับว่า นักศึกษาที่จบจากหลักสูตรนานาชาติจะได้เปรียบด้านภาษาอังกฤษและมีผลต่อเงินเดือนที่ได้รับ โดยเฉพาะในกรณีการทำงานในบริษัทต่างชาติที่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

▪ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ การสนับสนุนของ บิดามารดา/ผู้ปกครอง ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และจำนวนพี่น้อง

ปัจจัยข้างต้นมีเครื่องหมายเป็นบวก และมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง อีกทั้งผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ซึ่งหมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติลดลง ในกรณีของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับเครื่องหมายที่คาดหวังทางทฤษฎี แต่ในกรณีของประเทศไทยนักเรียนที่มีผลการเรียน ดีจะเลือก

เรียนหลักสูตรภาษาไทยก่อนเป็นลำดับแรก เพราะมีความเชื่อมั่นในคุณภาพทางวิชาการ ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรปกติต่ำกว่าหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ

(3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของการศึกษหลักสูตรนานาชาติ^๗ ของนักศึกษาต่างชาติ

▪ ในภาพรวม (3 สาขาวิชา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ประสพการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง

▪ สาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง

▪ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ มีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง

▪ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ และรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

ปัจจัยดังกล่าวมีเครื่องหมายเป็นบวก ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบมีผลทำให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติลดลง

3) ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี จำนวน 8 ท่าน (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยเวบสเตอร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) เกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สรุปได้ดังนี้

(1) ด้านการเรียนการสอน

- ทุกมหาวิทยาลัยมีการสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี โดยมีคณะกรรมการคัดเลือกอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติผู้ที่มีความเหมาะสม มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นในภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ โดยพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายวิชา รวมทั้งมีการใช้เกณฑ์การประเมินผลที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศไทยสามารถโอนย้ายไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างประเทศในบางรายวิชา หรือเรียนต่อจนจบหลักสูตรได้ และสามารถศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติจากประเทศต่างๆ และอาจารย์ชาวต่างชาติทั้งในรูปแบบอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ตลอดจนมีการร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และ

เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาบางวิชาในต่างประเทศ และให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศได้มีโอกาสมาศึกษาในประเทศไทยภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน

- ในมหาวิทยาลัย 2 แห่ง มีอาจารย์จากประเทศต่างๆ กว่า 40 ประเทศ และการสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติโดยเน้นความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นสำคัญ และมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่ดีถึงดีเยี่ยม นอกจากนี้การฝึกอบรมอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่าที่ควรเป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบาก แต่จะใช้วิธีนำผลที่นักศึกษาประเมินผลการสอนของอาจารย์ผู้ที่มีปัญหาดังกล่าวได้รับทราบถึงปัญหา และทำการปรับปรุงตนเอง หากยังคงเป็นปัญหาอยู่ก็จะเลิกจ้างหรือเปลี่ยนอาจารย์ใหม่

(2) ด้านทรัพยากรการเรียนรู้

- มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีตำรา วารสารต่างประเทศ รวมถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและคอมพิวเตอร์เครือข่ายเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าทางวิชาการเป็นจำนวนมาก สามารถรองรับความต้องการในการใช้งานของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

- มหาวิทยาลัย 2 แห่งได้มีการปรับปรุงห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ เหมาะแก่การศึกษาค้นคว้ารายบุคคล รายกลุ่ม

(3) ด้านสวัสดิการทางการศึกษา

- มหาวิทยาลัยทุกแห่งมีความเห็นว่า การหาสถานที่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนนอกมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย นั้น เป็นไปได้ยากเนื่องจากเป็นข้อจำกัดทางด้านกฎหมายแรงงาน อีกทั้งค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับอาจจะต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ตลอดจนอุปสรรคในด้านการสื่อสาร เพราะคนไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากกว่าใช้ภาษาต่างประเทศ

- มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีการให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน ในรูปแบบการทำงานด้านธุรการ และงานอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัย และการจัดสรรทุนในรูปแบบ Full Scholarship และ Partial Scholarship รวมถึงการพิจารณาให้ทุนเป็นรายบุคคลโดยคำนึงถึงความจำเป็น หรือความสามารถพิเศษ เช่น ทุนเรียนดี ทุนขาดสน ทุนความสามารถพิเศษทางวิชาการในด้านต่างๆ เป็นต้น

- การเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาต่างๆ ให้มีความหลากหลายและเพียงพอับความต้องการของนักศึกษา ยังมีข้อจำกัดเนื่องจากมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก การจัดสรรทุนการศึกษาที่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะพิจารณาเป็นรายกรณีถึงความจำเป็นและความต้องการในการเรียนของนักศึกษา เนื่องจากทุนมีจำนวนจำกัด หากมีการจัดสรรทุนการศึกษาในรูปแบบนี้ ก็จะทำให้ปริมาณนักศึกษาที่มีโอกาสได้รับทุนน้อยลง

- การเพิ่มจำนวนหอพักให้เพียงพอสำหรับกับความต้องการของนักศึกษา เฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีหอพักภายในมหาวิทยาลัยได้มีการเตรียมการสร้างหอพักเพิ่มเพื่อรองรับจำนวนนักศึกษาชาวไทยและชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

- มหาวิทยาลัย 3 แห่ง มีการจัดหาสถานที่ออกกำลังกาย สถานที่จัดทำกิจกรรม นอกชั้นเรียนตามแหล่งต่างๆ เพื่อเสริมความรู้ทางวิชาการตามความต้องการของนักศึกษา

(4) ด้านอื่นๆ

มหาวิทยาลัยทุกแห่งมีความเห็นว่า การปรับลดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าเล่าเรียนให้ต่ำลงไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้นทุนในการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติสูง แต่มหาวิทยาลัยมีแนวทางชัดเจนโดยเน้นคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ และสวัสดิการทางการศึกษาต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย แปลกใหม่สำหรับนักศึกษา โดยพิจารณาถึงความต้องการของตลาดแรงงานและในห้วงค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาที่จบไปสามารถหางานได้ง่ายขึ้น

(5) การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

- มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีแผนงาน/โครงการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรเข้ามาควบคุมมหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติที่ไม่ได้คุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้มหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนที่จัดหลักสูตรนานาชาติมีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่ต้องรับผลกระทบในการลดคุณภาพและมาตรฐานที่เอื้อให้มหาวิทยาลัยดังกล่าวได้รับผลประโยชน์อันไม่ชอบธรรม

(6) การเปิดสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำต้องใช้งบลงทุนสูง โดยเฉพาะสาขาแพทยศาสตร์ เกษศาสตร์ เป็นต้น มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะเน้นสาขาวิชาที่มีความชำนาญ เช่น บริหารธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยว และอื่นๆ เป็นต้น

(7) การปรับตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่มีผลต่อความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ในภาพรวม มหาวิทยาลัยจะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาควบคู่กับการให้บริการที่ดีแก่นักศึกษาในด้านต่างๆ นอกจากนี้แม้มหาวิทยาลัยจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการศึกษา แต่การแข่งขันทางการศึกษาก่อให้เกิดผลดีในด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยก็มีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทั้งหมด เช่น

(1) การปรับลดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าเล่าเรียนให้ต่ำลงไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้นทุนในการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติสูง แต่มหาวิทยาลัยมีแนวทางชัดเจนโดยการเน้นคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้และสวัสดิการทางการศึกษาต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย แปลกใหม่สำหรับนักศึกษา โดยพิจารณาถึงความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้งให้องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาที่จบการศึกษาไปสามารถหางานได้ง่ายขึ้น

(2) การหาสถานที่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนนอกมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย นั้น เป็นไปได้ยาก เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายแรงงาน อีกทั้งค่าจ้างที่คาดว่าจะได้รับอาจจะต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ตลอดจนอุปสรรคในด้านการสื่อสาร เพราะคนไทยนอกมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากกว่าใช้ภาษาต่างประเทศ แต่มหาวิทยาลัยมีแนวทางชัดเจนให้ในรูปแบบการทำงานภายในมหาวิทยาลัย เช่น งานธุรการ ผู้ช่วยสอน เป็นต้น

(3) การให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน มหาวิทยาลัยยังมีข้อจำกัดทางการเงิน โดยเฉพาะการเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาต่างๆ ให้ความหลากหลายและเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา เนื่องจากมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นจะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีถึงความจำเป็นและความต้องการในการศึกษาของนักศึกษา

(4) การเพิ่มจำนวนห้องพักให้เพียงพอสำหรับกับความต้องการของนักศึกษา เฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีห้องพักภายในมหาวิทยาลัย ได้มีการเตรียมการสร้างห้องพักเพิ่มเพื่อรองรับจำนวนนักศึกษาชาวไทยและชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการเพิ่มจำนวนห้องพัก แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาในบางมหาวิทยาลัย เพราะมหาวิทยาลัยบางแห่งมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก และต้องเงินลงทุนในการก่อสร้างสูง

(5) การเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติและอาจารย์ชาวต่างชาติ มหาวิทยาลัยมีแผนการ/โครงการเพิ่มจำนวนนักศึกษาและอาจารย์อย่างต่อเนื่อง แต่แนวโน้มในการเพิ่มยังอยู่ในอัตราที่ไม่สูงมากนัก

ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ข้างต้นแก่นักศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเรื่อยๆ เป็นไป จะส่งผลดีของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งส่งผลดีแก่มหาวิทยาลัยในด้านการเพิ่มความเป็นนานาชาติ การพัฒนาไปสู่ความมี

ชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศ

4) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และการพัฒนาประเทศ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่านเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และการพัฒนาประเทศ สรุปได้ดังนี้

(1) ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ด้านการศึกษา

การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ส่ง “ผลบวก” ต่อการศึกษาไทย คือ สนองนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค เป็นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาภายในประเทศให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้นมีความทัดเทียมกับนานาชาติ เพราะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน และเผยแพร่ชื่อเสียงประเทศไทยผ่านหลักสูตรนานาชาติดีๆ แก่ต่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยง การสร้างเครือข่ายทางความรู้ มีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ อาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา และการเผยแพร่งานวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งในด้านความรู้ในเชิงวิชาการ การเรียนรู้ความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันซึ่งส่งผลดีต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และนักศึกษาไทยมีทางเลือกในการศึกษาเพิ่มขึ้นและมีทักษะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นที่ต้องการขององค์กรธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้งระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาได้ปรับทิศทางการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสองภาษาเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรปกติและหลักสูตรนานาชาติ ส่งผลให้เกิดการปรับตัวทางด้านการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยไทยไปในตัว ส่วน “ผลลบ” ของการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ที่ส่งผลต่อการศึกษาไทย คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง ทำให้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถแต่มีปัญหาทางการเงินไม่สามารถเข้าถึงการศึกษา อีกทั้งในบางมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรสอนนานาชาติโดยที่ไม่มีความพร้อมในด้านต่างๆ ส่งผลให้คุณภาพทางการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน และทำให้มหาวิทยาลัยขาดโอกาสที่จะนำทรัพยากรไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านอื่น และในบางสถาบันผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นคือนักศึกษาไทยที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี และไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาของ

รัฐในหลักสูตรปกติได้ อีกทั้งเนื้อหาทางวิชาการอาจมีความเข้มข้นน้อยกว่าหลักสูตรปกติ เกิดการ
แข่งขันและการแบ่งแยกระหว่างหลักสูตร (ในสถาบันอุดมศึกษาที่ทั้งหลักสูตรนานาชาติและ
หลักสูตรปกติในสถาบันเดียวกัน)

- ด้านเศรษฐกิจ

การจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ส่ง “ผลบวก” ต่อเศรษฐกิจไทย คือ สร้างรายได้เข้าสู่
สู่ประเทศจากนักศึกษาต่างชาติที่มาศึกษาในประเทศไทย และสงวนเงินตราต่างประเทศจากการที่
นักศึกษาไทยเลือกศึกษาต่อในประเทศไทยแทนการไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ซึ่งส่งผลดีต่อ
เศรษฐกิจไทยมากกว่าหลักสูตรปกติ อีกทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสในการมีงานให้แก่บัณฑิตที่สำเร็จ
การศึกษหลักสูตรนานาชาติได้มีโอกาในการทำงานในองค์กร/หน่วยงานระหว่างประเทศ
สามารถติดต่อประเทศต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน รวมทั้ง
การศึกษานานาชาติเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญหนึ่งของประเทศไทย ในการผลิตคนตามความ
ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางที่
ภาคธุรกิจต้องการ ส่วน “ผลลบ” ของการจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจไทย
คือ ประเทศไทยอาจสูญเสียรายได้จากการจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติและ/หรือจากการมีหลักสูตร
ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างชาติ

- ด้านสังคม

การจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ส่ง “ผลบวก” ต่อสังคมไทย คือ ทำให้สังคมไทย
เกิดการเปลี่ยนแปลงไปด้วยดี มีการเปิดกว้างทางความคิด เพราะผู้เรียนมีแนวคิดและมุมมองที่
กว้างไกลเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายระหว่างกัน รู้จักเลือกรับและ
กลั่นกรองวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดการปรับตัวเชิงวัฒนธรรมเข้า
กับวัฒนธรรมโลกได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืน เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน การยอมรับในความ
แตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และการสร้างเครือข่ายในสังคม
นักศึกษานานาชาติไปจนถึงสถาบันการศึกษามากขึ้น ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักของนานา
ประเทศในด้านต่างๆ นอกจากนี้นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาตรี ย่อมซึมซับ
แนวคิด วัฒนธรรมไทย และวิถีชีวิตความเป็นไทยในด้านต่างๆ ส่วน “ผลลบ” ของการจัดศึกษา
หลักสูตรนานาชาติที่ส่ง “ผลลบ” ต่อสังคมไทย คือ การไหลบ่าของวัฒนธรรมไม่ที่พึงประสงค์ จาก
นักศึกษาต่างชาติ และนักศึกษาไทยบางคนอาจถูกวัฒนธรรมต่างชาติครอบงำ ทำให้ขาดจิตสำนึก
ความรู้สึกรักผูกพัน และการมองเห็นคุณค่าความเป็นไทย

- ด้านการเมือง

การจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ส่ง “ผลบวก” ต่อการเมืองประเทศ คือ การศึกษา
และการเมืองเป็นสิ่งที่ไปด้วยกัน เพราะการที่มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยเป็น

การเมืองรูปแบบหนึ่งที่บ่งบอกถึงการยอมรับและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศนั้นๆ โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ อีกทั้งความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ย่อมนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ และในอนาคตหากเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศ นักศึกษาต่างชาติที่เคยศึกษาในประเทศไทยสามารถอธิบายและคลี่คลายข้อขัดแย้งนั้นไปในทางที่ดีได้ ตลอดจนการจัดหลักสูตรนานาชาติจะเป็นประโยชน์ทำให้เราสามารถเชื่อมโยงและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ในการเพิ่มบทบาททางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค ส่วน “ผลลบ” ของการจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่ส่งผลต่อการเมืองของประเทศ คือ หากไม่มีมาตรการป้องกันที่ดีพอประเทศไทยอาจเป็นแหล่งช่องสุ่มของชาวต่างชาติที่แฝงตัวมาในคราบนักศึกษา เพื่อก่อการร้าย และกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง

- ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ส่ง “ผลบวก” ต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยคือ ประเทศไทยได้รับผลดีจากศาสตร์นี้โดยตรงจากประเทศตะวันตก และในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาไทยหลายแห่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้สูง การมีหลักสูตรนานาชาติย่อมส่งผลดีในการเชื่อมโยงองค์ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในลักษณะเครือข่ายทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศ และการเผยแพร่ความรู้และพัฒนาต่อยอดความรู้ของไทยสู่ประเทศต่างๆ รวมถึงการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยมีความต้องการความรู้และกำลังคนในด้านนี้สูง ส่วน “ผลลบ” ของการจัดศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่ส่งผลต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย คือ ความไม่พร้อม/ไม่เพียงพอ/ไม่ทันสมัยของเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติในด้านนี้ อาจส่งผลต่อมาตรฐานการเรียนการสอนในระดับนานาชาติ นอกจากนี้อาจมีการนำแนวทางการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปในทางที่ไม่ดีเข้ามาในประเทศไทย และหากมีการทำวิจัยร่วมกันอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาหรืองานวิจัยของไทยอาจตกไปอยู่ในมือของต่างชาติได้หากขาดมาตรการป้องกันที่ดี

(2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ดังนี้

ก. ก่อนนักศึกษาเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

มหาวิทยาลัยควรที่จะให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องการศึกษาค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร การให้ทุนการศึกษา ทิศทางความต้องการของตลาดแรงงาน

เพื่อป้องกันปัญหาการว่างงานในอนาคต และประโยชน์/สิ่งที่ดีกว่าจะได้รับจากการศึกษาต่อ หลักสูตรนานาชาติ เพื่อนักศึกษาได้ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ และควรมีการพัฒนาภาษาอังกฤษในการเรียนระดับมัธยมศึกษาของไทย เนื่องจากจะช่วยให้ นักศึกษาไทยตัดสินใจเรียนต่อหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น

ข. ด้านการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยควรจัดการเรียนการสอนที่มีการผสมผสานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาของวิชา ความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานควบคู่กันไป และหลักสูตรต้องมีความหลากหลายทั้งในด้านภาษา เนื้อหาเฉพาะศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการศึกษามากขึ้น มีทักษะในด้านภาษา มีความเข้าใจในความเป็นความนานาชาติ สามารถศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้มากขึ้น และควรมีการผสมผสานความเป็นไทย ความเป็นสากล และความทันสมัยทั้งในเชิงเนื้อหาและความต้องการของตลาดแรงงานไทยและต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งให้นักศึกษาจากประเทศต่างๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีระบบพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระดับสากลควบคู่ไปกับการมีองค์กรกลางในการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับสากลเพื่อสร้างคุณภาพและความเชื่อถือในระดับนานาชาติ และควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชื่อดังในประเทศ และในต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา การทำงานวิจัยร่วม ฯลฯ ควบคู่ไปกับการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่ความรู้และงานวิจัยไทยที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ ตลอดจนมีการจัดอันดับหลักสูตรนานาชาติเป็นรายสาขา (ไม่ใช่จัดตามมหาวิทยาลัย) เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพ และส่งเสริมการเรียนผ่านเครือข่ายสารสนเทศ เช่น e-learning มหาวิทยาลัยเสมือนจริง เป็นต้น เพื่อลดต้นทุนในการจัดการศึกษาและผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ง่ายขึ้น

ค. ด้านคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในหน้าที่ และมีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ เป็นอย่างดี มีความเข้าใจในความเป็นนานาชาติ และให้ความเสมอภาคแก่นักศึกษาทุกเชื้อชาติเท่าเทียมกัน นอกจากนี้การมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และงานวิจัยในระดับที่ดีเยี่ยมจะเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการดึงดูดนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย และในสถาบันอุดมศึกษาที่มีทั้งหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรปกติควรมีบุคลากรรองรับในสายงานต่างๆ ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ กับนักศึกษาต่างชาติได้

ง. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้และสวัสดิการทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาที่จำเป็นเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติต้องคำนึงความเป็นนานาชาติที่แท้จริง เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในประเทศไทยและได้รับประสบการณ์จากการมาศึกษาต่อในต่างประเทศ และเป็นการทดแทนประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อต่างประเทศสำหรับนักศึกษาไทยที่เลือกศึกษาต่อในประเทศไทย และที่สำคัญควรมีจัดสรรทุนการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

จ. ด้านกิจกรรมนักศึกษา

ควรมีการสอนภาษาไทยเพื่อการใช้ในชีวิตประจำวันแก่นักศึกษาต่างชาติ และมีการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งทางด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกัน และศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเทศต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ฉ. ด้านอื่นๆ

ควรมีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในด้านต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงให้หลักสูตรให้มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น และควรเพิ่มจำนวนอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ทางวิชาการและวัฒนธรรมที่แตกต่างระหว่างกันอันจะนำไปสู่ความเป็นนานาชาติที่แท้จริง และควรจัดเก็บค่าเล่าเรียนในการศึกษาจากนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่ไม่สูงนัก หากมีการจัดเก็บในอัตราที่สูงมาก คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจะต้องมีความทัดเทียมกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ควรพัฒนาปัจจัยเกื้อกูลที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการจะมาศึกษาต่อในประเทศไทย เช่น ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย ระบบการให้ VISA แก่อาจารย์ชาวต่างชาติและนักศึกษาต่างชาติที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การอนุญาตให้นักศึกษาต่างชาติสามารถทำงานนอกเวลาเรียนได้ตามความเหมาะสม และจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางที่มีความเป็นอิสระเข้าดูแลหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาทั้งระบบ (เช่น หน่วยงาน IDP USIS และ British Council เป็นต้น) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในด้านข้อมูลการศึกษานานาชาติ คู่มือโน้มน้าวและคาดการณ์การศึกษานานาชาติของไทยและของต่างประเทศ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และขยายตลาดหลักสูตรนานาชาติของไทยในต่างประเทศเชิงรุกให้แก่สถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งหมด แทนที่จะให้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาต่างคนต่างทำดังเช่นที่เป็นอยู่ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรอบรู้และความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่างๆ ของหลักสูตรนานาชาติของไทยในระดับอุดมศึกษา และทิศทางอุดมศึกษาโลกอย่างแท้จริง มากกว่าการส่งการที่ขาดรายละเอียดของข้อมูลในด้านต่างๆ เพราะการออกนโยบายและมาตรการต่างๆ ในการกำกับ

ควบคุม และดูแลหลักสูตรนานาชาติของไทยในระดับอุดมศึกษาในด้านหลักสูตร คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และด้านอื่นๆ จำเป็นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั้งระบบและไม่ควรเลือกปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันหนึ่ง รวมทั้งจะต้องปรับแนวทางในการทำงานเชิงรุกในด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเกื้อกูลให้หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาสามารถขับเคลื่อนไปได้ทั้งระบบ และมีการกำหนดกลยุทธ์การจัดหลักสูตรนานาชาติอย่างชัดเจน โดยการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจุดดี จุดเสีย จุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรนานาชาติ เพื่อให้หลักสูตรนานาชาติของไทยมีความสมบูรณ์ และสามารถแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติของต่างประเทศได้

(3) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ดังนี้

ก. ด้านหลักสูตร

- การร่างหลักสูตรนานาชาติ ควรสำรวจความต้องการกำลังคนในหน่วยงานต่างๆ ในเชิงปริมาณและทักษะที่จำเป็นในแต่ละสาขาวิชา ควบคู่ไปกับทิศทางการพัฒนาประเทศและกระแสโลก และกำลังการผลิตกำลังคนในแต่ละสาขาวิชา ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมและดูแลหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางและสัดส่วนการผลิตกำลังคนในสาขาต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันปัญหาการว่างงานในอนาคต

- แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติสาขาบริหารธุรกิจ ควรเน้นในเชิงลึกในด้านของเนื้อหาของศาสตร์ การประยุกต์ใช้กับประสบการณ์จริงทางธุรกิจ และการเปิดวิชาเลือก/วิชาเอกใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ควรมีการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติอย่างค่อยเป็นไป ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศมีความต้องการกำลังคนในด้านนี้สูง

- แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ควรมีการเชื่อมโยงกับจุดแข็งของประเทศในด้านธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวของไทยควบคู่ไปกับการสอดแทรกความเป็นไทยในมิติต่างๆ ในด้านการเรียนการสอน การฝึกงาน การดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนทั้งชาวไทยและต่างชาติได้รับประโยชน์ในระหว่างที่ศึกษา และเป็นการเผยแพร่หลักสูตรนานาชาติ การโรงแรม และการท่องเที่ยวของไทยไปพร้อมๆ กัน

- ควรพัฒนาหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งของมหาวิทยาลัยและจุดแข็งของประเทศ และควรรดึงอาจารย์ที่มีชื่อเสียงเข้ามาสอนเพื่อสร้างชื่อเสียงในด้านคุณภาพให้แก่หลักสูตรนานาชาติของไทย นอกจากนี้การเปิดหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการพัฒนางานวิจัยที่เฉพาะเจาะจงสอดคล้องกับจุดแข็งของประเทศ เป็นการสร้างฐานความรู้ที่มีประโยชน์ต่อประเทศและสร้างจุดต่างให้แก่มหาวิทยาลัยไทย ทำให้นักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาไทยมีทางเลือกในการศึกษามากขึ้น รวมทั้งทำให้หลักสูตรนานาชาติของไทยอยู่รอดและสามารถแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศได้

- หลักสูตรนานาชาติต้องมีความหลากหลายในสาขาวิชาต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนภายในประเทศ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาล ทิศทางและเนื้อหาของหลักสูตรนานาชาติของประเทศต่างๆ ทั่วโลก และแนวโน้มประชากรที่เข้าสู่การเรียนในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญต่อบางสาขาวิชาด้วยแม้ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ และการสร้างรายได้ เพราะมีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษบางแห่ง และสังคมไทย

- หลักสูตรนานาชาติควรสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไทย รวมถึงประเทศต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศต่างๆ สามารถอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ ได้อย่างมีภูมิคุ้มกัน คือ “รู้จักเลือกรับสิ่งที่ดี - รู้จักปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี - รู้จักคงสิ่งที่ดีไว้ - รู้จักเลิกสิ่งที่ไม่ดีของไทยด้วย” ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

- ควรมีการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร โดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลหลักสูตรนานาชาติโดยตรง และหน่วยงาน/องค์กรที่จ้างบัณฑิต นอกจากนี้การจำกัด/ควบคุมไม่ให้เปิดหลักสูตรนานาชาติเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำเพราะขัด “หลักการเสรีภาพทางวิชา” แต่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมจำเป็นจะต้องมีการกำกับ ควบคุม ดูแลหลักสูตรนานาชาติของทุกสถาบันให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับที่นานาชาติประเทศยอมรับ

ข. ด้านคณาจารย์

ผู้สอนจำเป็นจะต้องผลิตตำราเอกสารที่เป็นองค์ความรู้ของไทย และในภูมิภาคเป็นภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นฐานความรู้ของไทย และเป็นสื่อในการเรียนการสอน เพื่อให้หลักสูตรนานาชาติของไทยมีความเชื่อมโยงกับความรู้ของประเทศตะวันตกและประเทศต่างๆ

ค. ด้านผู้เรียน

ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกงานปฏิบัติงานจริงในองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต และควรมีการปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิต แนวคิด อันติงามและถูกต้องของไทยแก่นักศึกษาต่างชาติ และนักศึกษาไทยในรูปแบบของกิจกรรมในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ตามความเหมาะสม เพื่อให้นักศึกษาได้

ซึมซับความเป็นไทยและความเป็นนานาชาติในระหว่างที่ศึกษาอยู่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในอนาคต

ง. ด้านสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการปรับตัวเร็วในด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในด้านต่างๆ นอกจากนี้เป้าหมายหลักของหลักสูตรนานาชาติ คือ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล การสร้างความเป็นนานาชาติและการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาคมากกว่าการสร้างรายได้เพียงด้านเดียว

จ. ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาครัฐ

หน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุมดูแล หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่ยังคงเป็นปัญหาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริง ด้วยใจที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานในลักษณะการทำงานแบบเชิงรุก มีความรวดเร็ว ต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหลักสูตรนานาชาติ และทิศทางอุดมศึกษาโลก เพื่อให้หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาทั้งระบบสามารถก้าวเดินไปสู่มาตรฐานสากลและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในประเทศต่างๆ นอกจากนี้รัฐบาลควรให้งบประมาณอุดหนุนในการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้และงานวิจัยใหม่ๆ ของไทยที่มีคุณภาพในระดับสากล

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญใดบ้าง ผู้วิจัยได้นำเอาหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการศึกษาโดยนำแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปสงค์ของการศึกษาของ Psacharopoulos and Woodhall (1985) Belfield (2000) Jimenez and Salas-Velasco (2000) Mazzarol and Soutar (2001) Montmarquette, Cannings and Mshseredjian (2002) และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ในการศึกษารั้งนี้ สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยว ผู้วิจัยเลือกใช้ Logistic Regression Analysis

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่ออุปสงค์ของการ ศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของ (1) กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ (2) กลุ่มนักศึกษาไทย และ (3) กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาโดยเปรียบเทียบจะพบว่า

(1) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในภาพรวม (3 สาขา)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า ปัจจัยคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน และการสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่า คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน และการสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม (กลุ่มนักศึกษาไทย กลุ่มนักศึกษาต่างชาติ และกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ) ในลำดับสุดท้าย

(2) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า ปัจจัยคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษา

ไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของ บิดามารดา/ผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ เป็นปัจจัยที่มี ผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติในลำดับสุดท้าย แต่อยู่ในลำดับที่ 7 สำหรับกลุ่มนักศึกษาไทย

(3) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อ กลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ผลการเรียนเดิม ในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ความสามารถในการ สอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตร นานาชาติ

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ของสถาบัน ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา ต่อหลักสูตรนานาชาติ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษา ไทย ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ความสามารถในการ สอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน เป็น ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่าคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของ สถาบัน ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือก

เรียนหลักสูตรนานาชาติ ในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาไทย และปัจจัยทางด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาไทย ในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ

(4) ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ฯ ในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ กลุ่มนักศึกษาไทย และกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ในลำดับต้นๆ (แม้ลำดับความสำคัญจะสลับกัน) คือ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาจะพบว่า การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาไทยในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ในขณะที่รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสำหรับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาโดยไม่แยกว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากกลุ่มนักศึกษาไทยและต่างชาติ จะพบว่า ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในลำดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยทางด้านจำนวนพี่น้อง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาไทยในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ และปัจจัยทางด้านรายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาต่างชาติในลำดับสุดท้าย แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มนักศึกษาไทย

หากนำปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีเครื่องหมายที่สอดคล้องกับเครื่องหมายทางทฤษฎี ตามที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดมา

พิจารณาในภาพรวมทั้งหมด สามารถลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

- ความมีชื่อเสียง มีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน
- รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงาน
- การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง
- ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ
- รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง
- ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า
- ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้
- โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)
- ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ
- จำนวนพี่น้อง และ
- เพศ

ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถอธิบายสรุปความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษานานาชาติฯ ได้ดังนี้

(1) ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน เป็นปัจจัยที่ผู้เรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ (ในทิศทางบวก) กล่าวคือ หากหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาใดมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาสูง อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษานั้นย่อมมีสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้สิ่งเหล่านี้เป็นตัวสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานต่อสาธารณชน ทั้งในด้านหลักสูตร คณาจารย์ และศิษย์เก่า เป็นต้น และผู้วิจัยมีความเห็นว่าในกรณีของประเทศไทย จากสถิติจำนวนนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ (ดูตารางที่ 2.6 ในบทที่ 2) โดยส่วนใหญ่จะเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมากที่สุด เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติทุกระดับ (ปริญญาตรี – ปริญญาเอก) มาเป็นระยะเวลาประมาณ 30 กว่าปี และมหาวิทยาลัยได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ควบคู่ไปกับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง และมีศิษย์เก่าที่มีคุณภาพและชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนในรุ่นต่อมามีความสนใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติที่สถาบันแห่งนี้เป็นจำนวนมาก

(2) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการทำงานเป็นอีกปัจจัยสำคัญหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก กล่าวคือ หากนักศึกษาคาดว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่ำกว่ารายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ก็จะส่งผลให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตร

นานาชาติสูงขึ้น แต่ถ้ายายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาก็จะตัดสินใจทำงาน หรือเลือกศึกษาต่อหลักสูตรอื่นแทน เช่น หลักสูตรปกติ เป็นต้น นอกจากนี้หากศิษย์เก่าในสถาบันที่จัดหลักสูตรนานาชาติเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ และตลาดแรงงานให้การยอมรับอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลผู้จ้างงานจ่ายค่าตอบแทนในระดับที่สูง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนในรุ่นต่อมามองเห็นสิ่งเหล่านี้ และส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษานั้นด้วยเช่นกัน

(3) การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก ทั้งนี้นักศึกษาที่บิดามารดา/ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ จะมีโอกาสที่จะเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง และแหล่งเงินทุนในการศึกษา และผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยส่วนใหญ่คือบิดามารดา/ผู้ปกครอง ดังนั้นการได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นการแสดงถึงโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของไทยเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้มีบริษัท/องค์กรต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น และมีการจ้างงานเกิดขึ้นภายในประเทศเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษาในปัจจุบันต่างปรับทิศทางมุ่งสู่การจัดการเรียนการสอนในลักษณะหลักสูตรสองภาษา และหลักสูตรนานาชาติเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคม อีกทั้งบิดามารดา/ผู้ปกครองที่ทำงานในบริษัท/องค์กรต่างชาติ และประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ ต่างก็เห็นว่าการศึกษาแบบเดิมอาจไม่สนองตอบการทำงานในยุคปัจจุบัน ได้ดีเท่าที่ควร เพราะการมีความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศ และความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างมีความสำคัญต่อการทำงานในยุคปัจจุบัน และเป็นคุณสมบัติที่บริษัท/องค์กรหลายแห่งล้วนมีความต้องการมากในปัจจุบัน จึงส่งผลให้ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรหลานของตนเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบันผู้จัดการศึกษา และมีความสามารถในการจ่ายค่าเล่าเรียน อีกทั้งหลักสูตรนานาชาติเป็นทางเลือกหนึ่งในการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการตามที่ระบุมาข้างต้นนั่นเอง

(4) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก หมายความว่า ถ้าการเข้ารับการศึกษหลักสูตรนานาชาติทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในด้านความรู้ทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาชาวไทยและชาวต่างชาติได้ดียิ่งขึ้น (ในขณะที่หลักสูตรอื่นให้ประสบการณ์ดังกล่าวน้อย) ก็จะทำให้อุปสงค์ในการเลือกศึกษาหลักสูตร

นานาชาติย่อมสูงขึ้น นอกจากนี้ การที่นักศึกษาต่างชาติเลือกมาศึกษาต่อในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่มักเป็นนักศึกษาที่มาจากประเทศในแถบเอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีน พม่า เวียดนาม อินเดีย ฯลฯ เป็นต้น นอกจากการยอมรับในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของไทยแล้ว การเรียนรู้วัฒนธรรมของคนประเทศเอเชียด้วยกันมีความสำคัญต่อการทำงานและประกอบธุรกิจในอนาคต เพราะโลกยุคปัจจุบันเริ่มมีการเปลี่ยนขั้วอำนาจจากซีกโลกตะวันตกมายังตะวันออก การเรียนรู้ลักษณะนิสัย ขนบธรรมเนียม ประเพณีของคนชาติต่างๆ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้น และเปิดใจยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ดียิ่งขึ้น เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างลึกซึ้ง ต้องอาศัยเวลาในการทำความเข้าใจ และไม่มีตำราเล่มใดสามารถให้รายละเอียดได้ดีซึ่งเท่ากับการสัมผัสจากประสบการณ์จริง ดังนั้นการที่ได้รับประสบการณ์ดังกล่าวในระหว่างที่ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติย่อมส่งผลดีต่อผู้เรียนในอนาคต นอกจากนี้ผู้เรียนชาวไทยก็ได้รับประสบการณ์ดังกล่าวในทำนองเดียวกัน รวมทั้งไม่ต้องไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ไม่ต้องตัดขาดจากญาติพี่น้อง และประหยัดค่าใช้จ่ายในการศึกษา อีกทั้งยังได้ประโยชน์ในแง่ที่ไม่ต้องตัดขาดจากเครือข่ายเพื่อนฝูง เพราะสังคมไทยเป็นสังคมพวกพ้องและการทำงานในอนาคตเพื่อนร่วมรุ่นมีความสำคัญมาก

(5) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยเปรียบเทียบ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในทิศทางลบ กล่าวคือ ถ้าค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติสูง อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติก็จะลดลง แต่ถ้าค่าใช้จ่ายไม่สูงเกินไปหรืออยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติจะสูงขึ้น (ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์ของสินค้าปกติ คือ เมื่อราคาสินค้าเพิ่มขึ้นความต้องการซื้อจะลดลง) เนื่องจากในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ดังนั้นหากค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับที่สูงมาก ก็จะส่งผลกระทบต่อความต้องการในการศึกษาต่อของผู้เรียนได้ อีกทั้งในการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ผู้เรียนจะต้องมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาระหว่างหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรอื่นควบคู่กันไปด้วยว่าหลักสูตรนานาชาติที่ตัดสินใจเลือกนั้นมีความสามารถที่จะจ่ายหรือไม่ หากผู้เรียนเห็นค่าใช้จ่ายในการเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงเกินไปโอกาสที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติก็จะน้อยลง นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศผู้ส่งออกหลักทางการศึกษา เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ พบว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติของไทยยังถูกกว่าประเทศเหล่านี้ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบและเป็นเหตุผลสำคัญที่สามารถใช้ในการดึงดูดผู้เรียนทั้งจากในประเทศและภูมิภาคด้วยเช่นกัน

(6) รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก กล่าวคือ นักศึกษาที่บิดามารดา/ผู้ปกครองมีรายได้สูง อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงกว่านักศึกษาที่บิดามารดา/ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากบิดามารดา/ผู้ปกครองมีความสามารถในการจ่ายเงินค่าเล่าเรียนที่สูงขึ้นให้แก่บุตรหลานของตน

มากกว่าบิดามารดา/ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก และถ้าพิจารณาว่า การศึกษานานาชาติเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง การที่บิดามารดา/ผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีรายได้สูงขึ้น อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติจะเพิ่มสูงขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่า การศึกษาหลักสูตรนานาชาติเป็นสินค้าปกติ (Normal Goods) ตามหลักเศรษฐศาสตร์

(7) ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวกและในทิศทางลบ โดยในกรณีแรกหมายความว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่ามีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับต่ำกว่า ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า มีโอกาสที่จะได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรนานาชาติมากกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่าในระดับต่ำกว่า ทั้งนี้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาต้องการนักศึกษาที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูงและเพื่อลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาจากการออกกลางคันของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ในกรณีหลังเป็นข้อค้นพบที่เกิดขึ้นในการศึกษานี้ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมากในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่ามีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ “น้อยกว่า” นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีในระดับที่ต่ำกว่า ทั้งนี้จากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสำรวจในการศึกษานี้พบว่า นักศึกษากลุ่มที่ “ไม่เลือกเรียน” หลักสูตรนานาชาติ แต่เลือกเรียนในหลักสูตรปกติ (และเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพที่สามารถเรียนหลักสูตรนานาชาติ) จะเป็นกลุ่มที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปกติในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลที่มีชื่อเสียงได้ และจะเลือกศึกษาต่อหลักสูตรปกติก่อนเป็นลำดับแรก เนื่องจากนักศึกษาเหล่านี้มีความเชื่อว่าหลักสูตรปกติในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของรัฐบาลมีคุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาที่ดีกว่าหลักสูตรนานาชาติ และนักศึกษากลุ่มนี้จะผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่าอยู่ในระดับที่ดี (โดยส่วนใหญ่จะมีเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50–4.00 ในขณะที่นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติจะเป็นกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยในระดับที่รองลงมา) ตลอดจนการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ เพื่อมาเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปกติด้วย รวมถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางลบ (ดูตารางที่ 4.3 ในบทที่ 4 ประกอบ)

(8) ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก กล่าวคือ หากนักศึกษาสามารถสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติได้ อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติย่อมมีสูง ทั้งนี้ในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติผู้เรียนจำเป็นต้องผ่านเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาต่อ ซึ่งเป็นเงื่อนไข

สำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญและปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เนื่องจากแต่ละสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถรับนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวน ทั้งนี้แต่ละสถาบันมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณารับนักศึกษาที่ผ่านเงื่อนไขดังกล่าวควบคู่ไปกับจำนวนที่นั่งที่จำกัดจำนวน เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพตามที่สถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ต้องการ

(9) โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นอีกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก กล่าวคือ หากบัณฑิตที่สำเร็จหลักสูตรนานาชาติเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาย่อมมีสูง ซึ่งจะส่งผลให้อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสูง

(10) ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางบวก กล่าวคือ อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติจะสูงขึ้นถ้าผู้เรียนมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เนื่องจากในการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติส่วนใหญ่ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน ดังนั้นหากผู้เรียนมีความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในแง่การเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมกับอาจารย์และนักศึกษาจากชาติต่างๆ ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(11) จำนวนพี่น้องเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในทิศทางลบ หมายความว่า อุปสงค์ในการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนพี่น้องน้อยลง และนักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องมาก/ครอบครัวขนาดใหญ่ มีโอกาสที่จะเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติน้อยกว่านักศึกษาที่มีพี่น้องน้อย /ครอบครัวขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวที่มีบุตรมากย่อมมีภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรสูง ดังนั้นอาจเป็นข้อจำกัดในการศึกษาต่อของผู้เรียนที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่

(12) เพศ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติลำดับสุดท้ายในทิศทางบวกและลบ หมายความว่า ในกรณีแรกนักศึกษาเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะการศึกษา ณ ระดับต่างๆ ในประเทศที่กำลังพัฒนาและด้อยพัฒนาเพศหญิงจะเป็นรองทุกระดับ ส่วนในกรณีหลังนักศึกษาเพศหญิงมีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันความเสมอภาคทางการศึกษาและทางเพศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันให้การยอมรับเพศหญิงมากขึ้นในทุกสาขาอาชีพ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เพศหญิงมีความต้องการในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น

สำหรับความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติและการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นการเพิ่ม/สร้างอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติจะต้องดำเนินการพัฒนาหลายๆ ด้านพร้อมกันเพื่อยกระดับ “คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา และความเป็นนานาชาติ” ดังนี้

(1) การพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติทั้งในคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถทำได้โดย

- การเพิ่มจำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี
- การจัดการเรียนการสอนที่มีภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และเน้นการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม
- การใช้เกณฑ์การประเมินผลที่เป็นมาตรฐานสากล
- การเพิ่มจำนวนนักศึกษาและอาจารย์ชาวต่างชาติอย่างค่อยๆ เป็นไป ตามศักยภาพของแต่ละมหาวิทยาลัย
- การเพิ่มจำนวนทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ทางการศึกษา ตำรา วารสาร คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าทางการศึกษา
- เมื่อหลักสูตรมีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาแล้วจำเป็นจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเชิงรุก เพื่อให้ผู้ที่สนใจและมีศักยภาพได้รับทราบข้อมูลในรายละเอียดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย หลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทิศทางความต้องการของตลาดแรงงาน และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมาศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

(2) มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา เนื่องจากทุกมหาวิทยาลัยต่างมุ่งเน้นการแข่งขันในด้าน “คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา รวมถึงการให้บริการทางการศึกษาในด้านต่างๆ” ที่ดีขึ้น

(3) การกำหนดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมในการศึกษาจะต้องมีความเหมาะสมกับ “คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา บริการทางการศึกษา และทรัพยากรทางการศึกษา” ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าการค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่จ่ายไปนั้น “แพง” เกินไป

(4) ควรมีบริการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบทุนการศึกษา (ทั้งในรูปแบบ Full Scholarship และ Partial Scholarship) การจัดหางานพิเศษนอกเวลาเรียน เงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นการลดอุปสรรคทางการเงินให้แก่ผู้เรียนและผู้ที่กำลังจะตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

(5) ควรมี International Office เพื่อให้บริการและความช่วยเหลือแก่นักศึกษาต่างชาติในด้าน VISA การจัดหาที่พัก การให้คำแนะนำ/ปรึกษาในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย การสอนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ฯลฯ เพื่อให้ให้นักศึกษาต่างชาติไม่รู้สึกเคັงกว้างในต่างแดน นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยงานสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม

(6) ต้องมีการสร้าง/พัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติ นอกเหนือจากการเพิ่มจำนวนนักศึกษาและอาจารย์ชาวต่างชาติ เช่น

- การเพิ่มโครงการร่วมมือ/แลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในรูปแบบต่างๆ
- ควรมีความหลากหลายในด้าน “ภาษา” ที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน
- การเพิ่มกิจกรรมในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
- การที่มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติเป็นปัจจัยจึงสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติได้รับประสบการณ์จากการที่มาศึกษาต่อในประเทศไทย (Overseas Experience) อีกทั้งเป็น “การทดแทน” ในกรณีที่นักศึกษาไทยตัดสินใจเลือกศึกษาต่อภายในประเทศแทนการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ นอกจากนี้จากการที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและเก็บข้อมูลแบบสอบถามนักศึกษาชาวต่างชาติส่วนใหญ่จะเลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นนานาชาติ มีระบบการประชาสัมพันธ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ดี มีศิษย์เก่าชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก มีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมถึงผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการในด้านการศึกษาและความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดการพูดปากต่อปาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญประสบ

ความสำเร็จในการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และมีจำนวนนักศึกษาต่างชาตินักศึกษาในระดัับอุดมศึกษาของไทย

ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการพัฒนาหลายๆ ด้านพร้อมกันเพื่อยกระดับ “คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา และความเป็นนานาชาติ” ตามที่กล่าวมาข้างต้นในระดับที่สูงขึ้นอย่างค่อยๆ เป็นไป จะส่งผลให้นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนานาชาติเกิดความพึงพอใจ และส่งผลให้อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีของไทยเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากนักศึกษาทุกเชื้อชาติที่เข้ามาศึกษาล้วนมีความสำคัญต่อมหาวิทยาลัยที่จัดหลักสูตรนานาชาติและมีความต้องการบริการทางการศึกษาที่ดี อีกทั้งฐานของผู้เรียนในปัจจุบัน คือฐานของผู้เรียนในอนาคต ดังนั้นการพูดปากต่อปากจึงมีความสำคัญต่อฐานของผู้เรียนในอนาคต นอกจากนี้ยังส่งผลดีแก่มหาวิทยาลัยในด้านการเพิ่มความเป็นนานาชาติ การพัฒนาไปสู่ความมีชื่อเสียง ความมีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศ

สำหรับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และการพัฒนาประเทศ พบว่า หลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทยในปัจจุบัน เนื่องจากสภาพของตลาดแรงงานในปัจจุบันมีความต้องการผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความพร้อมในด้านภาษา และเข้าใจในวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งหลักสูตรนานาชาติสามารถตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ และสงวนเงินตราต่างประเทศจากการที่นักศึกษาไทยเลือกศึกษาต่อภายในประเทศแทนการไปศึกษาต่อต่างประเทศ อีกทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไทยให้มีความทัดเทียมกับต่างประเทศ และเผยแพร่หลักสูตรนานาชาติที่ดีและมีคุณภาพของไทยแก่นานาชาติ

แต่การที่จะทำให้หลักสูตรนานาชาติของไทยมี “ความยั่งยืน” และ “นำพาประเทศไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค” มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องร่วมมือกันสำรวจความต้องการกำลังคนในหน่วยงานต่างๆ ของประเทศทั้งในเชิงปริมาณและทักษะที่จำเป็นในแต่ละสาขาวิชา ควบคู่ไปกับการวางแผนในการ “ร่างหลักสูตร” ให้มีความสอดคล้องกับแนวการพัฒนาประเทศไทยและทิศทางของกระแสโลก รวมถึงการ “กำหนดทิศทางและสัดส่วนการผลิตกำลังคนในสาขาต่างๆ” ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันปัญหาการว่างงานในอนาคต

มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งของ “มหาวิทยาลัย” และจุดแข็งของ “ประเทศ” เช่น เกษตรกรรม การท่องเที่ยว อาหารไทย

เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้มีลักษณะเป็น Localization โดยพัฒนาบนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาตะวันออก ให้มีความกลมกลืนกันกับจุดเด่นของประเทศ (เพราะไม่เช่นนั้นแล้วหลักสูตรนานาชาติของไทยจะมีลักษณะที่ถอดแบบหลักสูตรนานาชาติของตะวันตก) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในแง่ของการสร้างฐานความรู้ การพัฒนางานวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจงสอดคล้องกับจุดแข็งของประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีความโดดเด่นในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการสร้างจุดต่างให้แก่มหาวิทยาลัยไทย ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการศึกษาต่อมากขึ้น อีกทั้งทำให้หลักสูตรนานาชาติในมหาวิทยาลัยของไทย “อยู่รอดและสามารถแข่งขัน” กับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศได้ในระยะยาว

ส่วนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติสาขาบริหารธุรกิจ พบว่าปัจจุบันมีหลายมหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติมีความโดดเด่นในด้านนี้ แต่เพื่อให้หลักสูตรมีความโดดเด่นยิ่งขึ้น ควรเน้นหลักสูตรในเชิงลึกด้านของเนื้อหาของศาสตร์ การประยุกต์ใช้กับประสบการณ์จริงทางธุรกิจ และการเปิดวิชาเลือก/วิชาเอกใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และวัฒนธรรมตะวันออก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดจุดเด่นทางวิชาการทางบริหารธุรกิจในภูมิภาคนี้

สำหรับหลักสูตรนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรมีการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและผลิตกำลังคนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

และหลักสูตรนานาชาติสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงกับจุดแข็งของประเทศในด้านธุรกิจการโรงแรม การท่องเที่ยว อาหารไทย แพทย์แผนไทย สปา และธุรกิจบริการอื่นๆ ที่ขึ้นชื่อของไทย เช่น Medical Tourism เป็นต้น ควบคู่ไปกับการสอดแทรกความเป็นไทยในมิติต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในระหว่างที่ศึกษา และเป็น การเผยแพร่หลักสูตรนานาชาติไปพร้อมๆ กัน

นอกจากนี้หลักสูตรนานาชาติต้องมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไทย (ตามความเหมาะสมในทางปฏิบัติของแต่ละมหาวิทยาลัย) รวมถึงประเทศต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศต่างๆ สามารถอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ ได้อย่างมีภูมิคุ้มกัน และสิ่งสำคัญที่จะละเลยไม่ได้ก็คือ เป้าหมายหลักของหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาของไทยควรเน้น “คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล การสร้างความเป็นนานาชาติและการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค” มากกว่าการสร้างรายได้เพียงด้านเดียว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตรนานาชาติโดยหน่วยงานที่มีมาตรฐานสากลที่ประสานความร่วมมือกับผู้ใช้แรงงาน/นายจ้างอย่างมีระบบและจริงจัง

นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาครัฐเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเกื้อกูลให้หลักสูตรนานาชาติสามารถขับเคลื่อนไปได้ทั้งระบบ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาของไทย เพื่อปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่ยังคงเป็นปัญหาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริง ด้วยใจที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและระบบการบริหารจัดการที่ดี ให้มีความรวดเร็วสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงทั้งภายในประเทศและกระแสโลกมากกว่าจะเป็นผู้ตามกระแสโลก และภาครัฐควรให้งบประมาณอุดหนุนในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และงานวิจัยใหม่ๆ ของไทยที่มีคุณภาพในระดับสากล เพื่อใช้เป็นฐานความรู้ (จุดแข็ง) ของไทย และเผยแพร่สู่นานาชาติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สามารถจัดเรียงลำดับตามความสำคัญคือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ และโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ตามลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการพัฒนาปัจจัยดังกล่าวข้างต้นเพื่อสร้างอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สำหรับมหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติดังนี้

(1) การพัฒนาชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษา

การพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติทั้งในด้านความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถทำได้ทำโดย การเพิ่มจำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่มีภาคทฤษฎี ควบคู่ภาคปฏิบัติ และเน้นการประยุกต์ใช้ที่เหมาะสม การใช้เกณฑ์การประเมินผลที่เป็นมาตรฐานสากล การเพิ่มจำนวนนักศึกษาและอาจารย์ชาวต่างชาติอย่างค่อยๆ เป็นไป การเพิ่มจำนวนทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ทางการศึกษา ตำรา วารสาร คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าทางการศึกษา นอกจากนี้เมื่อหลักสูตรมีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาแล้วจำเป็นจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาในเชิงรุก เพื่อให้ผู้ที่สนใจและมีศักยภาพได้รับทราบข้อมูลในรายละเอียดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย หลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทิศทางความต้องการของตลาดแรงงาน และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมาศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

(2) รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต และโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ

รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตและโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติเป็นผลลัพธ์ต่อเนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติมีการ
พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาจนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ และสามารถผลิตบัณฑิตที่มี
คุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง มีศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก จนเป็นที่ยอมรับใน
สังคมและตลาดแรงงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนในรุ่นต่อมาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตร
นานาชาติที่สถาบันนั้นๆ เป็นจำนวนมากขึ้น

(3) ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติจำเป็นจะต้องมีการสร้าง/พัฒนา
สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติ นอกเหนือจากการเพิ่มจำนวนนักศึกษาและ
อาจารย์ชาวต่างชาติ อาทิ การเพิ่มโครงการร่วมมือ/แลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศใน
รูปแบบต่างๆ การมี “ภาษา” ที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนที่หลากหลาย การเพิ่มกิจกรรมใน
เวลาเรียนและนอกเวลาเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยน
เรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทั้งนี้การที่มหาวิทยาลัยมี
สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติจะเป็นปัจจัยดึงดูดสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้
นักศึกษาต่างชาติได้รับประสบการณ์จากการที่มาศึกษาต่อในประเทศไทย (Overseas Experience)
อีกทั้งเป็นการทดแทนในกรณีที่นักศึกษาไทยตัดสินใจเลือกศึกษาต่อภายในประเทศแทนการไปศึกษา
ต่อยังต่างประเทศ

(4) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผล
ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย จากผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนชาว
ไทยและชาวต่างชาติจะมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติกับหลักสูตรอื่น
ควบคู่กันไปด้วยว่าหลักสูตรนานาชาติที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ นั้นผู้เรียนและบิดามารดาของตนมี
ความสามารถที่จะจ่ายหรือไม่ หากผู้เรียนเห็นค่าใช้จ่ายในการเรียนหลักสูตรนานาชาติสูงเกินไป
โอกาสที่จะเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติก็จะน้อยลง ดังนั้นมหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติ
จำเป็นที่จะต้องกำหนดค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมในการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับ “คุณภาพ
และมาตรฐานทางการศึกษา และบริการทางการศึกษาในรูปแบบต่างๆ” ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ผู้เรียนมี
ความรู้สึกว่าค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่จ่ายไปนั้น “แพง” เกินไป นอกจากนี้
มหาวิทยาลัยจำเป็นจะต้องมีบริการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของทุนการศึกษา การ

จัดหางานพิเศษนอกเวลาเรียน และเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น เพื่อเป็นการลดอุปสรรคทางการเงินให้แก่ผู้เรียนและผู้ที่กำลังจะตัดสินใจเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ

อาจกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญหลักที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ คือ คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาทั้งในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการมีระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการศึกษา และบุคลากรในด้านต่างๆ รวมถึงบรรยากาศสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติอย่างแท้จริง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มุ่งเน้นในเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับเชิงปริมาณที่เพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ต้องใช้เวลาและเงินลงทุนในด้านต่างๆ ก่อนข้างสูง และต้องการผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพราะถ้าสถาบันอุดมศึกษาใดที่จัดหลักสูตรนานาชาติที่มีคุณภาพและมาตรฐานอยู่ในระดับสากลเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้ว สถาบันอุดมศึกษานั้นจะเป็นแหล่งดึงดูดคณาจารย์ที่มีชื่อเสียงจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นักศึกษาจากประเทศต่างๆ เงินทุนสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชน และศิษย์เก่า รวมถึงการสร้างรายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษานั้นและประเทศไทย

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยผู้จัดหลักสูตรนานาชาติจะต้องมีการบริหารจัดการที่คล่องตัว สามารถปรับตัวได้เร็วทั้งในแง่บริหารจัดการหลักสูตร และผลิตบัณฑิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งควรมีพัฒนาหลักสูตรนานาชาติตามจุดแข็งของมหาวิทยาลัย และจุดแข็งของประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการสร้างฐานความรู้ การพัฒนางานวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจง และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งสร้างจุดต่างให้แก่มหาวิทยาลัยไทย ผู้เรียนมีทางเลือกในการศึกษาต่อมากขึ้น รวมทั้งทำให้หลักสูตรนานาชาติของไทยอยู่รอด และสามารถนำจุดแข็งที่มีความแตกต่างมาใช้ในการแข่งขันกับหลักสูตรนานาชาติในต่างประเทศได้

อย่างไรก็ตามการพัฒนาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ นั้นจำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือเงินนโยบายจากภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อให้นโยบาย และมาตรการในการกำกับ ควบคุม และสนับสนุนหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรอบรู้ และความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่างๆ ของหลักสูตรนานาชาติของไทยในระดับอุดมศึกษา และทิศทางอุดมศึกษาโลกอย่างแท้จริง รวมทั้งจะต้องปรับแนวทางในการทำงานให้เป็นเชิงรุกในด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการสร้างอุปสงค์ของ

การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยเกื้อกูลให้หลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาของไทยสามารถขับเคลื่อนไปได้ทั้งระบบ

ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการเชิงรุกควรจัดให้มีหน่วยงานกลางที่ไม่ใช่ภาครัฐเข้าดูแลหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาทั้งระบบ และภาครัฐควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการทำงาน (เช่น หน่วยงาน IDP ของออสเตรเลีย) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในด้านข้อมูลการศึกษานานาชาติ คู่มือวีโนมและคาดการณ์การศึกษานานาชาติของไทยและของต่างประเทศ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และขยายตลาดหลักสูตรนานาชาติของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศในเชิงรุกให้แก่สถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งหมด

2) ข้อเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากเวลาและงบประมาณในการศึกษามีจำกัด และการศึกษาในครั้งนี้จะเน้นการศึกษาในเชิงเศรษฐศาสตร์การศึกษา และเป็นศึกษาเฉพาะในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยวเท่านั้น จึงควรระมัดระวังที่จะนำเอาผลการศึกษานี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิชาอื่นที่มีความแตกต่างไปจากการวิจัยนี้ นอกจากนี้หากไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและงบประมาณ และต้องการให้ได้ผลการศึกษามีความรอบด้านมากยิ่งขึ้น ควรนำเอาปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเข้าร่วมพิจารณาในการศึกษา อาทิ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ความแตกต่างและการขยายตัวทางด้านวัฒนธรรม การขยายตัวและการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ การตลาดและการประชาสัมพันธ์ทางการศึกษา เป็นต้น และควรศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรนานาชาติ “ทุกสาขาวิชา” เพื่อจะได้เห็นภาพรวมทั้งระบบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกื้อ วงศ์บุญสิน. (2547). **ประชากรศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). **รายงานเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการศึกษานานาชาติของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2546 ก). **รายงานประจำปี 2546**. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้ง.
คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2546 ข). **การส่งเสริมการศึกษานานาชาติในประเทศไทย. อนุสารอุดมศึกษา 9, 305 (พฤศจิกายน): 8-10.**
คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2547). **คู่มือการขอรับหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อผ่อนผันให้นักศึกษา/อาจารย์ชาวต่างชาติทำนํ้างานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว**. สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
จรัส สุวรรณเวลา. (2000). **ความท้าทายต่อมหาวิทยาลัยไทยที่มีต่อมาตรฐานความเป็นนานาชาติทางการศึกษา. ASAIHL - THAILAND JOURNAL 3, 2 (November): 11-27.**
จรัส สุวรรณเวลา. (2545). **อุดมศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2547). **หลักสูตรนานาชาติ**. [Online]. แหล่งที่มา: <http://www.chula.ac.th> [12 กรกฎาคม 2547]
จินดา เตชะวานิช. (2004). **การพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษา : ความเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติในภูมิภาคอาเซียน. ASAIHL - THAILAND JOURNAL 7, 1 (May): 25-45.**
เฉลิมเผ่า อัจฉนันท์ และคณะ. (2546). **การศึกษาความต้องการกำลังคนในระดับอุดมศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบและภารกิจของอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ทองอินทร์ วงศ์โสธรและคณะ. (2540). **รายงานวิจัยเรื่องความเป็นสากลของการอุดมศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
เทียนฉาย กิระนันท์. (2001). **บทบาทของมหาวิทยาลัยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ. ASAIHL - THAILAND JOURNAL 4, 2 (November): 18-25.**

- ชเนศ จิตสุทธิภากร. (2547). การพัฒนากลยุทธ์การจัดการโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุฎกบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพร วีระถาวร. (2548). การจัดการศึกษานานาชาติ. ใน *อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ*, หน้า 145-195. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). *เศรษฐศาสตร์การศึกษา*. (ม.ป.ท.).
- บัญญัติ สุขศรีงาม. (2547). นักศึกษาต่างชาติ: เป้าหมายที่ต้องการเพื่อเพิ่มรายได้เข้าประเทศ. *ศึกษาศาสตร์*. 15 (พฤศจิกายน 2546-มีนาคม): 1-11.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2545). การศึกษาที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ประจวบ ไชยสาสน์. (2541). เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่องมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติเพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ประจวบ ไชยสาสน์. (2544). ทิศทางการดำเนินธุรกิจการศึกษานานาชาติในประเทศไทย. ใน *นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการศึกษานานาชาติของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุสดี ตรงต่อกร. (2540). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนานาชาติในกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย และปริมนทล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ชนก วอนขอพร. (2004). การเปิดตลาดการค้าเสรี. *ASAIHL-HAILAND JOURNAL* 7, 1 (May): 20-24.
- พรชูลี อาชวอรุ่ง. (2540). การอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. ใน *รายงานการสัมมนาการอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. คณะครุศาสตร์ กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ กาญจนนิยต. (2547). *บทความ ความเป็นสากลของอุดมศึกษาต้องตีค่าที่ฐานราก*. มกราคม. กรุงเทพฯ. (อัดสำเนา).
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2534). ความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยและบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์* 19 (เมษายน-มิถุนายน): 13-22.
- ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. (2546). *การศึกษาบนเส้นทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า 2000. มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2533). *วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (2533-2539)*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.

- มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2534). รายงานสัมมนาระดับชาติ เรื่องความเป็นสากลของการอุดมศึกษา
ไทย. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2546). สามทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, สำนัก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2547).
รายงานจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, สำนักสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2548).
การศึกษาวิเคราะห์นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย สังกัดคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
- ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, สำนัก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2549).
นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
- ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง. (2547). ใครๆ ก็อยากส่งลูกไป (โรงเรียน) อินเตอร์. กรุงเทพฯ: วิริยะ.
วศิน ชูประยูร และชมกมล เพ็ญฟู. (2540). ทศนคติและความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศของ
นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.
วารสารรังสิตสารสนเทศ 3, 1: 34-44.
- วิจารณ์ พานิช. (2544). กลยุทธ์และแนวทางการบริหารจัดการอุดมศึกษาเพื่อความเป็นนานาชาติ.
ใน รายงานสัมมนาวิชาการ เรื่อง ความก้าวหน้าการอุดมศึกษาไทย เนื่องใน
วันคล้ายวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วิลาวัลย์ จารูอารียานนท์. (2542). แนวโน้มการจัดการศึกษาโปรแกรมนานาชาติระดับบัณฑิตศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พ.ศ.2543-2552.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). GATS และ FTA ทางการศึกษา: แนวโน้มของผลกระทบและ
ข้อเสนอแนะ. ใน อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ, หน้า 41-69.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ดา ธนิตกุล. (2548). GATS กับการเปิดเสรีการค้า. ใน อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแส
การค้าเสรีข้ามชาติ, หน้า 1-19. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศรันพร ชวนเกริกกุล. (2547). ประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ. **ผู้ส่งออก** 17, 396 (กุมภาพันธ์): 8-14.
- ส่งเสริมการส่งออก, กรม. (2547). การศึกษานานาชาติอีกธุรกิจหนึ่งที่กรมส่งออกเร่งสนับสนุน. **ผู้ส่งออก** 17, 394 (มกราคม): 13-15.
- ส่งเสริมการส่งออก, กรม. (2549). มิติใหม่สู่การเรียนรู้ระดับสากล. **ผู้ส่งออก** 19, 442 (มกราคม): 9-15.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- สุชาติ ตันธนะเดชา. (2548). สถานการณ์ GATS และ FTA กับอุดมศึกษาโลก. ใน **อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ**, หน้า 21-40. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). **เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์: การศึกษาและการฝึกอบรมในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุถีวรรณ แอลแดนและเกรมเมอร์. (2538). **บทบาทและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปรียา ควรตะชะคุปต์. (2529). **เศรษฐศาสตร์การศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทัยวรรณ โชคบุญยสิทธิ์ และกุสุมา นวพันธ์พิมล. (2547). การเปิดเสรีทางการค้าบริการทางการศึกษา. **ความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ** 1, 4 (กรกฎาคม-กันยายน): 29-40.

ภาษาอังกฤษ

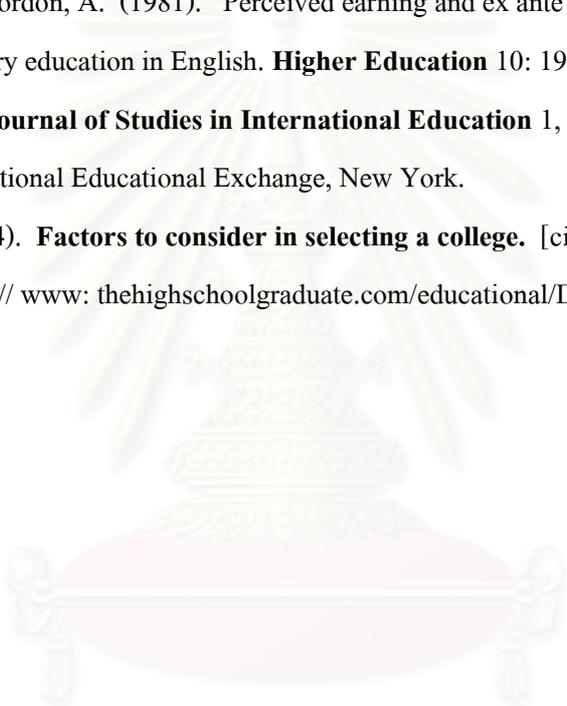
- Alfonso, J.D. (1990). *The International Dimension in American Higher Education*. (Doctoral Dissertation, University of Arizona.) **Dissertation Abstract International**.
- Astin, A.W. (1993). **What Matters in College: 4 critical year revisited**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Baimbridge, M. (1997). Factor influencing overseas demand for UK higher education institutions. **Journal of Further and Higher Education** 21, 2: 149-160.
- Belfield, C.R. (2000). **Economic Principle of Education: Theory and evidence**. UK: Pergamon.
- Borjas, G. J. (2005). **Labor Economics**. The International Edition. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

- Broucqsault, E.F. (1995). International Programs. Dissertation Abstract, California State University, Fullerton. **Dissertation Abstract International**. No ACC 1375156.
- Clark, B. R. and Neave, G. R. (1992). **The Encyclopedia of Higher Education**. Oxford: Pergamon Press.
- Cohn, E. and Geske, T. G. (1990). **The Economics of Education**. 3rd.ed. New York: Pergamon Press.
- Commission on Higher Education. (2004). **Study in Thailand 2004-2005**. Bangkok: Bureau of International Cooperation Strategy.
- Commission on Higher Education. (2005). **Study in Thailand 2005-2006**. Bangkok: Bureau of International Cooperation Strategy.
- Dennard, E. A. (2000). The Influence of psychosocial factor on college choice and subsequence student satisfaction with college experiences. **Dissertation Abstracts International**.
- Ed Net. (2002). **The Australian Popular Course for Thai Student 2002**. Bangkok: Ed Net.
- Feldman, K. A. and Newcomb, T. M. (1973). **The Impact of College on Students**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ferguson, K, (2002). **Essential Economics. A Guide for Business Students**. Great Britain: Palgrave.
- Fletcher, J.F. and Stern, R.E. (1989). Language skills and adaptation: A study of foreign students in a Canadian university. **Curriculum Inquiry** 19: 293-308.
- Finnie, R. and Frenette, M. (2003). Earning differences by major field of study: Evidence from three cohorts of recent Canadian graduates. **Economics of Education Review** 22: 179-192.
- Hahs-Vaughn, D. (2004). The Impact of Parent's Education Level on College Student: An Analysis Using the Beginning Post-Secondary Student Longitudinal Study 1990-92/94. **Journal of College Student Development** 4, 5 (September/October): 483-500.
- Harnqvist, K. (1987). Social Demand Model. In Psacharopoulos, G. (ed). **Economics of Education Research and Studies**, pp. 356-363. Great Britain: Pergamon.
- Hung, F., Chung, Y. and Ho, E. (2000). To work or to continue to higher education ?. The choice of senior secondary students in Shenzhen, China. **Higher Education** 39: 455-467.

- International Education. (1988). **The Encyclopedia Americana International**. 15th ed.
New York: Grolier Incorporated.
- Jimenez, J. D., and Salas-Velasco, M. (2000). Modeling education choices. A binomial logit model applied to the demand for higher education. **Higher Education** 40: 293-311.
- John, P. St. Edward. (1991). What Really influences minority attendance ?
Sequential Analyses of the High School and Beyond Sophomore Cohort.
Research in Higher Education 32, 2.
- Jones, Daryl E. (2002). **Factors that influence college choice for African American student**.
Thesis (Ph.D.), Union Institute and University. [Cited 7/9/2006] Available from
[http:// thailip-db.car.chula.ac/dao/detail.nsp](http://thailip-db.car.chula.ac/dao/detail.nsp).
- Kallio, R. E. (1995). Factors influence the college choice decisions of graduates students.
Research in Higher Education 36, 1: 109-125.
- Knight, J. and Wit, H. (1997). **International of Higher Education in Asia Pacific Countries**.
Published by the European Association for International Education (EAIE).
- Knowles, A.S. (1977). **The International Encyclopedia of Higher Education**. Vol. 5.
San Francisco: Hamilton Printing.
- Lee, Mokoto Y., Abd-Ella, M. and Burks, Linda A. (1981). **Needs of Foreign Student from Developing Nation at U.S. Colleges and Universities**. Washington, DC:
National Association of Foreign Student Affairs.
- Marion, Paul B. (1986). Research on foreign students at colleges and universities.
New Direction for Student Services 36: 65-82.
- Mazzarol, T. and Soutor G.N. (2001). **The Global Market for Higher Education. Sustainable Competitive Strategies for the New Millennium**. UK: Edward Elgar.
- McLeod, M. W. (1997). **Marketing Survey of PJC Students**, Pensacola Junior College.
Florida Office of Institutional Research and Effectiveness.
- Menon, M. E. (1997). Perceived rates of return to higher education in Cyprus. **Economic of Education Review** 16: 425-430.
- Miller, C. D. and Byrnes, P. J. (2001). To Achieve or Not to Achieve : A Self- Regulation Perspective on Adolescents' Academic Decision Making. **Journal of Educational Psychology** 93, 4: 677-685.

- Montmarquette, C., Cannings, K and Mahseredjian, S. (2002). How do young people choose collage majors? **Economics of Education Review** 21: 543-556.
- Moore, R. L., Studenmund, A. H. and Slobko, T. (1991). The Effect of the Financial Aid Package on the Choice of a selective College. **Economics of Education Review** 10, 4: 311-321.
- Palika, B. J. (2003). The effects of study abroad and personality on employment and earnings in Mexico. **Dissertation Abstract International**. No. DA 3118052.
- Perna, W. L. (2000). Differences in the Decision to Attend College Among African American, Hispanics and Whites. **The Journal of Higher Education** 71, 2: 117-141.
- Perna, W. L. (2003). The Private Benefits of Higher Education : An Examination of the Earnings Premeium. **Research in Higher Education** 44, 4: 451-472.
- Perrucci, R. and Hu, H. (1995). Satisfaction with Social and Educational Experiences Among International Graduate Students. **Research in Higher Education** 36: 491-508.
- Pettibone, S.C. (2001). **A study of the value beliefs and attitude of students at an international high school**. Doctoral dissertation, Education, Boston University.
- Psacharopoulos, G. (1979). A quantitative analysis of the demand for higher education. **Higher Education** 8: 159-177.
- Psacharopoulos, G. and Ng, C.Y. (1994). Earning and education in Latin American: Assessing priorities for schooling investments. **Economic of Education Review** 2, 2: 187-207
- Psacharopoulos, G. and Sanyal, B. (1981). Student expectation and labor market performance: The case of the Philliphines. **Higher Education** 10: 449-472.
- Psacharopoulos, G. and Woodhall M. (1985). **Education for Development An Analysis of Investment Choices**. Washington D.C.: Oxford University Press.
- Piciani, D.M. (2000). **Characteristics of international student programs in an independent secondary school: a case study**. Doctoral dissertation, Education Secondary, Curriculum and Instruction, Widerner University.
- Sanborn, R.D. (1990). Educating Students for International Carriers: The Rice University Carrier Services Center. **Dissertation Abstract International**. No. AAC. 9033903.
- Sedaie, B. (1998). Economic literacy and the intention to attend college. **Research in Higher Education** 39, 3.
- Seehan, J. (1973). **The Economics of Education**. London: George Allen & Unwin.

- Shiller, B. R. (2005). **Essentials of Economics**. 5th ed. New York: McGraw-Hill.
- Trice, A. G. (2004). Mixing It Up : International Graduated Students' Social Interactions with American Students. **Journal of College Student Development** 45, 6 (November/December): 671-686.
- Torodo, M. P. and Edwards, E. O. (1973). Educational demand and supply in the context of growing unemployment in less development countries. **World Development**
- White, A.J. and Brow, S.E. (1983). Academic factors affecting the scholastic performance of international student. **College Student Journal** 17: 268-272.
- William, G. and Gordon, A. (1981). Perceived earning and ex ante rate of return to post compulsory education in English. **Higher Education** 10: 199-227.
- Wit, H. (1997). **Journal of Studies in International Education** 1, 1 (Spring). Council on International Educational Exchange, New York.
- Zuker, R. F. (2004). **Factors to consider in selecting a college**. [cited 8/9/2006] Available from [http:// www: thehighschoolgraduate.com/educational/DF/factor.html](http://www.thehighschoolgraduate.com/educational/DF/factor.html).

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ก-1 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 1

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.46	0.498
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.00	4.00	3.21	0.415
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	9	2.58	2.58
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	15,000	200,000	63,296.24	26,627.68
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.69	0.459
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.91	0.352
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.376
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.60	0.421
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.49	0.497
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.80	0.483
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.60	0.496
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.52	15.48	6.032	2.848
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.65	0.478

ตาราง ก-2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 1

	SEX	HGPA	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.008	1.000											
SIB	0.019	-0.053	1.000										
FINC	0.007	0.018	0.052	1.000									
FSUP	0.014	-0.010	-0.046	-0.093	1.000								
REP	0.008	0.004	-0.035	-0.094	0.140	1.000							
EINC	-0.011	0.012	-0.025	-0.031	0.011	0.058	1.000						
JOBOP	-0.059	0.006	-0.057	-0.038	0.063	0.156	0.157	1.000					
INTER	0.043	0.037	-0.018	-0.056	0.098	0.157	0.083	0.067	1.000				
ADM	-0.044	0.056	-0.014	-0.116	0.061	0.107	0.048	0.059	0.401	1.000			
ENG	0.006	-0.026	0.019	-0.045	0.101	0.156	0.094	0.147	0.190	0.051	1.000		
REXP	-0.051	0.075	0.006	-0.305	0.151	0.153	0.073	0.130	0.108	0.217	0.125	1.000	
EXP	-0.007	-0.030	0.049	0.211	-0.145	-0.165	-0.105	-0.134	-0.146	-0.172	-0.067	-0.279	1.000

ตาราง ก-3 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 2

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.38	.0485
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.22	4.00	3.29	.0485
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	1	2.60	1.055
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	15000	186,000	73101.17	31,934.78
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.71	0.452
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.84	0.368
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.374
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.74	0.437
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.55	0.498
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.61	0.488
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.60	0.492
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.52	14.80	5.77	3.065
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.67	0.472

ตาราง ก-4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 2

	SEX	HGPA	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.070	1.000											
SIB	-0.042	-0.112	1.000										
FINC	-0.060	0.040	0.051	1.000									
FSUP	0.043	-0.016	-0.088	-0.095	1.000								
REP	-0.067	0.046	-0.006	-0.148	0.143	1.000							
EINC	-0.025	0.033	-0.051	-0.041	0.028	0.087	1.000						
JOBOP	-0.014	0.042	-0.024	-0.033	0.111	0.178	0.202	1.000					
INTER	0.007	0.048	-0.032	-0.068	0.135	0.218	0.075	0.075	1.000				
ADM	-0.075	0.080	0.024	-0.128	0.078	0.138	0.027	0.070	0.375	1.000			
ENG	0.056	-0.021	0.004	-0.026	0.162	0.112	0.140	0.141	0.200	0.017	1.000		
REXP	-0.030	0.042	-0.116	-0.359	0.212	0.257	0.072	0.223	0.140	0.268	0.169	1.000	
EXP	0.007	-0.121	0.078	0.251	-0.228	-0.209	-0.084	-0.160	-0.118	-0.140	-0.162	-0.377	1.000

ตาราง ก-5 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 3

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.59	0.493
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.20	4.00	3.35	0.409
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	8	2.49	1.073
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	25,000	200,000	63,691.51	26,934.18
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.69	0.461
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.82	0.381
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.82	0.383
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.78	0.416
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.57	0.496
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.68	0.467
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.52	0.500
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.53	15.48	6.30	3.126
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	6.30	0.64	0.480

ตาราง ก-6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 3

	SEX	HGPA	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.029	1.000											
SIB	0.066	-0.043	1.000										
FINC	0.053	0.009	0.030	1.000									
FSUP	-0.028	0.033	-0.015	-0.089	1.000								
REP	0.100	0.009	-0.048	-0.043	0.141	1.000							
EINC	0.016	0.024	-0.035	-0.014	-0.063	0.027	1.000						
JOBOP	-0.050	-0.043	-0.041	-0.049	-0.009	0.146	0.117	1.000					
INTER	0.074	0.200	-0.029	-0.047	0.066	0.158	0.054	0.130	1.000				
ADM	0.008	0.089	-0.067	-0.169	0.072	0.113	0.051	0.103	0.486	1.000			
ENG	0.001	0.011	0.023	-0.057	-0.016	0.167	0.020	0.178	0.138	0.088	1.000		
REXP	-0.074	-0.005	0.103	-0.317	0.132	0.148	0.056	0.076	0.079	0.231	0.112	1.000	
EXP	-0.033	-0.096	0.063	0.230	-0.141	-0.175	-0.054	-0.118	-0.205	-0.227	-0.024	-0.290	1.000

ตาราง ก-7 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 4

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.41	0.493
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.00	4.00	3.11	0.386
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	5	2.39	0.929
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	29,000	195,000	71,462.83	30,588.12
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.69	0.464
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.91	0.291
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.372
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.79	0.408
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.56	0.496
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.60	0.491
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.58	0.495
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.77	10.86	4.22	1.635
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.63	0.484

ตาราง ก-8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 4

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	-0.008	1.000											
SIB	0.026	-0.040	1.000										
FINC	-0.041	0.059	0.069	1.000									
FSUP	0.019	-0.060	-0.037	-0.105	1.000								
REP	-0.051	0.031	-0.038	-0.112	0.146	1.000							
EINC	-0.035	-0.019	0.021	-0.044	0.072	0.062	1.000						
JOBOP	-0.111	0.036	-0.111	-0.026	0.086	0.134	0.149	1.000					
INTER	0.063	-0.157	0.018	-0.045	0.092	0.072	0.124	-0.015	1.000				
ADM	-0.023	-0.044	-0.003	-0.029	0.034	0.081	0.072	0.000	0.347	1.000			
ENG	-0.082	-0.055	0.028	-0.085	0.156	0.203	0.122	0.128	0.238	0.065	1.000		
REXP	-0.023	-0.006	-0.064	-0.275	0.093	0.134	0.147	0.147	0.159	0.127	0.118	1.000	
EXP	-0.001	0.136	-0.013	0.152	-0.063	-0.088	-0.183	-0.116	-0.113	-0.152	-0.013	-0.214	1.000

ตาราง ก-9 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 5

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.40	0.491
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.00	4.00	3.30	0.472
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	7	2.42	0.980
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	15,000	200,000	75,518.08	32,209.81
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.71	0.454
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.81	0.396
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.376
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.74	0.438
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.63	0.483
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.66	0.473
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.53	0.499
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.57	9.58	5.34	1.830
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.65	0.476

ตาราง ก-10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 5

.	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.019	1.000											
SIB	0.072	-0.040	1.000										
FINC	-0.077	-0.015	0.067	1.000									
FSUP	-0.025	-0.022	-0.026	-0.106	1.000								
REP	-0.023	0.048	-0.002	-0.063	0.175	1.000							
EINC	0.008	0.001	0.026	-0.053	0.033	0.054	1.000						
JOBOP	-0.126	0.040	-0.039	0.067	0.053	0.114	0.126	1.000					
INTER	0.015	0.055	0.014	-0.111	0.083	0.227	0.123	0.076	1.000				
ADM	-0.075	0.131	-0.004	-0.065	0.084	0.156	0.057	0.046	0.461	1.000			
ENG	0.035	0.008	0.035	0.034	0.116	0.163	0.080	0.106	0.182	0.059	1.000		
REXP	0.038	0.373	-0.047	-0.260	0.182	0.192	0.161	0.048	0.215	0.210	0.024	1.000	
EXP	0.012	-0.062	0.062	0.171	-0.128	-0.212	-0.138	-0.113	-0.157	-0.152	-0.009	-0.337	1.000

ตาราง ก-11 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 6

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.28	0.500
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.22	4.00	3.56	0.419
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	7	2.58	0.954
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	15,000	200,000	80,197.67	29,081.169
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.70	0.461
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.77	0.418
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.373
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.77	0.424
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.68	0.469
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.73	0.443
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.48	0.501
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.87	8.85	6.03	1.83587
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.64	0.481

ตาราง ก-12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 6

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.092	1.000											
SIB	0.029	-0.106	1.000										
FINC	-0.173	0.029	-0.019	1.000									
FSUP	0.049	-0.057	-0.071	-0.118	1.000								
REP	-0.101	0.112	0.051	-0.101	0.166	1.000							
EINC	0.047	0.011	-0.046	-0.086	0.041	0.119	1.000						
JOBOP	-0.056	0.077	-0.033	0.095	0.105	0.207	0.115	1.000					
INTER	-0.015	0.074	0.034	-0.082	0.088	0.254	0.077	0.100	1.000				
ADM	-0.128	0.136	0.006	-0.023	0.055	0.159	0.033	0.079	0.332	1.000			
ENG	0.080	0.048	0.058	0.033	0.098	0.093	0.070	0.089	0.144	-0.021	1.000		
REXP	0.046	0.377	-0.062	-0.244	0.267	0.285	0.195	0.095	0.183	0.204	0.042	1.000	
EXP	0.028	-0.204	0.059	0.242	-0.213	-0.282	-0.128	-0.180	-0.102	-0.118	-0.096	-0.437	1.000

ตาราง ก-13 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 7

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.53	0.500
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.20	4.00	3.49	0.419
จำนวนพี่น้อง (SIB)	0	5	2.33	0.954
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	25,000	170,000	71366.67	29,081.169
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.70	0.461
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.77	0.418
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.373
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.77	0.424
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.68	0.469
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.73	0.443
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.48	0.501
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.57	9.58	6.03	1.83587
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.64	0.481

ตาราง ก-14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 7

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.063	1.000											
SIB	0.067	0.047	1.000										
FINC	-0.046	-0.184	0.097	1.000									
FSUP	-0.090	0.100	0.013	-0.060	1.000								
REP	0.064	0.126	0.000	0.015	0.164	1.000							
EINC	0.037	0.036	0.086	-0.050	-0.101	-0.021	1.000						
JOBOP	-0.155	-0.008	0.017	0.029	-0.022	0.104	0.123	1.000					
INTER	0.150	0.182	0.019	-0.147	0.005	0.244	0.119	0.101	1.000				
ADM	0.016	0.164	0.013	-0.198	0.052	0.171	0.059	0.046	0.567	1.000			
ENG	0.014	0.087	-0.015	0.035	0.023	0.162	0.007	0.198	0.155	0.074	1.000		
REXP	0.024	0.403	-0.034	-0.340	0.111	0.241	0.119	-0.041	0.358	0.268	0.032	1.000	
EXP	-0.067	-0.208	0.134	0.210	-0.116	-0.236	-0.078	-0.042	-0.240	-0.215	0.010	-0.421	1.000

ตาราง ก-15 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 8

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.40	0.491
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.00	1	3.05	0.431
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	5	2.33	0.938
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	29,000	200,000	74,608.62	31,230.625
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.67	0.470
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.86	0.346
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.81	0.396
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.75	0.434
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.65	0.479
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.63	0.483
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.54	0.500
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.77	8.20	5.03	2.452
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	5.031	0.64	0.482

ตาราง ก-16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 8

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	-0.007	1.000											
SIB	0.061	-0.097	1.000										
FINC	-0.083	0.103	0.115	1.000									
FSUP	-0.065	-0.160	-0.050	-0.165	1.000								
REP	-0.047	0.027	-0.060	-0.099	0.227	1.000							
EINC	-0.068	-0.089	0.032	-0.028	0.145	0.057	1.000						
JOBOP	-0.147	0.046	-0.085	0.088	0.085	-0.012	0.145	1.000					
INTER	-0.034	-0.084	0.018	-0.086	0.176	0.175	0.185	0.010	1.000				
ADM	-0.056	0.038	-0.011	0.029	0.155	0.163	0.079	-0.005	0.504	1.000			
ENG	-0.033	-0.072	0.037	0.011	0.220	0.257	0.158	0.045	0.275	0.158	1.000		
REXP	0.034	0.057	-0.146	-0.293	0.131	0.139	0.152	0.123	0.165	0.160	-0.006	1.000	
EXP	0.061	0.214	-0.024	0.040	-0.067	-0.093	-0.211	-0.104	-0.126	-0.126	0.059	-0.193	1.000

ตาราง ก-17 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 9

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.51	0.500
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.30	4.00	3.26	0.342
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	9	2.50	1.027
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	25,000	200,000	69,453.55	30,0187
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.69	0.464
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.91	0.293
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.83	0.377
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.80	0.403
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.49	0.500
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.60	0.491
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.60	0.491
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.52	15.48	6.52	3.473
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.64	0.480

ตาราง ก-18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 9

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	-0.037	1.000											
SIB	-0.013	-0.052	1.000										
FINC	0.057	0.012	0.072	1.000									
FSUP	0.045	0.000	-0.059	-0.096	1.000								
REP	0.087	-0.032	-0.106	-0.075	0.110	1.000							
EINC	-0.030	0.026	-0.073	-0.007	-0.012	0.068	1.000						
JOBOP	0.028	-0.026	-0.087	-0.150	0.077	0.203	0.193	1.000					
INTER	0.040	-0.025	-0.025	-0.063	0.107	0.125	0.045	0.078	1.000				
ADM	-0.030	-0.060	-0.013	-0.217	0.036	0.072	0.039	0.084	0.335	1.000			
ENG	-0.007	-0.058	-0.006	-0.114	0.089	0.132	0.110	0.186	0.222	0.052	1.000		
REXP	-0.062	-0.071	0.004	-0.314	0.161	0.099	0.034	0.171	0.123	0.272	0.170	1.000	
EXP	-0.029	0.010	0.039	0.266	-0.163	-0.104	-0.072	-0.156	-0.142	-0.194	-0.125	-0.274	1.000

ตาราง ก-19 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 10

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.47	0.500
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.30	4.0	3.23	0.363
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	9	2.62	1.089
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	1	165,000	200,000	26,433.664
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	25,000	1	65,949.22	0.472
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.67	0.308
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.89	0.388
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.82	0.419
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.77	0.501
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.52	0.492
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.59	0.486
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.52	14.80	7.37	3.684
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.62	0.476

ตาราง ก-20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 10

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	-0.014	1.000											
SIB	-0.097	-0.119	1.000										
FINC	-0.033	-0.031	0.155	1.000									
FSUP	0.003	-0.004	-0.101	-0.130	1.000								
REP	0.034	0.000	-0.085	-0.151	0.163	1.000							
EINC	-0.102	0.045	-0.054	-0.011	0.008	0.067	1.000						
JOBOP	0.053	0.022	-0.017	-0.182	0.134	0.118	0.298	1.000					
INTER	0.005	-0.004	-0.091	-0.089	0.169	0.204	0.069	0.059	1.000				
ADM	-0.044	0.001	0.041	-0.297	0.092	0.130	0.019	0.065	0.414	1.000			
ENG	0.057	-0.091	-0.050	-0.080	0.236	0.125	0.212	0.193	0.264	0.059	1.000		
REXP	0.024	-0.076	-0.167	-0.422	0.264	0.226	0.045	0.300	0.170	0.358	0.237	1.000	
EXP	-0.021	-0.032	0.096	0.272	-0.248	-0.115	-0.046	-0.136	-0.136	-0.163	-0.226	-0.392	1.000

ตาราง ก-21 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 11

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.64	0.480
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.48	3.95	3.20	1.160
จำนวนพี่น้อง (SIB)	1	9	2.64	0.343
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	25,000	200,000	56,111.11	22,216.069
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.69	0.463
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.87	0.334
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.81	0.393
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.79	0.408
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.47	0.500
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.63	0.485
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.56	0.497
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.53	15.48	7.783	3.882
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.64	0.480

ตาราง ก-22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 11

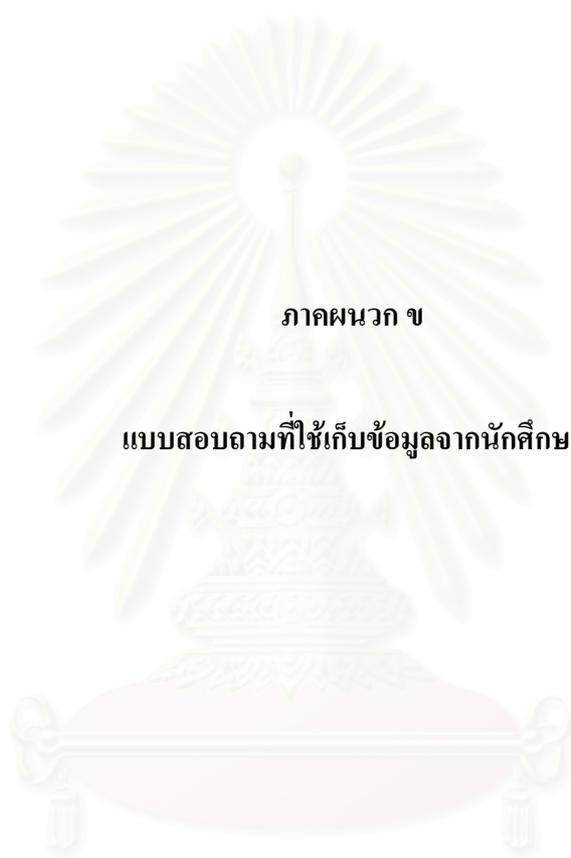
	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	-0.104	1.000											
SIB	0.097	-0.029	1.000										
FINC	0.116	0.027	0.055	1.000									
FSUP	0.034	-0.047	-0.037	-0.140	1.000								
REP	0.183	-0.043	-0.140	-0.043	0.118	1.000							
EINC	-0.012	-0.011	-0.122	0.009	-0.027	0.067	1.000						
JOBOP	0.069	-0.070	-0.098	-0.141	0.006	0.197	0.112	1.000					
INTER	-0.042	0.088	-0.011	-0.079	0.123	0.134	-0.013	0.177	1.000				
ADM	-0.025	-0.072	-0.100	-0.235	0.090	0.086	0.038	0.165	0.397	1.000			
ENG	0.005	-0.015	0.034	-0.131	-0.054	0.158	0.037	0.154	0.162	0.119	1.000		
REXP	-0.091	-0.081	0.116	-0.278	0.162	0.076	0.046	0.134	0.047	0.284	0.137	1.000	
EXP	0.003	0.024	0.006	0.283	-0.164	-0.105	-0.032	-0.195	-0.181	-0.241	-0.057	-0.269	1.000

ตาราง ก-23 ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 12

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ	Min	Max	Mean	S.D.
เพศ (SEX)	0	1	0.42	0.495
ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า (HGPA)	2.50	3.90	3.19	0.315
จำนวนพี่น้อง (SIB)	0	5	2.45	0.918
รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครองต่อเดือน (FINC)	30,000	150,000	68,145.45	29,605.268
การสนับสนุนของบิดามารดาและครอบครัว (FSUP)	0	1	0.70	0.457
ความมีชื่อเสียง คุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของสถาบัน (REP)	0	1	0.95	0.209
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการมีงานทำ (EINC)	0	1	0.86	0.344
โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (JOBOP)	0	1	0.83	0.375
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (INTER)	0	1	0.48	0.501
ความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้ (ADM)	0	1	0.56	0.497
ความสามารถและความถนัดทางภาษาอังกฤษ (ENG)	0	1	0.61	0.488
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเปรียบเทียบ (REXP)	0.77	11.78	6.045	1.769
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (EXP)	0	1	0.62	0.487

ตาราง ก-24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองที่ 12

	SEX	HGAP	SIB	FINC	FSUP	REP	EINC	JOBOP	INTER	ADM	ENG	REXP	EXP
SEX	1.000												
HGAP	0.002	1.000											
SIB	-0.007	0.009	1.000										
FINC	0.000	0.048	0.034	1.000									
FSUP	0.111	0.068	-0.027	-0.029	1.000								
REP	-0.054	-0.062	-0.035	-0.099	0.002	1.000							
EINC	0.009	0.056	-0.005	-0.046	-0.025	0.040	1.000						
JOBOP	-0.065	-0.030	-0.162	-0.150	0.082	0.369	0.140	1.000					
INTER	0.154	-0.196	0.042	-0.042	0.020	-0.010	0.088	-0.008	1.000				
ADM	0.008	-0.129	0.016	-0.109	-0.088	-0.016	0.078	0.021	0.180	1.000			
ENG	-0.131	-0.070	0.006	-0.178	0.080	0.096	0.066	0.217	0.235	-0.021	1.000		
REXP	-0.065	-0.155	-0.016	-0.238	0.053	0.086	0.125	0.146	0.216	0.126	0.208	1.000	
EXP	-0.066	0.044	0.002	0.272	-0.058	-0.082	-0.149	-0.128	-0.111	-0.182	-0.086	-0.233	1.000

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่เก็บข้อมูลจากนักศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม เรื่อง อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย สำหรับผู้ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ทางการวิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลต่างๆ ของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้..... Email Address.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ.....ปี
4. สัญชาติ .....
5. ภูมิลำเนา กรุงเทพฯ ต่างจังหวัด โปรดระบุ.....
6. ระดับการศึกษาของท่านก่อนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
  - มัธยมศึกษาตอนปลาย   เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา เท่ากับ.....
  - ปวช.   เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา เท่ากับ.....
  - อื่นๆ โปรดระบุ..... เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา เท่ากับ.....
7. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีที่.....
  - คณะ..... สาขาวิชา.....
  - ชั้นปีที่..... เกรดเฉลี่ยสะสมที่ได้เท่ากับ.....

คำถามข้อ 8-10 ในกรณีที่ท่านไม่มีบิดาและ/หรือมารดา แต่มีญาติเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู กรุณาตอบคำถามในช่องผู้ปกครอง

8. ระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

	บิดา	มารดา	ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)
ไม่ได้รับการศึกษา	☐	☐	☐
ประถมศึกษา	☐	☐	☐
มัธยมศึกษา	☐	☐	☐
ปริญญาตรี	☐	☐	☐
ปริญญาโท	☐	☐	☐
ปริญญาเอก	☐	☐	☐
อื่นๆ โปรดระบุ	.....	.....	.....

9. รายได้รวมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ต่อเดือน

	รายได้รวมของบิดาและมารดา	รายได้รวมของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)
ต่ำกว่า 20,000 บาท	☐	☐
20,000 – 39,999 บาท	☐	☐
40,000 – 59,999 บาท	☐	☐
60,000 – 79,999 บาท	☐	☐
80,000 – 99,999 บาท	☐	☐
ตั้งแต่ 100,000 บาท ขึ้นไป	☐	☐
รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน	.....บาท	.....บาท

10. อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

	บิดา	มารดา	ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)
รับราชการ	☐	☐	☐
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐	☐	☐
พนักงานเอกชน	☐	☐	☐
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐	☐	☐
วิชาชีพอิสระ	☐	☐	☐
อื่นๆ โปรดระบุ	.....	.....	.....

11. จำนวนพี่น้องรวมทั้งตัวท่านด้วย..... คน ท่านเป็นบุตรคนที่.....ของบิดามารดาท่าน

ส่วนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

12. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ
☐ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองให้ศึกษาต่อ
☐ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย
☐ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
☐ การยอมรับของตลาดแรงงาน
☐ ความสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้
☐ ความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ
☐ ความมีชื่อเสียงและคุณภาพทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
☐ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....

โปรดพลิกหน้าถัดไป

13. ลำดับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย
(ท่านสามารถเลือกตอบได้หลายข้อ **ในกรณีที่ตอบหลายข้อ** กรุณาระบุลำดับความสำคัญเหตุผลที่ท่านเลือก โดยกำหนดให้ 1 แทนลำดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ....และ 9 มีความสำคัญน้อยที่สุด)

โปรดเลือก เหตุผลที่ท่านเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย	โปรดลำดับ ท่านสามารถลำดับเหตุผล ทั้งหมด หรือ บางเหตุผล
☐ บิดามารดา/ผู้ปกครองสนับสนุนให้ศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ	
☐ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยต่ำกว่าประเทศอื่น	
☐ รายได้จากการทำงานสูงกว่าหลักสูตรปกติ เมื่อสำเร็จการศึกษา	
☐ การยอมรับของตลาดแรงงาน	
☐ สามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อได้	
☐ ความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษของตนเอง	
☐ ความมีชื่อเสียง และคุณภาพทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	
☐ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

14. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ **เมื่อเทียบกับ** หลักสูตรปกติ
ในประเด็นต่อไปนี้

หลักสูตรนานาชาติ เมื่อเทียบกับ หลักสูตรปกติ	ดีกว่า	ไม่ต่างกัน	ด้อยกว่า
14.1. ค่านิยมทางสังคม			
14.2. ประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติในทัศนะบิดามารดา/ผู้ปกครอง			
14.3. การยอมรับของตลาดแรงงาน			
14.4. รายได้ทีคาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต			
14.5 ความมีชื่อเสียงของสถาบัน			
14.5.1 หลักสูตร	.....	.....	.....
14.5.2 คณาจารย์	.....	.....	.....
14.5.3 ศิษย์เก่า	.....	.....	.....
14.5.4 ภาพรวม	.....	.....	.....
14.6 คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา			
14.6.1 หลักสูตร	.....	.....	.....
14.6.2 คณาจารย์	.....	.....	.....
14.6.3 ภาพรวม	.....	.....	.....

โปรดพลิกหน้าถัดไป

ส่วนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษา

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

เพราะ โปรดระบุ.....

2. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือไม่

มี ไม่มี

เพราะ โปรดระบุ.....

3. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่	ค่าใช้จ่าย เทอมที่ 1 (บาท)	ค่าใช้จ่ายเทอมที่ 2 (บาท)	ค่าใช้จ่ายเทอมที่ 3 หรือภาคฤดูร้อน(บาท)
1.1 ค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมการศึกษา	.....	.....	.....
1.2 ค่าหนังสือ และเอกสารประกอบการเรียน	.....	.....	.....
1.3 อื่นๆ โปรดระบุ.....	.....	.....	.....
รวม	.....	.....	.....

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	ร้อยละ	3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	ร้อยละ
2.1 ค่าอาหาร	.....	.....	โปรดระบุ	.....	.....
2.2 ค่าเดินทาง	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 ค่าที่พักอาศัย	.....	.....	.....	.....	.....
2.4 อื่นๆ	.....	.....	.....	.....	.....
รวม	.....	100	รวม	.....	100

4. เงินทุนที่ท่านใช้ในการศึกษาในปัจจุบันท่านได้รับจาก

(ตอบได้หลายข้อ กรณีที่ตอบหลายข้อ กรุณาระบุเป็นร้อยละ)

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา	ร้อยละ	แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา	ร้อยละ
☐ บิดามารดา		☐ ทุนการศึกษาจากสถาบันที่ท่านกำลังศึกษาอยู่	
☐ ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)		☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	
☐ กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาล			

โปรดพลิกหน้าถัดไป

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

1) ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

ด้านวิชาการ (ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ฯลฯ)

.....
 .....

ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ (ได้แก่ ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ฯลฯ)

.....
 .....

ด้านสวัสดิการทางการศึกษา (ได้แก่ ทุนการศึกษา ที่พัก ฯลฯ)

.....
 .....

ด้านอื่นๆ โปรดระบุ

.....
 .....

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรนานาชาติ ที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

ด้านวิชาการ (ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ฯลฯ)

.....
 .....

ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ (ได้แก่ ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ฯลฯ)

.....
 .....

ด้านสวัสดิการทางการศึกษา (ได้แก่ ทุนการศึกษา ที่พัก ฯลฯ)

.....
 .....

ด้านอื่นๆ โปรดระบุ

.....
 .....

ส่วนที่ 5 โปรดแนะนำเพื่อน / คนที่ท่านรู้จักที่มีศักยภาพจะเข้าศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

แต่ไม่เลือก ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย

1)	ชื่อ - นามสกุล .....
	เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้..... Email Address.....
	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....
2)	ชื่อ - นามสกุล .....
	เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้..... Email Address.....
	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม เรื่อง อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย สำหรับผู้ศึกษาในหลักสูตรปกติ

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ทางการวิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลต่างๆ ของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้..... Email Address.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ.....ปี
4. สัญชาติ .....
5. ภูมิลำเนา กรุงเทพฯ ต่างจังหวัด โปรดระบุ.....
6. ระดับการศึกษาของท่านก่อนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
  - มัธยมศึกษาตอนปลาย เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา เท่ากับ.....
  - ปวช. เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา เท่ากับ.....
  - อื่นๆ โปรดระบุ..... เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา เท่ากับ.....
7. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีที่.....
  - คณะ..... สาขาวิชา.....
  - ชั้นปีที่..... เกรดเฉลี่ยสะสมที่ได้เท่ากับ.....

คำถามข้อ 8-10 ในกรณีที่ท่านไม่มีบิดาและ/หรือมารดา แต่มีญาติเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู กรุณาตอบคำถามในช่องผู้ปกครอง

8. ระดับการศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

	บิดา	มารดา	ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)
ไม่ได้รับการศึกษา	☐	☐	☐
ประถมศึกษา	☐	☐	☐
มัธยมศึกษา	☐	☐	☐
ปริญญาตรี	☐	☐	☐
ปริญญาโท	☐	☐	☐
ปริญญาเอก	☐	☐	☐
อื่นๆ โปรดระบุ	.....	.....	.....

9. รายได้รวมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ต่อเดือน

	รายได้รวมของบิดาและมารดา	รายได้รวมของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)
ต่ำกว่า 20,000 บาท	☐	☐
20,000 – 39,999 บาท	☐	☐
40,000 – 59,999 บาท	☐	☐
60,000 – 79,999 บาท	☐	☐
80,000 – 99,999 บาท	☐	☐
ตั้งแต่ 100,000 บาท ขึ้นไป	☐	☐
รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน	.....บาท	.....บาท

10. อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

	บิดา	มารดา	ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)
รับราชการ	☐	☐	☐
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐	☐	☐
พนักงานเอกชน	☐	☐	☐
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐	☐	☐
วิชาชีพอิสระ	☐	☐	☐
อื่นๆ โปรดระบุ	.....	.....	.....

11. จำนวนพี่น้องรวมทั้งตัวท่านด้วย..... คน ท่านเป็นบุตรคนที่.....ของบิดามารดาท่าน

ส่วนที่ 2 การเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

12. โปรดเลือกปัจจัยที่มีผลต่อการ **ไม่เลือก** ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย

โปรดเลือก
ปัจจัยที่มีผลต่อการ ไม่เลือก ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย
☐ การสนับสนุนของบิดามารดา/ผู้ปกครองให้ศึกษาต่อ
☐ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย
☐ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
☐ การยอมรับของตลาดแรงงาน
☐ ความสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้
☐ ความสามารถและความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ
☐ ความมีชื่อเสียงและคุณภาพทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
☐ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....

โปรดพลิกหน้าถัดไป

13. ลำดับเหตุผลที่มีผลต่อการ **ไม่เลือก** ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย
(ท่านสามารถเลือกตอบได้หลายข้อ **ในกรณีที่ตอบหลายข้อ** กรุณาระบุลำดับความสำคัญเหตุผลที่ท่านเลือก โดยกำหนดให้ 1 แทนลำดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ....และ 9 มีความสำคัญน้อยที่สุด)

เหตุผลที่ท่าน ไม่เลือก ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย	โปรดลำดับ ท่านสามารถลำดับเหตุผล ทั้งหมด หรือ บางเหตุผล
บิดามารดา/ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สูง	
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ไม่แตกต่าง/ต่ำกว่า หลักสูตรปกติ	
การยอมรับของตลาดแรงงานยังไม่ดีนัก	
การสอบเข้าศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ	
ความถนัดไม่ทางด้านภาษาอังกฤษ	
ไม่มั่นใจในความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานของการศึกษาหลักสูตรนา ชาติ	
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ	
อื่นๆ โปรดระบุ.....	

14. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ **เมื่อเทียบกับ** หลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่
ในประเด็นต่อไปนี้

หลักสูตรนานาชาติ เมื่อเทียบกับ หลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่	ดีกว่า	ไม่ต่างกัน	ด้อยกว่า
14.1. ค่านิยมทางสังคม			
14.2. ประโยชน์ทางการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติในทัศนะของ บิดามารดา/ผู้ปกครอง			
14.3. การยอมรับของตลาดแรงงาน			
14.4. รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอนาคต			
14.5 ความมีชื่อเสียงของสถาบัน			
14.5.1 หลักสูตร	.....	.....	.....
14.5.5 คณาจารย์	.....	.....	.....
14.5.6 ศิษย์เก่า	.....	.....	.....
14.5.7 ภาพรวม	.....	.....	.....
14.6 คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา			
14.6.4 หลักสูตร	.....	.....	.....
14.6.5 คณาจารย์	.....	.....	.....
14.6.6 ภาพรวม	.....	.....	.....

โปรดพลิกหน้าถัดไป

ส่วนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษา

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

เพราะ โปรดระบุ.....

2. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือไม่

มี ไม่มี

เพราะ โปรดระบุ.....

3. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่	ค่าใช้จ่าย เทอมที่ 1 (บาท)	ค่าใช้จ่ายเทอมที่ 2 (บาท)	ค่าใช้จ่ายเทอมที่ 3 หรือภาคฤดูร้อน (บาท)
1.4 ค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมการศึกษา	.....	.....	.....
1.5 ค่าหนังสือ และเอกสารประกอบการเรียน	.....	.....	.....
1.6 อื่นๆ โปรดระบุ.....	.....	.....	.....
รวม			

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	ร้อยละ
2.5 ค่าอาหาร	.....	.....
2.6 ค่าเดินทาง	.....	.....
2.7 ค่าที่พักอาศัย	.....	.....
2.8 อื่นๆ	.....	.....
รวม	.....	100

3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	ร้อยละ
โปรดระบุ	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
รวม	.....	100

4. เงินทุนที่ท่านใช้ในการศึกษาในปัจจุบันท่านได้รับจาก

(ตอบได้หลายข้อ กรณีที่ตอบหลายข้อ กรุณาระบุเป็นร้อยละ)

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา	ร้อยละ
☐ บิดามารดา	
☐ ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดามารดา)	
☐ กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาล	

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา	ร้อยละ
☐ ทุนการศึกษาจากสถาบันที่ท่านกำลังศึกษาอยู่	
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

โปรดพลิกหน้าถัดไป

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทยในระดับปริญญาตรี

1) ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติของไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 5 โปรดแนะนำเพื่อน / คนที่ท่านรู้จักที่มีศักยภาพจะเข้าศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
แต่ **ไม่เลือก** ศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย

1)	ชื่อ - นามสกุล .....
	เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้..... Email Address.....
	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....
2)	ชื่อ - นามสกุล .....
	เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้..... Email Address.....
	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

Questionnaire on the Demand for International Undergraduate Programs in Thailand For International Program Student

This questionnaire is part of a doctoral dissertation titled "An Analysis of Demand for International Undergraduate Programs in Thailand". For the benefit of education, please kindly complete the survey questionnaire as accurately as you can. The responses to this questionnaire will be kept completely confidential, and will not be publicly revealed under any circumstances. Thank you for your kind support by completing the following questions.

Part 1 General Information

Please tick (✓) in a box or write in the appropriate information in the blank spaces provided

1. Your Contact Telephone Number.....Your E-mail Address.....
2. Gender Male Female
3. Age.....years old
4. Nationality.....
5. Native District Bangkok Province please specify.....
If you are a foreign student please specify; Country of Residence.....City.....
6. Your educational qualifications before you commenced the current undergraduate program:
  - High School and your GPAX.....
  - Vocational Education , if any, ...and your GPAX.....
  - Others please specify.....and your GPAX.....
7. At present, you are enrolled in an undergraduate program at.....
 Faculty/Program.....
 Major.....
 Year.....GPAX.....

For Question 8-10, please answer in the Guardian column if you were not raised by your biological parents.

8. Father and mother's education Guardian's education	Father	Mother	Guardian (not your biological parents)
No Education	☐	☐	☐
Primary	☐	☐	☐
Secondary	☐	☐	☐
Bachelor	☐	☐	☐
Master	☐	☐	☐
Ph.D.	☐	☐	☐
Others (please specify)	.....	.....	.....

9. Family income per month

	Father and Mother	Guardian (not your biological parents)
less than 20,000 Baht	☐	☐
20,000 – 39,999 Baht	☐	☐
40,000 – 59,999 Baht	☐	☐
60,000 – 79,999 Baht	☐	☐
80,000 – 99,999 Baht	☐	☐
100,000 Baht or above	☐	☐
Total family income per month (Baht)	.....	.....

10. Parental occupation

	Father	Mother	Guardian (not your biological parents)
Government Officer	☐	☐	☐
State Enterprise employee	☐	☐	☐
Private Enterprise employee	☐	☐	☐
Self-employment	☐	☐	☐
Professional	☐	☐	☐
Others (please specify)	.....	.....	.....

11. Number of siblings, including yourself ..... persons. You are the child number of ..... your parents.

Part 2 Selection of an International Undergraduate Program in Thailand

Please tick (✓) in a box or write in the appropriate information in the blank spaces provided

12. Which factors influenced you choosing International undergraduate programs in Thailand.

Please Select
Factors for <u>choosing</u> International Undergraduate Programs in Thailand
☐ Parents support the study
☐ Educational Expense for International Programs in Thailand
☐ Expected income from International degrees
☐ Labor market acceptance
☐ Able to meet the admissions requirements
☐ Skill in the English language
☐ The reputation, quality control and standard of international program
☐ International Program Experience
☐ Others; please specify .....

Continued Next Page

13. Ranking the following factors, which influence you choosing International undergraduate program in Thailand. You can rank more than one factor. In the case of more than one factor, please rank in order each factors in term of their influence to you. "1" for the most influence .....and " 9" for the least influence.

Please Select Factors for <u>choosing</u> International undergraduate programs in Thailand	Please Rank You can rank <u>all</u> <u>reasons</u> or <u>some</u> <u>reasons</u>
Parents support the study	
Educational Expense for International Programs in Thailand is lower than others countries	
International degrees will earn a higher income than local degrees	
Labor market acceptance	
Able to meet the admissions requirements	
Skill in the English language	
The reputation and quality control of international program	
International Program Experience	
Others; please specify and rank.....	

14. Please indicate your opinion about your International Program compared with the Native Language Program, under the following headings.

International Program <u>compared with</u> Local Program	Better	Same	Worse
14.1. Society values the international program			
14.2. Parents' perception of the benefit of education program			
14.3. Labor market acceptance			
14.4. Expected income			
14.5. Institute's Reputation			
14.5.1	.....	.....	.....
Curriculum	.....	.....	.....
14.5.2 Academic Staffs	.....	.....	.....
14.5.3 Alumni	.....	.....	.....
14.5.4 Overall	.....	.....	.....
14.6. Quality control			
14.6.1 Curriculum	.....	.....	.....
14.6.2 Academic Staffs	.....	.....	.....
14.6.3 Overall	.....	.....	.....

Continued Next Page

Part 3 Educational Expenditure and Source of Funding

Please tick (✓) in a box or write in the appropriate information in the blank spaces provided

1. Do educational expenses influence your decision to select the international program?

Yes No

Please explain.....

2. Your sources of financial support.

(You can choose more than one answer, **in the case of more than one answer** please specify percentage of each item)

Sources of your educational financial support	Percentage (%)
☐ Parents	
☐ Guardian (not your biological parent)	
☐ Government educational loan	
☐ Scholarship from your institute/University	
☐ Others; please specify.....	
Total	

3. Do you have any problems in meeting your educational expenses?

Yes No

Please specify.....

4. Educational Expenses

1. Educational Expense	Expense Semester 1 (Baht)	Expense Semester 2 (Baht)	Expense Semester 3 Or Summer Session (Baht)
1.1 Tuition and Fees			
1.2 Books and equipments			
1.3 Others; please specify			
Total			

2. Personal Expense	Per Month (Baht)	%
2.1 Food		
2.2 Transportation		
2.3 Accommodation		
2.4 etc		
Total		100

3. Other Expenses	Per Month (Baht)	%
Please specify		
.....		
.....		
Total		100

Continued Next Page

Part 4 Opinion and Suggestions for your international program

1) Indicate your opinion, if any, about your international program in the following areas:

Academic (such as teaching and learning activities, assessment and evaluation etc.)
 .....
 .....
 Educational Resources (such as libraries, educational facilities etc.)
 .....
 .....
 Educational Welfare (such as scholarships, accommodations etc.)
 .....
 .....
 Others, please describe
 .....
 .....

2) Your suggestions for improving the international program in which you are enrolled, if any, in the following areas:

Academic (such as teaching and learning activities, assessment and evaluation etc.)
 .....
 .....
 Educational Resources (such as libraries, educational facilities etc.)
 .....
 .....
 Educational Welfare (such as scholarships, accommodations etc.)
 .....
 .....
 Others, please describe
 .....
 .....

Part 5 Please refer your friends who have potential to enroll in the international program but have not chosen to do so.

1)	Name-Surname..... Telephone Number..... Email Address..... Contact Address.....
2)	Name-Surname..... Telephone Number..... Email Address..... Contact Address.....

Thank you for your kind support

Questionnaire on the Demand for International Undergraduate Programs in Thailand For Native Language Program Student

This questionnaire is part of a doctoral dissertation titled "An Analysis of Demand for International Undergraduate Programs in Thailand". For the benefit of education, please kindly complete the survey questionnaire as accurately as you can. The responses to this questionnaire will be kept completely confidential, and will not be publicly revealed under any circumstances. Thank you for your kind support by completing the following questions.

Part 1 General Information

Please tick (✓) in a box or write in the appropriate information in the blank spaces provided

1. Your Contact Telephone Number.....Your E-mail Address.....
2. Gender Male Female
3. Age.....years old
4. Nationality.....
5. Native District Bangkok Province please specify.....
If you are a foreign student please specify; Country of Residence.....City.....
6. Your educational qualifications before you commenced the current undergraduate program:
  - High School and your GPAX.....
  - Vocational Education , if any, ...and your GPAX.....
  - Others please specify.....and your GPAX.....
7. At present, you are enrolled in an undergraduate program at.....
 Faculty/Program..... Major.....
 Year.....GPAX.....

For Question 8-10, please answer in the Guardian column if you were not raised by your biological parents.

8. Father and mother's education Guardian's education
	Father	Mother	Guardian (not your biological parents)
No Education	☐	☐	☐
Primary	☐	☐	☐
Secondary	☐	☐	☐
Bachelor	☐	☐	☐
Master	☐	☐	☐
Ph.D.	☐	☐	☐
Others (please specify)	.....	.....	.....

9. Family income per month

	Father and Mother	Guardian (not your biological parents)
less than 20,000 Baht	☐	☐
20,000 – 39,999 Baht	☐	☐
40,000 – 59,999 Baht	☐	☐
60,000 – 79,999 Baht	☐	☐
80,000 – 99,999 Baht	☐	☐
100,000 Baht or above	☐	☐
Total family income per month (Baht)	.....	.....

10. Parental occupation

	Father	Mother	Guardian (not your biological parents)
Government Officer	☐	☐	☐
State Enterprise employee	☐	☐	☐
Private Enterprise employee	☐	☐	☐
Self-employment	☐	☐	☐
Professional	☐	☐	☐
Others (please specify)	.....	.....	.....

11. Number of siblings, including yourself ..... persons. You are the child number of ..... your parents.

Part 2 Selection of an International Undergraduate Program in Thailand

Please tick (✓) in a box or write in the appropriate information in the blank spaces provided

12. Which factors influenced you not choosing in International undergraduate programs in Thailand

Please Select Factors for <u>not choosing</u> International undergraduate programs in Thailand
☐ Parents support the study
☐ Educational Expense for International Programs in Thailand
☐ Expected income from International degrees
☐ Labor market acceptance
☐ Able to meet the admissions requirements
☐ Skill in the English language
☐ The reputation, quality control and standard of international program
☐ International Program Experience
Others; please specify .....

Continued Next Page

13. Ranking the following factors, which influence you not choosing International Undergraduate Program in Thailand. You can rank more than one factor. In the case of more than one factor, please rank in order each factors in term of their influence to you. "1" for the most influence .....and " 9" for the least influence.

Factors for <u>not choosing</u> International Undergraduate Programs in Thailand	Please Rank You can rank <u>all</u> <u>reasons</u> or <u>some</u> <u>reasons</u>
The parents do not support the study in the international program in Thailand	
High educational expenses in International Undergraduate Program in Thailand	
International degrees will earn not different / lower income than local degrees	
Lack of Labor market acceptance	
Cannot meet the admissions requirements	
Lack of English language skill	
The reputation, standard and quality control of international program are not acceptable	
Lack International program experience	
Others; please specify and rank.....	

14. Please indicate your opinion about International undergraduate program in Thailand compared with your native language program under the following headings.

International undergraduate program in Thailand <u>compared with</u> your native language program	Better	Same	Worse
14.1. Society values the international program			
14.2. Parents' perception of the benefit of education program			
14.3. Labor market acceptance			
14.4. Expected income			
14.5. Institute's Reputation			
14.5.1 Curriculum	.....	.....	.....
14.5.2 Academic Staffs	.....	.....	.....
14.5.3 Alumni	.....	.....	.....
14.5.4 Overall	.....	.....	.....
14.6. Quality control			
14.6.3 Curriculum	.....	.....	.....
14.6.4 Academic Staffs	.....	.....	.....
14.6.3 Overall	.....	.....	.....

Continued Next Page

Part 3 Educational Expenditure and Source of Funding

Please tick (✓) in a box or write in the appropriate information in the blank spaces provided

1. Do educational expenses influence your decision to select the international program?

Yes No

Please explain.....

2. Your sources of financial support.

(You can choose more than one answer, in the case of more than one answer please specify percentage of each item)

Sources of your educational financial support	Percentage (%)
☐ Parents	
☐ Guardian (not your biological parent)	
☐ Government educational loan	
☐ Scholarship from your institute/University	
☐ Others; please specify.....	
Total	

3. Do you have any problems in meeting your educational expenses?

Yes No

Please specify.....

4. Educational Expenses

1. Educational Expense	Expense Semester 1 (Baht)	Expense Semester 2 (Baht)	Expense Semester 3 Or Summer Session (Baht)
1.4 Tuition and Fees			
1.5 Books and equipments			
1.3 Others; please specify			
Total			

2. Personal Expense	Per Month (Baht)	%
2.2 Food		
2.2 Transportation		
2.4 Accommodation		
2.4 etc		
Total		100

3. Other Expenses	Per Month (Baht)	%
Please specify		
.....		
.....		
Total		100

Continued Next Page

Part 4 Opinion and Suggestions for International undergraduate program in Thailand

1). Indicate your opinion, about International undergraduate program in Thailand in the following areas:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

2) Your suggestions for improving the International undergraduate program in Thailand in the following areas:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Part 5 Please refer your friends who have potential to enroll in the international program but have not chosen to do so.

1)	Name-Surname..... Telephone Number..... Email Address..... Contact Address.....
2)	Name-Surname..... Telephone Number..... Email Address..... Contact Address.....
3)	Name-Surname..... Telephone Number..... Email Address..... Contact Address.....

Thank you for your kind support

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติ
เกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ มีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1   ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
- ตอนที่ 2   การปรับตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่มีผลต่อความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ความคิดเห็นของท่านมีความสำคัญและมีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง สำหรับงานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

1) ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยของสถาบันการศึกษาท่านในด้านต่าง ๆ

1. ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ด้านการเรียนการสอน

1.1 การสรรหาอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีทักษะในการและสื่อสารภาษาอังกฤษที่ดี

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

1.2 การฝึกอบรมอาจารย์ทั้งชาวไทยและต่างชาติที่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่าที่ควรให้ดียิ่งขึ้น

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

1.3 การเรียนการสอนที่เน้นในภาคปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์ในการทำงานในอนาคต

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

1.4 การเพิ่มความร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปเรียนบางวิชาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

1.5 การเพิ่มจำนวนอาจารย์ชาวต่างชาติ

ความสามารถในการตอบสนอง อุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่ สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการ ให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

1.6 การเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ

ความสามารถในการตอบสนอง อุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่ สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการ ให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

1.7 การใช้เกณฑ์การประเมินผลทางการเรียนที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ

ความสามารถในการตอบสนอง อุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่ สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการ ให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

2. ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้

2.1 การเพิ่มจำนวนตำราภาษาอังกฤษ และตำราต่างๆ ที่ทันสมัย ตลอดจนวารสารวิชาการต่าง ประเทศ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าทางการศึกษา

ความสามารถในการตอบสนอง อุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่ สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการ ให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

2.2 การเพิ่มอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและจำนวนคอมพิวเตอร์เครือข่าย เพื่อใช้ในการค้นคว้าข้อมูลทาง การศึกษา

ความสามารถในการตอบสนอง อุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่ สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการ ให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

3. ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ด้านสวัสดิการทางการศึกษา

3.1 การเพิ่มจำนวนหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (กรณีที่สถาบันการศึกษาของท่านมีหอพักนักศึกษา)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

3.2 การเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาต่างๆ ให้มีความหลากหลาย และเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

3.3 การจัดสรรทุนการศึกษาที่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทั้งหมด

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

3.4 การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาทางการเงิน เช่น การหาสถานที่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ได้เช่นเดียวกับในต่างประเทศ (เช่น อเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เป็นต้น)

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

3.5 การเพิ่มสวัสดิการทางการศึกษา เช่น การปรับปรุงห้องสมุด และหอพักในมหาวิทยาลัยให้มีสภาพที่ดี สถานที่จัดทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในด้านวิชาการและกิจกรรมนอกชั้นเรียน การให้บริการแหล่งค้นคว้าทางวิชา และอื่นๆ เป็นต้น

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

4. ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ ด้านอื่นๆ

4.1 การปรับลดค่าเล่าเรียนให้ต่ำลง

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

4.2 การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

4.3 การเปิดมีสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับหลักสูตรปกติ ในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ

ความสามารถในการตอบสนองอุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 2 การปรับตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษาที่มีผลต่อความสามารถในการ
ตอบสนองอุปสงค์ของการศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

การปรับตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษามีผลต่อความสามารถในการตอบสนองอุป
สงค์ของการศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย หรือไม่ อย่างไร

ความสามารถในการตอบสนอง อุปสงค์ฯ	ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่ สามารถตอบสนองอุปสงค์ฯ	สถาบันการศึกษาของท่านมีความต้องการ ให้ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ หรือไม่ อย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยให้สอดคล้องกับ
อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ มีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยเพื่อให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และการพัฒนาประเทศ
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

ความคิดเห็นของท่านมีความสำคัญและมีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง สำหรับงานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์

สุภัทราธิปไตยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 1 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย
ที่มีผลต่อด้าน การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย**

1. ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลต่อด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย

1.1 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านการศึกษาของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ

1.2 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านเศรษฐกิจของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ

1.3 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านสังคมของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ

1.4 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านการเมืองของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ

1.5 ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของหลักสูตรนานาชาติที่มีผลต่อด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทยเพื่อให้มีความสอดคล้องกับ อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ และการพัฒนาประเทศ

1. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติฯ
2. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

1. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

เสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร หลังจากสำเร็จการศึกษาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ผ่านการทำงานเป็นผู้ช่วยวิจัย Professor Dr. Allan G. Thompson ใน Asian Business Research Programme ที่ Faculty of Economics and Commerce มหาวิทยาลัย Melbourne ประเทศ Australia เป็น Assistant Department Head ฝ่ายวิจัย บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจและการลงทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์คาเช่ย์ทรัสต์ จำกัด ผู้จัดการฝ่าย Investment Banking บริษัทหลักทรัพย์หยวนต้า ประเทศไทย จำกัด และเป็นอาจารย์ประจำโปรแกรมเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2547 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย